

Razkritja
po 3. stebru
baselskih
standardov

2018

Izjava o upravljanju tveganj	6
1. Uvod	9
2. Področje uporabe	10
3. Kapital in kapitalske zahteve	13
3.1. Kapitalska ustreznost	13
3.2. Kapitalske zahteve	15
3.3. Povzetek pristopa ocenjevanja notranjega kapitala potrebnega za tekoče in predvideno poslovanje	16
3.4. Kapitalski instrumenti, vključeni v kapital	17
3.5. Kapitalski blažilniki – proticiklični blažilnik	18
3.6. Podrobni prikaz elementov kapitala	20
3.7. Uskladitev postavk z računovodskimi izkazi	22
4. Cilji in politike upravljanje tveganj	24
4.1. Splošne informacije o ciljih in politikah upravljanja tveganj	24
4.2. Število direktorskih mest, ki jih zasedajo člani upravljalnega organa	36
4.3. Politika zaposlovanja za izbor članov upravljalnega organa ter njihovo dejansko znanje, veščine in izkušnje	36
4.4. Politika glede raznolikosti pri izboru članov upravljalnega organa, splošni in konkretni cilji te politike ter stopnja njihovega doseganja	37
5. Kreditno tveganje in splošne informacije o CRM	38
5.1. Splošne kvalitativne informacije o kreditnem tveganju	38
5.2. Splošne kvantitativne informacije o kreditnem tveganju	42
5.3. Geografska razčlenitev izpostavljenosti	42
5.4. Koncentracija izpostavljenosti glede na gospodarsko panogo ali vrsto nasprotne stranke	44
5.5. Zapadlost izpostavljenosti	45
5.6. Kreditna kakovost izpostavljenosti glede na kategorijo izpostavljenosti in vrsto instrumenta	46
5.7. Nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti	50
5.8. Uporaba tehnik blaženja kreditnega tveganja	51
6. Uporaba ocen zunanjih bonitetnih institucij (ECAI)	56
7. Izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke	60
7.1. Cilji in načela upravljanja kreditnega tveganja nasprotne stranke	60
7.2. Zmanjševanje tveganja - poboti in zavarovanja	61
7.3. Interno razporejanje kapitala in definicija kreditnih limitov za izpostavljenosti CCR	61
7.4. Zavarovanje s premoženjem in ustvarjanje rezerv	61
7.5. Upravljanje tveganja neugodnih gibanj	61
7.6. Vpliv znižanja bonitetnih ocen na zavarovanja	62
8. Neobremenjena sredstva	66
9. Izpostavljenost tržnemu tveganju	69
9.1. Cilji in načela upravljanja tržnega tveganja	70
9.2. Politike za varovanje pred tveganjem in njegovo zmanjševanje	72
10. Izpostavljenost obrestnemu tveganju pri postavkah, ki niso vključene v trgovalno knjigo	74
10.1. Narava tveganja obrestne mere in ključne predpostavke (vključno s predpostavkami o predčasnih odplačilih kreditov in gibanju nezapadlih vlog) ter pogostost merjenja obrestnega tveganja	74

10.2.	Spremembe v donosih, ekonomska vrednost ali drugo ustrezno merilo, ki ga uporablja vodstvo v primeru naglega zvišanja ali znižanja obrestne mere v skladu z metodo vodstva za merjenje obrestnega tveganja, razčlenjeno glede na valuto	74
11.	Lastniški instrumenti, ki niso vključeni v trgovalno knjigo	75
12.	Upravljanje likvidnostnega tveganja – cilji in načela upravljanja tveganj	75
13.	Količnik finančnega vzvoda	83
14.	Operativno tveganje	85
14.1.	Pristop za izračun kapitalskih zahtev za operativno tveganje	85
14.2.	Opis drugih notranjih pristopov in metodologij na področju operativnega tveganja	85
15.	Politika prejemkov	86
15.1.	Informacije o procesu odločanja, ki se uporablja pri določanju politike prejemkov, številu sestankov, ki jih je v poslovnem letu opravil glavni organ za nadzor prejemkov, vključno z, če je to primerno, informacijami o sestavi in pooblastilih komisije za prejemke, zunanjem svetovalcu, katerega storitve so se uporabljale pri določanju politike prejemkov, in vlogo relevantnih zainteresiranih strani	86
15.2.	Informacije o povezavi med plačilom in uspešnostjo	87
15.3.	Najpomembnejše značilnosti zasnove Politike prejemkov za zaposlene, ki opravljajo posebna dela	88
15.4.	Razmerje med fiksnimi in variabilnimi prejemki	91
15.5.	Informacije o merilih uspešnosti, na katerih temelji pravica do delnic, opcij ali variabilnih sestavin prejemkov	92
15.6.	Glavni parametri in utemeljitev za vsako shemo variabilnih sestavin ter druge nedenarne ugodnosti	93
15.7.	Kvantitativne informacije glede prejemkov	93
15.8.	Posamezniki s prejemki v znesku 1 milijon EUR ali več	94
16.	Priloge	94
16.1.	Priloga 1	94
16.2.	Priloga 2	94
16.3.	Priloga 3	94
16.4.	Priloga 4	95
16.5.	Priloga 5	96
16.6.	Priloga 6	96
16.7.	Priloga 7	98

Kratice

ALCO	Odbor za upravljanje z bilanco (NLB Skupine) ((Group) Asset and Liability Committee)	ILAAP	Proces ocenjevanja notranje likvidnostne ustreznosti (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process)
ALM	Upravljanje balance banke (Asset and Liability Management)	IRB	Pristop notranjih bonitetnih sistemov (Internal ratings-based approach)
AE	Obremenitev sredstev	IRRBB	Obrestno tveganje v bančni knjigi (Interest rate risk in the banking book)
AT1	Dodatni temeljni kapital (Additional Tier 1 capital)	ISDA	Mednarodno združenje za zamenjalne posle in izvedene finančne instrumente (International Swaps and Derivatives Association)
AVA	Zahteva po preudarnem vrednotenju (Additional Valuation Adjustments)	JVE	Jugovzhodna Evropa
BCBS	Baselski odbor za bančni nadzor (Basel Committee on Banking Supervision)	KU	Kapitalska ustreznost
BPV	Vrednost bazične točke (Basis point value)	LCR	Količnik likvidnostnega kritja (Liquidity coverage ratio)
CAR	Količnik kapitalske ustreznosti (Capital Adequacy ratio)	LGD	Izguba ob neplačilu (Loss given default)
CBR	Zahteva po skupnem blažilniku (Combined buffer requirement)	LTD	Razmerje med posojili in vlogami (Loan-to-deposit)
CCB	Varovalni kapitalski blažilnik	LTI	Razmerje med posojili in prihodki (Loan-to-income)
CCF	Kreditni konverzijski faktor (Credit conversion factor)	LTV	Razmerje med posojilom in vrednostjo (Loan-to-value)
CCP	Centralna nasprotna stranka (Central Counterparty)	MDA	Maksimalni znesek za delitev (Maximum Distributable Amount)
CCR	Kreditno tveganje nasprotne stranke (Counterparty credit risk)	MRS 39	Mednarodni računovodski standard 39
CET 1	Navadni lastniški temeljni kapital (Common equity tier 1 capital)	MRSA	Standardiziran pristop za tržna tveganja (Market Risk Standardized Approach)
CIR	Razmerje med stroški in prihodki (Cost Income ratio)	MSOV	Mednarodni standardi ocenjevanja vrednosti
CNS	Centralna nasprotna stranka	MSP	Mala in srednja podjetja
COSO	Odbor sponzorskih organizacij Treadwayeve komisije (Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission)	MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
CRD	Direktiva o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Directive)	NPE	Delež nedonosnih izpostavljenosti (Non Performing Exposures)
CRD IV	Direktiva in Uredba o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Directive & Regulation)	NPL	Nedonosna posojila (Non Performing Loans)
CRM	Upravljanje kreditnega tveganja (Credit Risk Mitigation)	NSFR	Količnik neto stabilnih virov financiranja (Net Stable Funding Ratio)
CRR	Uredba o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Regulation)	NSV	Neto sedanja vrednost (Net Present Value)
CSA	Aneks o kreditni podpori (Credit Support Annex)	OCR	Celotna kapitalska zahteva (Overall capital requirement)
CVA	Prilagoditev kreditnega vrednotenja (Credit valuation adjustment)	OE	Organizacijska enota
CVaR	Pogojno tvegana vrednost (Conditional Value at Risk)	OOT	Odbor za operativna tveganja
DSPI	Druge sistemsko pomembne institucije	PD	Verjetnost neplačila (Probability of default)
DVA	Prilagoditev vrednotenja obveznosti (Debit Valuation Adjustments)	P2G	Priporočila po 2. stebru (Pillar 2 Guidance)
EAD	Izpostavljenost ob neplačilu (Exposure at default)	P2R	Zahteva po 2. stebru (Pillar 2 Requirement)
EaR	Občutljivost neto obrestnih prihodkov (Earnings at risk)	PPDTF	Preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma
EBA	Evropska bančna avtoriteta	RAF	Okvir pripravljenosti za prevzemanje tveganj (Risk Appetite Framework)
ECAI	Zunanje bonitetne institucije (External Credit Assessment Institutions)	RICS	Kraljevi inštitut pooblaščenih ocenjevalcev (Royal Institution of Chartered Surveyors)
ECB	Evropska Centralna Banka	ROE	Donos na kapital (Return on Equity)
ECRA	Splošna ocena tveganj za integriteto in skladnost poslovanja (Enterprise compliance and integrity risk assessment)	RP	Plan reševanja (Recovery plan)
EHQLA	Izjemno visokokakovostna likvidna sredstva (Extremely High-quality Liquid Assets)	RWA	Tehtana izpostavljenost tveganjem (Risk-weighted assets)
EK	Evropska komisija	SA	Standardizirani pristop (Standardized Approach)
EMIR	Uredba o infrastrukturi evropskega trga (European Market Infrastructure Regulation)	SREP	Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (Supervisory Review and Evaluation Process)
ESRB	Evropski odbor za sistemska tveganja (European Systemic Risk Board)	SSM	Enotni nadzorni mehanizem (Single Supervisory Mechanism)
EU	Evropska unija	ST	Stresni test
EVE	Ekonomska vrednost kapitala (Economic Value of Equity)	T1	Temeljni kapital (Tier 1 capital)
EVS	Evropski standardi vrednotenja (European Valuation Standards)	T2	Dodatni kapital (Tier 2 capital)
EWS	Sistem zgodnjega opozarjanja (Early Warning System)	TSCR	Skupna kapitalska zahteva SREP (Total SREP capital requirement)
GLTDF	Omejevanje dinamike zniževanja razmerja med krediti in vlogami (Gross Loans to Deposit Flows ratio)	VaR	Tvegana vrednost (Value at risk)
GMRA	Glovalna krovna pogodba o repo dogovorih (Global Master Repurchase Agreement)	ZBan-2	Zakon o bančništvu
GSPI	Globalno sistemsko pomembna institucija	ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah
HHI	Herfindahl-Hirschman Indeks	ZNVP-1	Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih
HRM	Upravljanje kadrov (Human resource management)	ZPOGD	Zakon o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti
HQLA	Visokokakovostna likvidna sredstva (High-quality liquid assets)	ZTFI	Zakon o trgu finančnih instrumentov
ICAAP	Proces ocenjevanja notranje kapitalske ustreznosti (Internal Capital Adequacy Assessment Process)		

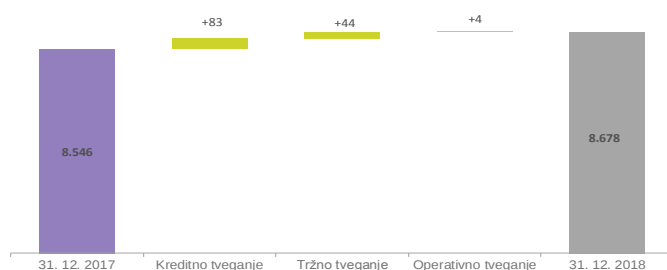
Ključni poudarki

Tabela 1 – Ključni podatki

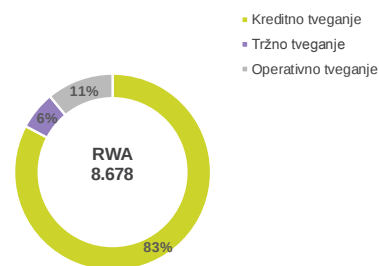
NLB Skupina	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Razpoložljivi kapital		
Navadni lastniški temeljni kapital (CET 1)	1.453.402	1.362.140
Temeljni kapital	1.453.402	1.362.140
Kapital skupaj	1.453.402	1.362.140
Tveganju prilagojena aktiva		
Skupna izpostavljenost tveganjem (RWA)	8.677.624	8.546.482
Kapitalski količniki		
Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (%)	16,7%	15,9%
Količnik temeljnega kapitala (%)	16,7%	15,9%
Količnik skupnega kapitala (%)	16,7%	15,9%
Dodatne zahteve za CET1 blažilnike kot % od RWA		
Zahteva za varovalni kapitalski blažilnik	1,875%	1,25%
Zahteva za proticiklični kapitalski blažilnik	0,0%	0,0%
Zahteva za GSPI kapitalski blažilnik	0,0%	0,0%
Skupna zahteva za kapitalske blažilnike	1,875%	1,25%
Razpoložljivi CET1 količnik po doseganju minimalnih kapitalskih zahtev po 1. Stebru	12,2%	11,4%
Količnik finančnega vzvoda		
Mera skupne izpostavljenosti	14.709.318	14.044.985
Količnik finančnega vzvoda (%)	9,88%	9,70%
Količnik likvidnostnega kritja		
Skupaj visokokakovostna likvidna sredstva (HQLA)	3.150.557	2.466.737
Skupaj neto likvidnostni odlivi	873.297	893.680
Količnik LCR	361%	276%

Ključni podatki in količniki se odražajo skozi celotna Razkritja iz 3. stebra (odslej Razkritja), njihov povzetek pa je predstavljen v tabeli 1.

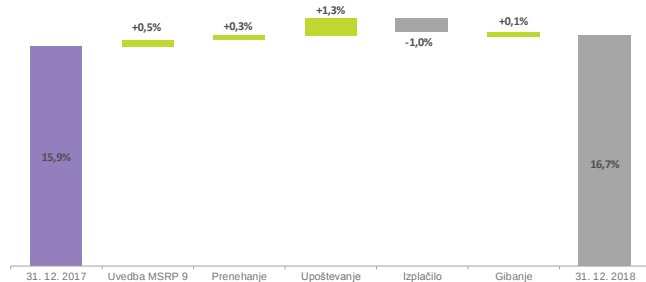
Spremembe RWA

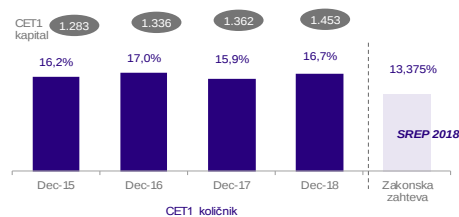
Analiza RWA

Sprememba količnika CET1

Gibanje kapitala CET1

Izjava o upravljanju tveganj

(člen 435 (f) CRR)

Uprava in nadzorni svet NLB d.d. izdajata strnjeno izjavo o upravljanju tveganj skladno s 17. členom Sklepa o ureditvi notranjega upravljanja, upravljalnem organu in procesu ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in hranilnice (Ur. l. RS, št. 73/2015, 49/2016, 68/17, 33/18 in 81/18) ter točkama (e) in (f) člena 435 (Cilji in politike upravljanja tveganj) Uredbe EU 575/2013 (datum objave 21. december 2015) ter Smernicami EBA o zahtevah po razkritju (EBA GL/2016/11).

Upravljanje tveganj v NLB Skupini je organizirano v skladu z uveljavljenimi internimi politikami in postopki, ki upoštevajo evropske bančne predpise, predpise Banke Slovenije, trenutne smernice EBA ter ustrezne dobre bančne prakse. Predpise EU upoštevajo vse članice NLB Skupine, odvisne družbe NLB Skupine, ki poslujejo zunaj Slovenije, pa spoštujejo tudi pravila, ki jih določajo lokalni regulatorji. NLB Skupina daje velik pomen kulturi prevzemanja in upravljanja tveganj ter zavedanju o tveganjih znotraj celotne Skupine. Poslovno in operativno okolje, pomembno za poslovanje Skupine, se spreminja skupaj s trendi, kot so spremembe obnašanja strank, razvoj novih tehnologij in konkurentov ter vedno večji obseg regulativnih zahtev. Zato se način upravljanja tveganj stalno spreminja, in sicer z namenom identifikacije in upravljanja potencialnih novih tveganj.

Funkcija upravljanja tveganj kot druga obrambna linija predstavlja pomemben del celotnega procesa vodenja in upravljanja Skupine. Okvir upravljanja tveganj v NLB Skupini je opredeljen in organiziran glede na pričakovani prihodnji poslovni profil in profil tveganosti Skupine ter zasleduje doseganje internih ciljev in izpolnjevanje vseh zunanjih zahtev. Proaktivno upravljanje tveganj in kontrolni sistem temeljita na Opredelitvi pripravljenosti za prevzemanje tveganj in Strategiji prevzemanja in upravljanja tveganj, ki sta skladni s Poslovno strategijo Skupine ter osredotočeni na zgodnje odkrivanje in učinkovito obvladovanje tveganj. Vzpostavljen sistem upravljanja in različna orodja za obvladovanje tveganj omogočajo ustrezen nadzor nad profilom tveganosti Skupine, proaktivno podpirajo njeno poslovanje prek vgrajenih postopkov eskalacije in uporabe različnih omilitvenih ukrepov, kadar je to potrebno. Ne glede na to pa Skupina stalno krepi in dopolnjuje obstoječe metodologije in postopke na vseh segmentih upravljanja tveganj.

Skupina načrtuje preudaren profil tveganosti, optimalno porabo kapitala in dobičkonosno poslovanje na dolgi rok, ob upoštevanju prevzetih tveganj. Poslovna strategija, Opredelitev pripravljenosti za prevzemanje tveganj, Strategija tveganj in ključne interne politike na področju tveganj NLB Skupine, ki jih potrjujeta uprava in nadzorni svet NLB d.d., določajo strateške cilje in smernice o prevzemanju tveganj, pristopih in metodologijah, merjenju, omilitvi in upravljanju vseh vrst tveganj na različnih ravneh upravljanja. Poleg tega so ključne strateške smernice glede prevzemanja tveganj vključene v proces finančnega planiranja. NLB Skupina redno spremlja svoj ciljni profil tveganosti, ki predstavlja ključno orodje za blaženje tveganj. Profil tveganosti omogoča podrobno spremljanje in proaktivno upravljanje tveganj. Izpostavljenost tveganjem in morebitna odstopanja od limitov ali ciljnih vrednosti se redno poročajo ustreznim komisijam in/ali upravi banke, komisiji za tveganja nadzornega sveta in nadzornemu svetu banke.

NLB Skupina je poleg tega vzpostavila celovit okvir stresnega testiranja in druge sisteme zgodnjega obveščanja na različnih področjih tveganj, in sicer z namenom zagotavljanja podpore pri oblikovanju in uresničevanju poslovne strategije Skupine, pri sprejemanju poslovnih odločitev, krepitvi obstoječih notranjih kontrol in pravočasnem ukrepanju, kadar je to potrebno. Okvir stresnega testiranja vključuje vse pomembne vrste tveganj in več različnih stresnih scenarijev ali analiz občutljivosti v skladu z ranljivostjo poslovnega modela Skupine. Stresno testiranje igra pomembno vlogo pri ocenjevanju odpornosti poslovnega modela Skupine na stresne okoliščine, predvsem z vidika pričakovane dobičkonosnosti, kapitalske ustreznosti in likvidnosti. Kot takšno je kot pomemben element preudarnega upravljanja tveganj vključeno v sistem upravljanja tveganj Skupine, in sicer v okviru opredelitve pripravljenosti na prevzemanje tveganj, procesov ICAAP in ILAAP ter Plan reševanja. Poleg internega stresnega testiranja NLB Skupina kot sistemsko pomembna banka sodeluje tudi v regulatorno opredeljenih stresnih testiranjih, ki jih izvaja ECB.

NLB Skupina je največja slovenska bančna in finančna skupina, ki je pomemben akter tudi na trgih regije JVE. Skladno s svojimi strateškimi usmeritvami namerava biti vzdržno dobičkonosna ter poslovati

predvsem s komitenti na strateških trgih, ki jim zagotavlja inovativne, vendar enostavne rešitve, osredotočene na stranko. NLB Skupina ima dobro diverzificiran poslovni model. Na podlagi poslovne strategije Skupine prevladuje kreditno tveganje, ki mu sledijo operativno tveganje, obrestno tveganje v bančni knjigi, likvidnostno tveganje, tržno tveganje in druga nefinančna tveganja. Redna identifikacija tveganj in njihovo ocenjevanje se izvajata v okviru procesa ICAAP s ciljem zagotavljanja celostnega nadzora nad tveganji in njihovega učinkovitega upravljanja. Proces ICAAP je bil v letu 2018 pomembno nadgrajen skladno z novimi objavljenimi Smernicami ECB, vključno z večjo integracijo v celovit sistem upravljanja tveganj z namenom zagotovitve proaktivne podpore za sprejemanje ustreznih poslovnih odločitev.

Učinkovito upravljanje tveganj in kapitala je ključnega pomena za Skupino pri ohranjanju dolgoročno dobičkonosnega poslovanja. Upravljanje kreditnega tveganja, ki je najpomembnejše tveganje v Skupini, se osredotoča na prevzemanje zmernih tveganj – razpršen kreditni portfelj, ustrezno kakovost kreditnega portfelja, vzdržen strošek tveganj in zagotavljanje optimalnega donosa glede na prevzeta tveganja. Toleranca do likvidnostnega tveganja je nizka. NLB Skupina mora ves čas ohranjati ustrezno raven likvidnosti, da lahko poravnava svoje kratkoročne obveznosti, če se uresniči določen stresni scenarij. Poleg tega se Skupina z namenom minimizacije likvidnostnega tveganja osredotoča na ustrezno strukturo virov financiranja. Pri prevzemanju operativnih tveganj NLB Skupina zasleduje usmeritev, da tovrstna tveganja ne smejo pomembno vplivati na njeno poslovanje. Pripravljenost za prevzemanje operativnih tveganj je nizka do zmerna, s poudarkom na ukrepih za blaženje pomembnih tveganj in ključnih kazalnikov tveganosti, ki služijo kot sistem zgodnjega obveščanja. Temeljna usmeritev NLB Skupine pri upravljanju obrestnih tveganj je omejevanje nepričakovanih negativnih učinkov na prihodke in kapital, ki izvirajo iz spremenjenih obrestnih mer na trgu, zato je toleranca do tega tveganja zmerna. Sklepanje poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti v NLB d.d. je omejeno predvsem na servisiranje strank in varovanje lastnih postavk pred tveganji. Na področju valutnega tveganja NLB Skupina tako zasleduje cilj nizke do zmerne izpostavljenosti. Toleranca do prevzemanja vseh ostalih vrst tveganj, vključno z nefinančnimi, je nizka, s poudarkom na minimizaciji njihovega morebitnega vpliva na poslovanje Skupine.

Glavni cilji pri pripravljenosti za prevzemanje tveganj v NLB Skupini so:

- ohranitev primerne ravni kapitalске ustreznosti, upoštevajoč regulativne zahteve in relevantne kapitalске blažilnike, ter ohranjanje nizke stopnje finančnega vzvoda,
- ohranjanje ustrezne ravni in strukture likvidnosti, kjer stabilni depoziti komitentov predstavljajo glavni vir financiranja,
- ustrezna kakovost in razpršenost kreditnega portfelja, zadostno pokritje slabih naložb in vzdržen strošek tveganja skozi celoten gospodarski cikel,
- razpršitev tveganj iz naslova izpostavljenosti do bank in držav,
- vzdržna toleranca do neto izgub iz naslova operativnega tveganja,
- omejena izpostavljenost obrestnemu tveganju v bančni knjigi in valutnemu tveganju,
- vzdržna dobičkonosnost v smislu razmerja med tveganjem in donosom,
- vzdržna velikost odvisnih bank.

Vrednosti najpomembnejših kazalnikov v okviru opredelitve pripravljenosti na prevzemanje tveganj NLB Skupine konec leta 2018, ki so odražali povezanost med strateškimi poslovnimi usmeritvami, strategijo prevzemanja glede tveganj in ciljnim profilom tveganosti, so bile:

- količnik kapitalске ustreznosti (CAR) v višini 16,7 %,
- strošek tveganja v višini –43 b. t.,
- delež nedonosne izpostavljenosti po EBA (NPE) v višini 4,7 %,
- razmerje med krediti in depoziti (LTD) v višini 68,3 %,
- količnik likvidnostnega kritja (LCR) v višini 361 %,
- količnik neto stabilnih virov financiranja (NSFR) v višini 158,7 %,
- neto izgube iz naslova operativnega tveganja v višini 5,7 % kapitalске zahteve za operativno tveganje,
- občutljivost BPV (200 b. t.) v višini 7,0 % kapitala.

NLB Skupina je leto 2018 zaključila kot bančna skupina, katere financiranje temelji na lastnih virih ter ima trden likvidnostni in kapitalski položaj, kar potrjuje finančno odpornost Skupine.

V letu 2018 ni bilo poslov, ki bi bistveno vplivali na profil tveganosti NLB Skupine ali porazdelitev tveganj v NLB Skupini.

Strnjena izjava uprave o tveganjih je objavljena na intranetu NLB, in sicer z namenom, da bi zaposleni banke pri vsakodnevnih opravilih strogo upoštevali opredelitve in pomen doslednosti pri prevzemanju tveganj ter načine upoštevanja le-teh pri sprejemanju vsakodnevnih poslovnih odločitev.

Ljubljana, 12. april 2019

Nadzorni svet NLB

Primož Karpe
predsednik nadzornega sveta

Uprava NLB

László Pelle
član uprave

Archibald Kremser
član uprave

Andreas Burkhardt
član uprave

Blaž Brodnjak
predsednik uprave

1. Uvod

Namen tega poročila je zagotoviti razkritja skladna z zahtevami globalnega regulatornega okvirja za kapital in likvidnost, ki ga je vzpostavil Baselski odbor za bančni nadzor (BCBS). Na evropski ravni se te izvajajo v skladu z zahtevami za razkritja, kot so določene v delu 8 Uredbe (EU) št. 575/2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja (Uredba o kapitalskih zahtevah ali CRR) in v Direktivi 2013/36/EU o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru nad kreditnimi institucijami in investicijskimi podjetji (Direktiva o kapitalskih zahtevah IV ali CRD). Izraz CRD IV v splošnem pomeni tako CRD kakor CRR, ki sta bili objavljeni v Uradnem listu EU 27. junija 2013. CRR velja neposredno v državah članicah EU, medtem ko je bilo za CRD zahtevano, da se uvede preko nacionalnih zakonodaj držav članic EU do 31. decembra 2013. Slovenija je te zahteve CRD implementirala v svojo nacionalno zakonodajo z Zakonom o bančništvu (ZBan-2).

V kontekstu tega dokumenta CRD IV predstavlja paket CRR, CRD ter regulatorne/izvedbene tehnične standarde. Za CRD IV v splošnem velja, da vsebuje naslednje tri stebre:

- 1. steber vsebuje mehanizme in zahteve, s katerimi finančne institucije izračunajo svoje minimalne kapitalske zahteve za kreditno tveganje, tržno tveganje in operativno tveganje.
- Namen 2. stebra je zagotoviti, da ima vsaka finančna institucija vzpostavljene učinkovite interne procese za ocenjevanje ustreznosti kapitala, ki temelji na natančni oceni tveganj. Nadzorniki imajo nalogo oceniti, kako dobro finančne institucije ocenjujejo svoje potrebe po kapitalski ustreznosti glede na svoja tveganja. Tveganja, ki se ne upoštevajo v 1. stebru, se upoštevajo v tem stebru.
- Namen 3. stebra je dopolniti 1. in 2. steber. Zahteva, da finančne institucije razkrijejo informacije o obsegu uporabe zahtev iz CRD IV, zlasti glede kapitalskih zahtev/tveganju prilagojene aktive (RWA) in virov, izpostavljenosti tveganjem in postopkov ocene tveganja.

Skupina mora izpolnjevati zahteve CRD IV glede razkritij na dan 31. decembra 2018. Za lažje navajanje se v tem poročilu na zahteve sklicujemo kot na '3. steber'. Omenjeni 3. steber vključuje tako kvantitativne kot kvalitativne zahteve glede razkritij. Decembra 2016 je Evropski bančni organ (EBA) objavil končne Smernice o zahtevah po razkritju iz 3. stebra, katerih namen je izboljšati doslednost in primerljivost razkritij institucij. Te smernice veljajo od 31. decembra 2017. Razkritja Skupine so bila pripravljena v skladu z njimi.

Vsa razkritja so pripravljena na konsolidirani osnovi (Bonitetna konsolidacija) in v tisoč EUR, razen kjer je navedeno drugače.

Vključena področja

V skladu z zahtevami 3. stebra področja, ki jih pokrivajo razkritja Skupine iz 3. stebra, vključujejo kapitalske zahteve in vire Skupine iz CRD IV, kreditno tveganje, kreditno tveganje nasprotne stranke, tržno tveganje, operativno tveganje, likvidnostno tveganje, obremenjena in neobremenjena sredstva, stopnjo finančnega vzvoda in razkritja o nagrajevanju v Skupini.

NLB Skupina za izračun kapitalskih zahtev uporablja naslednje pristope:

- kreditno tveganje – standardizirani pristop,
- tržno tveganje – standardizirani pristop in
- operativno tveganje – pristop osnovnih kazalnikov.

Tako torej zahteve za razkritja v povezavi z drugimi pristopi, kot so pristop IRB, listinjenje in pristop naprednega merjenja operativnega tveganja, ter razkritja, povezana z internimi modeli za izračun kapitalskih zahtev za tržno tveganje, ki jih NLB Skupina ne uporablja, ne veljajo. Razkritja, povezana z vrstami transakcij, v katere NLB Skupina trenutno ni vključena, v tem poročilu niso predstavljena. Vrstice in stolpci v predpisanih predlogah, povezanih s transakcijami, ki ne veljajo za NLB Skupino, so bili izbrisani v skladu s Smernicami EBA.

Pogostost razkrivanja in medij

CRD IV in Smernice EBA zahtevajo, da NLB Skupina razkrije informacije najmanj na letni ravni. Za zagotovitev učinkovite komunikacije o poslovanju in profilu tveganosti NLB Skupine slednja posebno pozornost namenja morebitni potrebi po pogostejši objavi informacij kakor letno. Razkritja po 3. stebru so letno objavljena na NLB internetni strani www.nlb.si in sledijo objavi letnega poročila NLB Skupine. Prav tako so četrtno ločeno objavljena Razkritja, ki sledijo objavi medletnih poročil.

Preverjanje in vir podatkov

Razkritja gredo skozi strog postopek notranjega nadzora in upravljanja, opisan v Politiki razkritij NLB Skupine s področja upravljanja tveganj in kapitala. Potrdila jih je uprava NLB d.d. (v nadaljevanju: NLB), Odbor za tveganja pa se je z njimi seznanil. Ključni elementi te politike so:

- opredelitev vlog in odgovornosti oddelkov, vključenih v postopek priprave razkritij,
- opredelitev informacij za objavo (v skladu z EBA GL/2014/14 in EBA GL 2016/11 ter CRR v členih 432 in 433),
- navodila za prispevke oddelkov in s tem povezane kontrole,
- usklajevanje prispevkov za Razkritja in s tem povezane kontrole,
- odobritev Razkritij s strani Uprave.

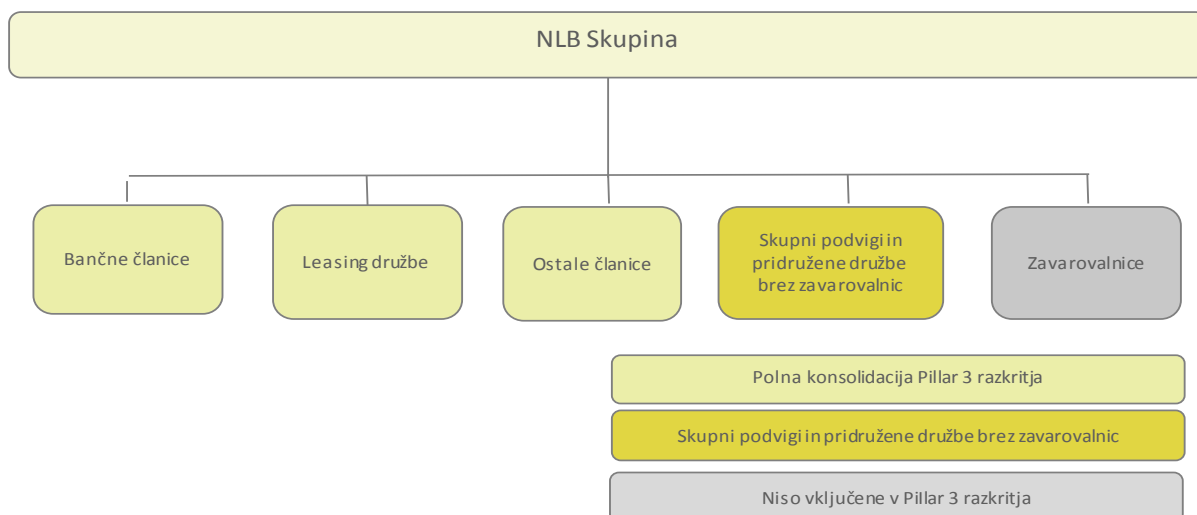
Preveritev vključenih informacij v razkritja mora iti skozi strog postopek notranjega nadzora in upravljanja. Za primarne kontrole so zadolženi nosilci posameznih vsebin. Na vsak datum poročanja morajo biti posredovana kvantitativna razkritja v posameznih predlogah natančno usklajena z informacijami, kot so razkrite v letnem ali medletnem poročilu oz. poročilih regulatorju (Corep in Finrep). To poročilo ni bilo revidirano.

Nekatere kvantitativne informacije v tem dokumentu temeljijo na finančnih podatkih, ki jih vsebuje Letno poročilo NLB Skupine 2018, druge kvantitativne informacije pa so bile pridobljene iz rednega regulatornega poročanja (Finrep in Corep) in so bile izračunane v skladu z zakonskimi zahtevami. Kvantitativni podatki iz Razkritij torej niso vedno neposredno primerljivi s kvantitativnimi podatki iz Letnega poročila NLB Skupine 2018. Nekaj podrobnosti o ključnih razlikah med računovodskimi in regulatornimi izpostavljenostmi Skupine je prikazanih v tabeli 2 – EU LI1.

2. Področje uporabe

(členi 436 (b), (c) in (d) CRR)

V skladu s kapitalsko zakonodajo ima NLB položaj 'matične banke EU' in mora zato podatke razkrivati na konsolidirani osnovi. Konsolidirani računovodski izkazi za namen razkritij temeljijo na zahtevah CRR (regulatorni obsegi konsolidacije). Povzetek predstavitve NLB Skupine v skladu z regulatornim obsegom konsolidacije je podan v nadaljevanju.

Pomembna podrejena družba NLB Skupine, ki presega 10 % RWA NLB Skupine, je NLB Banka a.d., Skopje. Podrobnejše informacije so razkrite v letnem poročilu družbe, ki je objavljeno na spletni strani <http://www.nlb.mk>.

Tabela EU LI1 predstavlja glavne razlike med osnovo za konsolidacijo in knjigovodskimi vrednostmi, kot so poročane v objavljenih računovodskih izkazih v Letnem poročilu NLB Skupine 2018 in v obsegu regulatorne konsolidacije.

Razlike med obsegom konsolidacije za regulatorne namene in za računovodske namene (v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja) NLB Skupine (za vsako družbo posebej) dne 31.

decembra 2018 so prikazane v tabeli EU LI3 (razkrite v poglavju Priloga 5). Konsolidacija za računovodske namene obsega vse:

- odvisne družbe (bančne, leasing in druge), ki jih obvladuje NLB ali Skupina,
- pridružene družbe, v katerih ima NLB posredno ali neposredno od 20 % do 50 % glasovalnih pravic, ima pomemben vpliv, vendar jih ne obvladuje, in
- skupaj obvladovane družbe (tj. skupaj obvladovane s strani NLB Skupine na podlagi pogodbe).

V nasprotju z računovodsko konsolidacijo regulatorna konsolidacija vključuje samo (v skladu z definicijami iz člena 4 CRR) kreditne institucije, finančne institucije, družbe za pomožne storitve in družbe za upravljanje. V primeru NLB Skupine to pomeni, da regulatorna konsolidacija ne vključuje podjetij, ki poslujejo v zavarovalništvu.

Glede metode konsolidacije ni razlik med računovodsko in regulatorno konsolidacijo dne 31. decembra 2018, saj so družbe iz Skupine Prvi faktor (glej tabelo EU LI3) izključene iz regulatorne konsolidacije (ki bi sicer v skladu s CRD IV zahtevala sorazmerno metodo konsolidacije) zaradi nepomembnosti v skladu s CRR. Pri računovodski konsolidaciji neto sredstva Skupine Prvi faktor, pripoznana po kapitalski metodi, znašajo nič. Več podrobnosti je razkritih v Letnem poročilu NLB Skupine 2018 – pojasnilo 5.14 b) (stran 246).

Tabela 2 – EU LI1 – Razlike med obsegom konsolidacije za računovodske namene in obsegom konsolidacije za regulatorne namene ter vzporejanje kategorij iz računovodskih izkazov z regulativnimi kategorijami tveganja NLB Skupine

	Knjigovodske vrednosti, kot so navedene v objavljenih računovodskih izkazih	Knjigovodske vrednosti v okviru obsega konsolidacije za regulatorne namene	Knjigovodske vrednosti postavk			
			za katere velja okvir za kreditno tveganje	za katere velja okvir za kreditno tveganje nasprotne stranke	za katere ne veljajo kapitalne zahteve ali ki se odbijejo od kapitala	za katere ne veljajo kapitalne zahteve ali ki se odbijejo od kapitala
31. 12. 2018						
Denar v blagajni, stanje na računih pri centralnih bankah in vpogledne vloge pri bankah	1.588.349	1.588.349	1.588.349	-	-	-
Finančna sredstva, namenjena trgovanju	63.609	63.609	-	15.386	63.609	-
Finančna sredstva, obvezno merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ki niso v posesti za trgovanje	32.389	32.389	32.389	-	-	-
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	1.898.079	1.898.079	1.898.079	-	-	-
Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti	-	-	-	-	-	-
- dolžniški vrednostni papirji	1.428.962	1.428.962	1.415.015	-	-	13.947
- krediti bankam	118.696	118.696	118.696	-	-	-
- krediti strankam, ki niso banke	7.124.633	7.124.633	7.124.186	-	-	447
- druga finančna sredstva	75.171	75.171	75.171	-	-	-
Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	417	417	-	417	-	-
Spremembe poštene vrednosti skupine varovanih postavk pred obrestnim tveganjem	2.517	2.517	-	-	-	-
Naložbe v kapital pridruženih družb in skupnih podvigorov	37.147	10.652	10.652	-	-	-
Opredmetena sredstva						
Opredmetena osnovna sredstva	177.404	177.404	177.404	-	-	-
Naložbene nepremičnine	58.644	58.644	58.644	-	-	-
Neopredmetena sredstva	34.968	34.968	-	-	-	34.968
Terjatve za davek iz dohodka	877	877	877	-	-	-
Terjatve za odloženi davek	22.847	22.847	22.847	-	-	-
Druge sredstva	70.971	70.971	70.971	-	-	-
Nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo	4.349	4.349	4.349	-	-	-
SKUPAJ SREDSTVA	12.740.029	12.713.534	12.597.629	15.803	63.609	49.362
Finančne obveznosti, namenjene trgovanju	12.300	12.300	-	12.300	12.300	-
Finančne obveznosti, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	4.190	4.190	-	-	-	-
Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti						
- depoziti bank in centralnih bank	26.775	26.775	-	-	-	-
- krediti bank in centralnih bank	258.423	258.423	-	-	-	-
- depoziti strank, ki niso banke	10.464.017	10.464.017	-	-	-	-
- krediti strank, ki niso banke	61.844	61.844	-	-	-	-
- podrejene obveznosti	15.050	15.050	-	-	-	-
- druge finančne obveznosti	100.887	100.887	-	-	-	-
Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	29.474	29.474	-	29.474	-	-
Rezervacije	80.134	80.134	-	-	-	-
Obveznosti za davek iz dohodka	12.152	12.152	-	-	-	-
Obveznosti za odloženi davek	2.499	2.499	-	-	-	-
Druge obveznosti	14.840	14.840	-	-	-	-
SKUPAJ OBVEZNOSTI	11.082.585	11.082.585	-	41.774	12.300	-
DELNIŠKI KAPITAL						
Osnovni kapital	200.000	200.000	-	-	-	-
Kapitalske rezerve	871.378	871.378	-	-	-	-
Akumulirani drugi vseobsegajoči donosi	7.823	3.598	-	-	-	-
Rezerve iz dobička	13.522	13.522	-	-	-	-
Zadržani dobiček	523.493	501.223	-	-	-	-
	1.616.216	1.589.721	-	-	-	-
Kapital manjšinskih lastnikov	41.228	41.228	-	-	-	-
SKUPAJ KAPITAL	1.657.444	1.630.949	-	-	-	-
SKUPAJ OBVEZNOSTI IN KAPITAL	12.740.029	12.713.534	-	41.774	12.300	-

	Knjigovodske vrednosti, kot so navedene v objavljenih računovodskih izkazih	Knjigovodske vrednosti v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene	Knjigovodske vrednosti postavk			
			za katere velja okvir za kreditno tveganje	za katere velja okvir za kreditno tveganje nasprotne stranke	za katere velja okvir za tržna tveganja	za katere ne veljajo kapitalne zahteve ali ki se odbijejo od kapitala
31.12.2017						
Denar v blagajni, stanje na računih pri centalnih bankah in vpogledne vloge pri bankah	1.256.481	1.256.481	1.256.481	-	-	-
Finančna sredstva, namenjena trgovanju	72.189	72.189	-	12.229	72.189	-
Finančna sredstva, pripoznana po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	5.003	5.003	5.003	-	5.003	-
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	2.276.493	2.276.493	2.276.493	-	-	-
Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	1.188	1.188	-	1.188	-	-
Kreditni in terjatve						
- dolžniški vrednostni papirji	82.133	82.133	67.090	-	-	15.043
- krediti bankam	510.107	510.107	510.107	-	-	-
- krediti strankam, ki niso banke	6.912.333	6.912.333	6.911.717	-	-	616
- druga finančna sredstva	66.077	66.084	66.084	-	-	-
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	609.712	609.712	609.712	-	-	-
Spremembe poštene vrednosti skupine varovanih postavk pred obrestnim tveganjem	719	719	-	-	-	719
Nekratkoročna sredstva in skupina za odtujitev v posesti za prodajo	11.631	6.224	6.224	-	-	-
Opredmetena osnovna sredstva	188.355	188.355	188.355	-	-	-
Naložbene nepremičnine	51.838	51.838	51.838	-	-	-
Neopredmetena sredstva	34.974	34.974	-	-	-	34.974
Dolgoročne naložbe v kapital pridruženih družb in skupnih podvigor	43.765	12.359	10.971	-	-	-
Terjatve za davek iz dohodka	2.795	2.795	2.795	-	-	-
Terjatve za odloženi davek	18.603	18.603	18.603	-	-	-
Druge sredstva	93.349	93.349	93.349	-	-	-
Skupaj sredstva	12.237.745	12.200.939	12.074.822	13.417	77.192	51.352
Finančne obveznosti, namenjene trgovanju	9.502	9.502	-	9.502	9.502	-
Finančne obveznosti, pripozanane po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	635	635	-	-	-	-
Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	25.529	25.529	-	25.529	-	-
Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti						
- depoziti bank in centralnih bank	40.602	40.602	-	-	-	-
- krediti bank in centralnih bank	279.616	279.616	-	-	-	-
- depoziti strank, ki niso banke	9.878.378	9.878.809	-	-	-	-
- krediti strank, ki niso banke	74.286	74.286	-	-	-	-
- podrejene obveznosti	27.350	27.350	-	-	-	-
- druge finančne obveznosti	111.019	111.019	-	-	-	-
Obveznosti, razvrščene v skupino za odtujitev v posesti za prodajo	440	-	-	-	-	-
Rezervacije	88.639	88.639	-	-	-	-
Obveznosti za davek iz dohodka	2.894	2.894	-	-	-	-
Obveznosti za odloženi davek	1.096	1.096	-	-	-	-
Druge obveznosti	9.596	9.596	-	-	-	-
Skupaj obveznosti	10.549.582	10.549.573	-	35.031	9.502	-
Delniški kapital						
Osnovni kapital	200.000	200.000	-	-	-	-
Kapitalske rezerve	871.378	871.378	-	-	-	-
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	26.752	16.989	-	-	-	-
Rezerve iz dobička	13.522	13.522	-	-	-	-
Zadržani dobiček	541.901	515.147	-	-	-	-
	1.653.553	1.617.036				
Kapital manjšinskih lastnikov	34.610	34.330	-	-	-	-
Skupaj kapital	1.688.163	1.651.366	-	-	-	-
Skupaj obveznosti in kapital	12.237.745	12.200.939	-	-	-	-

V tabeli 2 (EU LI1) je uskladitev računovodsko konsolidiranih računovodskih izkazov (kot so predstavljeni v Letnem poročilu NLB Skupine 2018 (revidirani računovodski izkazi NLB Skupine v skladu z MSRP, kot jih je sprejela Evropska unija) z regulatorno konsolidiranimi računovodskimi izkazi. Za nekatera sredstva lahko velja več okvirjev RWA. Podrobnosti o postavkah, za katere ne velja kapitalna zahteva ali za katere velja odbitek od kapitala ali pojasnilo razlik na podlagi primerjalnih obdobj, so podane v nadaljevanju:

- Nobena od naložb NLB Skupine v odvisne, pridružene ali skupaj obvladovane družbe ne predstavlja odbitka od kapitala. Skupen znesek naložb, ki bi lahko postale odbitki od kapitala, je relativno nizek in ostaja pod zakonsko določenim pragom.
- Neopredmetena sredstva so v skladu s členom 36(b) CRR odbitek od kapitala.
- Pozitivna prevrednotenja varovanih postavk pri varovanju poštenih vrednosti, so izključena iz pozicij, izpostavljenih kreditnemu tveganju.

Vse trenutne ali predvidene pomembne praktične ali pravne ovire za takojšnji prenos kapitala ali poravnavo obveznosti med matično družbo in njenimi odvisnimi družbami so razkrite v Prilogi 6.

Tabela 3 – EU LI2 – Glavni viri razlik med knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih NLB Skupine in regulativnimi zneski izpostavljenosti

		Postavke, za katere velja,		
		okvir za kreditno tveganje	okvir za kreditno tveganje nasprotne stranke	okvir za tržno tveganje
31. 12. 2018	Skupaj			
1 Knjigovodska vrednost sredstev v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene (v skladu s predlogo EU LI1)	12.677.041	12.597.629	15.803	63.609
2 Knjigovodska vrednost obveznosti v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene (v skladu s predlogo EU LI1)	(54.074)	-	(41.774)	(12.300)
3 Skupni neto znesek v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene	12.622.967	12.597.629	(25.971)	51.309
4 Zunajbilančni zneski	2.041.400	2.041.400	-	-
5 Razlike iz izvedenih finančnih instrumentov	12.289	-	12.289	-
6 Zneski izpostavljenosti, upoštevani za regulativne namene	14.676.656	14.639.029	(13.682)	51.309

		Postavke, za katere velja,		
		okvir za kreditno tveganje	okvir za kreditno tveganje nasprotne stranke	okvir za tržno tveganje
31. 12. 2017	Skupaj			
1 Knjigovodska vrednost sredstev v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene (v skladu s predlogo EU LI1)	12.165.431	12.074.822	13.417	77.192
2 Knjigovodska vrednost obveznosti v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene (v skladu s predlogo EU LI1)	(44.533)	-	(35.031)	(9.502)
3 Skupni neto znesek v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene	12.155.929	12.074.822	13.417	67.690
4 Zunajbilančni zneski	1.890.531	1.890.531	-	-
5 Razlike iz izvedenih finančnih instrumentov	9.455	-	9.455	-
6 Zneski izpostavljenosti, upoštevani za regulativne namene	14.055.915	13.965.353	22.872	67.690

Tabela 3 – EU LI2 predstavlja knjigovodsko vrednost postavk, za katere velja okvir za kreditno tveganje, kreditno tveganje nasprotne stranke in tržno tveganje (glej tabelo 2 – EU LI1), in druge postavke (potencialne obveznosti iz finančnih in nefinančnih garancij, obveze za podaljšanje posojil in kreditno nadomestitveno vrednost izvedenih finančnih instrumentov) ter prilagoditve vrednotenja izvedenih finančnih instrumentov, ki skupaj predstavljajo celotno izpostavljenost za regulativne namene.

3. Kapital in kapitalske zahteve

3.1. Kapitalska ustreznost

Evropska bančna kapitalska zakonodaja (CRD IV) temelji na smernicah Basel III. Zakonodaja predpisuje izpolnjevanje treh količnikov kapitalske ustreznosti, ki izražajo različno kakovost kapitala:

- količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (razmerje med navadnim (CET1) kapitalom in tehtano izpostavljenostjo tveganjem (RWA)), ki mora znašati vsaj 4,5 %;
- količnik temeljnega kapitala (razmerje med temeljnim kapitalom in RWA), ki mora znašati vsaj 6 %;
- količnik skupnega kapitala (razmerje med celotnim kapitalom in RWA), ki mora znašati vsaj 8 %.

Poleg navedenih količnikov, ki tvorijo zahtevo 1. stebra, mora banka izpolnjevati tudi druge zahteve in priporočila, ki jih posamezni banki lahko predpiše nadzorna institucija ali pa so predpisane že z zakonodajo:

- zahteva 2. stebra (zahteva SREP): banki lastna obvezna zahteva, določena s strani nadzorne institucije v okviru procesa SREP (skupaj z zahtevami iz 1. stebra predstavlja skupno kapitalsko zahtevo SREP – TSCR ('Total SREP Capital Requirement'));
- veljavna zahteva po skupnem blažilniku (CBR – 'Combined Buffer Requirement'): sistem kapitalskih blažilnikov, ki se jih doda nad zahtevo TSCR – neizpolnjevanje CBR ni kršitev kapitalskih zahtev, temveč sproži omejitve v razdelitvi dividend in drugih izplačil iz kapitala. Nekateri blažilniki so zakonsko predpisani za vse banke, nekateri pa so specifični za posamezno banko in so jih predpisale nadzorne institucije (CBR in TSCR skupaj tvorita celotno kapitalsko zahtevo – OCR – 'Overall Capital Requirement');
- priporočilo o kapitalskih smernicah v okviru 2. stebra ('Pillar 2 Guidance'): banki lastno kapitalsko priporočilo, določeno s strani nadzorne institucije skozi proces SREP. Kot priporočilo ni obvezno, neizpolnjevanje ne vpliva na razdelitev dividend ali druga izplačila iz dobička, vendar lahko vodi v okrepljen nadzor in naložitev ukrepov za povrnitev ustrezne ravni kapitala.

Tabela 4 – Kapitalske zahteve in blažilniki NLB Skupine

		2018	2017
Zahteva 1. stebra	CET1	4,5%	4,5%
	AT1	1,5%	1,5%
	T2	2,0%	2,0%
Zahteva 2. stebra (SREP zahteva - P2R)	CET1	3,5%	3,5%
Skupna kapitalska zahteva SREP (TSCR)	CET1	8,0%	8,0%
	AT1	9,5%	9,5%
	T2	11,5%	11,5%
Zahteva po skupnem blažilniku (CBR)			
Varovalni kapitalski blažilnik	CET1	1,875%	1,25%
DSPB blažilnik	CET1	0,00%	0,0%
Proticiklični blažilnik	CET1	0,00%	0,0%
	CET1	9,875%	9,25%
Celotna kapitalska zahteva (OCR) = MDA prag	AT1	11,375%	10,75%
	T2	13,375%	12,75%
Priporočilo o kapitalskih smernicah v okviru 2. stebra (P2G)	CET1	1,5%	2,25%
OCR + P2G	CET1	11,375%	11,50%

Od 1. januarja 2018 je morala NLB na konsolidirani osnovi izpolnjevati OCR v višini 13,375 %, sestavljen iz 11,5 % TSCR in 1,875 % CBR, ter na konsolidirani osnovi dosegati naslednje kapitalske zahteve:

- 9,875 % količnik navadnega lastniškega kapitala,
- 11,375 % količnik temeljnega kapitala,
- 13,375 % količnik skupnega kapitala.

Zgornji kapitalski količniki vključujejo 3,5 % zahtevo 2. stebra (P2R) in 1,875 % varovalni kapitalski količnik (CCB).

Od 1. marca 2019 mora NLB na konsolidirani osnovi ohranjati celotno kapitalsko zahtevo v višini 14,75 %, ki jo sestavljata 11,25 % TSCR in 3,5 % CBR. Povečanje zahteve v primerjavi z letom 2018 je posledica postopnega uvajanja zakonsko predpisanega varovalnega kapitalskega blažilnika in uvedbe DSPI blažilnika. Skladno z direktivo CRD IV in Zakonom o bančništvu (ZBan-2) je varovalni kapitalski količnik linearno naraščal in v 2019 dosegel polno vrednost 2,5 %, medtem ko Banka Slovenije od NLB zahteva uporabo blažilnika DSPI na konsolidirani ravni v višini 1 % od leta 2019 dalje. Po drugi strani pa se je zaradi boljše celotne ocene SREP zahteva drugega stebra (P2R) znižala za 0,25 o.t. na 3,25 %.

Z namenom izboljšanja in optimizacije sestave kapitala NLB Skupine namerava NLB v letu 2019 izdati instrument T2.

Dividendna politika Banke predvideva vsakoletno izplačilo dividend v višini približno 70 % dobička Skupine.

Kapitalska ustreznost NLB Skupine in NLB ob koncu leta 2018 ostaja visoka v skladu z usmeritvami nagnjenosti k prevzemanju tveganj, na stopnji, ki pokriva vse trenutne in napovedane kapitalske zahteve, vključno z zahtevami glede kapitalskih količnikov in preostalimi trenutno znanimi zahtevami, ter priporočila v okviru 2. stebra (Pillar 2 Guidance).

Kapital NLB Skupine in NLB je v letu 2018 sestavljen zgolj iz sestavin najkakovostnejšega kapitala CET1 (brez podrejenih instrumentov, ki bi se vključevali v nižje kategorije kapitala), zaradi česar so tudi vsi trije kapitalski količniki enaki. Kapitalska ustreznost NLB Skupine z vidika CET1 je bila znotraj določenih mej nagnjenosti k prevzemanju tveganj in nad EU povprečjem, ki ga objavlja Evropska bančna avtoriteta (EBA).

Tabela 5 – Kapitalska ustreznost NLB Skupine

	31. 12. 2018	30. 9. 2018	31. 12. 2017
Vplačani kapitalski instrumenti	200.000	200.000	200.000
Vplačani presežek kapitala	871.378	871.378	871.378
Zadržani dobiček	293.026	291.525	296.773
Priznani dobiček ali izguba tekočega leta	108.829	108.829	29.280
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	3.598	6.129	(11.450)
Druge rezerve	13.522	13.522	13.522
Bonitetni filtri - zaradi zahteve po preudarnem vrednotenju (AVA)	(1.983)	(1.972)	(2.389)
(-) Dobro ime	(3.529)	(3.529)	(3.529)
(-) Druga neopredmetena sredstva	(31.439)	(27.564)	(31.445)
NAVADNI LASTNIŠKI TEMELJNI KAPITAL (CET1)	1.453.402	1.458.318	1.362.140
Dodatni temeljni kapital (AT1)	-	-	-
TEMELJNI KAPITAL (T1)	1.453.402	1.458.318	1.362.140
Dodatni kapital (T2)	-	-	-
KAPITAL SKUPAJ	1.453.402	1.458.318	1.362.140
Izpostavljenost kreditnemu tveganju	7.179.678	7.101.587	7.096.413
Izpostavljenost tržnemu tveganju	541.901	551.113	499.726
Izpostavljenost tveganju prilagoditve kreditnega vrednotenja	2.563	1.238	850
Izpostavljenost operativnemu tveganju	953.482	953.482	949.493
SKUPNA IZPOSTAVLJENOST TVEGANJEM (RWA)	8.677.624	8.607.420	8.546.482
Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1 količnik)	16,7 %	16,9 %	15,9 %
Količnik temeljnega kapitala (Tier 1 količnik)	16,7 %	16,9 %	15,9 %
Količnik skupnega kapitala	16,7 %	16,9 %	15,9 %

Konec leta 2018 znašajo količniki kapitalske ustreznosti za NLB Skupino 16,7 % (ali 0,8 odstotne točke več kot konec 2017) in za NLB 24,1 % (ali 2,3 odstotne točke več kot konec 2017). Izboljšanje kapitalske ustreznosti NLB Skupine izhaja iz višjega kapitala, predvsem zaradi vključitve dobička za prvo polletje 2018 (NLB Skupina 108,8 mio EUR), nižjega zadržanega dobička (-81,5 mio EUR) kot dela izplačila dividend, vključitve pozitivnega učinka uvedbe MSRP 9 (43,8 mio EUR za NLB Skupino in 27,7 mio EUR za NLB) ter prenehanja prehodnih določb, ki so veljale pri izračunu kapitala do konca leta 2017.

Razlaga dejavnikov spremembe RWA v letu 2018 je podana v poglavju 3.2 Kapitalske zahteve v tabeli 6 – EU OV1 - Pregled zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti.

3.2. Kapitalske zahteve (člen 438 (c), (e) in (f) in člen 445 CRR)

NLB Skupina na konsolidirani ravni uporablja naslednje pristope pri izračunu kapitalskih zahtev po prvem stebri:

- kreditno tveganje – standardiziran pristop,
- tržno tveganje – standardizirani pristop in
- operativno tveganje – enostavni pristop.

Pri izračunu kapitalskih količnikov je tveganje izraženo kot tveganju prilagojena izpostavljenost ali kapitalska zahteva. Kapitalska zahteva za posamezno tveganje znaša 8 % skupne izpostavljenosti posameznemu tveganju.

Tabela 6 prikazuje sestavo kapitalskih zahtev NLB Skupine konec leta 2018, septembra 2018 in konec leta 2017.

Tabela 6 – EU OV1 – Pregled zneskov tveganju priloženih izpostavljenosti NLB Skupine

		31. 12. 2018		30. 9. 2018		31. 12. 2017	
		Tveganju priložene izpostavljenosti	Minimalne kapitalske zahteve - 8 % RWA	Tveganju priložene izpostavljenosti	Minimalne kapitalske zahteve - 8 % RWA	Tveganju priložene izpostavljenosti	Minimalne kapitalske zahteve - 8 % RWA
1	Kreditno tveganje (brez kreditnega tveganja nasprotne stranke)	7.071.808	565.745	6.999.528	559.962	6.993.567	559.485
2	od tega standardizirani pristop	7.071.808	565.745	6.999.528	559.962	6.993.567	559.485
6	Kreditno tveganje nasprotne stranke (CCR)	26.625	2.130	21.632	1.731	20.983	1.679
7	od tega vrednotenje po tržnih cenah	24.062	1.925	20.394	1.632	20.133	1.611
12	od tega prilagoditev kreditnega vrednotenja (CVA)	2.563	205	1.238	99	850	68
13	Tveganje poravnave	100	8	-	-	-	-
19	Tržno tveganje	541.801	43.344	551.113	44.089	499.726	39.978
20	od tega standardizirani pristop	541.801	43.344	551.113	44.089	499.726	39.978
23	Operativno tveganje	953.482	76.279	953.482	76.279	949.493	75.959
24	od tega enostavni pristop	953.482	76.279	953.482	76.279	949.493	75.959
27	Zneski, nižji od pragov za odbitek (po dodelitvi uteži tveganja 250 %)	83.808	6.705	81.665	6.533	82.713	6.617
29	Skupaj	8.677.624	694.210	8.607.420	688.594	8.546.482	683.719

RWA za kreditna tveganja se je povečala za 83,3 mio EUR (vrstice 2, 7 in 27 v tabeli 6) predvsem zaradi rasti izpostavljenosti na segmentu prebivalstva kot posledice povečane posojilne aktivnosti na vseh strateških trgih NLB Skupine. Materialno pomembno znižanje je vidno na nedonosnih izpostavljenostih zaradi ambiciozne strategije zmanjšanja nedonosnih posojil.

Povečanje RWA za tržna tveganja in CVA (Prilagoditev kreditnega vrednotenja) znaša 43,9 mio EUR (vrstice 12, 13 in 20 v tabeli 6) in izhaja iz strukturnih valutnih pozicij iz poslovanja ne-evrskih podrejenih bank NLB Skupine. Te pozicije so dolge, netrgovalne in namensko vzpostavljene. Na konsolidirani ravni so tečajne razlike, ki izhajajo iz naložb v tuje odvisne družbe, pripoznane v kapitalu in ne vplivajo na poslovni izid NLB Skupine.

Povečanje RWA za operativna tveganja (4,0 mio EUR) izhaja iz višjega triletnega povprečja prihodkov, ki predstavlja osnovo za izračun.

3.3. Povzetek pristopa ocenjevanja notranjega kapitala, potrebnega za tekoče in predvideno poslovanje (člen 438 (a) CRR)

Proces ocenjevanja notranje kapitalske ustreznosti (ICAAP) in proces ocenjevanja notranje likvidnostne ustreznosti (ILAAP) NLB Skupine izpolnjujeta zahteve CRR, priporočila ECB in EBA ter sledita dobrim bančnim praksam. Poleg tega bančne članice, ki poslujejo v drugih JVE državah, spoštujejo svoje lokalne zakonske zahteve. Obenem pa je bil proces ICAAP v letu 2018 bistveno nadgrajen v skladu z novo objavljenimi smernicami ECB, vključno z večjo vključenostjo procesa v celovit sistem upravljanja tveganj z namenom zagotavljanja proaktivne podpore pri sprejemanju poslovnih odločitev.

Najpomembnejši cilj procesa ICAAP je stalno zagotavljanje ustreznega kapitala ter s tem povezane dolgoročne stabilnosti poslovanja. Namen izvajanja procesa ICAAP je vzpostavitev zanesljivih, učinkovitih in celovitih strategij in procesov za ocenjevanje in zagotavljanje notranjega kapitala, njegove sestave in razporeditve, tako da je primeren za pokrivanje vrst tveganj ter njihove višine, katerim je ali bi lahko bila izpostavljena NLB Skupina. ICAAP ima ključno vlogo pri ohranjanju ustreznega kapitalskega položaja NLB Skupine. Da bi zagotovili dolgoročno preudarno delovanje, so opredeljene konservativne predpostavke v sklopu dveh notranjih perspektiv, ki se medsebojno dopolnjujeta.

V sklopu ekonomske perspektive NLB Skupina upravlja kapitalsko ustreznost tako da zagotavlja da so vsa tveganja ustrezno pokrita z notranjim kapitalom. Skupina v tej perspektivi pokriva celotno tveganje, ki bi lahko imelo pomemben vpliv na njen profil tveganosti na podlagi procesa identifikacije tveganj, ki daje celovit pogled na tveganja, katerim je Skupina izpostavljena. V tej perspektivi ekonomska tveganja ter s tem povezane izgube takoj in v polnem obsegu vplivajo na notranji kapital. Nekatera od teh tveganj ali tveganja, povezana z njimi, se lahko delno ali v celoti uresničijo kasneje v normativni perspektivi prek računovodskih izgub, zmanjšanja lastnih sredstev ali bonitetnih določb.

Normativni vidik se nanaša na oceno večletne napovedi NLB Skupine, ki kaže njeno sposobnost izpolnjevanja vseh kapitalskih zahtev, ki jih določa regulator in opredelitev nagnjenosti k prevzemanju tveganj. V okviru teh kapitalskih omejitev NLB Skupina opredeljuje svoj interni kapitalski blažilnik nad regulatornimi in nadzorniškimi zahtevami, vključno z internimi kapitalskimi potrebami, ki Skupini

omogočajo, da trajnostno sledi svoji poslovni strategiji. Normativni vidik vključuje več stresnih scenarijev in povratni stresni test. V skladu z izhodiščno perspektivo NLB Skupina stremi k zagotavljanju celotne kapitalske zahteve (OCR), povečane za interni kapitalski blažilnik. V stresni perspektivi je cilj NLB Skupine zagotoviti izpolnjevanje celotne zahteve SREP (TSCR), povečane za interni kapitalski blažilnik, tudi v daljšem obdobju recesije, katere učinki lahko pomembno vplivajo na zmanjšanje kapitala Skupine.

Obe perspektivi se medsebojno informirata, pri čemer ekonomska perspektiva prikazuje pokritost tveganj z notranjim kapitalom, normativni vidik pa prikazuje potencialno možno zmanjšanje notranjega kapitala v prihodnosti ter prek tega vpliva tudi na ekonomsko perspektivo. Rezultati normativne perspektive informirajo kvantifikacijo relevantnih ekonomskih tveganj, prek prilagoditve ali dopolnitve, v kolikor ekonomski vidik ne zajema vseh tveganj, ki lahko izhajajo iz obravnavanih neugodnih stresnih scenarijev.

Poleg tega proces ICAAP predstavlja pomemben vložek v procesu opredelitve poslovne strategije ter s tem povezanih možnosti rasti, ob upoštevanju relevantnih tveganj ter preko dolgoročne razporeditve razpoložljivega internega kapitala v normalnih in stresnih pogojih. ICAAP je vključen v proces planiranja, oceno tveganj, ki izhajajo iz novih produktov, ali druge pomembne spremembe z namenom proaktivne podpore pri sprejemanju strateških odločitev v NLB Skupini.

Proces ICAAP zagotavlja robusten proces obvladovanja tveganj (tako z organizacijskega kot metodološkega vidika), ki upošteva dolgoročne strateške usmeritve in eventualne vplive, ki izvirajo iz makroekonomskega okolja. Identifikacija tveganj je vzpostavljena v zelo zgodnji fazi ter je osredotočena na učinkovito obvladovanje in blaženje tveganj z namenom zagotavljanja preudarne in gospodarne porabe kapitala. Rezultati procesa ICAAP podpirajo proaktivno upravljanje tveganj prek spremljanja limitov, poročanja, priprave ustrezne ocene tveganj in njihovega merjenja.

3.4. Kapitalski instrumenti, vključeni v kapital (člen 437 (1)(b) in (c) CRR)

Kapital NLB Skupine je bil v letu 2018 sestavljen zgolj iz navadnega lastniškega temeljnega kapitala, edini instrument v navadnem lastniškem temeljnem kapitalu pa so navadne delnice matične družbe NLB.

NLB Skupina v letu 2018 ni imela izdanih kapitalskih instrumentov, ki bi izpolnjevali pogoje za vključitev v dodatni temeljni kapital ali dodatni kapital. Dve subsidiarni banki v NLB Skupini imata podrejene instrumente, ki jih sami uporabljata kot sestavino kapitala, vendar zaradi neprimerljive zakonodaje ti instrumenti ne izpolnjujejo pogojev za vključitev v kapital NLB Skupine. Podrejene obveznosti NLB Skupine so razkrite v Letnem poročilu NLB Skupine 2018 – pojasnilo 5.18. c) Podrejene obveznosti (stran 254).

Tabela 7 – Glavne značilnosti navadnih delnic NLB

1	Izdajatelj	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana
2	Edinstvena oznaka (koda CUSIP, koda ISIN ali Bloomberg oznaka)	S10021117344
3	Zakonodaja, ki ureja instrument	Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), Zakon o bančništvu (ZBan-2), Uredba (EU) št. 575/2013 (CRR), Zakon o trgu finančnih instrumentov (ZTFI) in Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih (ZNVF-1)
Regulativna obravnava		
4	Pravila iz uredbe o kapitalskih zahtevah v prehodnem obdobju	navadni lastniški temeljni kapital
5	Pravila iz uredbe o kapitalskih zahtevah po prehodnem obdobju	navadni lastniški temeljni kapital
6	Sprejemljivi na posamični/ (sub)konsolidirani podlagi/ na posamični in na subkonsolidirani podlagi	na posamični in na konsolidirani podlagi
7	Vrsta instrumenta (vrste določi posamezna jurisdikcija)	navadna delnica
8	Znesek, pripoznan v regulativnem kapitalu (valuta v mio, na zadnji datum poročanja)	vplačan kapital in vplačan presežek: 1.071
9	Nominalni znesek instrumenta	N/A - kosovne delnice (20.000.000 delnic)
9a	Cena izdaje	77,55 EUR
9b	Cena odkupa	N/A
10	Računovodska razvrstitev	lastniški kapital
11	Prvotni datum izdaje	18.12.2013
12	Stalni ali z določenim rokom zapadlosti	stalni
13	Prvotni datum zapadlosti	ni zapadlosti
14	Odpoklic izdajatelja na podlagi predhodne nadzorniške odobritve	N/A
15	Poljubni datum odpoklica, pogojni datumi odpoklica in odkupni znesek	N/A
16	Naknadni datumi odpoklica, če so potrebni	N/A
Kuponske obrestne mere/dividende		
17	Fiksna ali spremenljiva dividenda/kuponska obrestna mera	N/A
18	Kuponska obrestna mera in vsak z njo povezan indeks	N/A
19	Obstoj možnosti neizplačila donosov	N/A
20a	Popolna diskrecijska pravica, delna diskrecijska pravica ali obvezni (glede na časovno razporeditev)	popolna diskrecijska pravica
20b	Popolna diskrecijska pravica, delna diskrecijska pravica ali obvezni (glede na znesek)	popolna diskrecijska pravica
21	Možnost povečanja ali druge spodbude za odkup	N/A
22	Nekumulativni ali kumulativni	N/A
23	Konvertibilni ali nekonvertibilni	N/A
24	Če so konvertibilni, kateri so sprožilni dogodki konverzije	N/A
25	Če so konvertibilni, ali so v celoti ali delno	N/A
26	Če so konvertibilni, kakšna je stopnje konverzije	N/A
27	Če so konvertibilni, ali je konverzija obvezna ali izbirna	N/A
28	Če so konvertibilni, navedite vrsto dokumenta, v katerega se konvertirajo	N/A
29	Če so konvertibilni, navedite izdajatelja instrumenta, v katerega se konvertirajo	N/A
30	Značilnosti odpisa	N/A
31	V primeru odpisa, kateri so sprožilni dogodki	N/A
32	V primeru odpisa, ali se odpišejo v celoti ali delno	N/A
33	V primeru odpisa, ali je stalen ali začasen	N/A
34	V primeru začasnega odpisa, opis mehanizma za zvišanje vrednosti	N/A
35	Položaj v hierarhiji podrejenosti pri likvidaciji (navedite vrsto instrumenta, ki je tik pred zadanim instrumentom)	prvi instrument za pokrivanje izgube, podrejen vsem ostalim instrumentom
36	Neskladne preoblikovane značilnosti	Ne
37	Če neskladne značilnosti ostajajo, jih navedite	N/A

N/A – vprašanje ni pomembno za ta instrument

Navadne delnice so v celoti vključene v navadni lastniški temeljni kapital NLB Skupine kot edini vir. Delnice izpolnjujejo vse pogoje za vključitev v kapital, kot so navedeni v skladu z ustreznimi določili CRR.

3.5. Kapitalski blažilniki – proticiklični blažilnik (člen 440 CRR)

Banka Slovenije je s 1. januarjem 2016 uvedla makrobonitetni ukrep – proticiklični kapitalski blažilnik, ki je namenjen zaščiti bančnega sektorja pred izgubami, ki bi jih lahko povzročila ciklična tveganja v gospodarstvu. Namen proticikličnega kapitalskega blažilnika je zagotoviti, da ima banka v obdobjih rasti posojil zadostno kapitalsko osnovo, ki jo lahko porabi v stresnih obdobjih oziroma manj ugodnih pogojih za kreditiranje in tako za absorpcijo izgub. Kadar je opredeljena stopnja blažilnika višja od 0 % ali kadar se zviša že uveljavljena stopnja, se začne nova stopnja blažilnika (razen v izjemnih primerih) uporabljati 12 mesecev po objavi. Vrednost blažilnika se lahko giblje med 0 % in 2,5 % zneska skupne izpostavljenosti tveganjem (izjemoma tudi višje) in je odvisna od višine tveganj v sistemu.

Vrednost blažilnika za izpostavljenosti v Sloveniji na dan 31. decembra 2018 znaša 0 % in ostaja enaka, kot je bila določena 1. januarja 2016. Pri opredelitvi višine blažilnika je Banka Slovenije upoštevala metodologijo BCBS, ESRB ter oceno stanja kreditnega cikla v Sloveniji. Za izpostavljenosti v drugih državah Evropskega gospodarskega prostora se uporabijo stopnje blažilnika, kot so navedene na spletni strani ESRB in ki se četrtno osvežujejo, medtem ko se za kreditne izpostavljenosti držav, ki niso navedene na tej strani niti jih ni določila Banka Slovenije niti pristojni organ posameznih držav, uporabi stopnja blažilnika 0 %. Večinoma so stopnje proticikličnega blažilnika postavljene v višini 0 %, razen v

primeru Švedske in Norveške, ki sta imeli na dan 31. decembra 2018 določeno stopnjo proticikličnega blažilnika 2,0 %, Slovaška 1,25 %, Češka in Velika Britanija 1 % ter Litva 0,5 %.

Izračun posamezni banki lastnega proticikličnega blažilnika se izvede na posamični in konsolidirani ravni. Banka določi geografsko razporeditev izpostavljenosti, ki so predmet izračuna kapitalskih zahtev za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu, in posebno tveganje ali tveganje neplačila ter migracije za izpostavljenosti iz trgovalne knjige. Če izpostavljenosti banke dosegajo manj kot 2 % njenih skupnih tveganju prilagojenih izpostavljenosti, se lahko te izpostavljenosti prikažejo na geografski lokaciji banke in dodatno obrazložijo.

Stopnja posamezni banki lastnega proticikličnega kapitalskega blažilnika je sestavljena iz tehtanega povprečja stopenj proticikličnega blažilnika, ki se uporabljajo v državah, v katerih so ustrezne kreditne izpostavljenosti te institucije.

Tabela 8 – Znesek banki lastnega proticikličnega kapitalskega količnika

31. 12. 2018	NLB Skupina	NLB
Znesek skupne izpostavljenosti tveganjem	438.161	266.525
Stopnja posamezni instituciji lastnega proticikličnega blažilnika	0%	0%
Zahteva za posamezni instituciji lasten proticiklični blažilnik	-	-
31. 12. 2017	NLB Skupina	NLB
Znesek skupne izpostavljenosti tveganjem	415.869	267.649
Stopnja posamezni instituciji lastnega proticikličnega blažilnika	0%	0%
Zahteva za posamezni instituciji lasten proticiklični blažilnik	-	-

Tabela 9 – Geografska razporeditev kreditnih izpostavljenosti, ustreznih za izračun proticikličnega kapitalskega blažilnika NLB Skupine

31. 12. 2018	Splošne kreditne izpostavljenosti	Kapitalske zahteve		Uteži	Stopnja proticikličnega kapitalskega blažilnika
	Vrednost izpostavljenosti za standardizirani pristop (SA)	Od tega: splošne kreditne izpostavljenosti	Skupaj	kapitalske zahteve	
Razčlenitev po državah					
Slovenija	4.040.732	244.841	244.841	0,56	-
Makedonija	880.147	56.444	56.444	0,13	-
Bosna in Hercegovina	715.362	45.970	45.970	0,10	-
Kosovo	475.897	31.270	31.270	0,07	-
Srbija	403.081	24.473	24.473	0,06	-
Črna gora	356.635	24.202	24.202	0,06	-
Združeno kraljestvo VB	58.715	4.677	4.677	0,01	1
Hrvaška	38.250	3.381	3.381	0,01	-
Združene države Amerike	27.505	2.190	2.190	0	-
Belgija	3.466	277	277	0	-
Nemčija	1.544	112	112	0	-
Češka republika	991	90	90	0	1
Avstrija	892	51	51	0	-
Bolgarija	290	34	34	0	-
Švica	574	32	32	0	-
Nizozemska	350	27	27	0	-
Ciper	508	21	21	0	-
Luksemburg	438	19	19	0	-
Latvija	129	8	8	0	-
Španija	215	7	7	0	-
Združeni arabski emirati	128	6	6	0	-
Francija	149	6	6	0	-
Italija	84	5	5	0	-
Litva	114	3	3	0	0,5
Drugo	267	15	15	0	-
Skupaj	7.006.463	438.161	438.161	1,00	-

Tabela 10 – Geografska razporeditev kreditnih izpostavljenosti, ustreznih za izračun proticikličnega kapitalskega blažilnika NLB

31. 12. 2018	Splošne kreditne izpostavljenosti	Kapitalske zahteve			
	Vrednost izpostavljenosti za standardizirani (SA)pristop	Od tega: Kreditna izpostavljenost	Skupaj	Uteži kapitalske zahteve	Stopnja proticikličnega kapitalskega blažilnika
Razčlenitev po državah					
Slovenija	4.041.693	245.860	245.860	0,92	-
Srbija	58.290	5.016	5.016	0,02	-
Združeno kraljestvo VB	58.701	4.676	4.676	0,02	1
Črna gora	32.853	3.018	3.018	0,01	-
Hrvaška	30.719	2.777	2.777	0,01	-
Švica	28.173	2.240	2.240	0,01	-
Združene države Amerike	22.466	1.788	1.788	0,01	-
Bosna in Hercegovina	7.997	674	674	0	-
Kosovo	1.654	100	100	0	-
Češka republika	988	90	90	0	1
Makedonija	1.131	69	69	0	-
Avstrija	851	49	49	0	-
Bolgarija	286	34	34	0	-
Nizozemska	347	27	27	0	-
Belgija	275	21	21	0	-
Ciper	463	19	19	0	-
Nemčija	310	17	17	0	-
Latvija	129	8	8	0	-
Španija	215	7	7	0	-
Združeni arabski emirati	128	6	6	0	-
Francija	149	6	6	0	-
Italija	82	5	5	0	-
Litva	114	3	3	0	1
Luksemburg	78	3	3	0	-
Drugo	230	12	12	0	-
Skupaj	4.288.322	266.525	266.525	1,00	

3.6. Podrobni prikaz elementov kapitala (člen 437 (d) in (e), ter 492(3) CRR)

V spodnji tabeli so podrobno prikazani elementi izračuna kapitala NLB Skupine ob koncu leta 2018, ob koncu septembra 2018 in konec leta 2017 v obliki, kot jo predpisuje Izvedbeni tehnični standard EBA, objavljen kot Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1423/2013 z dne 20. decembra 2014 (priloga IV – Predloga za razkritje o kapitalu). Skrajšan vsebinski prikaz elementov, ki so relevantni za NLB Skupino, je objavljen v poglavju 3.1 Kapitalska ustreznost.

NLB Skupina nima kapitalskih instrumentov (izdanih pred uvedbo CRR), ki ne izpolnjujejo več pogojev za vključitev in bi se zanje v prehodnem obdobju uporabljala obravnava pred uredbo.

Tabela 11 – Razkritja o kapitalu za NLB Skupino

	31. 12. 2018	30. 9. 2018	31. 12. 2017
Navadni lastniški temeljni kapital: instrumenti in rezerve			
1 Kapitalni instrumenti in z njimi povezan presežek kapitala	1.071.378	1.071.378	1.071.378
od tega: navadne delnice	1.071.378	1.071.378	1.071.378
2 Zadržani dobiček - vključujoč rezultat tekočega leta	401.855	400.354	296.773
3 Akumulirani drugi vseobsegajoči donos in druge rezerve	17.120	19.651	30.511
5a Neodvisno pregledan dobiček med letom, zmanjšan za kakršnekoli predvidljive obremenitve ali dividende	-	-	29.280
6 Navadni lastniški temeljni kapital pred regulatornimi prilagoditvami	1.490.353	1.491.383	1.427.942
Navadni lastniški temeljni kapital: regulatorne prilagoditve			
7 Dodatne prilagoditve vrednosti (negativni znesek)	(1.983)	(1.972)	(2.389)
8 Neopredmetena sredstva (zmanjšana za povezane obveznosti za davek) (negativni znesek)	(34.968)	(31.093)	(34.974)
26a Regulatorne prilagoditve, povezane z nerealiziranimi dobički in izgubami iz členov 467 in 468	N/A	N/A	(28.439)
od tega: filter za nerealizirano izgubo - izpostavljenost do centralne ravni držav	N/A	N/A	126
od tega: filter za nerealizirano izgubo - ostale izpostavljenosti	N/A	N/A	4.325
od tega: filter za nerealiziran dobiček - izpostavljenost do centralne ravni držav	N/A	N/A	(31.302)
od tega: filter za nerealiziran dobiček - ostale izpostavljenosti	N/A	N/A	(1.588)
26b Znesek, ki se odbije od navadnega lastniškega temeljnega kapitala ali ki se temu kapitalu prišteje, ob upoštevanju dodatnih filtrov in odbitkov, zahtevanih pred uredbo o kapitalskih zahtevah	N/A	N/A	6.995
od tega: neopredmetena dolgoročna sredstva (vključno z dobrim imenom)	N/A	N/A	6.995
27 Kvalificirani odbitki dodatnega temeljnega kapitala, ki presegajo dodatni temeljni kapital institucije (negativni znesek)	N/A	N/A	(6.995)
28 Skupne regulatorne prilagoditve navadnega lastniškega temeljnega kapitala	(36.951)	(33.065)	(65.802)
29 Navadni lastniški temeljni kapital	1.453.402	1.458.318	1.362.140
41 Regulatorne prilagoditve za dodatni temeljni kapital v zvezi z zneski, za katere se uporablja obravnava pred uredbo o kapitalskih zahtevah in prehodne obravnave ter za katere velja postopna odprava v skladu z Uredbo EU št. 575/2013 (tj. preostali zneski v skladu z uredbo o kapitalskih zahtevah)	N/A	N/A	-
41a Preostali zneski, odbiti od dodatnega temeljnega kapitala, ob upoštevanju odbitka od navadnega lastniškega temeljnega kapitala v prehodnem obdobju v skladu s členom 472 Uredbe EU št. 575/2013	N/A	N/A	6.995
42 Kvalificirani odbitki dodatnega kapitala, ki presegajo dodatni kapital institucije (negativni znesek)	-	-	(6.995)
43 Skupne regulatorne prilagoditve dodatnega temeljnega kapitala	-	-	-
44 Dodatni temeljni kapital pred regulatornimi prilagoditvami	-	-	-
45 Temeljni kapital	1.453.402	1.458.318	1.362.140
58 Dodatni kapital	-	-	-
59 Skupni kapital	1.453.402	1.458.318	1.362.140
60 Skupna tveganju prilagojena sredstva	8.677.624	8.607.420	8.546.482
Kapitalski količniki in blažilniki			
61 Navadni lastniški temeljni kapital (kot odstotni delež zneska skupne izpostavljenosti tveganju)	16,7%	16,9%	15,9%
62 Temeljni kapital (kot odstotni delež zneska skupne izpostavljenosti)	16,7%	16,9%	15,9%
63 Skupni kapital (kot odstotni delež zneska skupne izpostavljenosti)	16,7%	16,9%	15,9%
64 Zahteva po posamezni instituciji lastnem blažilniku (zahteva po navadnem lastniškem temeljnem kapitalu v skladu s členom 92(1)(a), skupaj z zahtevami po varovalnih kapitalskih blažilnikih in proticikličnih blažilnikih, blažilnikom sistemskih tveganj in blažilnikom za sistemsko pomembne institucije (blažilnik za DSPi ali GSPI), ki so izraženi kot odstotni delež zneska izpostavljenosti tveganju	6,375%	6,375%	5,750%
65 od tega: zahteva po varovalnem kapitalskem blažilniku	1,875%	1,875%	1,250%
66 od tega: zahteva po proticikličnem blažilniku	0,0%	0,0%	0,0%
67 od tega: zahteva po blažilniku sistemskih tveganj	0,0%	0,0%	0,0%
67a od tega: blažilnik za globalne sistemsko pomembne institucije (GSPI) ali druge sistemsko pomembne institucije (DSPi)	N/A	N/A	N/A
68 Navadni lastniški temeljni kapital, ki lahko izpolnjuje zahteve po blažilnikih (kot odstotni delež zneska skupne izpostavljenosti)	8,7%	8,9%	7,9%
Zneski pod pragi za odbitke			
72 Neposredni in posredni deleži kapitala subjektov finančnega sektorja, kadar institucija v teh subjektih nima pomembne naložbe (znesek pod pragom 10 %, zmanjšan za sprejemljive kratke pozicije)	2.359	2.595	1.692
73 Neposredni in posredni deleži institucije v instrumentih navadnega lastniškega temeljnega kapitala subjektov finančnega sektorja, kadar ima institucija v teh subjektih pomembno naložbo (znesek pod pragom 10 %, zmanjšan za sprejemljive kratke pozicije)	10.652	10.561	14.482
75 Odložene terjatve za davek, ki izhajajo iz začasnih razlik (znesek pod pragom 10 %, zmanjšan za povezane obveznosti za davek, če so izp. pogoji iz čl. 38(3))	22.847	22.105	18.603
Veljavne omejitve za vključitev določb v dodatni kapital			
76 Popravki zaradi kreditnega tveganja, vključeni v dodatni kapital, v zvezi z izpostavljenostmi, za katere se uporablja standardiziran pristop (pred uporabo zgornje meje)	N/A	N/A	N/A
77 Zgornja meja za vključitev popravkov zaradi kreditnega tveganja v dodatni kapital na podlagi standardiziranega pristopa	N/A	N/A	N/A
78 Popravki zaradi kreditnega tveganja, vključeni v dodatni kapital, v zvezi z izpostavljenostmi, za katere se uporablja pristop na osnovi notranjih bonitetnih ocen (pred uporabo zgornje meje)	N/A	N/A	N/A
79 Zgornja meja za vključitev popravkov zaradi kreditnega tveganja v dodatni kapital na podlagi pristopa na osnovi notranjih bonitetnih ocen	N/A	N/A	N/A
Kapitalski instrumenti, za katere se uporabljajo ureditve postopne odprave (veljavni le med 1.1.2014 in 1.1.2022)			
80 Trenutna zgornja meja za instrumente navadnega lastniškega temeljnega kapitala, za katere se uporabljajo ureditve postopne odprave	N/A	N/A	N/A
81 Znesek, izključen iz navadnega lastniškega temeljnega kapitala zaradi zgornje meje (preseganje zgornje meje po odkupih in zapadlosti)	N/A	N/A	N/A
82 Trenutna zgornja meja za instrumente dodatnega temeljnega kapitala, za katere se uporabljajo ureditve postopne odprave	N/A	N/A	N/A
83 Znesek, izključen iz dodatnega temeljnega kapitala zaradi zgornje meje (preseganje zgornje meje po odkupih in zapadlosti)	N/A	N/A	N/A
84 Trenutna zgornja meja za instrumente dodatnega kapitala, za katere se uporabljajo ureditve postopne odprave	N/A	N/A	N/A
85 Znesek, izključen iz dodatnega kapitala zaradi zgornje meje (preseganje zgornje meje po odkupih in zapadlosti)	N/A	N/A	N/A

N/A – ni relevantno

3.7. Uskladitev postavk z računovodskimi izkazi (členi 437 (a) in (f) ter 447(e) CRR)

Osnovo za izračun kapitala in kapitalskih količnikov predstavljajo izkazi NLB Skupine, izdelani ob upoštevanju regulatorne konsolidacije. Kapital NLB Skupine je v osnovi sestavljen iz elementov kapitala bilance stanja (ne vseh elementov in ne v celoti), dodatno pa ga zmanjšujejo odbitne postavke in bonitetni filtri.

V spodnji tabeli je prikazano, v kolikšnem obsegu se posamezne postavke bilance stanja vključujejo v izračun kapitala in kapitalске ustreznosti

Tabela 12 – Vzporeditev postavk v bilanci stanja (izkazu finančnega položaja) in kapitala za namen kapitalске ustreznosti NLB Skupine

	31. 12. 2018		30. 9. 2018		31. 12. 2017	
	Bonitetna konsolidacija	Vključeno v izračun kapitala za namen KU	Bonitetna konsolidacija	Vključeno v izračun kapitala za namen KU	Bonitetna konsolidacija	Vključeno v izračun kapitala za namen KU
Denar v blagajni, stanje na računih pri centralnih bankah in vpogledne vloge pri bankah	1.588.349	-	1.557.372	-	1.256.481	-
Finančna sredstva, namenjena trgovanju	63.609	(64)	45.244	(45)	72.189	(72)
Finančna sredstva, obvezno merjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, ki niso v posesti za trgovanje	32.389	(9)	26.536	(5)	-	-
Finančna sredstva, pripoznana po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida	-	-	-	-	5.003	(5)
Finančna sredstva, merjena po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	1.898.079	(1.898)	1.889.384	(1.889)	-	-
Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti	8.747.462	-	8.850.395	-	-	-
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo (MRS 39)	-	-	-	-	2.276.493	(2.276)
Kreditni in terjatve (MRS 39)	-	-	-	-	7.570.657	-
Finančna sredstva, v posesti do zapadlosti (MRS 39)	-	-	-	-	609.712	-
Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	417	-	1.530	-	1.188	-
Spremembe poštene vrednosti skupine varovanih postavk pred obrestnim tveganjem	2.517	-	748	-	719	-
Naložbe v kapital pridruženih družb in skupnih podvigorov	10.652	-	10.561	-	12.359	-
Opredmetena sredstva	236.048	-	234.041	-	-	-
Opredmetena osnovna sredstva	-	-	-	-	188.355	-
Naložbene nepremičnine	-	-	-	-	51.838	-
Neopredmetena sredstva	34.968	(34.968)	31.093	(31.093)	34.974	(34.974)
Dobro ime	3.529	(3.529)	3.529	(3.529)	3.529	(3.529)
Druge neopredmetena sredstva	31.439	(31.439)	27.564	(27.564)	31.445	(31.445)
Terjatve za davek iz dohodka	877	-	921	-	2.795	-
Terjatve za odloženi davek	22.847	-	22.105	-	18.603	-
ki so odvisne od bodočega profita in izhajajo iz začasnih razlik	-	-	22.105	-	18.603	-
Druge sredstva	70.971	-	82.214	-	93.349	-
Nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo	4.349	-	4.381	-	6.224	-
Skupaj sredstva	12.713.534	-	12.756.525	-	12.200.939	-
Finančne obveznosti, namenjene trgovanju	12.300	(12)	9.987	(10)	9.502	(10)
Finančne obveznosti, merjene po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida	4.190	-	9.631	-	635	(1)
Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti	10.926.996	-	10.746.639	-	10.411.682	-
Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	29.474	-	22.747	(23)	25.529	(25)
Rezervacije	80.134	-	82.690	-	88.639	-
Obveznosti za davek iz dohodka	12.152	-	10.276	-	2.894	-
Obveznosti za odloženi davek	2.499	-	2.533	-	1.096	-
Druge obveznosti	14.840	-	14.660	-	9.596	-
Skupaj obveznosti	11.082.585	-	10.899.163	-	10.549.573	-
Osnovni kapital	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Kapitalske rezerve	871.378	871.378	871.378	871.378	871.378	871.378
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	3.598	3.598	6.129	6.129	16.989	(11.450)
Rezerve iz dobička	13.522	13.522	13.522	13.522	13.522	13.522
Zadržani dobiček	501.223	401.855	726.256	400.354	515.147	326.053
Kapital manjšinskih lastnikov	41.228	-	40.077	-	34.330	-
Skupaj kapital	1.630.949	-	1.857.362	-	1.651.366	-
Skupaj obveznosti in kapital	12.713.534	-	12.756.525	-	12.200.939	-
Seštevek postavk iz bilance stanja (IFP)		1.453.402		1.458.318		1.362.140
Kapital		1.453.402		1.458.318		1.362.140

Tabela 13 – Prikaz razlik med računovodskim kapitalom in kapitalom za izračun kapitalne ustreznosti NLB Skupine

31. 12. 2018	Kapital - Konsolidacija za bonitetne namene	Zadržani dobiček, ki ni vključen v regulatorni kapital	Izločitev kapitala manjšinskih lastnikov, ker ne ustreza zahtevam CRR	Bonitetni filtri in odbitne postavke od kapitala	Kapital za izračun kapitalske ustreznosti	Postavka v izračunu kapitala za KU
Osnovni kapital	200.000	-	-	-	200.000	Vplačani kapitalski instrumenti
Kapitalske rezerve	871.378	-	-	-	871.378	Vplačani presežek kapitala
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	3.598	-	-	-	3.598	Akumulirani drugi vseobsegajoči donos
Rezerve iz dobička	13.522	-	-	-	13.522	Druge rezerve
Zadržani dobiček - brez rezultata tekočega leta	293.026	-	-	-	293.026	Zadržani dobiček - iz preteklih let
Zadržani dobiček - rezultat tekočega leta	208.197	(99.368)	-	-	108.829	Priznan dobiček ali izguba tekočega leta
Kapital manjšinskih lastnikov	41.228	-	(41.228)	-	-	- Kapital manjšinskih lastnikov
				(1.983)	(1.983)	Bonitetni filtri - zaradi zahteve po preudarnem vrednotenju (AVA) (34. člen)
				(3.529)	(3.529)	Odbitna postavka - dobro ime (36.b člen)
				(31.439)	(31.439)	Odbitna postavka - druga neopredmetena sredstva (36.b člen)
Kapital skupaj	1.630.949	(99.368)	(41.228)	(36.951)	1.453.402	Navadni lastniški temeljni kapital (CET1)
						- Dodatni temeljni kapital (AT1)
					1.453.402	Temeljni kapital
						- Dodatni kapital (T2)
					1.453.402	Kapital skupaj

30. 9. 2018	Kapital - Konsolidacija za bonitetne namene	Izplačilo dividend	Začasna izločitev nerevidiranega medletnega dobička	Izločitev kapitala manjšinskih lastnikov, ker ne ustreza zahtevam CRR	Bonitetni filtri in odbitne postavke od kapitala	Kapital za izračun kapitalske ustreznosti	Postavka v izračunu kapitala za KU
Osnovni kapital	200.000	-	-	-	-	200.000	Vplačani kapitalski instrumenti
Kapitalske rezerve	871.378	-	-	-	-	871.378	Vplačani presežek kapitala
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	6.129	-	-	-	-	6.129	Akumulirani drugi vseobsegajoči donos
Rezerve iz dobička	13.522	-	-	-	-	13.522	Druge rezerve
Zadržani dobiček - brez rezultata tekočega leta	562.125	(270.600)	-	-	-	291.525	Zadržani dobiček - iz preteklih let
Zadržani dobiček - rezultat tekočega leta	164.131	-	(55.302)	-	-	108.829	Priznan dobiček ali izguba tekočega leta
Kapital manjšinskih lastnikov	40.077	-	-	(40.077)	-	-	- Kapital manjšinskih lastnikov
					(1.972)	(1.972)	Bonitetni filtri - zaradi zahteve po preudarnem vrednotenju (AVA) (34. člen)
					(3.529)	(3.529)	Odbitna postavka - dobro ime (36.b člen)
					(27.564)	(27.564)	Odbitna postavka - druga neopredmetena sredstva (36.b člen)
Kapital skupaj	1.857.362	(270.600)	(55.302)	(40.077)	(33.065)	1.458.318	Navadni lastniški temeljni kapital (CET1)
							- Dodatni temeljni kapital (AT1)
						1.458.318	Temeljni kapital
							- Dodatni kapital (T2)
						1.458.318	Kapital skupaj

	Kapital - Konsolidacija za bonitetne namene	Izplačilo dividend	Izločitev kapitala manjšinskih lastnikov, ker ne ustreza zahtevam CRR	Izločitev 100% nerealiziranih dobičkov iz izpostavljenosti do centralne ravni države (v prehodnem obdobju)	Izločitev 20% nerealiziranih izgub iz izpostavljenosti do centralne ravni države (v prehodnem obdobju)	Izločitev 20% nerealiziranih izgub in dobičkov za ostale izpostavljenosti (v prehodnem obdobju)	Bonitetni filtri in odbitne postavke od kapitala	Kapital za izračun kapitalske ustreznosti	Postavka v izračunu kapitala za KU
31. 12. 2017									
Osnovni kapital	200.000	-	-	-	-	-	-	200.000	Vplačani kapitalski instrumenti
Kapitalske rezerve	871.378	-	-	-	-	-	-	871.378	Vplačani presežek kapitala
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	16.989	-	-	(31.302)	126	2.737	-	(11.450)	Akumulirani drugi vseobsegajoči donos
Rezerve iz dobička	13.522	-	-	-	-	-	-	13.522	Druge rezerve
Zadržani dobiček - brez rezultata tekočega leta	296.773	-	-	-	-	-	-	296.773	Zadržani dobiček - iz preteklih let
Zadržani dobiček - rezultat tekočega leta	218.374	(189.094)	-	-	-	-	-	29.280	Priznan dobiček ali izguba tekočega leta
Kapital manjšinskih lastnikov	34.330	-	(34.330)	-	-	-	-	-	- Kapital manjšinskih lastnikov
							(2.389)	(2.389)	Bonitetni filtri - zaradi zahteve po
							(3.529)	(3.529)	Odbitna postavka - dobro ime (36.b člen)
							(31.445)	(31.445)	Odbitna postavka - druga neopredmetena sredstva (36.b člen)
									Navadni lastniški temeljni kapital (CET1)
									- Dodatni temeljni kapital (AT1)
									1.362.140 Temeljni kapital
									- Dodatni kapital (T2)
									1.362.140 Kapital skupaj
Kapital skupaj	1.651.366	(189.094)	(34.330)	(31.302)	126	2.737	(37.363)	1.362.140	

V letu 2018 se je skupni računovodski kapital zmanjšal za 20 mio EUR na 1.631 mio EUR na dan 31. decembra 2018, predvsem zaradi znižanja akumuliranega drugega vseobsegajočega donosa in čistega dobička NLB Skupine za tekoče leto.

4. Cilji in politike upravljanja tveganj

4.1. Splošne informacije o ciljih in politikah upravljanja tveganj (členi 435 (1) (a), (b), (c), (d), (e) in (f) ter 435(2) (e) CRR)

Strategije in politike upravljanja tveganj

NLB Skupina je največja bančna in finančna skupina v Sloveniji s strateško usmeritvijo na izbrane trge JVE, in sicer Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne gore, Makedonije in Kosova. Skupina je sestavljena iz NLB, ki predstavlja matično družbo v Sloveniji, šestih odvisnih bančnih članic v JVE, več družb za pomožne storitve (upravljanje sredstev, zavarovanja, upravljanje nepremičnin itn.) in manjšega števila nestrateških odvisnih podjetij, ki so v postopku nadzorovanega zaprtja. Skupina ima vodilni položaj na izbranih trgih JVE in ima velik potencial rasti, usmerja pa se večinoma v kreditiranje podjetij in prebivalstva. Poleg tega ima zelo velik obseg prejetih depozitov, pri čemer je pomembno tudi izvajanje storitev upravljanja sredstev. Skupina uresničuje zastavljeno vizijo inovativne bančne skupine s preprostimi rešitvami, usmerjenimi na potrebe strank. Osredotočena je na Slovenijo in države jugovzhodne Evrope. Njeno izvajanje stremi k ohranjanju dobičkonosnosti Skupine in doseganju rasti, obenem pa namenja pozornost tudi prihodnjim izzivom v bančnem okolju.

NLB Skupina daje velik poudarek in pomen kulturi prevzemanja in upravljanja tveganj ter zavedanju o tveganjih znotraj celotne Skupine. NLB Skupina je zavezana k nadaljnjemu razvoju kulture, ki temelji na osredotočenosti na stranke, zavedanju o tveganjih, integriteti, učinkoviti organizaciji in družbeni odgovornosti. NLB Skupina čuti veliko odgovornost zaradi zaupanja svojih komitentov, zaposlenih, delničarjev in družbe, v kateri deluje. Upravljanje tveganj v NLB Skupini je organizirano v skladu z uveljavljenimi internimi politikami in postopki, ki upoštevajo evropske bančne predpise, predpise Banke Slovenije, trenutne smernice EBA ter ustrezne dobre bančne prakse. EU regulativo upoštevajo vse članice NLB Skupine, odvisne družbe NLB Skupine, ki poslujejo zunaj Slovenije, pa spoštujejo tudi pravila, ki jih določajo lokalni regulatorji. Poslovno in operativno okolje, pomembno za poslovanje Skupine, se spreminja skupaj s trendi, kot so spremembe obnašanja strank, razvoj novih tehnologij in konkurentov ter vedno večji obseg regulativnih zahtev. Skladno s tem se stalno prilagaja in nadgrajuje sistem upravljanja tveganj, predvsem z namenom odkrivanja in upravljanja novih potencialnih tveganj.

V skladu s svojim poslovnim modelom in strategijo NLB Skupina načrtuje preudaren profil tveganosti, optimalno porabo kapitala in dobičkonosno poslovanje na dolgi rok, ob upoštevanju prevzetih tveganj. Okvir upravljanja tveganj v NLB Skupini je opredeljen in organiziran glede na poslovni profil in profil tveganosti Skupine ter vključuje bodoče pričakovane trende in usmeritve, z namenom doseganja internih ciljev in izpolnjevanja vseh zunanjih zahtev. Okvir upravljanja tveganj v NLB Skupini podpira poslovno

odločanje na strateški in operativni ravni, celovit nadzor in proaktivno upravljanje tveganj, vključuje pa naslednje:

- izjavo o pripravljenosti za prevzemanje tveganj ('Risk appetite') in usmeritve glede prevzemanja posameznih vrst tveganj ('Risk strategy'),
- letni pregled strateških ciljev, pripravo poslovnega plana in proces načrtovanja kapitala,
- proces notranjega ocenjevanja ustreznosti kapitala (ICAAP) in proces notranjega ocenjevanja likvidnosti (ILAAP),
- aktivnosti na področju plana reševanja,
- druge aktivnosti za testiranje zmogljivosti v stresnih situacijah in redne analize tveganj,
- regulatorno in drugo interno poročanje za potrebe sprejemanja odločitev.

Pripravljenost za prevzemanje tveganj ('Risk appetite')

Izjava o pripravljenosti za prevzemanje tveganj v NLB Skupini predstavlja strateško izjavo, ki opredeljuje najvišjo raven tveganja, ki jo je NLB Skupina pripravljena prevzeti ali se ji izogniti na podlagi svoje sposobnosti obvladovanja tveganj, da bi dosegla postavljene strateške poslovne cilje. Pripravljenost za prevzemanje tveganj je opredeljena s pomočjo kvalitativnih izjav in kvantitativnih ukrepov. Kvalitativne izjave opredeljujejo ključna načela glede upravljanja tveganj, medtem ko kvantitativni kazalniki zagotavljajo dolgoročne usmeritve nadzora in upravljanja tveganj z vidika kapitala, likvidnosti in optimizacije dobičkonosnosti glede na prevzeta tveganja. Pripravljenost za prevzemanje tveganj odraža obstoječo kulturo, načela, cilje in ukrepe NLB Skupine, povezane z upravljanjem tveganj.

NLB Skupina je največja slovenska bančna in finančna skupina, ki je pomemben akter tudi na trgih regije JVE. Skladno s svojimi strateškimi usmeritvami namerava biti vzdržno dobičkonosna ter poslovati predvsem s komitenti na strateških trgih, ki jim zagotavlja inovativne, vendar enostavne rešitve, osredotočene na stranko. NLB Skupina ima dobro diverzificiran poslovni model. Na podlagi poslovne strategije Skupine prevladuje kreditno tveganje, ki mu sledijo operativno tveganje, obrestno tveganje v bančni knjigi, likvidnostno tveganje, tržno tveganje in druga nefinančna tveganja. Redna identifikacija tveganj in njihovo ocenjevanje se izvajata v okviru procesa ICAAP s ciljem zagotavljanja celostnega nadzora nad tveganji in njihovega učinkovitega upravljanja. Proces ICAAP je bil v letu 2018 pomembno nadgrajen skladno z novimi objavljenimi Smernicami ECB, vključno z večjo integracijo v celovit sistem upravljanja tveganj z namenom zagotovitve proaktivne podpore za sprejemanje ustreznih poslovnih odločitev.

Učinkovito upravljanje tveganj in kapitala je ključnega pomena za Skupino pri ohranjanju dolgoročno dobičkonosnega poslovanja. Upravljanje kreditnega tveganja, ki je najpomembnejše tveganje v Skupini, se osredotoča na prevzemanje zmernih tveganj – razpršen kreditni portfelj, ustrezno kakovost kreditnega portfelja, vzdržen strošek tveganj in zagotavljanje optimalnega donosa glede na prevzeta tveganja. Toleranca do likvidnostnega tveganja je nizka. NLB Skupina mora ves čas ohranjati ustrezno raven likvidnosti, da lahko poravnava svoje kratkoročne obveznosti, če se uresniči določen stresni scenarij. Poleg tega se Skupina z namenom minimizacije likvidnostnega tveganja osredotoča na ustrezno strukturo virov financiranja. Pri prevzemanju operativnih tveganj NLB Skupina zasleduje usmeritev, da tovrstna tveganja ne smejo pomembno vplivati na njeno poslovanje. Pripravljenost za prevzemanje operativnih tveganj je nizka do zmerna, s poudarkom na ukrepih za blaženje pomembnih tveganj in ključnih kazalnikov tveganosti, ki služijo kot sistem zgodnjega obveščanja. Temeljna usmeritev NLB Skupine pri upravljanju obrestnih tveganj je omejevanje nepričakovanih negativnih učinkov na prihodke in kapital, ki izvirajo iz spremenjenih obrestnih mer na trgu, zato je toleranca do tega tveganja zmerna. Sklepanje poslov iz izvedenimi finančnimi instrumenti v NLB d.d. je omejeno predvsem na servisiranje strank in varovanje lastnih postavk pred tveganji. Na področju valutnega tveganja NLB Skupina tako zasleduje cilj nizke do zmerne izpostavljenosti. Toleranca do prevzemanja vseh ostalih vrst tveganj, vključno z nefinančnimi, je nizka, s poudarkom na minimizaciji njihovega morebitnega vpliva na poslovanje Skupine.

Glavni cilji pri pripravljenosti za prevzemanje tveganj v NLB Skupini so:

- ohranitev primerne ravni kapitalske ustreznosti, upoštevajoč regulativne zahteve in relevantne kapitalske blažilnike ter ohranjanje nizke stopnje finančnega vzvoda,
- ohranjanje ustrezne ravni in strukture likvidnosti, kjer stabilni depoziti komitentov predstavljajo glavni vir financiranja,
- ustrezna kakovost in razpršenost kreditnega portfelja, zadostno pokritje slabih naložb in vzdržen strošek tveganja skozi celoten gospodarski cikel,
- razpršitev tveganj iz naslova izpostavljenosti do bank in držav,
- omejena izpostavljenost obrestnemu tveganju v bančni knjigi in valutnemu tveganju,
- vzdržna dobičkonosnost v smislu razmerja med tveganjem in donosom,
- vzdržna velikost odvisnih bank.

NLB Skupina je vzpostavila limitni okvir za spremljanje nagnjenosti k prevzemanju tveganj (ključni kazalniki tveganja in izbrani relevantni sprožilci) za podporo pri spremljanju izvajanja lastnih strateških ciljev, pri čemer se prek procesa ICAAP zagotavlja njihova celovita konsistentnost. Skupina redno spremlja svoj ciljni profil tveganosti, ki predstavlja ključno komponento v procesu upravljanja in blaženja tveganj. Profil tveganosti omogoča podrobno spremljanje in proaktivno upravljanje tveganj. Izpolnjevanje limitov in njihova morebitna odstopanja od ciljnih vrednosti se redno poroča pristojnim odborom in / ali upravi banke, odboru za tveganja nadzornega sveta in nadzornemu svetu banke.

Vrednosti najpomembnejših kazalnikov v okviru opredelitve pripravljenosti na prevzemanje tveganj NLB Skupine konec leta 2018, ki so odražali povezanost med strateškimi poslovnimi usmeritvami, strategijo prevzemanja glede tveganj in ciljnim profilom tveganosti, so bile:

- količnik kapitalske ustreznosti (CAR) v višini 16,7 %,
- strošek tveganja v višini –43 b. t.,
- delež nedonosne izpostavljenosti po EBA (NPE) v višini 4,7 %,
- razmerje med krediti in depoziti (LTD) v višini 68,3 %,
- količnik likvidnostnega kritja (LCR) v višini 361 %,
- količnik neto stabilnih virov financiranja (NSFR) v višini 158,7 %,
- neto izgube iz naslova operativnega tveganja v višini 5,7 % kapitalske zahteve za operativno tveganje,
- občutljivost BPV (200 b. t.) v višini 7,0 % kapitala.

NLB Skupina je zaključila leto 2018 kot bančna skupina, katere financiranje temelji na lastnih virih ter ima trden likvidnostni in kapitalski položaj, kar potrjuje finančno odpornost Skupine.

Upravljanje tveganj, varovanje pred tveganji in zmanjševanje tveganj

Učinkovito upravljanje tveganj in kapitala je ključnega pomena za Skupino pri ohranjanju dolgoročno dobičkonosnega poslovanja. Robusten okvir upravljanja tveganj je celovito vgrajen v postopke odločanja, upravljanja in zmanjšanja tveganj znotraj celotne Skupine.

Temeljni cilj na področju upravljanja tveganj je proaktivno upravljanje, spremljanje in merjenje izpostavljenosti tveganjem na ravni NLB Skupine. Dobro in celovito razumevanje upravljanja tveganj je vgrajeno znotraj celotne organizacije in je osredotočeno na zaznavanje tveganj v zelo zgodnji fazi, učinkovito obvladovanje tveganj in njihovo ublažitev z namenom zagotoviti preudarno in gospodarno porabo kapitala, ustrezno likvidnostno strukturo ter s tem povezane blažilnike, ki zagotavljajo finančno moč Skupine.

Ključne strateške usmeritve NLB Skupine na področju tveganj so opredeljene v nagnjenosti oziroma pripravljenosti prevzemanja tveganj ('Risk appetite') in usmeritvah glede prevzemanja posameznih vrst tveganj ('Risk strategy'), upošteva poslovni model Skupine ter s tem povezane bodoče strateške usmeritve. Dokumenta sta predmet redne revizije in nadgradnje. Strategija NLB Skupine, pripravljenost prevzemanja tveganj, strategija prevzemanja tveganj ter ključne interne politike NLB Skupine, ki jih potrdira uprava in nadzorni svet, opredeljujejo strateške cilje in usmeritve za prevzemanje tveganj ter pristope in metodologije spremljanja, merjenja in obvladovanja vseh vrst tveganj z namenom doseganja notranjih ciljev in izpolnjevanja vseh zunanjih zahtev. Poleg tega so glavne strateške usmeritve glede prevzemanja tveganj vključene v letni pregled strateških poslovnih ciljev in proces planiranja.

Upravljanje tveganj je osredotočeno na upravljanje in obvladovanje tveganj skladno s Strategijo pripravljenosti za prevzemanje tveganj ('Risk appetite') in Strategijo upravljanja tveganj Skupine ('Risk strategy'), ki predstavljata temelj okvirja za upravljanje tveganj Skupine. V tem okviru Skupina spremlja različne metrike tveganj in tako zagotavlja, da je njen profil tveganj Skupine skladen z opredeljeno pripravljenostjo za prevzemanje tveganj. O spremljanju izpostavljenosti znotraj opredeljenih limitov oziroma ciljnih vrednosti ter morebitnih odstopanj se redno poroča pristojnim odborom in/ali upravi banke. Celovito poročilo o izpostavljenosti tveganjem celotne Skupine četrletno obravnavajo uprava banke, Komisija za tveganja nadzornega sveta in nadzorni svet banke. Tak pristop spremljanja ciljnega profila tveganosti je vzpostavljen tudi v posameznih bančnih članicah NLB Skupine. Poleg tega je Skupina vzpostavila sistem zgodnjega opozarjanja ('early warning system') na različnih segmentih tveganj z namenom okrepitev obstoječih notranjih kontrol in pravočasnega odziva, kadar je to potrebno.

Z namenom zagotavljanja učinkovitega procesa blaženja tveganj na področju kreditnih tveganj NLB Skupina uporablja enotne standarde glede prejetih zavarovanj za posojila prebivalstvu in podjetjem, s

ciljem učinkovitega zmanjševanja kreditnih tveganj in gospodarne uporabe kapitala. NLB Skupina pri odobranju ali podaljševanju kreditov ali druge kreditne izpostavljenosti uporablja načelo, ki temelji na zagotavljanju ustreznega denarnega toka, upošteva kreditno sposobnost komitenta. Prejeta zavarovanja predstavljajo sekundarni vir poplačila, na področju projektnega financiranja pa je vzpostavljen postopek skrbnega spremljanja s strani različnih strokovnjakov v ključnih fazah projekta, in sicer glede izpolnjevanja zahtevanih pogojev in meril pred vsako odobritvijo črpanja sredstev. Status projektnega financiranja se redno poroča ustreznim odborom.

NLB Skupina ima vzpostavljen sistem za spremljanje in poročanje prejetih zavarovanj po poštenu (tržni) vrednosti v skladu z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti (MSOV). Politika upravljanja zavarovanj dodatno opredeljuje zahteve glede unovčljivosti zavarovanj ter opredeljuje seznam sprejemljivih in ustreznih vrst zavarovanj. Ustreznost različnih vrst zavarovanj, glede na vrsto in količnik, je dodatno opredeljena v internih smernicah kreditiranja in temelji na merilih preudarnega kreditiranja. Struktura kreditnega portfelja in zavarovanj, vključno s koncentracijo tveganj, ter druge pomembne analize so predmet rednega poročanja ustreznim odborom. V segmentu prebivalstva je poseben poudarek na spremljanju izpolnjevanja smernic, opredeljenih s strani regulatorja ('Macro-prudential guidelines LTV, LTI'). Skupina je sprejela tudi smernice glede deviznega kreditiranja po vseh trgih JVE, kjer poslujejo članice Skupine, saj se tam tržni pristopi in prakse poslovnih bank razlikujejo glede na njihove poslovne strategije.

Dobičkonosnost NLB Skupine v veliki meri temelji na višini realiziranih neto obrestnih prihodkov. Zaradi tega je stabiliziranje neto obrestnih prihodkov eden od ključnih ciljev Skupine v sklopu upravljanja obrestnega tveganja, pri čemer Skupina spremlja svojo obrestno občutljivost z vidika prihodkov in ekonomske vrednosti. Vse članice Skupine proaktivno upravljajo svoje obrestne pozicije v skladu z relativno konzervativno obrestno politiko in limiti. Na področju varovanja tržnih tveganj, predvsem obrestnega in valutnega tveganja, NLB Skupina v skladu s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj sledi načelu nevtralizacije vpliva teh tveganj ('natural hedge') ali varovanja z uporabo izvedenih finančnih instrumentov v skladu z računovodskimi načeli obračunavanja varovanja pred tveganjem ('hedge accounting principles').

NLB Skupina je opredelila podrobne standarde upravljanja likvidnostnega tveganja, kjer se regulatorni in interno opredeljeni ukrepi, pristopi in učinki stresnega testiranja ves čas spremljajo, nadzirajo, upravljajo in nadgrajujejo v skladu z najnovejšimi bančnimi praksami. Poleg tega so vse bančne članice sprejele Načrt upravljanja likvidnosti v zaostrenih razmerah ('Liquidity Contingency Plan'), ki se osredotoča na opredelitev možnih ukrepov za premostitev morebitnih začasnih in/ali dolgoročnih likvidnostnih motenj.

Skupina opravlja glavnino poslovnih dejavnosti v evrih, odvisne bančne članice pa v svojih domačih valutah in delno tudi v evrih; evro je valuta poročanja za celotno Skupino. Neto odprta devizna pozicija Skupine iz naslova transakcijskega valutnega tveganja je razmeroma nizka, njeno upravljanje je proaktivno in se izvaja na dnevni ravni.

S celovito identifikacijo operativnih tveganj se ugotavljajo, ocenjujejo in ustrezno obvladujejo možne prihodnje izgube. NLB Skupina sledi usmeritvi, da takšno tveganje ne sme materialno vplivati na njeno poslovanje. Najpomembnejša operativna tveganja se aktivno obvladujejo z ukrepi zmanjševanja. Na podlagi izvedene identifikacije operativnih tveganj se enkrat letno izdela profil operativne tveganosti banke. Posebna pozornost se posveča najbolj aktualnim tveganjem, med katerimi so v ospredju zlasti tista, ki imajo majhno verjetnost nastanka in zelo velik možen finančni vpliv, med drugim tudi tveganje kibernetkega napada. Poleg tega so vzpostavljeni ključni kazalniki tveganj, vključno s sistemom zgodnjega opozarjanja za širše področje operativnih tveganj, z namenom izboljšanja obstoječih notranjih kontrol in zagotavljanja pravočasnega odziva, ko je to potrebno.

Stresno testiranje

Testiranje izjemnih situacij predstavlja pomemben del obvladovanja tveganj v NLB Skupini, saj opozarja na nepričakovane negativne rezultate, ki lahko izhajajo iz širokega nabora tveganj ter nakazuje finančne vire (zmogljivosti), ki bi bili potrebni za absorpcijo izgub, v kolikor bi prišlo do večjih materialnih šokov.

NLB Skupina je vzpostavila celovit program notranjega stresnega testiranja ter druge sisteme zgodnjega opozarjanja na različnih področjih tveganja z namenom:

- sodelovati in prispevati pri opredelitvi in uresničevanju poslovne strategije Skupine,
- stalna podpora pri sprejemanju ključnih poslovnih odločitev,
- okrepiti obstoječe notranje kontrole in zagotoviti pravočasno odzivanje, kadar je to potrebno.

Program testiranja izjemnih situacij zajema vse glavne vrste stresnih testov – različne stresne scenarije, povratne stresne teste in analizo občutljivosti. Okvir za testiranje izjemnih situacij se razvija in izvaja na ravni NLB Skupine, upošteva ranljivost njenega poslovnega modela. Vključuje vse materialne, obstoječe in potencialne vrste tveganj, ki izhajajo iz trenutnega in dolgoročnega (strateškega) profila tveganosti Skupine. Poleg tega se izvaja tudi delno stresno testiranje, kot na primer za posamezno vrsto tveganja, za posamezen izbran (relevanten) portfelj itd...

Skupina uporablja tako imenovani pristop 'od spodaj navzgor'. Zajema izvajanje stresnih testov na ravni celotne Skupine, ki temeljijo na predpostavki zelo močnih, a verjetnih stresnih scenarijev (tj. različni scenariji glede neugodnih makroekonomskih gibanj oz. recesije), in druge relevantne analize scenarijev.

V spodnji tabeli so prikazane posamezne vrste tveganj, vrste stresnih testov, pogostost njihovega izvajanja, uporaba rezultatov testiranja izjemnih situacij ter ustrezni organi odločanja, kjer se rezultati obravnavajo in odobrijo.

Tabela 14: Nabor stresnih testov na ravni NLB Skupine

Vrsta tveganja	Vrsta stresnega testiranja	Uporaba rezultatov stresnega testiranja	Pristojni organ odločanja	Frekvenca
KREDITNO TVEGANJE				
Segment stresnega testiranja: kreditni portfelj				
Kreditno tveganje – tveganje neplačila & tveganje poslabšanja kvalitete kreditnega portfelja (migration risk)	Stresni scenarij	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP	RICO, UB, NS	Kvartalno, letno
Tveganje koncentracije – do posamičnih skupin komitentov	Herfindahl-Hirschman Index (HHI)	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP	RICO, UB, NS	
Tveganje panožne koncentracije		Strategija, Planiranje, ICAAP, RP	RICO, UB, NS	
Interni pristop za oceno kapitalskih potreb (IRB) – občutljivost komponent tveganja (PD, EAD, LGD, zapadlost)	Analiza občutljivosti	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP	RICO, UB, NS	
Tveganje, ki izhaja iz odobranja naložb v tujih valutah	Analiza občutljivosti (PD sprememba)	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP	RICO, UB, NS	
NPL Strategija	Analiza občutljivosti	NPL Strategija	UB, NS	
OPERATIVNO TVEGANJE				
Segment stresnega testiranja: potencialni škodni dogodki				
Analiza tveganj, ki imajo majhno verjetnost nastanka in zelo velik možen finančni vpliv (HRLF)	Stresni scenarij	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP, drugi interni ST	OOT, UB, NS	Letno (pogosteje, če je potrebno)
TRŽNO TVEGANJE				
Segment stresnega testiranja: valutna pozicija, trgovalne pozicije, izpostavljenosti do držav in bank				
Valutno tveganje	Stresni scenarij, Analiza občutljivosti	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP, interni ST	ALCO, UB, NS	Mesečno / kvartalno
Tržna tveganja	Analiza občutljivosti	Strategija, Planiranje, ICAAP, interni ST	ALCO, UB, NS	Mesečno / kvartalno
Sistem zgodnjega opozarjanja za izpostavljenosti do držav in bank	Analiza občutljivosti	Interni ST	ALCO, UB, NS	Dnevno / Mesečno / kvartalno
OBRETNOSTNO TVEGANJE V BANČNI KNJIGI				
Segment stresnega testiranja: obrestna pozicija bančne knjige				
Obrestno tveganje v bančni knjigi	Stresni scenarij, Analiza občutljivosti	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP, interni ST	ALCO, UB, NS	Mesečno / kvartalno
Tveganje kreditnega pribitka	Stresni scenarij, Analiza občutljivosti	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP, interni ST	ALCO, UB, NS	Mesečno / kvartalno
LIKVIDNOSTNO TVEGANJE				
Segment stresnega testiranja: likvidnostna pozicija ali drugi relevantni podsegi				
Likvidnostno tveganje: skupna likvidnostna pozicija	Stresni scenarij, Povratni stresni test	Strategija, Planiranje, ICAAP, ILAAP, RP, interni ST	ALCO, UB, NS	Mesečno / kvartalno
Likvidnostno tveganje: meddnevna likvidnost	Stresni scenarij	ILAAP; interni ST	ALCO	Mesečno
Likvidnostno tveganje: stabilnost vpoglednih depozitov	Analiza občutljivosti	ILAAP, interni ST	ALCO	Mesečno

* RP=plan reševanja, ST=stresni test

Testiranje izjemnih situacij ima pomembno vlogo pri ocenjevanju odpornosti Skupine na stresne razmere. Kot tako je vključeno v sistem upravljanja tveganj Skupine ter predstavlja pomemben sestavni del preudarnega upravljanja tveganj. Poleg tega je stresno testiranje vključeno v proces opredelitve nagnjenosti k prevzemanju tveganj, ICAAP, ILAAP in plan reševanja, z namenom ocene vpliva nepričakovanih zaostrenih razmer v makroekonomskem okolju na kapitalsko ustreznost ali likvidnostno

pozicijo NLB Skupine. Poleg tega so rezultati stresnih testov pomemben element pri določanju opredelitve nagnjenosti k prevzemanju tveganj in drugih limitov na področju tveganj.

NLB Skupina je vzpostavila jasen proces pristojnosti in odgovornosti na področju stresnih testov. Razvoj programa za testiranje izjemnih situacij je v pristojnosti funkcije upravljanja tveganj, medtem ko je program odobrila uprava, ki tekoče tudi spremlja potencialne učinke iz tega naslova. O rezultatih testiranja izjemnih situacij na ravni NLB Skupine razpravljajo pristojni odbori, uprava in nadzorni svet. Poleg tega se rezultati stresnega testiranja uporabljajo pri sprejemanju poslovnih odločitev ter planiranju kapitala in likvidnosti. Stresni testi prispevajo k proaktivnemu upravljanju celotnega profila tveganosti Skupine, predvsem prek spremljanja dolgoročnih projekcij kapitalske ustreznosti in likvidnostnega položaja, kakor tudi izbiri ukrepov za obvladovanje in blaženje tveganj, kadar je to potrebno.

Poleg internih stresnih testov NLB Skupina sodeluje tudi pri izvedbi regulatornih stresnih testov. ECB v sodelovanju z EBA izvaja splošne stresne teste bančnega sistema (kjer so predvidene zelo neugodne tržne razmere ter vključujejo vse pomembne vrste tveganj z namenom preverbe ustreznosti kapitalske ustreznosti finančne institucije v takih okoliščinah) in tematske stresne teste (delni testi izjemnih situacij, vključno z izbrano specifično vrsto tveganja). Kvalitativni rezultati regulativnih stresnih testov so vključeni v določitev zahteve iz drugega stebra (P2R), in sicer kot element sistema upravljanja tveganj, ter pri opredelitvi usmeritev drugega stebra (P2G).

Merjenje in poročanje tveganj

NLB je kot sistemsko pomembna banka vključena v enotni nadzorni mehanizem (SSM), katerega nadzor je v pristojnosti skupne nadzorniške skupine ('Joint Supervisory Team') v okviru Evropske centralne banke in Banke Slovenije. Vse članice NLB Skupine poslujejo skladno z določili regulative ECB, obenem pa hčerinske družbe NLB Skupine, ki poslujejo zunaj Slovenije, delujejo tudi skladno s pravili, ki jih določajo lokalni regulatorji.

Sistemi merjenja ter načela upravljanja tveganj v NLB Skupini so sestavni del politik upravljanja tveganj, ki so za potrebe nadzora na konsolidirani ravni usklajene z vsemi regulatornimi zahtevami Evropske centralne banke in Banke Slovenije, upoštevaje določila direktive (CRD), Uredbe (CRR) ter smernice EBA. NLB Skupina na področju kapitalske ustreznosti uporablja standardizirani pristop za kreditna in tržna tveganja ter enostavni pristop (enostavni pristop z manjšo zahtevo po razčlenjenosti podatkov) za operativna tveganja, z izjemo NLB, ki uporablja standardizirani pristop.

Ocenjevanje in upravljanje tveganj v NLB Skupini se izvaja na poenoten način, upoštevaje tudi specifične trgov, na katerih delujejo posamezne članice NLB Skupine v skladu s Standardi upravljanja tveganj NLB Skupine. Za potrebe merjenja izpostavljenosti kreditnim, tržnim, obrestnim, operativnim in nefinančnim tveganjem v NLB Skupini se poleg regulatornih uporabljajo tudi interne metodologije, ki omogočajo podrobnejše spremljanje in upravljanje tveganj. Interne metodologije so usklajene z baselskimi smernicami in smernicami EBA ter splošno uveljavljenimi metodološkimi pristopi v bančni praksi.

Poročanje o tveganjih v NLB Skupini poteka skladno z internimi usmeritvami, ki glede vsebine in pogostosti poročanja poleg internih potreb upoštevajo zahteve Evropske centralne banke in Banke Slovenije. Na ravni posamezne članice NLB Skupine se upoštevajo tudi zahteve njihove lokalne regulative. Poročanje o tveganjih poteka v obliki standardiziranih poročil. Slednja omogočajo smiselno poenotene politike upravljanja tveganj z metodologijami za merjenje in uravnavanje izpostavljenosti tveganjem, ustrezno vzpostavljene baze podatkov ter avtomatizacijo priprave poročil na ravni Skupine, kar zagotavlja tudi njihovo kakovost in zmanjšuje možnosti napak.

Podatkovne osnove in IT sistem

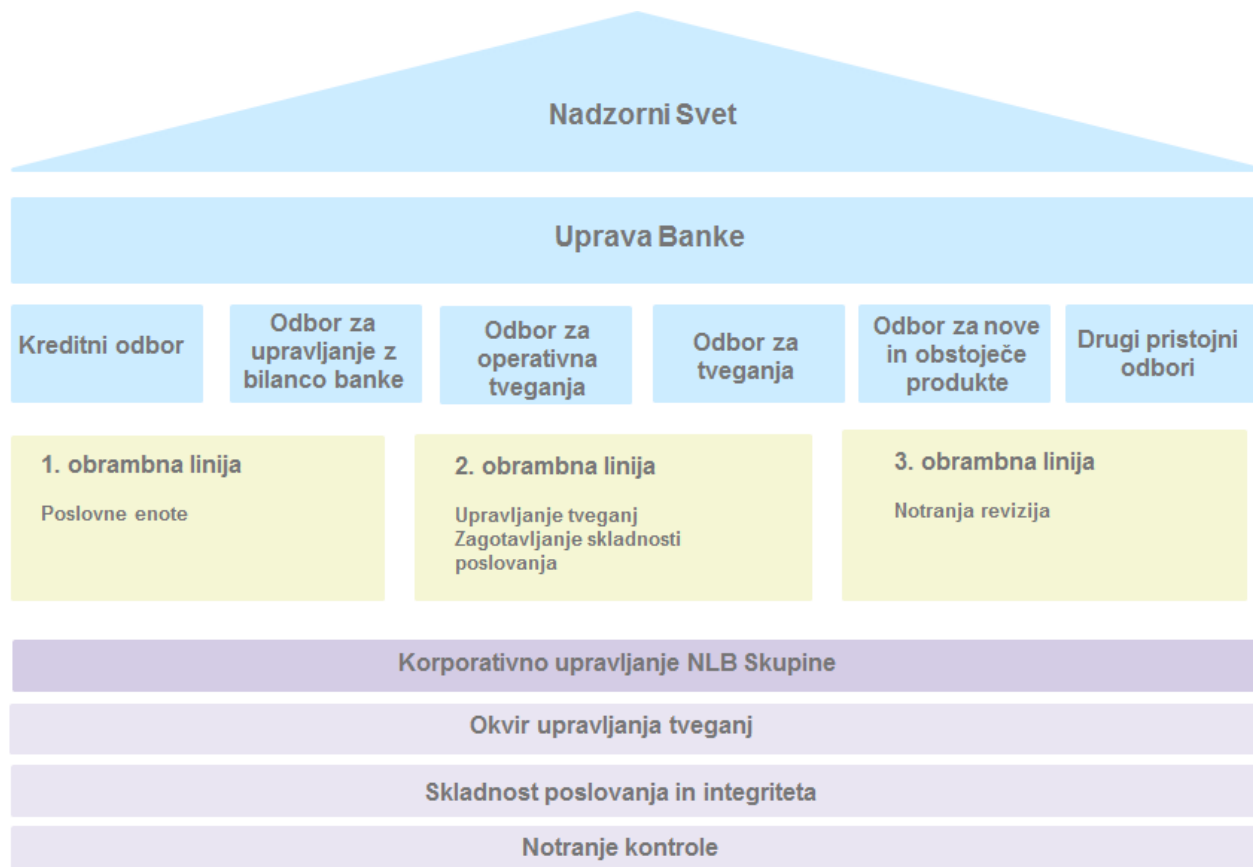
Večina podatkov, ki jih Skupina uporablja za potrebe spremljanja tveganj, se pripravi oz. izračuna ter shrani v podatkovnem skladišču banke (DWH). Podatki se zbirajo iz transakcijskih izvornih sistemov, podatkovnih skladišč ostalih članic Skupine in drugih izvornih sistemov (npr. glavne knjige). Vzpostavljen proces zagotavlja integrirane informacije v enotni referenčni strukturi, kjer lahko poslovni uporabniki dostopajo v formatu, ki je konsistenten in predmetno usmerjen. Podatki se tekoče preverjajo in so predmet redne validacije. Podatki, uporabljeni za interne ocene in analize tveganj, s tem povezanim upravljanjem in poročanjem, so identični kot podatki, ki jih NLB Skupina uporablja za regulatorno poročanje.

Korporativno upravljanje na področju tveganj ter s tem povezane notranje kontrole

NLB Skupina je vzpostavila okvir korporativnega upravljanja, ki temelji na načelih dobrega in odgovornega upravljanja, v skladu z veljavno zakonodajo Republike Slovenije, zlasti z določbami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in Zakona o bančništvu (ZBan-2), Uredbe o dogovorih o notranjem upravljanju, upravnem

organu in postopku notranjega ocenjevanja kapitalske ustreznosti za banke in hranilnice, smernicami EBA o notranjem upravljanju, smernicami EBA o oceni primernosti članov organa upravljanja in nosilcev ključnih funkcij ter smernicami EBA o praksah nagrajevanja. Več ravni upravljanja, kot je prikazano na spodnjem diagramu, zagotavlja celovito korporativno upravljanje na področju tveganj v Skupini.

Diagram: Sistem korporativnega upravljanja na področju tveganj v NLB Skupini

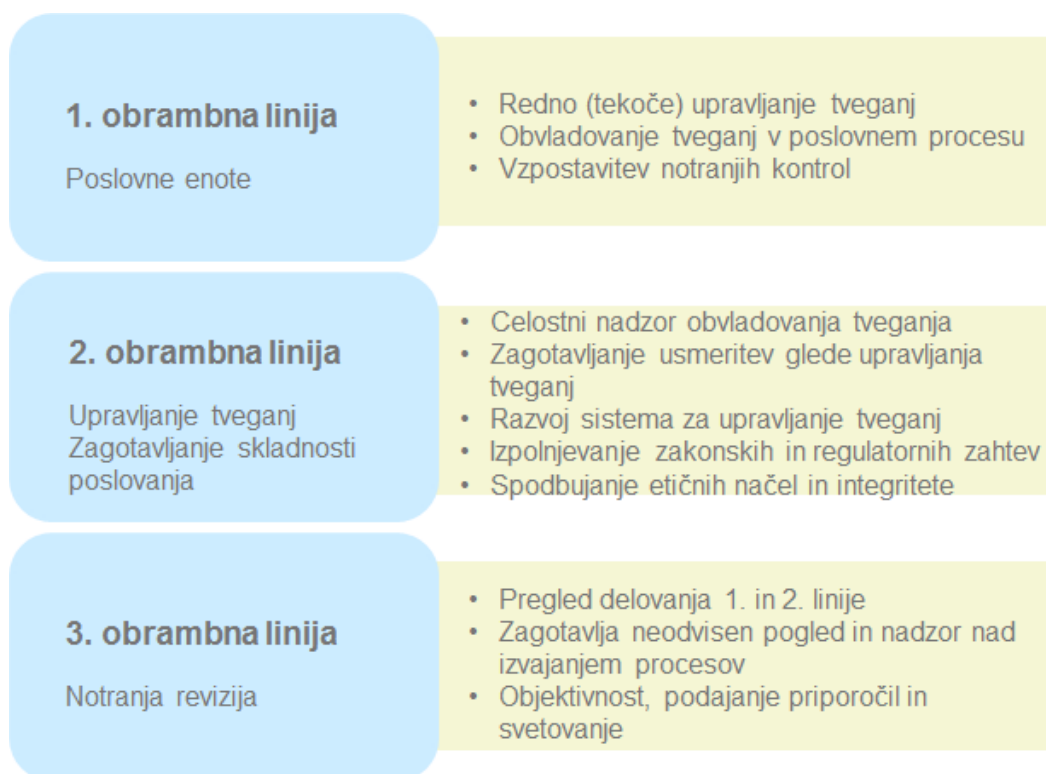

Vzpostavljen je stalen in zanesljiv sistem notranjega upravljanja na ravni NLB Skupine, ki zajema:

- jasno organizacijsko strukturo z natančno opredeljenimi, preglednimi in doslednimi notranjimi pristojnostmi in odgovornostmi;
- učinkovite postopke obvladovanja tveganj za identifikacijo, merjenje ali ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj, vključno z opredelitvijo nagnjenosti k prevzemanju tveganj, strategijo prevzemanja in upravljanja tveganj, ICAAP, ILAAP, plan reševanja ter poročanje o tveganjih, katerim je Skupina izpostavljena ali bi lahko bila izpostavljena pri svojem poslovanju;
- vključitev ključnih strateških smernic prevzemanja in upravljanja tveganj v letni pregled poslovnega plana, proces planiranja ter pri sprejemanju drugih ključnih poslovnih odločitev;
- ustrezni mehanizmi notranjega nadzora, vključno z ustreznimi administrativnimi in računovodskimi postopki;
- ustrezne politike in prakse prejemkov, ki so skladne s preudarnim in učinkovitim obvladovanjem tveganj ter s tem spodbujajo preudarno prevzemanje tveganj.

NLB Skupina kot pomemben element notranjega upravljanja uporablja koncept treh obrambnih linij. Ta koncept zagotavlja jasno delitev aktivnosti. Poleg tega opredeljuje pristojnosti in odgovornosti za obvladovanje tveganj na različnih ravneh NLB Skupine.

Diagram: Koncept treh obrambnih linij v NLB Skupini

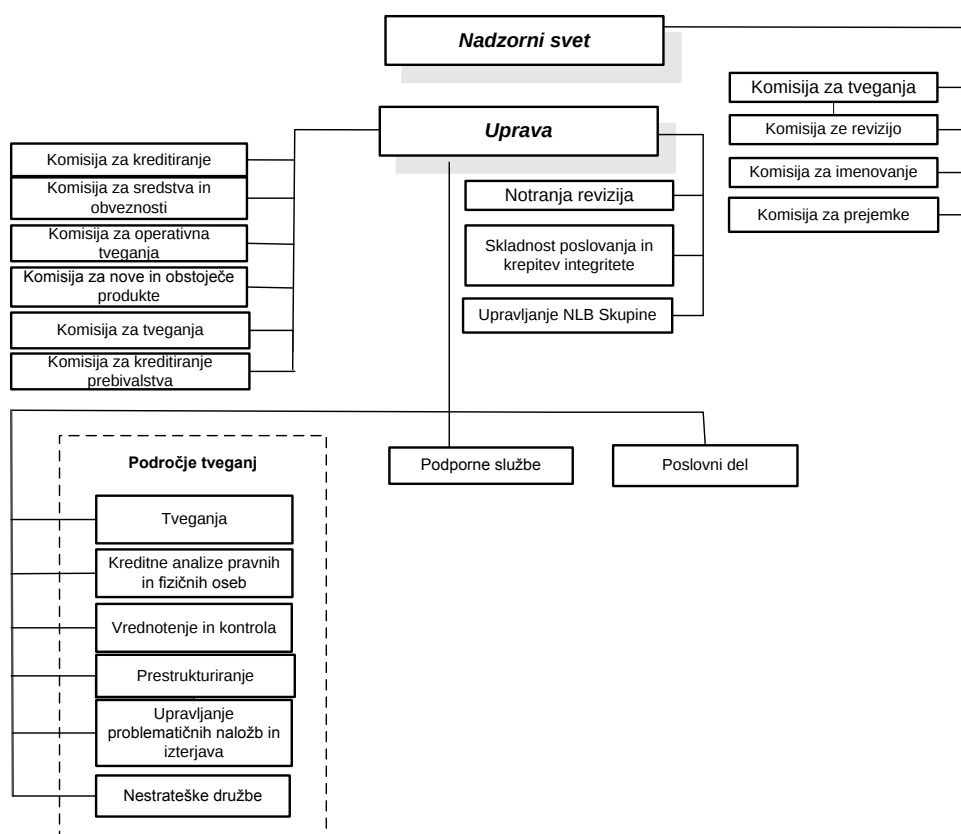
V tem okviru predstavljajo poslovne enote prvo obrambno linijo ter so primarno odgovorne za tekoče (na dnevni ravni) upravljanje tveganj. Poleg tega so odgovorne za identifikacijo in obvladovanje tveganj, ki se pojavljajo pri opravljanju dejavnosti s strankami v okviru opredelitve nagnjenosti k prevzemanju tveganj ali drugih limitov na področju tveganj. Zagotavljajo tudi da so vzpostavljene ustrezne notranje kontrole za blaženje tveganj.

Upravljanje tveganj in zagotavljanje skladnosti poslovanja predstavljata drugo obrambno linijo. Upravljanje tveganj opredeljuje pravila za opredelitev nagnjenosti k prevzemanju tveganj, usmeritve v strategiji prevzemanja in upravljanja tveganj, druge politike in usmeritve na področju tveganj ter spremljanje in upravljanje tveganj. Nekatere enote na širšem področju, ki ga pokriva pristojni član uprave za področje tveganj (v povezavi z odločitvami v okviru naložbenega mnenja, odločitvijo o prestrukturiranju in izterjavi slabih naložb). Poleg tega Tveganja v vlogi funkcije upravljanja tveganj opravljajo dodatne neodvisne kontrole glede sprejetih odločitev v zvezi z upravljanjem tveganj in njihove skladnosti z opredelitvijo nagnjenosti k prevzemanju tveganj, cilji strategije prevzemanja in upravljanja tveganj, z namenom preprečevanja morebitnih navzkrižij interesov. Tveganja so kot funkcija neposredno odgovorna upravi in imajo neposreden dostop do nadzornega sveta. Poleg spremljanja izpolnjevanja zakonskih in regulatornih zahtev se Skladnost poslovanja in krepitev integritete ukvarja tudi z etiko in integriteto znotraj celotne Skupine.

Notranja revizija predstavlja tretjo obrambno linijo. Pregleduje ključna tveganja, ki se nanašajo na poslovanje Skupine in zagotavlja neodvisen in celovit nadzor nad sistemom notranjih kontrol, vključno z aktivnostmi za obvladovanje tveganj, ki jih izvajata tako prva kot druga obrambna linija.

Pristojnosti in odgovornosti organizacijskih enot Tveganja, Skladnost poslovanja in krepitev integritete (ki zajema tudi funkcijo varovanja informacij v skladu z regulativo Banke Slovenije) ter Notranja revizija so določene v skladu z opredelitvami Zban-2, po katerih so te funkcije neodvisne in imajo neposreden dostop do nadzornega sveta NLB d.d. V letu 2018 ni bilo bistvenih sprememb v funkcijah, ki predstavljajo drugo in tretjo obrambno linijo v okviru notranjih kontrol (Tveganja, Skladnost poslovanja in krepitev integritete ter Notranja revizija v NLB d.d.). V letu 2019 bo imenovan nov generalni direktor notranje revizije (po rednem izteku pogodbe o zaposlitvi).

Organizacija upravljanja tveganj v NLB

Odgovornosti posameznih teles za upravljanje tveganj so opisane spodaj.

Uprava in njena delovna telesa

Uprava NLB vodi, predstavlja in zastopa banko samostojno in na lastno odgovornost, za kar ima vsa pooblastila skladno z zakonom in statutom banke.

Z namenom zagotavljanja ustreznega in učinkovitega vodenja poslovanja je uprava oblikovala sistem ustreznega upravljanja tveganj, notranje revizije in korporativnega upravljanja. Uprava NLB je delovno telo NLB, ki vodi poslovni proces banke in sprejema ključne vodstvene odločitve. Dodatna delovna telesa uprave, ki razpravljajo in odločajo o zadevah, povezanih s tveganji, so:

- Kreditni odbor, katerega naloga je sprejemati odločitve o bonitetnem razvrščanju, določati limite izpostavljenosti in odobravati naložbe na področju v komercialnega bančništva (pravne osebe) v skladu s Pravilnikom o pooblastilih in podpisovanju, vključno z materialno pomembnimi komitenti v NLB Skupini. Dodatno k temu Kreditni odbor za poslovanje na drobno sprejema odločitve o kreditnih naložbah in drugih investicijah, kjer pogoji odstopajo od redne ponudbe ter presegajo pooblastila direktorjev v poslovni mreži, ki jih je opredelila uprava.
- Odbor za upravljanje z bilanco (NLB Skupine) (ALCO), katerega naloga je analizirati postavke, spremembe in trende v bilanci stanja ter oblikovati odločitve za zagotavljanje strukture bilance v skladu s poslovno politiko banke. Njegova širša vloga vključuje nadzorovanje običajnega bančnega poslovanja ter spremljanje, ali so cilji postavljeni in doseženi.
- Odbor za operativna tveganja, katerega naloga je spremljanje, usmerjanje in izvajanje nadzora nad izpostavljenostjo operativnemu tveganju ter drugim tveganjem, povezanim z upravljanjem operativnega tveganja (npr. IT in fizična varnost, incidenti, tveganje povezano z izvajanjem projektov, notranje kontrole itn.) v NLB in NLB Skupini.
- Odbor za nove in obstoječe produkte, katerega naloga je ocenjevanje in zmanjševanje tveganj pri uvedbi novih produktov in ob predlogih večjih sprememb v obstoječih produktih.
- Odbor za tveganja, katerega vloga je razpravljati, nadzorovati, redno spremljati aktualna tveganja in tveganja v povezavi s sprejemanjem poslovnih odločitev, ter zaključke posredovati v odločanje upravi. Informacije o Odboru za tveganja in številu sej Odbora za tveganja so razkrite v Prilogi 1.

Nadzorni svet in njegova delovna telesa

Nadzorni svet NLB je sestavljen iz članov, ki jih imenuje in odpokliče skupščina banke. Njegova naloga je spremljati in nadzorovati upravljanje NLB in njenega poslovanja. Nadzorni svet ima naslednje štiri delovne odbore:

- Komisija za tveganja spremlja in pripravlja predloge sklepov za nadzorni svet, ki zadevajo vsa aktualna tveganja, pomembna za poslovanje NLB. Svetuje pri opredelitvi obstoječe in prihodnje pripravljenosti banke za prevzemanje tveganj ('risk appetite') in strategije prevzemanja upravljanja tveganj ('risk management strategy') ter izvaja dodatni nadzor nad višjim vodstvom glede izvajanja strategije prevzemanja upravljanja tveganj.
- Komisija za revizijo spremlja in pripravlja predloge sklepov za nadzorni svet s področja finančnega poročanja, notranjih kontrol in obvladovanja tveganj, notranje revizije, skladnosti poslovanja in zunanje revizije ter nadzira izvedbo regulativnih zahtev oziroma ukrepov.
- Komisija za imenovanja pripravlja predloge sklepov za nadzorni svet na področjih imenovanja in razreševanja članov uprave in nadzornega sveta, oceni uspešnost delovanja uprave in nadzornega sveta ter oceni znanje, veščine in izkušnje posameznih članov uprave in nadzornega sveta kot celote. Komisija predlaga spremembe politike uprave glede izbire in imenovanja primernih kandidatov za člane višjega vodstva NLB.
- Komisija za prejemke izvaja strokovne in neodvisne ocene politik in praks prejemkov ter na tej podlagi oblikovanje pobud za ukrepe v zvezi z izboljšanjem upravljanja tveganj NLB, kapitala in likvidnosti banke, pripravlja predloge odločitev za nadzorni svet v zvezi s prejemki ter nadzoruje prejemke višjega vodstva, ki opravljajo funkcije upravljanja tveganj in zagotavljanja skladnosti poslovanja.

Vloga upravljanja tveganj v NLB Skupini

Skupina je celovito vgradila okvir upravljanja tveganj v svoje postopke odločanja, nadzora in blaženja tveganj z namenom proaktivne podpore pri sprejemanju relevantnih poslovnih odločitev. Področje upravljanja tveganj v NLB Skupini je pristojno za vodenje, spremljanje in upravljanje tveganj v NLB, ki je matična družba v Sloveniji, obenem pa je tudi kompetenčni center za šest odvisnih bančnih članic Skupine. Nadalje je NLB odgovorna za več družb, ki opravljajo pomožne storitve, ter nekaj nestrateških odvisnih družb, ki so v postopku nadzorovanega zaprtja.

Na splošno sta organizacija in razmejitve pristojnosti področja upravljanja tveganj NLB Skupine zasnovani tako, da preprečujeta nastanek potencialnega nasprotja interesov ter zagotavljata pregleden in dokumentiran proces sprejemanja odločitev ob ustreznem pretoku informacij navzgor in navzdol. Upravljanje tveganj v NLB Skupini je centralizirano v okviru poslovnega področja za upravljanje tveganj (Risk Management Business Line), kot ločeno področje, ki zajema več strokovnih področij, za katere so v NLB odgovorni sektorji Tveganja, Kreditne analize pravnih in fizičnih oseb ter Vrednotenje in kontrola, ter poroča Odboru za upravljanje bilance (ALCO) in Komisiji za tveganja nadzornega sveta. Poslovno področje za upravljanje tveganj je pristojno za oblikovanje politik upravljanja tveganj NLB Skupine in nadzor nad njihovim izvajanjem, določanje limitov, pripravo metodologij, nadziranje usklajevanja teh politik v NLB Skupini, spremljanje izpostavljenosti NLB Skupine tveganjem ter pripravo zunanjih in notranjih poročil.

Vse članice NLB Skupine, ki so vključene v računovodske izkaze NLB Skupine, o izpostavljenosti tveganjem poročajo pristojnim organizacijskim enotam v okviru poslovnega področja za upravljanje tveganj. Te organizacijske enote nato poročajo vse ustrezne informacije o tveganjih Odboru za upravljanje bilance (ALCO) ter Komisiji za tveganja nadzornega sveta, ki skupaj z upravo in nadzornim svetom sprejme ustrezne ukrepe.

Za upravljanje tveganj, ki jih prevzemajo članice NLB Skupine v okviru opredeljene strategije poslovanja, je v prvi vrsti odgovorno vodstvo vsake članice NLB Skupine, ki v skladu z določenimi limiti, cilji in drugimi usmeritvami na ravni NLB Skupine zasleduje strateške cilje NLB Skupine, dosega načrtovane poslovne rezultate NLB Skupine ter spremlja in obvladuje tveganja. V ta namen morajo članice NLB Skupine sprejeti ustrezne politike upravljanja tveganj, h katerim da soglasje nadzorni svet zadevne članice. Nadzorni svet članice NLB Skupine spremlja tudi uresničevanje politik za upravljanje tveganj članice in ocenjuje njihovo učinkovitost.

Bonitetno razvrščanje materialno pomembnih komitentov NLB Skupine in priprava naložbenega mnenja o prevzemanju tveganj se izvajata centralizirano, prek Kreditnega odbora NLB. Postopek poteka po načelu soodločanja, pri čemer Kreditni odbor zadevne članice Skupine najprej odobri odločitev, nato poda mnenje še Kreditni odbor NLB. Kreditni odbor NLB sprejema sklepe na podlagi vse razpoložljive dokumentacije, vključno z bonitetnim mnenjem, ki ni zavezujoče in ga pripravi sektor Kreditne analize pravnih in fizičnih

oseb v NLB. Enako načelo in proces se uporabljata tudi za kreditne izpostavljenosti do materialno pomembnih komitentov NLB Skupine.

Pri članicah NLB Skupine spremljanje tveganj poteka centralizirano, v okviru samostojne in/ali ločene organizacijske enote. Centralizirano spremljanje tveganj je namenjeno vzpostavitvi standardiziranih in sistemsko urejenih pristopov upravljanja tveganj ter s tem celovitemu pogledu na dogajanja v izkazu finančnega položaja Skupine in posamezne članice. Skladno s politikami upravljanja tveganj v NLB Skupini je spremljanje tveganj v vseh članicah NLB Skupine organizirano tako, da je zagotovljena ločitev spremljanja tveganj od upravljanja tveganj in/ali poslovne funkcije, kar je pomembno zaradi objektivnosti, ki je potrebna pri presojanju poslovnih odločitev. Organizacijska enota za upravljanje tveganj je odgovorna neposredno upravi oziroma njenim odborom (kreditnemu odboru, odboru za upravljanje bilance in odboru za operativna tveganja), ta pa nadzornemu organu (komisiji za tveganja kot delovnemu telesu nadzornega sveta ali upravnemu odboru).

Upravljanje tveganj skladnosti in integritete v NLB in NLB Skupini

Skladnost poslovanja in krepitev integritete opravlja funkcijo skladnosti poslovanja v zvezi z naslednjimi glavnimi področji:

- (a) preventiva in razvoj, vključno z regulativno skladnostjo, usklajevanjem politik in praks znotraj NLB Skupine, etiko in integriteto,
- (b) nadzor in notranje preiskave,
- (c) varovanje informacij in varstvo osebnih podatkov,
- (d) protokoli za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter
- (e) odnosi z regulatorjema ECB in Banko Slovenije.

V tesnem sodelovanju z različnimi organizacijskimi enotami Skladnost poslovanja in krepitev integritete pomaga tudi pri ocenjevanju in upravljanju tveganj skladnosti poslovanja na različnih segmentih poslovanja NLB Skupine.

Glavne dejavnosti Skladnosti poslovanja in krepitev integritete so naslednje:

- izvajanje pregledov skladnosti poslovanja na različnih področjih, ki jih pokrivajo pregledi na področju skladnosti, odkrivanje pomanjkljivosti v zvezi s tem, predlogi ukrepov za zmanjševanje tveganj in spremljanje izboljšav,
- upravljanje sistema za poročanje sumov škodljivih ravnanj (vodenje sistema za poročanje o kršitvah z uporabo različnih poti) in izvajanje internih preiskav o prijavljenih primerih,
- svetovanje glede zadev, povezanih s skladnostjo poslovanja, in redne analize trendov v zvezi s skladnostjo poslovanja ali opaženih problemov in šibkih točk v NLB Skupini,
- opredelitev in ocena tveganj, povezanih s skladnostjo poslovanja in integriteto, do katerih prihaja pri dnevnem poslovanju banke, vključno z naložbenimi procesi, procesi razvoja (novih) produktov in storitev, projektov (IT in drugih projektov), organizacijskih in kadrovskih sprememb ter drugih sprememb, ki lahko pomembno vplivajo na poslovanje banke, ter redno letno izvajanje celovite ocene tveganj za skladnost in integriteto na ravni NLB in NLB Skupine v okviru procesa SOTIS/ECRA (t. i. splošna ocena tveganj za integriteto in skladnost oziroma 'enterprise compliance and integrity risk assessment'),
- sodelovanje pri ocenjevanju primernosti nosilcev ključnih funkcij v NLB in NLB Skupini ter članov uprave ter nadzornega sveta NLB,
- komuniciranje, usposabljanje, organizacija izobraževanj in delavnic ter namenskih anket v zvezi s skladnostjo poslovanja za zaposlene ter izvajanje aktivnosti za krepitev kulture prevzemanja in upravljanja tveganj skladnosti in integritete v NLB in NLB Skupini,
- nadzor sistema vodenja regulativne skladnosti (spremljanje, poročanje in nadzor nad izvedbo sprememb, ki jih mora NLB ali NLB Skupina implementirati pri svojem poslovanju),
- centralizirano vodenje in spremljanje celotne komunikacije z regulatorji ECB in Banko Slovenije, spremljanje in podpora postopkom nadzora ECB in Banke Slovenije ter spremljanje izvajanja njunih priporočil in ukrepov ter
- vodenje poslovnega področja skladnosti poslovanja in krepitev integritete za zagotavljanje enotnih standardov v celotni NLB Skupini, z večjimi zahtevami za strateške članice.

Regulativno tveganje predstavlja eno od največjih tveganj skladnosti poslovanja, čemur je NLB dodatno izpostavljena zaradi uvrstitve njenih finančnih instrumentov na londonsko in ljubljansko borzo, zato ima NLB Skupina vzpostavljen sistem vodenja regulativne skladnosti za obvladovanje oziroma upravljanje sprememb v pravnem okolju. Ta sistem centralizirano vodi funkcija skladnosti poslovanja, izvedbeni procesi pa so decentralizirani. To pomeni, da organizacijske enote, odgovorne za določena področja, na

katere vplivajo spremembe določenih predpisov, pripravijo akcijske načrte in izvajajo postopke prilagajanja, s čimer je zagotovljena skladnost poslovanja NLB Skupine. Skladnost poslovanja in krepitev integritete nadzira učinke relevantnih regulativnih sprememb in status njihove implementacije. Zaradi drugih tveganj skladnosti poslovanja in integritete, značilnih za regijo JV Evrope, kjer posluje NLB Skupina, so vzpostavljene posebne politike in postopki za ugotavljanje in upravljanje drugih vrst tveganj skladnosti poslovanja in integritete v NLB Skupini, v katerih so določene večje zahteve za strateške članice.

Kot del pristopa k standardom za ravnanje v NLB Skupini ter kreptvi kulture prevzemanja in upravljanja tveganj v NLB in NLB Skupini je vzpostavljen enoten Kodeks ravnanja NLB Skupine, ki prepoveduje kakršnokoli kršenje internih aktov (vključno s postopki in politikami v zvezi s tveganjem). V NLB Skupini so vzpostavljene posebne poti za poročanje z namenom, da se poroča o vseh sumih kršitev ali prekoračitev. Njihova obravnava zagotavlja preprečitev škode, prepovedanih ali škodljivih praks v članicah NLB Skupine.

Na ravni NLB Skupine so opredeljeni Standardi na področju skladnosti poslovanja in krepitev integritete, ki za vse članice NLB Skupine opredeljujejo politike, pravilnike in postopke, ki morajo biti implementirani v posamezni članici na področju skladnosti poslovanja in krepitev integritete. Na ta način se v NLB Skupini zagotavlja enoten in usklajen pristop k obvladovanju tveganj na tem področju, kar Skladnost poslovanja in krepitev integritete redno preverja v okviru svojih rednih aktivnosti (on-site pregledi, off-site pregledi, kvartalna poročanja, izredna poročanja, skupno izvajanje določenih aktivnosti).

Funkcije skladnosti v NLB Skupini tako opredeljujejo pravila glede upravljanja tveganj skladnosti in integritete, analizira, katerim tveganjem se izpostavlja pri svojem poslovanju, ter s priporočili in usmeritvami podpira ostale organizacijske enote pri določanju kontrolnih mehanizmov, s katerimi je mogoče ustrezno obvladovati tveganja skladnosti in integritete. Skladnost poslovanja in krepitev integritete, kakor tudi druge funkcije skladnosti v strateških članicah NLB Skupine, je kot funkcija neposredno odgovorna upravi in ima neposreden dostop do nadzornega sveta.

Funkcije skladnosti poslovanja v NLB Skupini se tako osredotočajo na sistematično spremljanje zakonodajnega in regulativnega okolja, vključno z ocenjevanjem njegovih vplivov na poslovanje NLB Skupine. Funkcija skladnosti poslovanja se tudi v članicah, skladno s Standardi, predpisanimi s strani NLB, poleg regulativnih zadev ukvarja tudi z etiko in integriteto, v odvisnosti od lokalnih zakonodajnih zahtev pa tudi z ostalimi področji, ki jih urejajo NLB Standardi na področju skladnosti poslovanja in krepitev integritete (torej področje PPFT, notranje preiskave, odnosi z regulatorjem, varovanje informacij in varstvo osebnih podatkov). V nekaterih bančnih članicah NLB Skupine je zaradi lokalnih zahtev na primer področje PPFT organizacijsko umeščeno v posebno organizacijsko enoto, ločeno od funkcije skladnosti.

V NLB Skupini funkcije skladnosti velik poudarek namenjajo preventivnim aktivnostim, s ciljem preprečevanja škodljivega ravnanja in incidentov v celotni NLB Skupini.

Notranja revizija

NLB Skupina skuša prek Notranje revizije zagotoviti ustrezno spremljanje ključnih tveganj, ki lahko ogrozijo uresničevanje njene strategije in ciljev, s tem povezane sisteme kontrol in procese korporativnega upravljanja. S podajanjem zagotovil in svetovanjem ter poglobljenim razumevanjem delovanja Notranja revizija prispeva h kreptvi in zaščiti vrednosti NLB Skupine. Primeri dobre prakse in mednarodne usmeritve Odbora sponzorskih organizacij Treadwayeve komisije (COSO) so merila, ki jih uporablja Notranja revizija za izpolnjevanje vseh ciljev kontrol in upravljanja tveganj.

Notranja revizija predstavlja svetovalno orodje za sistematično in strokovno ocenjevanje uspešnosti postopkov NLB Skupine na področju upravljanja tveganj, sistema kontrol in korporativnega upravljanja NLB Skupine. V skladu z metodologijo, ki temelji na oceni tveganj, Notranja revizija pripravi letni načrt revizijskih pregledov, ki ga odobrita uprava in nadzorni svet. Na tej podlagi Notranja revizija zagotavlja nepristranski vodnik za upravo in nadzorni svet glede področij v NLB in NLB Skupini, na katerih obstajajo največja tveganja, ter posledično pomaga zagotavljati, da se taka tveganja ustrezno upravljajo. Notranja revizija izvaja tudi 'revizijske preglede na ravni Skupine', v katerih sodelujejo notranji revizorji iz članic NLB Skupine, z namenom podajanja zagotovil na ravni NLB Skupine, kakor tudi zagotavljanjem dodatnega strokovnega znanja in pomoči. Poleg tega je bil opravljen pregled kakovosti dela služb notranje revizije v vseh šestih bančnih članicah NLB Skupine.

Notranja revizija namenja znatno pozornost preverjanju, ali so bila revizijska priporočila ustrezno izvršena oz. implementirana, zagotavljanju usposabljanja, svetovanju vodstvu ter spodbujanju zagotavljanja visoko kakovostnega in strokovnega delovanja funkcije notranje revizije. Notranja revizija uvaja enotna pravila delovanja kot del funkcije notranje revizije in nadzoruje skladnost izvajanja le-teh znotraj celotne Skupine.

Notranja revizija in druge službe notranje revizije v NLB Skupini delujejo v skladu z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, ZBan-2 oz. drugimi zadevnimi zakoni, ki urejajo delovanje članice, Kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev in Kodeksom načel notranjega revidiranja.

4.2. Število direktorskih mest, ki jih zasedajo člani upravljalnega organa (člen 435 (2)(a) CRR)

Direktor	Število direktorskih mest	Zunanje direktorske funkcije v skladu s členoma 91(3) in 91(4) Direktive 2013/36/EU
Blaž Brodnjak	5	Predsednik Združenja bank Slovenije
Andreas Burkhardt	4	Nič
Archibald Kremser	3	Nič
Laszlo Pelle	2	Predsednik Nadzornega sveta Bankarta

Podrobnosti o položajih, ki jih zasedajo člani upravljalnega organa, so razkrite v Letnem poročilu NLB Skupine 2018, v poglavju Korporativno upravljanje (stran 102).

4.3. Politika izbora primernih kandidatov za člane upravljalnega organa ter njihovo dejansko znanje, veščine in izkušnje (člen 435 (2)(b) CRR)

Na podlagi določil ZBan-2 nadzorni svet postavlja okvirje, ki omogočajo sestavo Uprave banke na način, da kot celota razpolaga z ustreznim znanjem, veščinami in izkušnjami, potrebnimi za poglobljeno razumevanje dejavnosti banke in tveganj, ki jim je izpostavljena. S politiko se postavljajo strokovna merila izbora ter strokovno vodeni postopki selekcije kandidatov, ki bodo nadzornemu svetu omogočili utemeljitev njihovega izbora in izvajanje dolžne skrbnosti v skladu z najvišjimi etičnimi standardi in skrbnostjo glede kadrovanja. S tem je zagotovljeno, da je uprava banke sestavljena iz posameznikov z različnimi znanji in izkušnjami in ima kot celota uravnotežen skupek veščin, znanj in izkušenj glede na velikost, kompleksnost in profil tveganosti banke. Strokovno vodeni postopki niso le v interesu banke, ampak so tudi v interesu izbranih kandidatov, saj odvrčajo morebitne dvome o njihovi strokovnosti in referencah ter ustreznosti njihovega izbora.

Upravljanje članic NLB Skupine

Poleg vseh zakonsko in statutarno predpisanih pogojev morajo kandidati za članstvo v upravi imeti primerne izkušnje, veščine, znanja in kompetence, vključno z osebno integriteto in zmožnostjo posvečanja zadostnega časa opravljanju funkcije člana uprave glede na morebitne druge kandidatove zunajbančne aktivnosti. S tem je omogočeno, da člani uprav opravljajo svoje delo vestno, odgovorno in učinkovito, s tem pa opredeljujejo in določajo vrednote banke ter strategijo njenega poslovanja na način, da je ta dolgoročno uspešna in skladna z najboljšimi interesi banke ter z etičnimi standardi upravljanja. Kandidati za članstvo v upravi morajo izkazati sposobnost konstruktivno-kritičnega sodelovanja pri obravnavi najpomembnejših zadev banke z namenom nepretrganega zasledovanja najboljšega interesa banke ter s tem sposobnost aktivnega vključevanja v poslovanje banke in upravljanje tveganj banke. Kandidat za člana uprave banke mora banki in njenemu delovanju podrediti svoje osebne interese, posamične interese tretjih oseb in tudi interese, ki bi lahko izvirali iz kandidatovih preteklih funkcij oziroma drugih aktivnosti ter ekonomskih, strokovnih ali zasebnih povezav s tretjimi osebami (vključno s člani uprave ali nadzornega sveta banke) in bi lahko vplivali nanj pri morebitnem sprejemanju odločitev v korist banke.

V primeru kakršnihkoli okoliščin, ki bi lahko vodile v nasprotja interesov in posledično ogrozile sprejemanje neodvisnih odločitev v najboljšem interesu banke, mora kandidat te razkriti v izbirnem postopku in sprejeti odgovornost, da bo pravočasno sprejel vse ukrepe za odpravo nasprotja interesov. Pri izboru kandidatov za članstvo v upravi banke se sledi priporočilu, da bi bila v upravi ustrezno zastopana oba spola.

Pri izboru kandidatov za članstvo v upravi je treba težiti k temu, da ima uprava kot enovit organ oziroma kot celota vsa ustrezna znanja, veščine in izkušnje, da uspešno vodi banko. Člani uprave se morajo ob izpolnjevanju pogojev za člana uprave s svojimi različnimi znanji in izkušnjami dopolnjevati, da delujejo v skladu s cilji, strategijami in politikami banke v njenem najboljšem interesu.

Upravo sestavljajo štirje člani, in sicer: predsednik uprave, ki je pristojen tudi za področje poslovanja z velikimi podjetji, bančništvo na drobno in privatno bančništvo, član uprave, pristojen za področje tveganj, član uprave, pristojen za finančno področje banke, ter član uprave, pristojen za področje operativnega poslovanja, kamor poleg področja IT in nabave spadajo tudi zaledni deli banke.

Glede na širok obseg znanj, izkušenj iz mednarodnega okolja in uspešno opravljenih projektov ima uprava kot celota vsa ustrezna znanja, veščine in izkušnje, da uspešno vodi banko, zato se spremembe v skupni sestavi uprave ne predvidevajo.

4.4. Politika zagotavljanja raznolikosti pri izboru članov upravljalnega organa, splošni in konkretni cilji te politike ter stopnja njihovega doseganja (člen 435 (2) (c) CRR)

Banka je politiko zagotavljanja raznolikosti nadzornega sveta sprejela 8. avgusta 2016 in jo objavila na svojih spletnih straneh. V letu 2018 je ni spreminjala ali dopolnjevala. V letu 2019 je pripravljena nova politika zagotavljanja raznolikosti pri izboru članov upravljalnega organa, ki se ne nanaša samo na Nadzorni svet, temveč tudi na upravo banke in B-1 stopnjo, vendar mora biti potrjena na skupščini banke.

NLB na podlagi določbe 34. člena ZBan-2 s politiko zagotavljanja raznolikosti nadzornega sveta (v nadaljevanju: politika raznolikosti) postavlja okvirje, ki omogočajo in spodbujajo takšno sestavo nadzornega sveta, da ima ta kot celota ustrezno znanje, veščine in izkušnje, ki so potrebni za poglobljeno razumevanje dejavnosti in tveganj, ki jim je banka izpostavljena, ter uresničevanje zastavljenih ciljev njene strategije. Politika raznolikosti je usmerjena v izbor članov nadzornega sveta, ki v prvi vrsti izpolnjujejo najvišje etične in strokovne standarde ter izkazujejo najvišjo stopnjo skrbnosti, hkrati pa vsi skupaj tvorijo po raznolikosti najustreznejši kolektiv. Nadzorni svet naj bo ob upoštevanju politike raznolikosti sestavljen iz posameznikov z različnimi znanji in izkušnjami, da bodo ta znanja in izkušnje sestavljali uravnoteženo celoto, ki je potrebna glede na velikost, kompleksnost in profil tveganosti banke. Raznolika sestava nadzornega sveta je s politiko raznolikosti prepoznana kot ena ključnih poslovnih prednosti banke. Član nadzornega sveta je lahko le oseba, ki izpolnjuje pogoje za člana nadzornega sveta banke po ZBan-2 in drugih podlagah, zajetih v politiki raznolikosti.

Poleg navedenega morajo člani nadzornega sveta imeti primerne izkušnje, veščine, znanja in kompetence, vključno z osebno integriteto in zmožnostjo posvečanja zadostnega časa opravljanju funkcije člana nadzornega sveta, ne glede na njihove morebitne druge zunajbančne aktivnosti. Vse naštetto mora članom nadzornega sveta banke omogočati, da posle banke nadzorujejo vestno, odgovorno in učinkovito. S tem skupaj z upravo opredeljujejo in določajo vrednote in strategijo njenega poslovanja na način, da je ta dolgoročno uspešna ter skladna z interesi in splošnimi etičnimi standardi upravljanja bank. Člani v nadzornem svetu morajo izkazati sposobnost konstruktivnega in kritičnega sodelovanja pri obravnavi najpomembnejših zadev banke, z namenom zasledovanja najboljšega interesa in sposobnost aktivnega vključevanja v nadzor nad vodenjem poslov.

Član nadzornega sveta mora banki in njenemu ustroju podrediti vse svoje osebne interese kakor tudi interese tretjih oseb in interese, ki bi lahko izvirali iz njegovih preteklih funkcij ali drugih aktivnosti v smislu ekonomskih, strokovnih ali zasebnih povezav s tretjimi osebami (vključno s člani uprave ali nadzornega sveta), ki bi nanj lahko vplivali pri sprejemanju odločitev pri nadzorovanju banke. Pri sestavi nadzornega sveta banke se sledi cilju, da bi bila v njem ustrezno zastopana oba spola.

Nadzorni svet na dan 31.12.2018 sestavlja osem članov, od tega dve ženski, in kot celota oziroma kolektivni organ izpolnjuje cilj politike o zastopanosti obeh spolov. Zagotovljena je tudi ustrezna raznolikost znanj, izkušenj in veščin na naslednjih področjih: strategija in razvoj, privatizacija, finance, finančne naložbe, investicijsko bančništvo, računovodstvo in revizija, stroka – korporativno bančništvo, obvladovanje in upravljanje tveganj, stroka – bančništvo na drobno, korporativno bančništvo, bančno in splošno pravo, HRM – upravljanje kadrov, razvoj in nagrajevanje. Dne 30. novembra 2018 se je nadzorni svet seznanil z odstopno izjavo članic Simone Kozjek in Vide Šeme Hočevnar. Članici nadzornega sveta sta odstopni izjavi podali s trimesečnim odpovednim rokom, skladno s statutom, ki upošteva zaveze EK o neodvisnosti vseh članov nadzornega sveta (na področju korporativnega upravljanja), ki jih je RS dala EK leta 2018. Po poteku odpovednega roka je nadzorni svet pričel postopek popolnitve in nadaljuje z delom z vsemi pooblastili. Nadzorni svet je že pričel s postopkom izbora članov nadzornega sveta.

5. Kreditno tveganje in splošne informacije o CRM

5.1. Splošne kvalitativne informacije o kreditnem tveganju (člen 435 (1)(a), (b), (c) in (d) CRR)

Poleg informacij iz poglavja 4.1 (Splošne informacije o ciljih in politikah upravljanja tveganj) so spodaj navedene posebnosti v zvezi s kreditnim tveganjem.

Strategije in politike upravljanja kreditnega tveganja

Glede na strateške poslovne dejavnosti bo NLB Skupina še naprej stalno osredotočena na stranke, z namenom izboljšati učinkovitost prodaje ter okrepiti razvoj tržnih poti in novih rešitev za stranke. Na slovenskem trgu se Skupina osredotoča na zagotavljanje ustreznih rešitev za segmente poslovanja s prebivalstvom, srednje velikimi in malimi podjetji, v segmentu poslovanja z velikimi podjetji pa namerava okrepiti sodelovanje z izbranimi podjetji (z različnimi vrstami kreditiranja oz. investicijskimi instrumenti). Poleg tega bo NLB Skupina prek mednarodne službe v vseh bančnih članicah zagotovila poenoten pristop k strankam ter jim ponudila storitve bolj strukturirano in enotno po vsej regiji. Ne glede na to je Skupina usmerjena v ustrezno razpršenost kreditnega portfelja, da bi se izognila visoki stopnji koncentracije. NLB Skupina pazljivo spremlja posojilni portfelj in novo odobrena posojila z različnih vidikov, vključno z njihovo migracijo in stopnjo neplačil.

V zadnjih letih se je NLB Skupina osredotočila na aktivno upravljanje slabih posojil in izkoristila pozitivni zagon makroekonomskega okrevanja za izboljšanje kakovosti portfelja. Kot del strategije upravljanja slabih posojil je bil njihov delež zmanjšan z 19,3 % leta 2015 na 13,8 % leta 2016, nato na 9,2 % leta 2017 in je dosegel 6,9 % konec leta 2018. Cilj strategije zmanjševanja slabih posojil je zmanjšati obstoječa slaba posojila z različnimi ukrepi, hkrati pa konservativna kreditna politika omogoča zelo nizko raven nastajanja slabih posojil iz naslova novih poslov.

Pripravljenost za prevzemanje kreditnega tveganja

Za ohranjanje srednjeročne in dolgoročne vzdržnosti poslovanja si NLB Skupina prizadeva, da bi ohranila ustrezno kakovost kreditnega portfelja in povečala dobičkonosnost na podlagi boljšega razmerja med donosom in prevzetimi tveganji. Ob ohranjanju uravnoteženega splošnega profila tveganja bo NLB spodbujala razvoj mikro in malih podjetij z namenom podpiranja njihovega razvoja, ki bo vodil v razmah gospodarstev na ciljnih trgih. NLB Skupina posveča veliko pozornost spremljanju tveganja koncentracije (panožna, posamična/nivo skupine povezanih oseb) za preprečitev izpostavljenosti prevelikemu tveganju. Podrobnejše smernice glede kakovosti kreditnega portfelja in njegove koncentracije so določene v Strategiji prevzemanja in upravljanja tveganj v NLB Skupini in v Profilu tveganja NLB Skupine, v skladu s katerima se ciljne vrednosti in omejitve redno pregledujejo, in sicer vsaj četrtno.

Upravljanje in blaženje kreditnega tveganja

NLB Skupina je pri svojem poslovanju izpostavljena kreditnemu tveganju oz. tveganju nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika do NLB Skupine. Zato proaktivno in celovito spremlja in ocenjuje zgoraj navedeno tveganje. V tem procesu NLB Skupina upošteva MSRP, predpise Banke Slovenije in smernice EBA. To področje podrobno urejajo notranje metodologije in postopki, določeni v notranjih aktih.

NLB z rednimi pregledi poslovnih praks in kreditnih portfeljev članic NLB Skupine zagotavlja, da upravljanje kreditnega tveganja v teh subjektih deluje v skladu s standardi upravljanja tveganj NLB Skupine, da se zagotovijo smiselno poenoteni postopki na konsolidirani ravni.

NLB Skupina upravlja kreditno tveganje na dveh ravneh:

- Na ravni posamezne stranke ali skupine strank se v raznih fazah odnosa s stranko upoštevajo ustrezni postopki, in sicer pred sklenitvijo pogodbe, med njo in po njej. Pred sklenitvijo pogodbe se ocenijo uspešnost stranke, finančno stanje in preteklo sodelovanje z NLB. NLB Skupina uporablja politiko kreditiranja, ki temelji na denarnem toku, upošteva sposobnost komitentov, da te kredite odplačajo. Za celovito objektivno oceno poslovanja komitenta so bili oblikovani tudi interni točkovačni modeli za posamezne segmente komitentov. Pomembno je tudi zagotoviti kakovostno zavarovanje, ki pa ne vpliva na bonitetno oceno stranke. Temu sledijo različne oblike spremljanja stranke, zlasti ocena njene sposobnosti ustvarjanja zadostnega denarnega toka za redno odplačevanje in izpolnjevanje drugih pogodbenih obveznosti. Kar zadeva ugotavljanje tveganj, je pomembno redno spremljanje komitentov v okviru sistema zgodnjega opozarjanja (EWS). Za celovito objektivno oceno poslovanja komitenta so bili oblikovani tudi interni točkovačni modeli za posamezne segmente komitentov.

- Kakovost kreditnega portfelja, vključno z bilančnimi in zunajbilančnimi izpostavljenostmi, se aktivno spremlja in analizira na ravni celotnega portfelja NLB Skupine in NLB. Redno se izvajajo celovite analize segmentacije komitentov (glede na vrsto in velikost komitentov), bonitetne strukture, zamud oziroma obsega nedonosnih, zapadlih in restrukturiranih posojil, pokritosti z oslabitvami in rezervacijami, prejetih zavarovanj, koncentracij, ki izhajajo iz skupine povezanih komitentov, in koncentracij v panogi, valutne izpostavljenosti ter drugih kazalnikov tveganosti kreditnega portfelja. Z namenom zagotavljanja učinkovitega spremljanja kreditnega portfelja je vzpostavljen celovit sistem limitov kazalnikov tveganja. Splošni limiti, določeni v Apetitu za prevzemanje tveganj, temeljijo na poslovni strategiji banke in na sposobnostih prevzemanja tveganj v normalnih in stresnih okoliščinah. S tem so določene ciljne vrednosti za naslednja področja: strošek tveganja, delež nedonosnih posojil (v skladu s strategijo upravljanja in zmanjševanja slabih posojil), bonitetna struktura v okviru donosnega portfelja, zahtevano pokritje slabih posojil z oslabitvami in koncentracija po dejavnostih. V politiki upravljanja kreditnega portfelja so določeni limiti in ciljne vrednosti dodatnih kazalnikov, ki omogočajo natančnejše opazovanje gibanja kreditnega portfelja in prispevanje k zgodnjemu odkrivanju morebitnih odstopanj od Strategije tveganj in Apetita za prevzemanje tveganj.

Veliko pozornosti se namenja rednemu spremljanju novih poslov, analizi 'vintage' in drugim spremembam ali trendom s poudarkom na zgodnjem odkrivanju povečanih tveganj in njihove optimizacije glede na dobičkonosnost. NLB Skupina skrbi za ustrezno razpršenost portfelja, da bi tako zmanjševala specifične komponente kreditnega tveganja (to je tveganje, ki izhaja iz poslovanja s posameznim komitentom, panog, pozicij v finančnih instrumentih ali drugih posebnih dogodkov). Vedno večji je tudi poudarek na stresnih testih, ki napovedujejo vpliv neugodnih makroekonomskih gibanj portfelja na obseg dodatno potrebnih oslabitev in rezervacij ter kapitalsko ustreznost v sklopu 2. stebra. Izračun kapitalske zahteve za kreditna tveganja NLB Skupine v sklopu 1. stebra se izvaja po standardiziranem pristopu, v sklopu 2. stebra pa se za izračun tveganju prilagojene aktive za tveganje neplačila in poslabšanja portfelja uporablja pristop, ki temelji na internih modelih ('IRB approach'), medtem ko se dodatek za tveganje koncentracije ocenjuje na podlagi HHI indeksa koncentracije.

Skupina stalno razvija širok nabor naprednih pristopov, ki so podprti z matematičnimi in statističnimi modeli na področju ocene kreditnih tveganj skladno z najboljšimi bančnimi praksami, za nadaljnjo nadgradnjo obstoječih orodij za upravljanje tveganj. Skupina je za upravljanje izpostavljenosti z večjim tveganjem uvedla več ukrepov, vključno s sistemom zgodnjega opozarjanja in odborom za spremljanje posojil. V preteklosti vzpostavljeni pristopi k prestrukturiranju so osredotočeni na zgodnje odkrivanje strank z morebitnimi finančnimi težavami in njihovo proaktivno reševanje. Ti pristopi vključujejo sistematično uporabo standardiziranih orodij za pravočasno prestrukturiranje izpostavljenosti. Poleg tega Skupina aktivno pristopa k upravljanju nedonosnih izpostavljenosti z izvajanjem strategije zmanjševanja slabih posojil, v okviru katere so načrtovani različni alternativni ukrepi za zmanjševanje deleža slabih posojil v Skupini. Uprava in nadzorni svet redno spremljata uresničevanje strategije zmanjševanja slabih posojil, vključno z izvajanjem ukrepov zniževanja, ki so potrebni za izpolnitev internih ciljev.

Struktura in organizacija funkcije upravljanja kreditnega tveganja in kontrole

Funkcija upravljanja kreditnih tveganj je v NLB organizirana v okviru področja tveganj (CRO), ki ga vodi član uprave, odgovoren za tveganja. Funkcijo upravljanja kreditnega tveganja opravlja sektor Tveganja. Funkcionalno in organizacijsko so Tveganja ločena od drugih funkcij, kjer se sprejemajo poslovne odločitve in pri katerih lahko prihaja do nasprotja interesov s funkcijo upravljanja tveganj. Vodja funkcije upravljanja tveganj ima neposreden dostop do uprave NLB, hkrati pa tudi neoviran in neodvisen dostop do nadzornega sveta.

Funkcija upravljanja tveganj je organizirana tako, da vodja te funkcije prejme informacije (in jih mora prejeti) od direktorjev drugih OE v NLB in članicah NLB Skupine (predvsem direktorjev na področju tveganj) o vseh pomembnih tveganjih in okoliščinah, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na konkreten razvoj tveganj in profil tveganosti v NLB in NLB Skupini. Vodja funkcije upravljanja tveganj tako zagotavlja, da se odkrijejo vsa pomembna tveganja v NLB in NLB Skupini in da se o njih poroča. V članicah NLB Skupine je funkcija upravljanja tveganj organizirana v skladu z lokalno zakonodajo in smernicami Skupine, kot je opredeljeno v Standardih upravljanja tveganj v NLB Skupini. Smernice glede upravljanja tveganj zagotavljajo članicam NLB Skupine glavna načela, s katerimi morajo uskladiti svoje poslovne politike, organizacijo, delovne postopke in sistem poročanja.

Kreditni proces

Splošna načela kreditiranja nefinančnih komitentov v NLB Skupini so:

- NLB Skupina financira samo komitente, ki jih pozna (Know Your Client) in jim zaupa, ter samo tiste, ki ravnajo v skladu z etičnimi in moralnimi vrednotami, opravljajo zakonito dejavnost in pregledno razkrivajo svoje poslovanje;
- NLB Skupina financira samo komitente z zadostnim obsegom pričakovanega prostega denarnega toka kot primarnega vira poplačila. Poleg tega odobravanje naložb ne temelji samo na računovodskih izkazih komitenta, temveč se opravi celovita analiza tudi ob upoštevanju posebnosti panoge, v kateri komitent posluje, zmožnosti prihodnjega ustvarjanja denarnega toka, referenc in kompetenc lastnikov in posloводства ter kritične presoje prihodnjih finančnih načrtov;
- prejeta zavarovanje ne more vplivati na oceno kreditne sposobnosti komitenta. Sprejeto zavarovanje predstavlja sekundarni vir poplačila kot orodje za blažitev tveganja;
- V primeru prestrukturiranja NLB Skupina uporablja predvsem merila in ukrepe v zvezi s prestrukturiranjem za optimalno rešitev finančnih težav komitenta. Pred prestrukturiranjem se izvede podrobna analiza s testiranjem sposobnosti komitenta za doseg vzdržne finančne zadolženosti v srednjeročnem obdobju in pripravljenosti za sodelovanje v procesu prestrukturiranja. Za komitente na področju poslovanja s pravnimi osebami se testirajo različne ekonomske možnosti, izbire pa se možnost, ki najbolj poveča NSV za banko.

Podrobnejša načela in pravila so opredeljena v Usmeritvah kreditiranja NLB Skupine ter merilih in postopkih.

Bonitetno razvrščanje materialno pomembnih komitentov NLB Skupine in oblikovanje mnenja o prevzemanju tveganj se izvajata centralizirano, prek Kreditnega odbora NLB. Postopek poteka po načelu soodločanja, pri čemer kreditni odbor zadevne članice Skupine najprej odobri odločitev, nato poda mnenje še Kreditni odbor NLB. Kreditni odbor NLB sprejema sklepe na podlagi vse razpoložljive dokumentacije, vključno z bonitetnim mnenjem, ki ni zavezujoče in ga pripravi sektor za analizo kreditne sposobnosti v NLB (Kreditne analize pravnih in fizičnih oseb). Enako načelo in proces se uporabljata tudi za kreditne izpostavljenosti do materialno pomembnih komitentov NLB Skupine.

Kot del procesa kreditiranja funkcija vrednotenja in kontrole zagotavlja, da se izpolnijo vse pogodbene zaveze, preden se sredstva dejansko prenesejo, vključno z minimalnimi predpogoji v zvezi z zavarovanjem. Banka z upoštevanjem strogih postopkov pred izplačilom kredita zagotavlja, da so vzpostavljeni ukrepi za blaženje kreditnega tveganja v primeru težav pri odplačevanju.

Prestrukturiranje in izterjava

Bančne članice NLB Skupine imajo vzpostavljen sistem zgodnjega opozarjanja (EWS) za odkrivanje povečanega kreditnega tveganja in s tem sistematično prepoznavanje komitentov s povečanim kreditnim tveganjem za njihovo uvrstitev na opazovani seznam za začetek procesa prestrukturiranja. Za take komitente se pripravi načrt aktivnosti, katerega uresničevanje se redno spremlja z namenom izvajanja ukrepov za izboljšanje finančnega položaja komitenta.

V segmentu prestrukturiranja NLB Skupina izvaja različne ukrepe za zagotovitev finančnega in poslovnega prestrukturiranja komitentov za proaktivno preprečevanje, da bi postali nedonosni komitenti, po drugi strani pa izvaja različne ukrepe prestrukturiranja pri že nedonosnih komitentih, če je poslovni model komitenta ocenjen za dolgoročno vzdržnega. Glavna pozornost je namenjena hitremu in aktivnemu pristopu, da bi lahko začeli reševati finančne težave komitenta v zgodnji fazi. Minimalne aktivnosti članic NLB Skupine so določene v Standardih – Prestrukturiranje in upravljanje problematičnih naložb v članicah NLB Skupine.

Komitenti, katerih poslovni model ni ocenjen kot dolgoročno vzdržen, ne izpolnjujejo meril za prestrukturiranje in se prenesejo na enoto Upravljanje problematičnih naložb in izterjava. V skladu z zadevnimi metodologijami, ki urejajo področje pravne izterjave, se komitenti prenesejo iz poslovnega dela v posebne in ločene enote za upravljanje nedonosnih naložb (Upravljanje problematičnih naložb in izterjava), prodajne enote pa se osredotočajo samo na zdravi del kreditnega portfelja.

V okviru upravljanja nedonosnih izpostavljenosti NLB Skupina uporablja tudi široko paleto možnih ukrepov izterjave. Glavna naloga na področju upravljanja problematičnih naložb je optimalna izterjava neplačanih terjatev prek sodnih in izvensodnih postopkov oz. s sprožitvijo pravnega postopka, kar zahteva tudi stalno strokovno in etično komunikacijo s tretjimi osebami. Še en pristop k reševanju slabih posojil je unovčenje zavarovanja. Na tem področju je banka vzpostavila skupino specialistov za upravljanje nepremičnin, da bi omogočila optimalno izterjavo. Poleg tega se izvaja posamezna ali paketna prodaja terjatev, nazadnje pa

se neplačani del posojila odpiše v skladu s smernicami Banke Slovenije. Cilj Skupine je doseči največjo možno vrednost odplačil in s tem čim bolj zmanjšati izgube v obstoječem portfelju slabih posojil.

Strategija upravljanja in zmanjševanja slabih posojil v NLB Skupini opisuje vse zgoraj navedene ukrepe za upravljanje in zmanjševanje slabih posojil ter določa pričakovane rezultate posameznih ukrepov in srednjeročne cilje glede zmanjševanja slabih posojil. Cilji, opredeljeni v strategiji zmanjševanja slabih posojil in letnem finančnem načrtu, se redno spremljajo in revidirajo vsaj enkrat letno.

Ocena notranjih kontrol v funkciji upravljanja kreditnega tveganja

Leta 2018 je Notranja revizija opravila več pregledov na področju upravljanja in blaženja kreditnega tveganja. Kot vodilne prednosti so prepoznali povečano avtomatizacijo kreditnega procesa ter izvedbo dodatnih aktivnosti z namenom optimizacije procesov v segmentih poslovanja s prebivalstvom ter malimi in srednje velikimi podjetji. Poleg tega je bila v revizijskih pregledih ugotovljena povečana dejavnost pri razvoju točkovnih modelov ter postopkov njihove validacije, uvajanju novih produktov in tržnih kanalov na segmentu prebivalstva in mikro podjetij ter dodatne izboljšave pri upravljanju zavarovanj. Notranja revizija vidi strategijo zmanjševanja slabih posojil, redno spremljanje slabih posojil in doseganje srednjeročnih ciljev tudi kot pomembno prednost procesa upravljanja kreditnega tveganja.

Notranja revizija je odkrila tudi nekatere slabosti, kjer je mogoče proces upravljanja kreditnega tveganja izboljšati. Spreminjajoče se in zelo kompleksno regulativno okolje je bilo prepoznano kot ena največjih nevarnosti za obstoječi sistem. Poleg tega je bila ugotovljena pomanjkljiva IT podpora kreditnemu procesu in upravljanju zavarovanj, ki ovira avtomatizacijo kreditnega procesa in njegove kakovosti. Zaznane so bile nekatere pomanjkljivosti v procesu restrukturiranja fizičnih oseb. Notranja revizija zaznava težave tudi v velikih regulativnih pričakovanjih glede zmanjšanja slabih posojil in kompleksnem poročanju regulatorju, ki so posledica znatnega obsega slabih posojil. Vse ugotovljene pomanjkljivosti so bile v obliki revizijskih priporočil dodeljene odgovornim organizacijskim enotam; njihovo izvajanje je v teku.

Področje skladnosti in integritete v funkciji upravljanja kreditnega tveganja

Kodeks ravnanja NLB Skupine (www.nlb.si/kodeks) zavezuje vse zaposlene v NLB in drugih članicah NLB Skupine, da upoštevajo interna pravila in postopke kot tudi ustrezne regulativne zahteve, med drugim na področju upravljanja kreditnega tveganja. Zato morajo spoštovati pravila, ki urejajo kreditne procese, in pravila, ki izhajajo iz naložbenih politik v zvezi s fizičnimi in pravnimi osebami, vključno z limiti za upravljanje kreditnega tveganja. Prav tako morajo pri tem spoštovati temeljna načela in vrednote, ki jih predpisuje Kodeks ravnanja NLB Skupine. Slednji med drugim predpisuje, da ima NLB Skupina, vključno z NLB in drugimi članicami NLB Skupine, ničelno toleranco do škodljivih ravnanj bodisi iz naslova prevar ali drugih oblik škodljivega vedenja, vključno s kršitvami limitov in drugih ukrepov za obvladovanje kreditnih tveganj, ki zagotavljajo vsakodnevno poslovanje v okviru politik in postopkov upravljanja tveganj.

Prepleteni sistem notranjih kontrol v NLB vključuje tudi tesno vključevanje funkcije skladnosti v procese upravljanja kreditnega tveganja.

Skladnost poslovanja in krepitev integritete je v letu 2018 tesno sodelovala pri upravljanju kreditnega tveganja kot ločeno specializirano funkcijo pri podpori identifikacije in upravljanja tveganj skladnosti ter tveganja ugleda v zvezi s predlaganimi naložbami banke, vključno s tveganjem PPFT, ter tveganja pri varovanju informacij. Te ocene se izvajajo tudi v zvezi z večjimi spremembami v poslovanju banke ali notranjih procesov (ki se običajno vodijo v okviru projektnega vodenja), da lahko banka predvidi tveganja, povezana s spremembami politik, procesov in metodologij upravljanja kreditnega tveganja (ta pristop se uporablja tudi za druga tveganja). Enak pristop je implementiran za ocenjevanje kreditnih tveganj, tveganj skladnosti in drugih tveganj v okviru procesov, povezanih z novimi ali obstoječimi produkti, ki jih banka nudi svojim strankam, tj. pred uvedbo novega izdelka ali rednim ocenjevanjem obstoječih izdelkov in storitev banke.

Poleg tega Skladnost poslovanja in krepitev integritete v okviru skupine za preiskave spremlja vse sporočene informacije v zvezi z kakršnimikoli odstopanji od standardnih postopkov, in se aktivno vključuje v izvajanje preiskav, korektivnih ukrepov in izdajo priporočil za odpravo morebitnih ugotovljenih nepravilnosti ter morebitne škode v primerih, ko se ugotovijo sumi goljufivega ali drugih vrst škodljivega vedenja. Ta pristop je bil leta 2018 uporabljen kot standardni postopek funkcije skladnosti v NLB.

5.2. Splošne kvantitativne informacije o kreditnem tveganju (členi 442 (c), 444(e) ter 453(f) in (g) CRR)

Tabela 15 – EU CRB-B – Skupni in povprečni neto znesek izpostavljenosti NLB Skupine

	2018		2017	
	Neto vrednost izpostavljenosti ob koncu obdobja	Povprečne neto izpostavljenosti v obdobju	Neto vrednost izpostavljenosti ob koncu obdobja	Povprečne neto izpostavljenosti v obdobju
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	3.583.490	3.360.314	3.061.676	2.954.752
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	135.483	119.140	110.016	113.289
Subjekti javnega sektorja	112.730	87.112	88.563	90.520
Multilateralne razvojne banke	103.283	85.447	69.399	58.259
Mednarodne organizacije	27.196	27.196	-	-
Institucije	747.301	1.104.393	1.318.979	1.329.830
Podjetja	3.342.433	3.216.310	3.186.049	3.210.014
Od tega: MSP	1.129.782	1.085.566	1.088.190	1.116.165
Izpostavljenosti na drobno	4.563.190	4.423.865	4.201.708	4.066.568
Od tega: MSP	957.920	932.638	871.456	830.386
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	701.415	720.463	710.275	675.602
Od tega: MSP	117.086	121.009	114.004	105.404
Nedonosne izpostavljenosti	248.034	288.986	347.546	408.048
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	78.272	88.390	90.762	87.076
Krite obveznice	284.238	219.323	89.191	65.188
Kolektivni naložbeni podjemi	45.671	45.785	45.662	45.383
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	21.833	24.171	26.660	27.095
Druge izpostavljenosti	644.483	626.780	618.869	639.849
Skupaj standardizirani pristop	14.639.054	14.437.675	13.965.353	13.771.474
Skupaj	14.639.054	14.437.675	13.965.353	13.771.474

Najvišja neto izpostavljenost je dosežena v segmentih poslovanja s prebivalstvom, enotami centralne ravni države ali centralnimi bankami ter pravnimi osebami. Največja rast neto izpostavljenosti v primerjavi z 31. decembrom 2017 je bila zabeležena v segmentu poslovanja z enotami centralne ravni države ali centralnimi bankami, kot posledica upravljanja likvidnosti. Povečanje izpostavljenosti v segmentu poslovanja s prebivalstvom je posledica povečane posojilne aktivnosti na vseh strateških trgih NLB Skupine. Največji padec je zabeležen v segmentu nedonosnih izpostavljenosti zaradi ambiciozne strategije zmanjševanja slabih posojil.

5.3. Geografska razčlenitev izpostavljenosti (člen 442 (d) CRR)

Tabela 16 – EU CRB-C – Geografska razčlenitev izpostavljenosti NLB Skupine

31. 12. 2018	Slovenija	Makedonija	Bosna in Hercegovina	Kosovo	Črna Gora	Srbija	Druge države	Skupaj
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	1.549.150	297.308	306.023	132.802	129.720	124.383	1.044.106	3.583.490
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	72.860	3.501	30.741	-	5.375	3	23.003	135.483
Subjekti javnega sektorja	18.494	21.215	30.021	404	2.357	26.920	13.319	112.730
Multilateralne razvojne banke	-	-	-	-	-	-	103.283	103.283
Mednarodne organizacije	-	-	-	-	-	-	27.196	27.196
Institucije	21.675	8.114	6.973	1.183	180	5.366	703.810	747.301
Podjetja	2.289.612	306.240	272.526	218.430	55.836	99.044	100.745	3.342.433
Izpostavljenosti na drobno	2.468.564	679.778	535.238	309.533	262.234	302.576	5.266	4.563.190
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	699.732	-	-	-	-	-	1.683	701.415
Nedonosne izpostavljenosti	146.810	17.129	12.515	1.760	40.314	22.435	7.072	248.034
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	24.071	5.776	8.646	15.973	7.440	2.397	13.968	78.272
Krite obveznice	-	-	-	-	-	-	284.238	284.238
Kolektivni naložbeni podjemi	45.671	-	-	-	-	-	-	45.671
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	15.350	525	69	-	-	-	5.890	21.833
Druge izpostavljenosti	297.387	92.674	73.266	29.998	76.407	55.389	19.363	644.483
Skupaj standardizirani pristop	7.649.375	1.432.260	1.276.018	710.083	579.863	638.513	2.352.941	14.639.054
Skupaj	7.649.375	1.432.260	1.276.018	710.083	579.863	638.513	2.352.941	14.639.054

31. 12. 2017	Slovenija	Makedonija	Bosna in Hercegovina	Kosovo	Črna Gora	Srbija	Druge države	Skupaj
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	1.347.553	257.132	299.785	131.854	139.026	97.168	789.158	3.061.676
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	74.134	4.519	25.954	-	5.381	26	2	110.016
Subjekti javnega sektorja	18.208	22.345	28.717	171	2.486	3.326	13.310	88.563
Multilateralne razvojne banke	-	-	-	-	-	-	69.399	69.399
Institucije	23.214	10.286	8.006	1.226	26	6.091	1.270.130	1.318.979
Podjetja	2.252.234	311.987	225.952	175.197	37.640	56.767	126.273	3.186.049
Izpostavljenosti na drobno	2.348.100	626.896	495.537	272.792	221.872	231.967	4.544	4.201.708
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	709.255	-	-	-	-	-	1.020	710.275
Nedonosne izpostavljenosti	204.730	12.022	16.569	3.159	61.039	38.621	11.407	347.546
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	26.386	7.034	11.165	10.637	12.737	3.755	19.047	90.762
Krite obveznice	-	-	-	-	-	-	89.191	89.191
Kolektivni naložbeni podjemi	45.662	-	-	-	-	-	-	45.662
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	16.380	2.679	69	-	10	-	7.522	26.660
Druge izpostavljenosti	290.475	85.824	64.296	28.751	65.554	55.922	28.046	618.869
Skupaj standardizirani pristop	7.356.329	1.340.724	1.176.049	623.786	545.771	493.644	2.429.049	13.965.353
Skupaj	7.356.329	1.340.724	1.176.049	623.786	545.771	493.644	2.429.049	13.965.353

Tabela prikazuje neto izpostavljenosti po državah. Prag pomembnosti je bil določen tako, da so vključene vse države, v katerih ima NLB Skupina bančne članice. V tej tabeli predstavljajo izpostavljenost do 'Drugih držav' tiste države, ki so pod pragom 3,9 %, od katerih Francija 2 %, preostale države pa manj kot 2 %. Neto izpostavljenost konec leta 2018 v Sloveniji predstavlja 52 % celotnega zneska, sledijo ji Makedonija (10 %), Bosna in Hercegovina (9 %), Kosovo (5 %) ter Črna gora in Srbija (4 %). Druge države večinoma vključujejo različne države članice EU, v katerih je večina izpostavljenosti v segmentu poslovanja z enotami centralne ravni države in institucijami za namene upravljanja likvidnosti.

V primerjavi s koncem leta 2017 se je neto izpostavljenost v Sloveniji povečala večinoma v segmentu poslovanja z enotami centralne ravni države ali centralnimi bankami in poslovanju s prebivalstvom. Materialno znižanje izpostavljenosti je zabeleženo v segmentu nedonosnih izpostavljenosti. NLB kot matična banka je ohranila vodilni položaj v segmentu poslovanja s prebivalstvom v Sloveniji. Na drugih trgih NLB Skupine so se neto izpostavljenosti povečale večinoma zaradi večje kreditne dejavnosti v segmentih poslovanja s prebivalstvom in enotami centralne ravni države ali centralnimi bankami.

5.4. Koncentracija izpostavljenosti glede na gospodarsko panogo ali vrsto nasprotne stranke (člen 442 (e) CRR)

Tabela 17 – EU CRB-D – Koncentracija izpostavljenosti po gospodarskih panogah ali vrstah nasprotne stranke za NLB Skupino

	Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	Rudarstvo	Predelo- valne dejavnosti	Oskrba z električno energijo, plinom in paro	Oskrba z vodo	Gradbeništvo	Trgovina na drobno in debelo	Promet in skladiščenje	Gostinstvo	Informa- cijske in komuni- kacijske dejavnosti	Poslovanje z nepremič- ninami	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	Druge raznovidne poslovne dejavnosti	Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	Izobraže- vanje	Zdravstvo in socialno varstvo	Kulturne, razvedrilne in rekrea- cijske dejavnosti	Druge dejavnosti	Skupaj
31. 12. 2018																			
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	-	-	683	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.582.807	3.583.490
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59	7	135.417	0	-	0	0	135.483
Subjekti javnega sektorja	547	4	4.820	3.852	2.427	1.338	31	3.609	2.137	26.709	1.564	1.972	34	20.679	7.182	976	1.897	32.950	112.730
Multilateralne razvojne banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103.283	103.283
Mednarodne organizacije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.196	27.196
Institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	747.301	747.301
Podjetja	26.025	12.288	879.452	169.358	38.212	244.113	609.834	614.803	36.897	167.948	93.391	145.462	140.250	7.324	3.077	11.186	15.627	127.186	3.342.433
Izpostavljenosti na drobno	89.499	2.963	183.725	6.917	6.307	114.275	273.044	84.977	26.810	18.812	11.661	39.094	32.438	1.685	4.155	12.554	7.833	3.646.441	4.563.190
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	1.041	61	54.931	18	3.198	5.370	37.301	24.135	12.416	2.356	4.337	13.577	3.347	221	230	958	1.408	536.511	701.415
Nedonosne izpostavljenosti	5.986	511	21.103	3.192	59	31.329	87.015	8.774	18.851	2.581	9.153	8.386	1.452	5	58	3.151	1.186	45.243	248.034
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	132	48	1.903	7.743	4	42.479	745	134	176	5	15.689	8.487	113	0	22	104	54	433	78.272
Krite obveznice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	284.238	284.238
Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45.671	45.671
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	-	-	-	-	-	625	3.186	7.284	-	-	-	-	-	-	-	10.739	21.833
Druge izpostavljenosti	0	-	23.321	2	15	4.801	485	219	4	1.403	40.659	397	65	12	27	0	188	572.886	644.483
Skupaj standardizirani pristop	123.229	15.876	1.169.937	191.082	50.222	443.706	1.008.455	737.275	100.477	227.097	176.455	217.434	177.705	165.342	14.752	28.931	28.192	9.762.886	14.639.054
Skupaj	123.229	15.876	1.169.937	191.082	50.222	443.706	1.008.455	737.275	100.477	227.097	176.455	217.434	177.705	165.342	14.752	28.931	28.192	9.762.886	14.639.054

	Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	Rudarstvo	Predelo- valne dejavnosti	Oskrba z električno energijo, plinom in paro	Oskrba z vodo	Gradbeništvo	Trgovina na drobno in debelo	Promet in skladiščenje	Gostinstvo	Informa- cijske in komuni- kacijske dejavnosti	Poslovanje z nepremič- ninami	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	Druge raznovidne poslovne dejavnosti	Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	Izobraže- vanje	Zdravstvo in socialno varstvo	Kulturne, razvedrilne in rekrea- cijske dejavnosti	Druge dejavnosti	Skupaj
31. 12. 2017																			
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	-	-	97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.061.579	3.061.676
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	25	14	109.973	0	-	-	0	110.016
Subjekti javnega sektorja	176	-	4.589	4.352	2.414	47	31	4.765	2.279	4.474	4	1.575	40	30.543	8.496	993	2.095	21.691	88.563
Multilateralne razvojne banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69.399	69.399
Institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.318.979	1.318.979
Podjetja	28.441	13.354	806.230	186.685	31.195	213.555	542.454	622.008	39.747	190.645	48.647	110.004	170.040	-	3.838	12.625	25.488	141.095	3.186.049
Izpostavljenosti na drobno	64.895	3.450	171.902	6.921	5.608	98.591	260.113	84.511	24.400	16.375	12.081	37.763	27.783	612	2.584	11.349	7.677	3.365.093	4.201.708
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	1.191	58	72.658	48	4.376	4.777	34.512	20.380	11.499	3.048	4.444	18.101	3.818	391	530	1.809	1.156	527.480	710.275
Nedonosne izpostavljenosti	4.609	2.698	27.827	8.077	906	52.676	111.319	10.711	26.764	4.848	32.336	8.933	1.584	39	59	3.973	3.291	46.896	347.546
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	36	0	246	7.791	3	55.910	880	344	214	111	19.527	5.200	7	-	10	35	2	444	90.762
Krite obveznice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89.191	89.191
Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45.662	45.662
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	10	28	-	-	-	480	3.056	6.847	-	-	-	-	-	-	-	16.239	26.660
Druge izpostavljenosti	68	-	27.132	17	110	5.132	472	352	20	692	38.296	433	40	6	40	-	72	545.984	618.869
Skupaj standardizirani pristop	99.416	19.561	1.110.691	213.918	44.612	430.688	949.781	743.551	107.979	227.043	155.360	182.009	203.327	141.564	15.557	30.783	39.780	9.249.730	13.965.353
Skupaj	99.416	19.561	1.110.691	213.918	44.612	430.688	949.781	743.551	107.979	227.043	155.360	182.009	203.327	141.564	15.557	30.783	39.780	9.249.730	13.965.353

Prevladujoče panoge na koncu leta 2018 so bile predelovalne dejavnosti ter trgovina na debelo in drobno. Druge storitve vključujejo segmente, ki jih ni mogoče pripisati gospodarstvu, na primer enote centralne ravni države, institucije in izpostavljenosti na drobno. Zaradi novega financiranja je bila največja rast neto izpostavljenosti zabeležena v segmentu predelovalnih dejavnosti in trgovini na debelo in drobno, največji padec pa v segmentu drugih raznovrstnih poslovnih dejavnosti zaradi odplačevanja kreditov.

5.5. Zapadlost izpostavljenosti (člen 442 (f) CRR)

Tabela 18 – EU CRB-E – Zapadlost bilančnih izpostavljenosti NLB Skupine

31. 12. 2018	Neto vrednost izpostavljenosti				
	Na vpogled	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	1.191.789	451.040	1.056.329	882.702	3.581.860
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	2.477	33.781	97.937	134.195
Subjekti javnega sektorja	16.620	12.104	23.788	35.594	88.107
Multilateralne razvojne banke	-	30.509	27.049	45.725	103.283
Mednarodne organizacije	-	5.019	17.485	4.692	27.196
Institucije	210.905	261.989	204.135	35.076	712.105
Podjetja	45.387	1.005.663	654.468	545.050	2.250.568
Izpostavljenosti na drobno	1.947	664.884	1.971.179	1.099.005	3.737.015
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	10.546	283.785	397.886	692.217
Nedonosne izpostavljenosti	-	63.461	96.086	49.911	209.458
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	19.337	18.043	28.050	65.430
Krite obveznice	-	-	192.479	91.759	284.238
Kolektivni naložbeni podjemi	1.176	11	-	44.484	45.671
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	-	21.809	21.809
Druge izpostavljenosti	312.748	54.322	93.766	183.640	644.476
Skupaj standardizirani pristop	1.780.572	2.581.364	4.672.375	3.563.318	12.597.629
Skupaj	1.780.572	2.581.364	4.672.375	3.563.318	12.597.629

Na koncu leta 2018 je imelo 37,1 % neto bilančnih izpostavljenosti preostalo zapadlost od enega do pet let, sledili pa sta kategorija nad pet let z 28,3 % in kategorija do enega leta z 20,5 %.

31. 12. 2017	Neto vrednost izpostavljenosti				
	Na vpogled	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	798.757	583.392	898.744	779.252	3.060.144
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	156	26.234	82.805	109.195
Subjekti javnega sektorja	-	12.150	17.685	44.973	74.807
Multilateralne razvojne banke	-	6.512	30.048	32.839	69.399
Institucije	188.025	808.797	234.527	34.237	1.265.587
Podjetja	36.460	821.502	1.043.622	336.567	2.238.151
Izpostavljenosti na drobno	-	1.114.953	1.505.384	790.520	3.410.857
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	146.658	161.593	388.883	697.134
Nedonosne izpostavljenosti	-	74.092	149.019	73.889	297.000
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	29.822	27.880	11.990	69.692
Krite obveznice	-	1.552	31.993	55.646	89.191
Kolektivni naložbeni podjemi	-	36	-	45.626	45.662
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	6.684	-	21.364	28.048
Druge izpostavljenosti	269.697	15.658	63.031	271.571	619.957
Skupaj standardizirani pristop	1.292.939	3.621.963	4.189.759	2.970.161	12.074.822
Skupaj	1.292.939	3.621.963	4.189.759	2.970.161	12.074.822

5.6. Kreditna kakovost izpostavljenosti glede na kategorijo izpostavljenosti in vrsto instrumenta (člen 442 (g) in (h) CRR)

Tabela 19 – EU CR1-A – Kreditna kakovost izpostavljenosti po kategorijah izpostavljenosti in instrumentih
NLB Skupine

31. 12. 2018	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
16 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	-	3.589.788	-	6.298	-	315	3.583.490
17 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	137.996	-	2.513	-	(194)	135.483
18 Subjekti javnega sektorja	-	114.257	-	1.527	-	(637)	112.730
19 Multilateralne razvojne banke	-	103.311	-	29	-	10	103.283
20 Mednarodne organizacije	-	27.217	-	21	-	12	27.196
21 Institucije	-	747.994	-	693	-	(1.889)	747.301
22 Podjetja	224	3.384.109	224	41.676	1	(14.524)	3.342.433
23 Od tega: MSP	224	1.150.604	224	20.822	-	1.876	1.129.782
24 Izpostavljenosti na drobno	-	4.604.153	-	40.963	81	(6.737)	4.563.190
25 Od tega: MSP	-	970.676	-	12.756	60	308	957.920
26 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	702.616	-	1.201	-	(429)	701.415
27 Od tega: MSP	-	117.851	-	765	-	(371)	117.086
28 Nedonosne izpostavljenosti	617.945	-	369.911	-	85.194	(670)	248.034
29 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	60.345	66.859	47.398	1.534	13.269	(5.689)	78.272
30 Krite obveznice	-	284.569	-	331	-	224	284.238
32 Kolektivni naložbeni podjemi	-	45.671	-	-	-	-	45.671
33 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	3.860	17.973	-	-	-	-	21.833
34 Druge izpostavljenosti	2.405	644.207	2.047	82	5	5	644.483
35 Skupaj standardizirani pristop	684.779	14.470.719	419.580	96.866	98.551	(30.203)	14.639.054
36 Skupaj	684.779	14.470.719	419.580	96.866	98.551	(30.203)	14.639.054
37 Od tega: posojila	613.480	8.473.071	391.164	77.968	98.551	(27.753)	8.617.419
38 Od tega: dolžniški vrednostni papirji	798	3.272.613	798	6.569	-	706	3.266.044
39 Od tega: zunajbilančne izpostavljenosti	66.195	2.015.152	27.618	12.328	-	(3.156)	2.041.401

30. 6. 2018	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
16 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	-	3.160.423	-	6.479	-	512	3.153.944
17 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	118.864	-	2.190	-	(506)	116.675
18 Subjekti javnega sektorja	-	76.807	-	1.254	-	(845)	75.552
19 Multilateralne razvojne banke	-	74.363	-	20	-	2	74.343
21 Institucije	-	1.251.340	-	1.007	-	(1.505)	1.250.333
22 Podjetja	-	3.253.150	-	38.002	-	(12.818)	3.215.148
23 Od tega: MSP	-	1.080.415	-	20.015	-	1.032	1.060.399
24 Izpostavljenosti na drobno	-	4.434.661	-	38.008	41	(4.740)	4.396.653
25 Od tega: MSP	-	943.370	-	12.820	35	170	930.549
26 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	723.196	-	1.251	-	752	721.944
27 Od tega: MSP	-	125.700	-	811	-	(181)	124.889
28 Nedonosne izpostavljenosti	738.788	-	439.019	-	22.805	5.623	299.769
29 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	85.942	72.061	63.571	2.461	975	(2.210)	91.971
30 Krite obveznice	-	194.564	-	237	-	130	194.327
32 Kolektivni naložbeni podjemi	-	45.853	-	-	-	-	45.853
33 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	3.695	21.548	-	-	-	-	25.243
34 Druge izpostavljenosti	1.472	622.657	52	2.125	-	-	621.952
35 Skupaj standardizirani pristop	829.897	14.049.486	502.642	93.033	23.821	(15.605)	14.283.708
36 Skupaj	829.897	14.049.486	502.642	93.033	23.821	(15.605)	14.283.708
37 Od tega: posojila	746.237	8.401.687	473.766	75.282	23.821	(12.520)	8.598.876
38 Od tega: dolžniški vrednostni papirji	798	3.081.411	798	6.695	-	838	3.074.716
39 Od tega: zunajbilančne izpostavljenosti	78.656	1.875.558	28.078	11.055	-	(3.923)	1.915.080

	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
31. 12. 2017							
16 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	-	3.061.690	-	14	130	12	3.061.676
17 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	113.326	-	3.310	-	(5.965)	110.016
18 Subjekti javnega sektorja	-	92.265	-	3.702	1	(2.220)	88.563
19 Multilateralne razvojne banke	-	69.399	-	-	-	-	69.399
21 Institucije	-	1.319.943	-	964	1	(360)	1.318.979
22 Podjetja	-	3.251.092	-	65.044	40	(6.296)	3.186.049
23 Od tega: MSP	-	1.116.840	-	28.650	-	(12.449)	1.088.190
24 Izpostavljenosti na drobno	-	4.254.231	-	52.523	186	(22.484)	4.201.708
25 Od tega: MSP	-	893.598	-	22.142	177	(9.960)	871.456
26 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	716.083	-	5.808	-	(2.745)	710.275
27 Od tega: MSP	-	116.806	-	2.802	-	(1.302)	114.004
28 Nedonosne izpostavljenosti	850.290	-	502.744	-	231.878	(3.088)	347.546
29 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	89.120	69.075	64.353	3.081	27.702	(324)	90.762
30 Krite obveznice	-	89.191	-	-	-	-	89.191
32 Kolektivni naložbeni podjemi	-	45.662	-	1	-	-	45.662
33 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	3.602	23.058	-	-	-	-	26.660
34 Druge izpostavljenosti	5.993	615.501	50	2.576	612	-	618.869
35 Skupaj standardizirani pristop	949.005	13.720.516	567.147	137.020	260.551	(43.470)	13.965.353
36 Skupaj	949.005	13.720.516	567.147	137.020	260.551	(43.470)	13.965.353
37 Od tega: posojila	854.832	8.286.217	533.180	133.201	260.551	(40.001)	8.474.669
38 Od tega: dolžniški vrednostni papirji	798	2.900.286	798	73	-	(10)	2.900.213
39 Od tega: zunajbilančne izpostavljenosti	83.715	1.843.731	33.170	3.746	-	(3.459)	1.890.531

Leta 2018 se je bruto izpostavljenost povečala za 486 mio EUR, predvsem v segmentu enot centralne ravni države ali centralnih bank in v poslovanju s prebivalstvom. Zmanjšanje bruto nedonosnih izpostavljenosti je bilo delno nadomeščeno z dodatno odobrenimi izpostavljenostmi, zlasti v segmentu poslovanja s prebivalstvom. Zmanjšanje nedonosnih izpostavljenosti je bilo doseženo predvsem z ukrepi za njihovo upravljanje. Obseg posebnega popravka zaradi kreditnega tveganja se je zmanjšal za 148 mio EUR, večinoma zaradi zmanjšanja nedonosnih izpostavljenosti.

Tabela 20 – EU CR1-B – Kreditna kakovost izpostavljenosti po gospodarskih panogah ali vrstah nasprotnе stranke za NLB Skupino

	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
31. 12. 2018							
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	13.018	118.673	7.032	1.429	1.533	1.582	123.229
Rudarstvo	4.493	15.554	3.934	237	4	1.014	15.876
Predelovalne dejavnosti	70.192	1.165.242	49.090	16.408	13.932	3.202	1.169.937
Oskrba z električno energijo, plinom in paro	5.718	189.407	2.525	1.519	209	(2.403)	191.082
Oskrba z vodo	191	50.643	117	494	7	141	50.222
Gradbeništvo	114.675	411.393	75.867	6.495	15.500	(905)	443.706
Trgovina na drobno in debelo	214.726	935.567	127.647	14.191	31.705	(7.239)	1.008.455
Promet in skladiščenje	29.499	730.330	20.100	2.454	2.549	(4.031)	737.275
Gostinstvo	25.600	79.561	3.564	1.120	1.042	(517)	100.477
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	4.907	226.866	2.232	2.444	82	(478)	227.097
Poslovanje z nepremičninami	41.300	165.412	26.726	3.531	15.493	(5.380)	176.455
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	33.908	211.273	25.521	2.226	712	181	217.434
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	4.365	177.978	2.881	1.757	123	371	177.705
Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	1.494	168.459	1.489	3.122	-	(1.182)	165.342
Izobraževanje	79	15.146	21	452	386	61	14.752
Zdravstvo in socialno varstvo	5.382	26.303	2.231	523	-	(792)	28.931
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	3.666	27.546	2.380	639	2.092	(545)	28.192
Druge dejavnosti	111.565	9.755.367	66.221	37.825	13.185	(13.283)	9.762.886
Skupaj	684.779	14.470.719	419.580	96.866	98.551	(30.203)	14.639.054

	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
30. 6. 2018							
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	9.845	111.508	5.343	1.730	939	(1.985)	114.279
Rudarstvo	4.597	16.270	3.840	203	-	888	16.824
Predelovalne dejavnosti	79.212	1.177.178	54.804	16.384	946	(4.438)	1.185.201
Oskrba z električno energijo, plinom in paro	11.827	187.295	4.414	1.748	-	(443)	192.959
Oskrba z vodo	1.850	44.161	182	533	7	246	45.296
Gradbeništvo	146.360	381.593	90.677	5.769	1.674	(3.731)	431.506
Trgovina na drobno in debelo	255.760	876.679	157.247	13.092	11.588	(1.914)	962.099
Promet in skladiščenje	32.322	750.337	21.939	2.656	28	(3.419)	758.064
Gostinstvo	33.998	82.574	5.530	1.184	13	424	109.857
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	7.411	171.910	2.950	2.240	7	4	174.131
Poslovanje z nepremičninami	76.813	122.821	48.988	3.371	5	981	147.274
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	34.510	201.895	25.560	2.127	128	(314)	208.717
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	4.334	187.597	2.812	2.568	47	1.073	186.551
Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	2.255	138.618	2.247	2.758	-	(776)	135.869
Izobraževanje	126	14.837	24	481	385	93	14.458
Zdravstvo in socialno varstvo	6.200	29.019	2.673	514	-	(361)	32.033
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	3.423	26.591	2.520	723	2.090	(320)	26.772
Druge dejavnosti	119.056	9.528.603	70.890	34.952	5.965	(1.613)	9.541.817
Skupaj	829.897	14.049.486	502.642	93.033	23.821	(15.605)	14.283.708

	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
31. 12. 2017							
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	11.273	97.619	6.596	2.880	801	(579)	99.416
Rudarstvo	4.361	17.281	1.663	418	1	(4.475)	19.561
Predelovalne dejavnosti	83.166	1.111.907	55.208	29.174	55.451	(20.131)	1.110.691
Oskrba z električno energijo, plinom in paro	12.534	209.960	4.429	4.147	1.336	(2.692)	213.918
Oskrba z vodo	1.233	44.381	217	785	2.157	313	44.612
Gradbeništvo	162.089	370.532	92.724	9.209	50.648	2.947	430.688
Trgovina na drobno in debelo	305.606	865.027	194.047	26.805	71.781	5.327	949.781
Promet in skladiščenje	36.144	736.394	24.952	4.035	2.440	(3.416)	743.551
Gostinstvo	34.737	81.096	4.917	2.937	7.419	(3.064)	107.980
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	7.833	226.906	2.907	4.788	197	(1.009)	227.043
Poslovanje z nepremičninami	100.012	112.414	54.473	2.593	7.682	167	155.360
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	34.563	176.734	25.628	3.659	8.389	(4.083)	182.009
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	4.885	203.187	3.270	1.475	11.956	(4.928)	203.327
Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	2.384	145.769	2.345	4.244	376	(6.311)	141.564
Izobraževanje	456	15.986	398	488	7	175	15.557
Zdravstvo in socialno varstvo	6.643	27.839	2.671	1.028	2.212	2.832	30.783
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	8.169	38.448	4.870	1.967	45	(657)	39.780
Druge dejavnosti	132.914	9.239.037	85.832	36.388	37.655	(3.885)	9.249.730
Skupaj	949.005	13.720.516	567.147	137.020	260.552	(43.470)	13.965.353

Predelovalne dejavnosti ter trgovina na drobno in debelo ostajata najmočnejši panogi na koncu leta 2018. Vsaka predstavlja približno 8 % celotne bruto izpostavljenosti. Donosne izpostavljenosti so se najbolj povečale v industriji, trgovini na drobno in debelo, prometu in skladiščanju ter gradbeništvu. Druge storitve predstavljajo vse segmente komitentov, ki se ne štejejo za nefinančne družbe (vključno z enotami centralne ravni države, fizičnimi osebami in institucijami).

Tabela 21 – EU CR1-C – Kreditna kakovost izpostavljenosti po geografskih območjih za NLB Skupino

	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
31. 12. 2018							
Slovenija	249.456	7.534.151	101.978	32.254	37.044	(12.777)	7.649.375
Makedonija	59.643	1.438.207	42.512	23.077	9.128	8.762	1.432.260
Bosna in Hercegovina	85.944	1.275.854	72.360	13.419	5.717	332	1.276.018
Kosovo	16.259	724.998	14.442	16.733	1.619	4.048	710.083
Črna Gora	123.527	540.204	79.157	4.711	14.908	288	579.863
Srbija	72.657	618.267	48.353	4.057	13.835	559	638.513
Druge države	77.294	2.339.039	60.778	2.614	16.299	(31.415)	2.352.941
Skupaj	684.779	14.470.719	419.580	96.866	98.551	(30.203)	14.639.054

	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
30. 6. 2018							
Slovenija	327.344	7.273.127	144.129	30.235	5.389	(6.019)	7.426.107
Makedonija	51.460	1.334.254	38.694	23.112	8.163	3.817	1.323.908
Bosna in Hercegovina	86.075	1.224.027	72.638	12.855	2.253	(3.245)	1.224.610
Kosovo	15.885	667.206	14.014	16.024	44	1.341	653.052
Črna Gora	159.247	504.281	94.486	4.082	370	(465)	564.959
Srbija	87.331	503.122	57.352	3.704	4.576	(941)	529.397
Druge države	102.555	2.543.469	81.328	3.021	3.026	(10.093)	2.561.674
Skupaj	829.897	14.049.486	502.642	93.033	23.821	(15.605)	14.283.708
	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
31. 12. 2017							
Slovenija	402.555	7.199.546	194.806	50.966	27.964	(6.646)	7.356.329
Makedonija	56.421	1.368.554	44.171	40.080	8.981	(3.977)	1.340.724
Bosna in Hercegovina	94.580	1.178.566	76.849	20.248	87.111	(26.156)	1.176.049
Kosovo	16.741	635.799	13.551	15.203	2.763	1.971	623.786
Črna Gora	162.312	482.279	93.190	5.630	21.583	1.816	545.771
Srbija	101.859	456.831	60.924	4.122	25.112	10	493.644
Druge države	114.537	2.398.940	83.656	772	87.037	(10.488)	2.429.049
Skupaj	949.005	13.720.516	567.147	137.020	260.552	(43.470)	13.965.353

Slovenija je največji trg NLB Skupine z 51-odstotno bruto izpostavljenostjo na koncu leta 2018. Sledijo Makedonija (10 %), Bosna in Hercegovina (9 %) in druge države, v katerih ima Skupina bančne članice. Stopnja rasti bruto izpostavljenosti v državah, v katerih imajo sedež odvisne banke, presega rast v Sloveniji. Povečanje obsega donosnih izpostavljenosti je bilo največje v Sloveniji, vendar to vključuje tudi izpostavljenosti enotam centralne ravni države v okviru upravljanja likvidnosti.

Tabela 22 – EU CR1-D – Staranje zapadlih izpostavljenosti za NLB Skupino

	Bruto knjigovodske vrednosti					
	Do 30 dni	Od 30 do 60 dni	Od 60 do 90 dni	Od 90 do 180 dni	Od 180 dni do 1 leta	Nad 1 leto
31. 12. 2018						
Posojila	431.521	66.171	36.247	23.555	22.948	332.554
Dolžniški vred. papirji	-	-	-	-	-	-
Skupni znesek izpostavljenosti	431.521	66.171	36.247	23.555	22.948	332.554
	Bruto knjigovodske vrednosti					
	Do 30 dni	Od 30 do 60 dni	Od 60 do 90 dni	Od 90 do 180 dni	Od 180 dni do 1 leta	Nad 1 leto
30. 6. 2018						
Posojila	662.795	67.402	47.496	17.646	32.825	405.493
Dolžniški vred. papirji	-	-	-	-	-	-
Skupni znesek izpostavljenosti	662.795	67.402	47.496	17.646	32.825	405.493
	Bruto knjigovodske vrednosti					
	Do 30 dni	Od 30 do 60 dni	Od 60 do 90 dni	Od 90 do 180 dni	Od 180 dni do 1 leta	Nad 1 leto
31. 12. 2017						
Posojila	673.913	67.103	31.682	23.409	38.188	433.883
Dolžniški vred. papirji	-	-	-	-	-	-
Skupni znesek izpostavljenosti	673.913	67.103	31.682	23.409	38.188	433.883

Vrednost izpostavljenosti v zamudi se je leta 2018 zmanjšala za 355 mio EUR (ali 28 %), kar gre pripisati zmanjšanju nedonosnih izpostavljenosti. Na koncu leta 2018 zapadle izpostavljenosti predstavljajo 6 % skupne bruto izpostavljenosti.

5.7. Nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti (člen 442 (a), (b) in (i) CRR)

Banka uporablja enotno opredelitev zapadlih in nedonosnih izpostavljenosti, ki je v skladu s členom 178 CRR. Neplačniki imajo bonitetno oceno D, DF ali E glede na interni sistem bonitetnega ocenjevanja banke ter vključujejo komitente, ki zamujajo več kot 90 dni pri plačilu pomembnih zneskov, in komitente, za katere je ocenjeno, da dolga verjetno ne bodo plačali. Fizične osebe dobijo bonitetno oceno na ravni naložbe, vendar se lahko ocena poslabša na podlagi ocen drugih naložb istega komitenta.

Banka ima objektivno metodologijo bonitetnega ocenjevanja, pri kateri se vse nedonosne izpostavljenosti uvrstijo v razred D, DF ali E. Na tej podlagi se izvede ocenjevanje (individualnih ali skupinskih) oslabeitev in rezervacij.

Banka pripravi individualne oslabeitve za vse nedonosne izpostavljenosti, ki presegajo prag materialnosti, za komitente z nižjimi izpostavljenostmi pa se oblikujejo skupinske oslabeitve in rezervacije. Te temeljijo na 100-odstotni verjetnosti neplačila (PD) in izgubi ob neplačilu (LGD) – kazalnikih, ki se uporabljajo na podlagi razpoložljivega zavarovanja in pričakovanih poplačil iz drugih virov.

Restrukturirano posojilo (ali restrukturirano finančno sredstvo) je finančno sredstvo, za katerega je bilo uvedeno restrukturiranje. Najpogostejši ukrepi restrukturiranja v NLB Skupini so med drugim:

- podaljšanje ali moratorij na plačilo terjatve,
- nižja obrestna mera,
- nižji znesek terjatev, izhajajoč iz pogodbeno dogovorjenega odpusta dolga in lastniškega prestrukturiranja,
- konverzija dolga v lastniški delež,
- prevzem drugih sredstev (vključno z unovčenjem zavarovanj) za delno ali celotno poplačilo.

Tabela 23 – EU CR1-E – Nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti za NLB Skupino

	Bruto knjigovodska vrednost donosnih in nedonosnih izpostavljenosti							Akumulirane oslabeitve in rezervacije ter negativni popravki poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja				Prejeta zavarovanja s premoženjem in finančna jamstva	
	Skupaj	od tega donosne, toda zapadle od 30 do 90 dni	od tega donosne restrukturirane	od tega nedonosne			od tega restrukturirane	pri donosnih izpostavljenostih		pri nedonosnih izpostavljenostih		pri nedonosnih izpostavljenostih	od tega restrukturirane izpostavljenosti
				Skupaj	od tega neplačane	od tega oslabiljene		Skupaj	od tega restrukturirane	Skupaj	od tega restrukturirane		
31. 12. 2018													
Dolžniški vrednostni papirji	3.287.357	-	-	798	798	798	-	6.569	-	798	-	-	-
Kreditni in druga finančna sredstva	9.087.029	80.607	73.018	613.925	613.925	583.353	339.515	77.968	5.174	391.164	203.851	200.049	128.942
Zunajbilančne izpostavljenosti	2.036.111	2.416	1.173	60.114	60.114	60.114	4.060	12.328	10	26.754	1.055	10.259	2.438
	Bruto knjigovodska vrednost donosnih in nedonosnih izpostavljenosti							Akumulirane oslabeitve in rezervacije ter negativni popravki poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja				Prejeta zavarovanja s premoženjem in finančna jamstva	
	Skupaj	od tega donosne, toda zapadle od 30 do 90 dni	od tega donosne restrukturirane	od tega nedonosne			od tega restrukturirane	pri donosnih izpostavljenostih		pri nedonosnih izpostavljenostih		pri nedonosnih izpostavljenostih	od tega restrukturirane izpostavljenosti
				Skupaj	od tega neplačane	od tega oslabiljene		Skupaj	od tega restrukturirane	Skupaj	od tega restrukturirane		
30. 6. 2018													
Dolžniški vrednostni papirji	3.096.546	-	-	798	798	798	-	6.695	-	798	-	-	-
Kreditni in druga finančna sredstva	9.148.482	97.245	98.694	746.765	746.765	746.765	440.256	75.282	7.765	473.766	269.155	244.448	141.451
Zunajbilančne izpostavljenosti	1.954.213	5.865	2.222	78.656	78.656	78.656	1.041	11.055	59	28.078	702	7.990	-
	Bruto knjigovodska vrednost donosnih in nedonosnih izpostavljenosti							Akumulirane oslabeitve in rezervacije ter negativni popravki poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja				Prejeta zavarovanja s premoženjem in finančna jamstva	
	Skupaj	od tega donosne, toda zapadle od 30 do 90 dni	od tega donosne restrukturirane	od tega nedonosne			od tega restrukturirane	pri donosnih izpostavljenostih		pri nedonosnih izpostavljenostih		pri nedonosnih izpostavljenostih	od tega restrukturirane izpostavljenosti
				Skupaj	od tega neplačane	od tega oslabiljene		Skupaj	od tega restrukturirane	Skupaj	od tega restrukturirane		
31. 12. 2017													
Dolžniški vrednostni papirji	2.916.127	-	-	798	798	798	-	73	-	798	-	-	-
Kreditni in druga finančna sredstva	9.141.690	79.671	78.129	855.447	885.447	885.447	534.202	133.201	9.204	533.180	323.263	279.886	194.741
Zunajbilančne izpostavljenosti	1.927.446	5.663	1.128	83.715	83.715	83.715	9.510	3.746	1	33.170	6.081	13.059	3.421

Tabela 24 – EU CR2-A – Spremembe stanja posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja za NLB Skupino

	2018		H1 2018		2017	
	Akumulirani posebni popravki zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani splošni popravki zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani posebni popravki zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani splošni popravki zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani posebni popravki zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani splošni popravki zaradi kreditnega tveganja
1 Začetno stanje	(530.972)	(88.002)	(530.972)	(88.002)	(864.961)	(152.953)
2 Povečanja zaradi zneskov, namenjenih za ocenjene kreditne izgube v zadnjem obdobju	(23.649)	(61.686)	(11.808)	(32.901)	(74.065)	(84.429)
3 Zmanjšanja zaradi zneskov, razveljavljenih za ocenjene kreditne izgube, v zadnjem obdobju	36.488	52.637	16.698	27.627	75.163	123.342
4 Znesek odpisov, ki zmanjšujejo akumulirane popravke zaradi kreditnega tveganja	98.451	100	23.772	49	256.622	3.930
5 Prenosi med popravki zaradi kreditnega tveganja	-	-	-	-	(21.005)	21.005
8 Druge prilagoditve	102	86	(332)	194	94.268	(44.169)
9 Končno stanje	(419.580)	(96.865)	(502.642)	(93.033)	(533.978)	(133.274)
10 Plačila predhodno že odpisanih zneskov, pripoznanih neposredno v izkazu poslovnega izida	26.402	11	15.987	2	19.621	-
11 Posebni popravki zaradi kreditnega tveganja, pripoznani neposredno v izkazu poslovnega izida	-	-	-	-	-	-

Sproščene oslavitve in rezervacije za posojila so znašale 30,2 mio EUR, pretežno pa so bile posledica uspešnega prestrukturiranja nekaterih velikih izpostavljenosti in izterjave slabih naložb. V letu 2017 je na oslavitve in rezervacije za posojila vplivala sprostitev skupinskih rezervacij v višini okoli 21 mio EUR, večinoma v segmentu poslovanja s podjetji. Strošek tveganja je v obeh obdobjih negativen, vendar se je povečal z -62 b. t. na -43 b. t.

Tabela 25 – EU CR2-B – Spremembe stanja nedonosnih in oslavljenih kreditov ter dolžniških vrednostnih papirjev za NLB Skupino

	2018	H1 2018	2018
	Bruto knjigovodske vrednosti nedonosnih izpostavljenosti	Bruto knjigovodske vrednosti nedonosnih izpostavljenosti	Bruto knjigovodske vrednosti nedonosnih izpostavljenosti
Začetno stanje	855.630	855.630	1.317.167
Kreditni in dolžniški vrednostni papirji, ki so od zadnjega poročevalskega obdobja v položaju neplačila ali oslavljeni	60.468	24.495	60.566
Izhod iz položaja neplačila	(50.144)	(37.857)	(63.849)
Odpisani zneski	(98.551)	(23.821)	(260.552)
Druge spremembe	(153.124)	(71.412)	(197.702)
Končno stanje	614.278	747.035	855.630

Leta 2018 so bile na podlagi strategije za zmanjšanje slabih posojil nedonosne izpostavljenosti znatno zmanjšane, in sicer za 302 mio EUR ali 35 % izhodiščnega obsega nedonosnih izpostavljenosti. Ukrepi, ki so privedli do tega, so bili poplačila, prodaja naložb, unovčevanje zavarovanj in odpisi (dokončni odpisi in odpisi v zunajbilančne evidence na podlagi predpisov Banke Slovenije). Novonastale nedonosne terjatve so posledica običajnih gibanj portfelja in ob koncu leta 2018 predstavljajo 10 % portfelja.

5.8. Uporaba tehnik blaženja kreditnega tveganja (člen 453 (b), (c), (e), (f) in (g) CRR)

Politika na področju zavarovanj

NLB Skupina uporablja enotne standarde za zavarovanja naložb fizičnih in pravnih oseb, ki so jih članice vzpostavile v skladu z regulatornimi zahtevami. Krovni dokument, ki ureja zavarovanja naložb v NLB Skupini, je Politika za zavarovanje naložb v NLB in NLB Skupini. Politiko je sprejela uprava NLB, v preostalih članicah NLB Skupine pa nadzorni organi posamezne članice. Politika vsebuje osnovne smernice, ki jih morajo upoštevati zaposleni v banki pri sprejemanju, vrednotenju, spremljanju in poročanju zavarovanj z namenom zmanjševanja kreditnega tveganja.

Skladno s politiko je primarni vir poplačila naložb plačilna sposobnost dolžnika, sprejeta zavarovanja pa predstavljajo sekundarni vir poplačila v primeru, da dolжник preneha z odplačevanjem pogodbenih obveznosti.

NLB Skupina prednostno sprejema zavarovanja, ki izpolnjujejo zahteve Basla II, s čimer želimo doseči tako izboljšano upravljanje kreditnega tveganja kot tudi racionalnejšo porabo kapitala. V skladu z Baslom II sprejemamo in spremljamo zavarovanja z zastavo depozitov, jamstvom države, garancijami bank, dolžniškimi vrednostnimi papirji, izdanimi pri enotah centralne ravni držav ali centralnih bankah, in dolžniškimi vrednostnimi papirji bank ter zastavo nepremičnin (za priznanje učinkov na kapital mora biti lokacija nepremičnine v Evropskem gospodarskem prostoru).

Za zavarovanje naložb na področju pravnih oseb in zasebnikov se sprejemajo tudi druge oblike zavarovanj (na primer zastava premičnin, zastava kapitalskega deleža, zavarovanje z zastavo/odstopom terjatev), če se oceni, da bi lahko, če bi bilo potrebno, kot sredstvo sekundarnega poplačila ustvarila denarni tok. V primeru manjše verjetnosti, da bo tako zavarovanje ustvarilo denarni tok, NLB Skupina uporabi konservativni pristop in sprejme zavarovanje, ob tem pa poroča njegovo vrednost kot nič.

Procesi za vrednotenje zavarovanja s premoženjem

NLB Skupina je v skladu z zakonodajo vzpostavila sistem spremljanja in poročanja zavarovanj po poštenu (tržni) vrednosti.

Tržno vrednost zastavljenih nepremičnin pridobimo iz cenitvenih poročil cenilcev z ustreznimi licencami. Tržno vrednost zastavljenih premičnin pa iz cenitvenih poročil cenilcev z ustreznimi licencami oziroma kupoprodajnih pogodb. Tako cenitvena poročila kot kupoprodajne pogodbe ne smejo biti starejše od enega leta. V NLB in članicah NLB Skupine se poročila zunanjih cenilcev kontrolirajo. Kontrole izvajajo notranji cenilci. Predmet kontrole so vsebina, vrednost, obseg in oblika poročila, njegova skladnost z mednarodnimi standardi vrednotenja in ocenjena vrednost. Če so ugotovljena odstopanja, se oceni potreben popravek vrednosti zunanje ocene (v %) in popravi vrednost zunanje ocene. Popravek vrednosti je lahko samo negativen in se lahko uporabi samo v omejenem obsegu. Za namene poslovnih odločitev ter izračun potrebnih oslabitev in rezervacij se uporabijo dodatni odbitki ('hair-cuts') od potencialno prilagojene tržne vrednosti glede na vrsto zavarovanja. Pri zavarovanju z nepremičninami znašajo ti odbitki med 30 in 70 %, odvisno od vrste in lokacije nepremičnine, pri premičninah pa znašajo med 50 in 100 %, odvisno od vrste premičnine.

Za finančne instrumente, ki kotirajo na borzi, se tržna vrednost določi na podlagi kotacije na organiziranem trgu – borzi. Za finančne instrumente, ki ne kotirajo na borzi (tovrstna zavarovanja se uporabljajo izjemoma in v majhnem obsegu na področju odobravanja naložb pravnim osebam in zasebnikom), pa se določi poštena vrednost v skladu z interno metodologijo.

NLB ima oblikovan referenčni seznam cenilcev nepremičnin z ustreznimi licencami. Vse cenitve morajo biti opravljene za namen zavarovanega posojanja in v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti (MSOV; EVS, RICS). Cenitve na področju kreditiranja fizičnih oseb banka praviloma naroča pri cenilcih, s katerimi ima sklenjeno pogodbo za izdelavo ocen vrednosti nepremičnin. Cenitve na področju odobravanja naložb pravnim osebam in zasebnikom praviloma predložijo komitenti. Če komitent predloži cenitev, ki je ni izdelal cenilec z referenčnega seznama banke, jo preveri strokovna služba banke, ki ima zaposlene ocenjevalce z ustreznimi licencami (sodni cenilci gradbene stroke z licencami Ministrstva za pravosodje ter pooblaščen ocenjevalci vrednosti nepremičnin z licencami Slovenskega inštituta za revizijo). V pristojnosti omenjene strokovne službe je tudi pregledovanje cenitev nepremičnin, ki se uporabijo za zavarovanje naložb večjih vrednosti.

V preostalih članicah NLB Skupine vrednotenje izvajajo pri njih zaposleni cenilci in zunanji cenilci, oboji z ustreznimi licencami. NLB Skupina ima oblikovan poseben referenčni seznam cenilcev za izvajanje cenitev nepremičnin z lokacijo zunaj Republike Slovenije. Cenitve se izvajajo v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti. Za večja posojila mora cenitve nepremičnin pregledati notranji cenilec, ki ima ustrezno licenco ter pozna lokalni trg nepremičnin. Če cenitev ni skladna z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti ali če je popravek vrednosti večji od določene meje, se cenitev zavrne kot neustrezna.

Pri zagotavljanju zavarovanja NLB Skupina upošteva notranje akte, ki opredeljujejo minimalno stopnjo zavarovanja oz. zastavne količnike. NLB Skupina si prizadeva za pridobitev zavarovanja v višji vrednosti, kot je zadevna izpostavljenost (glede na boniteto dolžnika, ročnost naložbe itd.), s ciljem zmanjšati negativne posledice ob vsakem večjem nihanju tržnih cen zastavljenega premoženja. Pri zavarovanju z zastavo nepremičnin, premičnin in finančnih instrumentov velja usmeritev, da mora biti zastavna pravica banke vpisana z najboljšim vrstnim redom. Izjemoma, v primeru dovolj velike vrednosti zastavljene nepremičnine, je lahko zastavna pravica vpisana z drugačnim vrstnim redom.

NLB Skupina spremlja vrednost zavarovanja v odplačilni dobi naložb v skladu z zakonsko obveznimi obdobji in internimi navodili. Tako na primer se vrednost zavarovanj z zastavo nepremičnin spremlja letno, bodisi z izdelavo individualnih cenitev bodisi z uporabo interne metodologije za izdelavo lastne ocene vrednosti nepremičnin (velja za Republiko Slovenijo in za segment stanovanj v Srbiji, Črni gori ter Bosni in Hercegovini), ki temelji na javnih podatkih oziroma indeksih vrednosti nepremičnin, ki jih objavljajo pristojne državne ustanove (v Republiki Sloveniji je to Geodetska uprava Republike Slovenije). Vrednost zastavljenih

premičnin se spremlja enkrat letno (v NLB avtomatsko, z linearno amortizacijo za preostanek življenjske dobe).

Glavne vrste zavarovanj, ki jih sprejema banka

NLB Skupina za zavarovanje naložb sprejema različne oblike stvarnih in osebnih kreditnih zavarovanj.

S stvarnimi kreditnimi zavarovanji pridobimo v primeru neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti s strani dolžnika (kreditojemalca) pravico prodati določeno premoženje zaradi poplacha svoje terjatve, pravico obdržati določeno nederavno premoženje ali denarne zneske ter pravico zmanjšati oziroma pobotati znesek izpostavljenosti za znesek terjatve nasprotne stranke do banke.

NLB Skupina sprejema naslednje vrste stvarnih kreditnih zavarovanj:

- zavarovanje s poslovnimi in stanovanjskimi nepremičninami: zemljišča, stavbe in posamezni deli stavb v večnadstropnih stanovanjskih ali poslovnih stavbah, na primer zemljišča v območju, predvidenem za gradnjo, stanovanja, stanovanjske stavbe, garaže in počitniške hiše, poslovni prostori, proizvodni objekti, pisarne, lokali, hoteli, podružnice in skladišča, gozdovi, parkirišča ... Objekti so lahko dokončani ali v gradnji. Prednost imajo nepremičnine, kjer je zastavna pravica banke vpisana na prvem mestu in je nepremičnina že v lasti dolžnika in/ali zastavitelja. Za nepremičnino mora obstajati trg in mora biti unovčljiva v razumnem času;
- zavarovanje s premičninami: prednost imajo premičnine, ki se bodo v primeru izvršbe z veliko verjetnostjo prodale, prejeta sredstva pa porabila za poplačilo zavarovanih terjatev (njihova tržna vrednost mora biti ocenjena z veliko zanesljivostjo). Med ustrezne vrste premičnin banka vključuje motorna vozila, kmetijsko mehanizacijo, gradbeno mehanizacijo, proizvodne linije in serijsko proizvedene stroje ter nekatere stroje, izdelane po meri;
- zavarovanje z zastavo finančnega premoženja (bančne vloge ali denarju podobni instrumenti, dolžniški vrednostni papirji različnih izdajateljev, enote investicijskih skladov, lastniški vrednostni papirji ali zamenljive obveznice):
 - zavarovanje z denarnimi terjatvami; bančne vloge in prihranki pri banki so ustrezni tako v domači kot tudi v tuji valuti;
 - dolžniški vrednostni papirji: delnice in obveznice, ki so po oceni banke primerne za zavarovanje naložb in se z njimi trguje na organiziranem trgu (prodajljivi vrednostni papirji višje kakovosti slovenskih in tujih izdajateljev). Na področju pravnih oseb banka pogojno sprejema neprodajljive vrednostne papirje, pod ustreznimi pogoji;
 - zastava investicijskih kuponov vzajemnih skladov, ki jih upravljajo družbe za upravljanje (prioritetno podjetje NLB Skladi, družba za upravljanje premoženja d.o.o.) in so po oceni banke primerni za zavarovanje naložb;
- zastava kapitalskega deleža: netržni kapitalski deleži s kreditno oceno vsaj B so ustrezni;
- zastava oz. odstop terjatev kot zavarovanje: denarne terjatve morajo imeti daljšo ročnost, kot je ročnost naložbe, ne smejo biti zapadle in ne smejo biti plačane;
- druge oblike stvarnih zavarovanj posojil (police življenjskega zavarovanja, zastavljene banki itn.): banka sprejema produkte NLB Vite, življenjske zavarovalnice d.d. Ljubljana – zastava police naložbenega življenjskega zavarovanja in police življenjskega zavarovanja z zajamčenim donosom, ki vključuje varčevanje, poleg zavarovanja.

Osebno kreditno zavarovanje je vrsta zmanjševanja kreditnega tveganja, kjer se tretja oseba zaveže, da bo plačala dolgovani znesek v primeru neizpolnitve osnovnega dolžnika (kreditojemalca).

NLB Skupina sprejema naslednja osebna kreditna zavarovanja:

- solidarna poročstva komitentov s področja prebivalstva in podjetij: za zavarovanje posojil posameznikom so ustrezni poroki zaposleni ali upokojeanci. Ti pa ne smejo biti v postopku osebnega stečaja. Odgovarjajo za poplačilo dolžnikovih obveznosti za posojila z dobo odplačevanja, ki ni daljša od 60 mesecev. Za zavarovanje naložb pravnih oseb so primerni poroki pravne osebe, posamezniki ali zasebniki;
- garancije bank;
- jamstva države (na primer Republike Slovenije);
- garancije nacionalnih ali regionalnih razvojnih agencij, s katerimi ima banka pogodbo o sprejemanju garancij (npr. Slovenski podjetniški sklad);
- druga osebna kreditna zavarovanja.

Zelo pogosto je tudi zavarovanje naložb s kombinacijo različnih oblik zavarovanja.

Splošna priporočila glede zavarovanosti naložb so opredeljena z internimi navodili in vključujejo v nadaljevanju navedene elemente. Odločitev o vrsti zavarovanja in pokritosti naložbe z zavarovanjem je odvisna predvsem od kreditne kakovosti dolžnika (bonitete) in ročnosti naložbe. Razlikuje se glede na to, ali je naložba odobrena fizični ali pravni osebi. V NLB je na področju zavarovanj naložb z nepremičninami v okviru postopka sklepanja zavarovanj vzpostavljena spletna povezava z Geodetsko upravo Republike Slovenije, ki omogoča neposredno in takojšnje preverjanje obstoja nepremičnine.

NLB Skupina teži k temu, da bi zagotovila najboljše zavarovanje za dolgoročne naložbe, predvsem z zastavo nepremičnin. Tako je zastava nepremičnin najpogostejša oblika zavarovanja naložb pravnih in fizičnih oseb. Pri naložbah pravnim osebam temu sledijo državna jamstva in garancije podjetij. Pri posojilih fizičnim pravnim osebam temu sledijo zavarovalnice in poroki.

Koncentracija, ki nastane zaradi ukrepov za upravljanje kreditnega tveganja (CRM) in lahko prepreči veljavnost instrumentov za CRM

Zavarovanja, primerna za CRR, ki omogočajo zmanjšanje skupne izpostavljenosti tveganjem (RWA) za zneske kreditnih tveganj, znašajo 746 mio EUR in predstavljajo 6,6 % neto izpostavljenosti pred CCR in CRM. Prevladujoče vrste zavarovanj, ki se uporabljajo za upravljanje kreditnih tveganj, so državna jamstva in pologi gotovine. Banka ne uporablja izvedenih finančnih instrumentov za upravljanje kapitalskih zahtev. Nizek obseg primernih zavarovanj kaže na nizko stopnjo koncentracije z vidika CRM.

Tabela 26 – EU CR3 – Tehnike CRM – pregled za NLB Skupino

	Nezavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Zavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Izpostavljenosti, zavarovane s premoženjem	Izpostavljenosti, zavarovane s finančnimi jamstvi	Izpostavljenosti, zavarovane s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti
31. 12. 2018					
Skupni znesek kreditov	7.958.824	658.594	619.594	565.493	-
Skupni dolžniški vrednostni papirji	3.139.899	126.145	126.109	126.109	-
Skupni znesek izpostavljenosti	11.098.724	784.739	745.703	691.602	-
Od tega neplačane	7.011	26.419	647	108	-
	Nezavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Zavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Izpostavljenosti, zavarovane s premoženjem	Izpostavljenosti, zavarovane s finančnimi jamstvi	Izpostavljenosti, zavarovane s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti
30. 6. 2018					
Skupni znesek kreditov	7.893.975	704.902	660.539	605.684	-
Skupni dolžniški vrednostni papirji	2.959.071	115.645	115.616	115.616	-
Skupni znesek izpostavljenosti	10.853.046	820.546	776.155	721.299	-
Od tega neplačane	4.465	24.588	620	158	-
	Nezavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Zavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Izpostavljenosti, zavarovane s premoženjem	Izpostavljenosti, zavarovane s finančnimi jamstvi	Izpostavljenosti, zavarovane s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti
31. 12. 2017					
Skupni znesek kreditov	7.748.685	725.983	700.613	643.827	-
Skupni dolžniški vrednostni papirji	2.776.733	123.480	123.480	123.480	-
Skupni znesek izpostavljenosti	10.525.418	849.463	824.093	767.307	-
Od tega neplačane	8.929	29.079	614	225	-

Ob koncu leta 2018 zavarovani del portfelja predstavlja 7,1 % skupnega portfelja. Vendar pa je treba upoštevati, da je tako nizek delež posledica pravil, ki se v standardiziranem pristopu uporabljajo za primerna zavarovanja. Vrednosti zavarovanih izpostavljenosti so se v letu 2018 zmanjšale zaradi poplačila izpostavljenosti z državnimi jamstvi.

Tabela 27 – Tehnike CRM – pregled glede na kategorijo izpostavljenosti za NLB Skupino

31. 12. 2018	Nezavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Zavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Izpostavljenosti, zavarovane s premoženjem	Izpostavljenosti, zavarovane s finančnimi jamstvi
Kategorije izpostavljenosti				
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	3.557.312	-	-	-
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	134.193	-	-	-
Subjekti javnega sektorja	82.050	5.856	5.855	5.836
Multilateralne razvojne banke	103.283	-	-	-
Mednarodne organizacije	27.196	-	-	-
Institucije	654.159	53.528	53.496	53.496
Podjetja	1.580.803	668.541	640.275	627.447
Izpostavljenosti na drobno	3.689.224	46.998	39.524	23
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	692.217	-	-	-
Nedonosne izpostavljenosti	208.508	856	622	108
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	56.471	8.960	5.931	4.692
Krite obveznice	284.238	-	-	-
Kolektivni naložbeni podjemi	1.187	-	-	-
Druge izpostavljenosti	27.883	-	-	-
Skupaj	11.098.724	784.739	745.703	691.602

31. 12. 2017	Nezavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Zavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Izpostavljenosti, zavarovane s premoženjem	Izpostavljenosti, zavarovane s finančnimi jamstvi
Kategorije izpostavljenosti				
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	3.037.756	-	-	-
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	109.193	-	-	-
Subjekti javnega sektorja	67.236	7.401	7.398	7.398
Multilateralne razvojne banke	69.399	-	-	-
Institucije	1.220.730	40.681	40.681	40.681
Podjetja	1.499.155	740.065	726.582	716.423
Izpostavljenosti na drobno	3.358.948	50.910	44.619	334
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	697.134	-	-	-
Nedonosne izpostavljenosti	296.133	749	614	225
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	60.025	9.656	4.198	2.246
Krite obveznice	89.191	-	-	-
Kolektivni naložbeni podjemi	1.147	-	-	-
Druge izpostavljenosti	19.371	1	1	-
Skupaj	10.525.418	849.463	824.093	767.307

Tabela 28 – EU CR4 – Standardizirani pristop – izpostavljenost kreditnemu tveganju in učinki CRM za NLB Skupino

31.12.2018	Izpostavljenosti pred CCF in CRM		Izpostavljenosti po CCF in CRM		RWA in gostota RWA	
Kategorije izpostavljenosti	Bilančni znesek	Zunajbilančni znesek	Bilančni znesek	Zunajbilančni znesek	RWA	Gostota RWA
1 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	3.581.860	1.630	4.327.557	14.260	1.101.858	25%
2 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	134.195	1.288	134.195	258	53.195	40%
3 Subjekti javnega sektorja	88.106	24.624	82.252	5.088	69.635	80%
4 Multilateralne razvojne banke	103.283	-	103.283	-	-	-
5 Mednarodne organizacije	27.196	-	27.196	-	-	-
6 Institucije	712.105	35.196	658.615	12.189	238.054	35%
7 Podjetja	2.250.568	1.091.865	1.610.293	344.753	1.902.214	97%
8 Izpostavljenosti na drobno	3.737.015	826.175	3.697.491	187.635	2.782.815	72%
9 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	692.217	9.198	692.217	3.138	260.664	37%
10 Nedonosne izpostavljenosti	209.458	38.576	208.836	8.750	268.623	123%
11 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	65.430	12.841	59.499	2.596	93.143	150%
12 Krite obveznice	284.238	-	284.238	-	30.989	11%
14 Kolektivni naložbeni podjemi	45.671	-	45.671	-	6.970	15%
15 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	21.809	-	21.809	-	37.848	173%
16 Druge izpostavljenosti	644.477	7	644.476	1	333.670	52%
17 Skupaj	12.597.629	2.041.401	12.597.628	578.667	7.179.678	54%

30.6.2018	Izpostavljenosti pred CCF in CRM		Izpostavljenosti po CCF in CRM		RWA in gostota RWA	
Kategorije izpostavljenosti	Bilančni znesek	Zunajbilančni znesek	Bilančni znesek	Zunajbilančni znesek	RWA	Gostota RWA
1 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	3.152.457	1.487	3.928.608	15.837	993.610	25%
2 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	113.829	2.846	113.829	569	52.327	46%
3 Subjekti javnega sektorja	61.409	14.143	54.944	3.244	40.995	70%
4 Multilateralne razvojne banke	74.343	-	74.343	-	-	-
6 Institucije	1.212.967	37.366	1.175.980	14.369	500.428	42%
7 Podjetja	2.235.882	979.266	1.550.999	316.049	1.820.199	97%
8 Izpostavljenosti na drobno	3.585.729	810.923	3.544.434	183.510	2.667.722	72%
9 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	714.231	7.713	714.231	2.938	271.623	38%
10 Nedonosne izpostavljenosti	249.191	50.578	248.592	10.896	317.188	122%
11 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	81.215	10.756	75.294	2.065	116.039	150%
12 Krite obveznice	194.327	-	194.327	-	28.985	15%
14 Kolektivni naložbeni podjemi	45.853	-	45.853	-	7.116	16%
15 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	25.243	-	25.243	-	43.597	173%
16 Druge izpostavljenosti	621.951	2	621.951	-	350.053	56%
17 Skupaj	12.368.628	1.915.080	12.368.628	549.477	7.209.883	56%

31.12.2017	Izpostavljenosti pred CCF in CRM		Izpostavljenosti po CCF in CRM		RWA in gostota RWA	
Kategorije izpostavljenosti	Bilančni znesek	Zunajbilančni znesek	Bilančni znesek	Zunajbilančni znesek	RWA	Gostota RWA
1 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	3.060.144	1.532	3.884.233	12.788	1.031.854	26%
2 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	109.195	821	109.195	175	50.094	46%
3 Subjekti javnega sektorja	74.807	13.756	67.410	3.496	54.043	76%
4 Multilateralne razvojne banke	69.399	-	69.399	-	-	-
6 Institucije	1.265.587	53.392	1.224.909	14.310	523.027	42%
7 Podjetja	2.240.628	945.421	1.514.045	273.243	1.743.491	98%
8 Izpostavljenosti na drobno	3.410.857	790.851	3.366.237	175.452	2.538.590	72%
9 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	697.134	13.142	697.134	4.186	264.396	38%
10 Nedonosne izpostavljenosti	297.001	50.545	296.386	11.820	365.169	118%
11 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	69.692	21.070	65.494	5.780	106.911	150%
12 Krite obveznice	89.191	-	89.191	-	12.260	14%
14 Kolektivni naložbeni podjemi	45.662	-	45.662	-	6.489	14%
15 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	26.660	-	26.660	-	48.383	181%
16 Druge izpostavljenosti	618.867	2	618.868	-	351.706	57%
17 Skupaj	12.074.822	1.890.531	12.074.822	501.250	7.096.414	56%

Tabela kaže izpostavljenosti pred CRM in CCF, izpostavljenost po CCF in CRM ter RWA za vse segmente strank. V letu 2018 je segment prebivalstva zaznal povečanje obeh vrst izpostavljenosti, kar je v skladu z ugotovitvami v drugih tabelah razkritij. Zadnji stolpec kaže gostoto RWA ali povprečno utež tveganja za vsak segment komitentov. Ta povprečna utež se je zmanjšala s 56,4 % v letu 2017 na 54,5 % v letu 2018.

6. Uporaba ocen zunanjih bonitetnih institucij (ECAI)

(člen 444 (a), (b), (c) in (d) CRR)

Pri izračunu kreditnih zahtev za kreditno tveganje uporablja NLB Skupina standardiziran pristop, kot je določen v CRR. Sam izračun kapitalskih zahtev upošteva tudi učinek kreditnih zavarovanj kot sekundarni vir poplačila. NLB Skupina uporablja enostavno metodo izračuna za zavarovanja. V skladu s to metodologijo se kapitalne zahteve izračunavajo v odvisnosti od segmenta komitentov, njihove kreditne kvalitete (če je ECAI imenovan za segment in če je zunanja kreditna ocena na voljo) in kakovosti zavarovanj, ki morajo biti ustrezno ocenjena in hkrati dosegati predpisane minimalne zahteve.

Za potrebe izračuna kapitalne zahteve za kreditno tveganje NLB Skupine je bila imenovana bonitetna institucija Fitch Ratings, ki je bila ocenjena kot primerna zunanja bonitetna institucija ob tem, da je EBA določila pravila vzporeditve bonitet s stopnjami kreditne kvalitete. Bonitetne ocene te agencije uporabljamo za kategorijo izpostavljenosti:

- do centralne države in centralne banke ter
- do institucij, vključno z izpostavljenostjo do institucij s kratkoročno bonitetno oceno.

Uteži za vsako kategorijo izpostavljenosti so določene v skladu z CRR.

Pri kategorijah izpostavljenosti, za katere je bila imenovana bonitetna institucija, dodelitev uteži temelji na boniteti finančnega instrumenta. Če omenjena boniteta ni na razpolago, se uporabi večja od uteži, ki ustreza dolgoročni boniteti dolžnika, drugih finančnih instrumentov istega dolžnika oziroma boniteti države.

Za kategorije izpostavljenosti, za katere bonitetna institucija ni bila imenovana, se utež tveganja dodeljuje skladno s predpisano zakonodajo, kar pomeni, da se dodeli glede na boniteto dolžnikove države oziroma glede na specifična pravila za posamezno kategorijo izpostavljenosti.

Tabela 29 – EU CR5 – Standardizirani pristop za NLB Skupino

31. 12. 2018	Utež tveganja																Skupaj	Od tega neocenjeno
	0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%	Drugo	Odbito		
1 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	3.169.852	-	-	-	80.443	-	79.757	-	-	988.919	-	22.847	-	-	-	-	4.341.817	4.341.817
2 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	23.001	-	-	-	72.820	-	-	-	-	38.631	-	-	-	-	-	-	134.453	134.453
3 Subjekti javnega sektorja	13.927	-	-	-	244	-	7.165	-	-	66.004	-	-	-	-	-	-	87.339	87.339
4 Multilateralne razvojne banke	103.283	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103.283	103.283
5 Mednarodne organizacije	27.196	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.196	27.196
6 Institucije	4.896	-	-	-	344.715	-	304.163	-	-	17.030	-	-	-	-	-	-	670.803	106.000
7 Podjetja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.955.046	-	-	-	-	-	-	1.955.046	1.955.046
8 Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	-	-	-	3.885.125	-	-	-	-	-	-	-	3.885.125	3.885.125
9 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	-	-	-	-	540.408	154.946	-	-	-	-	-	-	-	-	-	695.354	695.354
10 Nedonosne izpostavljenosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	115.514	102.072	-	-	-	-	-	217.587	217.587
11 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.095	-	-	-	-	-	62.095	62.095
12 Krite obveznice	-	-	-	258.585	25.653	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	284.238	89.278
14 Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.187	-	-	-	-	44.485	-	45.671	45.671
15 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.157	-	10.676	-	-	-	-	21.833	21.833
16 Druge izpostavljenosti	302.607	-	-	-	10.250	-	-	-	-	331.620	-	-	-	-	-	-	644.477	626.591
17 Skupaj	3.644.761	-	-	258.585	534.126	540.408	546.031	-	3.885.125	3.525.108	164.167	33.523	-	-	44.485	-	13.176.319	12.398.670

30. 6. 2018	Utež tveganja																Skupaj	Od tega neocenjeno
	0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%	Drugo	Odbito		
1 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	2.874.836	-	-	-	94.118	-	64.677	-	-	889.668	-	21.146	-	-	-	-	3.944.445	3.944.445
2 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	77.588	-	-	-	-	36.810	-	-	-	-	-	-	114.398	114.398
3 Subjekti javnega sektorja	13.781	-	-	-	161	-	6.566	-	-	37.680	-	-	-	-	-	-	58.188	58.188
4 Multilateralne razvojne banke	74.343	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.343	74.343
6 Institucije	-	-	-	-	354.563	-	812.541	-	-	23.245	-	-	-	-	-	-	1.190.349	227.497
7 Podjetja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.867.048	-	-	-	-	-	-	1.867.048	1.867.048
8 Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	-	-	-	3.727.944	-	-	-	-	-	-	-	3.727.944	3.727.944
9 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	-	-	-	-	538.519	178.650	-	-	-	-	-	-	-	-	-	717.169	717.169
10 Nedonosne izpostavljenosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	144.085	115.402	-	-	-	-	-	259.487	259.487
11 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	77.359	-	-	-	-	-	77.359	77.359
12 Krite obveznice	-	-	-	98.806	95.520	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	194.327	60.694
14 Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.327	-	-	-	-	44.526	-	45.853	45.853
15 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.007	-	12.236	-	-	-	-	25.243	25.243
16 Druge izpostavljenosti	260.009	-	-	-	14.862	-	-	-	-	347.080	-	-	-	-	-	-	621.951	607.150
17 Skupaj	3.222.968	-	-	98.806	636.813	538.519	1.062.434	-	3.727.944	3.359.951	192.762	33.382	-	-	44.526	-	12.918.105	11.806.819

		Utež tveganja																Skupaj	Od tega neocenjeno
31. 12. 2017		0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%	Drugo	Odbito		
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	2.782.364	-	-	-	101.015	-	59.621	-	-	935.418	-	18.603	-	-	-	-	3.897.021	3.897.021
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	74.095	-	-	-	-	35.275	-	-	-	-	-	-	109.370	109.370
3	Subjekti javnega sektorja	13.639	-	-	-	252	-	6.044	-	-	50.971	-	-	-	-	-	-	70.906	70.906
4	Multilateralne razvojne banke	69.399	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69.399	69.399
6	Institucije	-	-	-	-	361.930	-	853.297	-	-	23.993	-	-	-	-	-	-	1.239.219	326.258
7	Podjetja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.787.287	-	-	-	-	-	-	1.787.287	1.787.287
8	Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	-	-	-	3.541.689	-	-	-	-	-	-	-	3.541.689	3.541.689
9	Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	-	-	-	-	531.446	169.874	-	-	-	-	-	-	-	-	-	701.320	701.320
10	Nedonosne izpostavljenosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	194.280	113.926	-	-	-	-	-	308.206	308.206
11	Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	71.274	-	-	-	-	-	71.274	71.274
12	Krite obveznice	-	-	-	55.778	33.413	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89.191	19.734
14	Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.147	-	-	-	-	-	44.514	45.662	45.662
15	Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.178	-	14.482	-	-	-	-	26.660	26.660
16	Druge izpostavljenosti	256.594	-	-	-	-	13.211	-	-	-	349.063	-	-	-	-	-	-	618.869	604.800
17	Skupaj	3.121.996	-	-	55.778	583.916	531.446	1.088.835	-	3.541.689	3.389.613	185.200	33.085	-	-	-	44.514	12.576.073	11.579.586

Izpostavljenosti po CRM in CCR v vsakem konkretnem razredu uteži tveganj so porazdeljene na podlagi pravil standardiziranega pristopa. Pri tem 0-odstotna utež prevlada v segmentu centralne ravni držav, 20- in 50-odstotna za institucije (odvisno od ocen zunanjih bonitetnih institucij in preostale ročnosti izpostavljenosti), 35-odstotna za izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami, in 75-odstotna v segmentu prebivalstva, medtem ko se 100-odstotna uporablja za vse ostale segmente. Utež 150 % se uporablja samo za izpostavljenosti z visokim tveganjem in za tiste nedonosne izpostavljenosti, pri katerih pokritost z rezervacijami ne presega 20 %. V letu 2018 je bilo največje povečanje opazno pri uteži 0 %, in sicer zaradi povečanja izpostavljenosti v segmentu enot centralne ravni države ali centralnih bank, medtem ko je največje zmanjšanje opazno pri uteži 50 %, v segmentu institucije.

7. Izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke

7.1. Cilji in načela upravljanja kreditnega tveganja nasprotne stranke (člen 435 (1) (a), (b), (c) in (d) CRR)

Upravljanje kreditnega tveganja nasprotne stranke

Kreditno tveganje nasprotne stranke (CCR) nastane, če NLB Skupina sklepa posle z izvedenimi instrumenti z nasprotno stranko za instrumente, s katerimi se trguje na borzi (standardizirani terminski posli) in izven organiziranega trga (nestandardizirane terminske pogodbe, zamenjave, s katerimi se trguje izven borze), ali zaradi transakcij z dolgim rokom poravnave (kar pomeni, da je datum izpolnitve pogodbe kasnejši, kot je dobra praksa teh pogodb). Namen vstopa v izvedene finančne instrumente je podpora podjetjem in finančnim ustanovam pri njihovem upravljanju finančnih izpostavljenosti. To tveganje upravljajo sektorji Investicijsko bančništvo in skrbniške storitve, Finančnih trgov ter Vrednotenja in kontrole. Finančni trgi uporabljajo izvedene finančne instrumente tudi za zaščito denarnih tokov in poštenih vrednosti finančnih sredstev ter obveznosti NLB Skupine.

CCR je opredeljeno kot tveganje, da lahko nasprotna stranka v transakciji postane neplačnik (stečaj) pred končno poravnavo transakcije. CCR je poseben primer splošnega kreditnega tveganja in ustvarja bilateralno tveganje izgub, zato je tržna vrednost transakcije lahko pozitivna ali negativna do katerekoli nasprotne stranke v transakciji. Tržna vrednost je negotova in se lahko s časom spreminja z gibanjem ključnih tržnih dejavnikov. Izpostavljenost CCR se ocenjuje glede na učinek stresnega obdobja in praks upravljanja zavarovanj.

Limiti za izpostavljenosti nasprotnim strankam so določeni v rednem kreditnem procesu. Sektor Vrednotenja in kontrola identificira, meri, poroča in spremlja kreditno tveganje nasprotne stranke NLB Skupine. Tveganje se meri dnevno in mesečno poroča Odboru za upravljanje bilance.

CCR za izvedene instrumente, s katerimi se trguje izven organiziranega trga, je vsota ustreznih stroškov nadomestitve (pozitivna tržna vrednost) in potencialnih stroškov nadomestitve, ki izhajajo iz morebitnih prihodnjih sprememb tržnih vrednosti (valutni tečaji, obrestne mere itn.) Za spremljanje tega tveganja se uporablja namenska informacijska rešitev, ki nam omogoča spremljanje CCR v realnem času, na ravni posameznih poslov kot tudi na ravni Skupine, po posameznih nasprotnih strankah ali skupinah nasprotnih strank. Limite je treba preveriti pred dogovorom in potrditvijo kakršnekoli transakcije.

NLB Skupina je pri izvajanju poravnav sklenjenih finančnih poslov izpostavljena poravnalnemu tveganju, torej tveganju, da ena izmed strank na dogovorjeni dan poravnave posla ne bo izpolnila (ne bo mogla izpolniti svojih obveznosti iz sklenjenega posla) skladno z dogovorjenimi pogoji, potem ko je nasprotna stranka že izpolnila svoj del obveznosti. Stopnja pripravljenosti do prevzemanja poravnalnega tveganja je zelo nizka. NLB Skupina je sprejela interna pravila in sistem za izvrševanje poravnav, pa tudi sistem kontrolnih mehanizmov za upravljanje poravnalnega tveganja. Za določanje regulatorne kapitalske zahteve za poravnalno tveganje se uporablja standardiziran pristop.

Organizacija

Kreditna tveganja iz izvedenih finančnih instrumentov so v celoti integrirana v sistem upravljanja kreditnih tveganj. Tveganje CCR dnevno meri in spremlja neodvisna enota za upravljanje tveganj, Vrednotenja in kontrola. Sektor Tveganj je odgovoren za izračun potreb po lastnih sredstvih za tveganje CCR v skladu s standardiziranim pristopom.

Merjenje tveganj in obvladovanje CCR

NLB Skupina spremlja in obvladuje tveganje CCR na ravni posla in na ravni komitentov. Tržna vrednost transakcij z izvedenimi finančnimi instrumenti niha v obdobju do zapadlosti, zato je treba pri merjenju kreditne izpostavljenosti do izvedenih finančnih instrumentov upoštevati negotovosti prihodnjih tržnih razmer.

Za izračun regulatornega kapitala za kreditno tveganje nasprotne stranke NLB Skupina uporablja standardizirani pristop (SA) za izvedene finančne instrumente. NLB Skupina trenutno uporablja metodo tekoče izpostavljenosti, v skladu s CRD IV.

Prilagoditev kreditnega vrednotenja (CVA) in prilagoditev vrednotenja obveznosti (DVA)

Kreditno tveganje nasprotne stranke v izvedenih finančnih instrumentih vpliva na poslovni izid banke prek prilagoditev vrednotenja sredstev/obveznosti (CVA/DVA), ki odražajo kreditno tveganje, povezano s

pozicijami izvedenih finančnih instrumentov. Te prilagoditve so odvisne od bonitetne ocene ali/in kreditnih pribitkov določenega komitenta. NLB Skupina uporablja standardizirani pristop za izračun regulatorne kapitalske zahteve za CVA. Kjer obstaja zavarovanje, se to upošteva pri izračunu CVA/DVA. Izračun se izvaja mesečno. DVA se ne pripoznava v izkazu poslovnega izida, temveč se izračuna samo za interne potrebe.

7.2. Zmanjševanje tveganja – poboti in zavarovanja (člen 439 (b) CRR)

NLB Skupina zmanjšuje tveganje CCR iz izvedenih finančnih instrumentov z uporabo sporazumov o pobotih, na primer globalne Krovne pogodbe za izvedene finančne instrumente ISDA, globalne Krovne pogodbe o repo dogovorih (GMRA) in slovenske krovne pogodbe. Skupaj s temi sporazumi so sprejeti sporazumi o zavarovanjih (npr. Dodatek k pogodbi ISDA) z namenom občutnega zmanjšanja kreditnega tveganja, ki izhaja iz poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti. NLB Skupina poleg tega poravnava ustrezne terminske posle preko klirinške hiše.

Za vsako ustrezno nasprotno stranko se izračunajo pozivi k dnevnu kritju. Usklajevanje portfelja je dogovorjeno v skladu z Uredbo o infrastrukturi evropskega trga (EMIR).

7.3. Interno razporejanje kapitala in definicija kreditnih limitov za izpostavljenosti CCR (člen 439 (a) CRR)

Izpostavljenost NLB Skupine do tveganja CCR tveganja je nizka, zato je NLB Skupina namenila kapital za izpostavljenosti v okviru procesa ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala (2. steber). Notranji kapital za izpostavljenost CCR je izračunan na podlagi stresiranja CVA, pri čemer so aplicirani dodatni šoki na verjetnost neplačila (PD). Poleg tega pa je postavljena vrsta internih kreditnih limitov za izpostavljenost CCR, ki so skladni z internimi politikami in metodologijami.

NLB Skupina ima sprejeta navodila za določanje limitov za izvedene finančne instrumente. Obstaja vrsta smernic, ki se uporabljajo pri sklepanju poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti s komitenti. Vsak komitent mora imeti določen limit, vse posle pa je treba sklepati z uporabo pogodbe. Samo standardni obrestni in valutni izvedeni finančni instrumenti so lahko predmet predloga in/ali odobritve. Limit se obravnava kot sporazum, sprejet v skladu s kreditnim procesom. Samo komitenti z boniteto bonitetne skupine A in B in komitenti, ovrednoteni kot bonitetni razred CCC, so primerni za nove limite. Za odobritev novih limitov morajo biti izpolnjeni naslednji ključni pogoji: primarni posel mora imeti vzdržen denarni tok, komitent mora biti sposoben pokriti izpostavljenost iz izvedenih finančnih instrumentov in potencialne negativne učinke, namen izvedenega finančnega instrumenta pa je varovanje donosa iz osnovne dejavnosti.

NLB Skupina je uvedla pomembno orodje za upravljanje tveganj, tj. sistem zgodnjega opozarjanja za izpostavljenosti do bančnih skupin, držav in mednarodnih korporacij. Slednje izpostavljenosti so omejene z apetitom tveganja ter se jih redno spremlja in o njih poroča višjemu vodstvu in nadzornemu svetu.

7.4. Zavarovanje s premoženjem in ustvarjanje rezerv (člen 439 (b) CRR)

Okvirne pogodbe, podpisane z ustreznimi nasprotnimi strankami, zagotavljajo zmožnost sprejemanja zavarovanj za namen zmanjšanja CCR. Kot je omenjeno v prejšnjih poglavjih, NLB Skupina dnevno izračunava neto pozitivno tržno vrednost za izpostavljenost do posamezne nasprotne stranke in temu ustrezno se prilagaja zavarovanje. Za veliko večino okvirnih pogodb je samo gotovina primerno zavarovanje. Kjer so možne druge oblike zavarovanj, se uporabljajo odbitki glede na bonitetno oceno takšnega zavarovanja, skupaj z dnevi do zapadlosti. Če so vrednostni papirji primerna oblika zavarovanja, so dovoljene samo najboljše ocenjene obveznice. Zaradi tega NLB Skupina upošteva samo najboljše ocenjena zavarovanja in zato ne oblikuje dodatnih rezerv za zmanjšanje tveganja CCR.

7.5. Upravljanje tveganja neugodnih gibanj (člen 439 (c) CRR)

V skladu s sprejetimi tehnikami za blaženje tveganj (sprotno spremljanje, okvirne pogodbe, pogodbe o zavarovanjih, dnevni procesi poziva h kritju, izračun CVA/DVA ...) NLB Skupina izpostavljenosti iz tveganja neugodnih gibanj ne vidi kot pomembne.

7.6. Vpliv znižanja bonitetnih ocen na zavarovanja (člen 439 (d), (e) in (f) CRR)

Okvirne pogodbe, ki pokrivajo posle z izvedenimi finančnimi instrumenti, običajno nimajo določb, ki bi odražale morebitna dodatna zavarovanja zaradi sprememb bonitetne ocene NLB Skupine. Zato vplivi znižanja bonitetne ocene na zavarovanja niso pomembni.

Tabela 30 – EU CCR1 – Analiza izpostavljenosti CCR glede na pristop za NLB Skupino

	a	b	c	f	g
	Nominalni znesek	Nadomestitveni stroški / tekoča tržna vrednost	Potencialna prihodnja kreditna izpostavljenost	Vrednost izpostavljenosti po CRM	Tveganju prilagojene izpostavljenosti
31. 12. 2018					
1 Tekoča izpostavljenost	-	15.386	12.705	28.092	24.062
11 Skupaj	-	-	-	-	24.062

	a	b	c	f	g
	Nominalni znesek	Nadomestitveni stroški / tekoča tržna vrednost	Potencialna prihodnja kreditna izpostavljenost	Vrednost izpostavljenosti po CRM	Tveganju prilagojene izpostavljenosti
30. 6. 2018					
1 Tekoča izpostavljenost	-	14.773	11.696	28.015	23.186
11 Skupaj	-	-	-	-	23.186

	a	b	c	f	g
	Nominalni znesek	Nadomestitveni stroški / tekoča tržna vrednost	Potencialna prihodnja kreditna izpostavljenost	Vrednost izpostavljenosti po CRM	Tveganju prilagojene izpostavljenosti
31. 12. 2017					
1 Tekoča izpostavljenost	-	12.229	10.641	22.872	20.133
11 Skupaj	-	-	-	-	20.133

Tabela 31 – EU CCR2 – Kapitalska zahteva CVA za NLB Skupino

	31. 12. 2018		30. 6. 2018		31. 12. 2017	
	Vrednost izpostavljenosti	Tveganju prilagojene izpostavljenosti	Vrednost izpostavljenosti	Tveganju prilagojene izpostavljenosti	Vrednost izpostavljenosti	Tveganju prilagojene izpostavljenosti
4 Vsi portfelji, ki so predmet standardizirane metode EU4 Na osnovi metode originalne izpostavljenosti	5.890	2.563	6.821	2.100	2.607	850
5 Kapitalska zahteva CVA skupaj	5.890	2.563	6.821	2.100	2.607	850

Tabela 32 – EU CCR8 – Izpostavljenost centralnim nasprotnim strankam za NLB Skupino

	31. 12. 2018		30. 6. 2018		31. 12. 2017	
	Vrednost izpostavljenosti po CRM	Tveganju prilagojene izpostavljenosti	Vrednost izpostavljenosti po CRM	Tveganju prilagojene izpostavljenosti	Vrednost izpostavljenosti po CRM	Tveganju prilagojene izpostavljenosti
1 Izpostavljenosti KCNS (skupno)	-	11.065	-	11.833	-	14.059
Izpostavljenosti za posle pri KCNS (brez začetnega kritja in prispevkov v jamstveni sklad); od katerih	11.065	11.065	11.833	11.833	14.059	14.059
3 (i) Izvedeni finančni instrumenti na prostem trgu	11.065	11.065	11.833	11.833	14.059	14.059
7 Ločeno začetno kritje	19.154	-	22.433	-	21.691	-
11 Izpostavljenosti ne-KCNS (skupno)	-	-	-	-	-	-
20 Nefinancirani prispevki za jamstveni sklad	-	-	-	-	-	-

Tabela 33 – EU CCR3 – Standardizirani pristop – izpostavljenosti CCR glede na regulativni portfelj in tveganje za NLB Skupino

31. 12. 2018		Utež tveganja											Skupaj	Od tega neocenjeno
Kategorije izpostavljenosti		0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Drugo		
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	3.169.852	-	-	-	80.443	79.757	-	-	989.784	-	21.405	4.341.241	4.341.241
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	23.001	-	-	-	72.820	-	-	-	38.632	1	-	134.454	134.454
3	Subjekti javnega sektorja	13.927	-	-	-	244	7.165	-	-	68.416	5	426	90.183	90.183
4	Multilateralne razvojne banke	103.283	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103.283	103.283
5	Mednarodne organizacije	27.196	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.196	27.196
6	Institucije	4.896	-	-	258.585	370.369	304.163	-	-	17.070	6	333	955.420	195.657
7	Podjetja	-	-	-	-	-	48.426	-	-	1.164.518	66.580	3.409	1.282.932	1.282.932
8	Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	106.521	-	3.885.125	920.549	97.576	592.843	5.602.613	5.602.613
10	Druge izpostavljenosti	302.607	-	-	-	10.250	-	-	-	326.139	-	-	638.996	621.110
11	Skupaj	3.644.761	-	-	258.585	534.126	546.031	-	3.885.125	3.525.108	164.167	618.416	13.176.319	12.398.670

30. 6. 2018		Utež tveganja											Skupaj	Od tega neocenjeno
Kategorije izpostavljenosti		0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Drugo		
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	2.874.836	-	-	-	94.118	64.677	-	-	889.715	7	20.201	3.943.554	3.943.554
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	77.588	-	-	-	36.808	6	-	114.402	114.402
3	Subjekti javnega sektorja	13.781	-	-	-	161	6.566	-	-	43.743	7	2.532	66.790	66.790
4	Multilateralne razvojne banke	74.343	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.343	74.343
6	Institucije	-	-	-	98.806	450.083	812.541	-	-	23.284	6	145	1.384.867	288.381
7	Podjetja	-	-	-	-	-	63.123	-	-	1.118.937	68.144	3.409	1.253.614	1.253.614
8	Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	115.528	-	3.727.944	908.196	124.591	590.139	5.466.397	5.466.397
10	Druge izpostavljenosti	260.009	-	-	-	14.862	-	-	-	339.268	-	-	614.138	599.338
11	Skupaj	3.222.968	-	-	98.806	636.813	1.062.434	-	3.727.944	3.359.951	192.762	616.427	12.918.105	11.806.819

31. 12. 2017		Utež tveganja											Skupaj	Od tega neocenjeno
Kategorije izpostavljenosti		0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Drugo		
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	2.782.364	-	-	-	101.015	59.621	-	-	935.470	8	17.912	3.896.390	3.896.390
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	74.095	-	-	-	35.296	11	-	109.402	109.402
3	Subjekti javnega sektorja	13.639	-	-	-	252	6.044	-	-	57.675	3	2.514	80.128	80.128
4	Multilateralne razvojne banke	69.399	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69.399	69.399
6	Institucije	-	-	-	55.778	395.342	853.297	-	-	23.993	65	214	1.328.689	346.271
7	Podjetja	-	-	-	-	-	65.559	-	-	1.134.209	62.152	3.409	1.265.330	1.265.330
8	Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	104.315	-	3.541.689	859.938	122.954	584.995	5.213.891	5.213.891
10	Druge izpostavljenosti	256.594	-	-	-	13.211	-	-	-	343.033	7	-	612.845	598.776
11	Skupaj	3.121.996	-	-	55.778	583.916	1.088.835	-	3.541.689	3.389.613	185.200	609.045	12.576.073	11.579.586

Vrednosti izpostavljenosti so razdeljene po predpisanih segmentih in utežeh za tveganja, ki veljajo na podlagi tveganosti izpostavljenosti v skladu s standardiziranim pristopom. Pri tem 0-odstotna utež prevlada v segmentu centralne ravni držav, 20- in 50-odstotna za institucije (odvisno od ocen zunanjih bonitetnih institucij in preostale ročnosti izpostavljenosti) in 75-odstotna v segmentu prebivalstva, medtem ko se 100-odstotna uporablja za vse ostale segmente. Utež 150 % se uporablja za stranke iz segmentov prebivalstva in podjetij, ki predstavljajo izpostavljenosti z visokim tveganjem, in za tiste nedonosne izpostavljenosti, pri katerih pokritost z rezervacijami ne presega 20 %. V letu 2018 je bilo največje povečanje opazno pri uteži 0 %, in sicer zaradi povečanja izpostavljenosti v segmentu Enot centralne ravni držav ali centralnih bank, medtem ko je največje zmanjšanje opazno pri uteži 50 %, predvsem v segmentu Institucij.

Tabela 34 – EU CCR5-A – Vpliv pobota in zavarovanja s premoženjem na vrednosti izpostavljenosti za NLB Skupino

31. 12. 2018	Bruto pozitivna poštena vrednost ali neto knjigovodska vrednost	Prihodki iz pobota	Pobotana tekoča kreditna izpostavljenost	Zavarovanje s premoženjem	Neto kreditna izpostavljenost
1 Izvedeni finančni instrumenti	15.666	3.845	11.821	1.028	10.793
4 Skupaj	15.666	3.845	11.821	1.028	10.793

30. 6. 2018	Bruto pozitivna poštena vrednost ali neto knjigovodska vrednost	Prihodki iz pobota	Pobotana tekoča kreditna izpostavljenost	Zavarovanje s premoženjem	Neto kreditna izpostavljenost
1 Izvedeni finančni instrumenti	15.682	5.178	10.504	1.579	8.925
4 Skupaj	15.682	5.178	10.504	1.579	8.925

31. 12. 2017	Bruto pozitivna poštena vrednost ali neto knjigovodska vrednost	Prihodki iz pobota	Pobotana tekoča kreditna izpostavljenost	Zavarovanje s premoženjem	Neto kreditna izpostavljenost
1 Izvedeni finančni instrumenti	13.703	3.976	9.717	1.516	8.201
4 Skupaj	13.703	3.976	9.717	1.516	8.201

Tabela 35 – EU CCR5-B – Sestava zavarovanja s premoženjem za izpostavljenosti kreditnega tveganja nasprotnne stranke za NLB Skupino

Zavarovanje s premoženjem, uporabljeno v poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti				
31. 12. 2018	Poštena vrednost prejetega zavarovanja s premoženjem		Poštena vrednost predloženega zavarovanja s premoženjem	
	Ločeno	Neločeno	Ločeno	Neločeno
Denar	1.028	-	55.277	-
Skupaj	1.028	-	55.277	-

Zavarovanje s premoženjem, uporabljeno v poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti				
30. 6. 2018	Poštena vrednost prejetega zavarovanja s premoženjem		Poštena vrednost predloženega zavarovanja s premoženjem	
	Ločeno	Neločeno	Ločeno	Neločeno
Denar	1.579	-	53.471	-
Skupaj	1.579	-	53.471	-

Zavarovanje s premoženjem, uporabljeno v poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti				
31. 12. 2017	Poštena vrednost prejetega zavarovanja s premoženjem		Poštena vrednost predloženega zavarovanja s premoženjem	
	Ločeno	Neločeno	Ločeno	Neločeno
Denar	1.516	-	52.905	-
Skupaj	1.516	-	52.905	-

8. Neobremenjena sredstva

(člen 443 CRR)

Splošne informacije o obremenitvi sredstev

Obremenitev sredstev predstavlja pomemben vidik upravljanja likvidnostnega tveganja. Skupina redno spremlja in poroča o obremenjenosti sredstev. Povečanje obsega obremenjenih sredstev prispeva k višjemu likvidnostnemu tveganju in tveganju financiranja, ker ima institucija z obremenjenimi sredstvi manj razpoložljivih sredstev za zastavo, ki se uporabljajo kot likvidnostna rezerva za nepričakovane potrebe po likvidnih sredstvih (npr. odobrene kreditne linije, pozivi h kritju za izvedene finančne instrumente).

Skupina mora zagotoviti, da ima v vsakem trenutku dovolj visokokakovostnih likvidnih sredstev, tako da lahko zadosti vsem potrebam po likvidnosti. Možne operacije za obremenitev sredstev:

- zastava vrednostnih papirjev,
- repo transakcije prek medbančnega financiranja ali financiranja ECB,
- trgovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti (pogodbe CSA),
- izdaja kritih obveznic,
- financiranje na kapitalskih in medbančnih trgih.

Mesečna poročila o obremenjenosti sredstev za Skupino sektor Finančni trgi posreduje Odboru za upravljanje bilance (za vsako bančno članico in na konsolidirani ravni), sektor Tveganj (Tržna in likvidnostna tveganja) pa četrtletno poroča Banki Slovenije na posamični in konsolidirani ravni.

V Skupini se vsa sredstva, ki so zastavljena, poročajo kot obremenjena sredstva. V zvezi s preglednim načinom poročanja Skupina nima primera dajanja zastave, ki ne bi bila vključena v poročanje o obremenitvi sredstev (AE). Prav tako ni nobene razlike med regulatornim obsegom konsolidacije in likvidnostnimi zahtevami na konsolidirani osnovi po MSRP.

Na strukturni ravni je cilj upravljanja likvidnosti, da se doseže takšna struktura bilance Skupine, ki bo zagotavljala dolgoročno stabilnost in likvidnost Skupine na podlagi meril dolgoročne uskladitve ročnosti, oblik in koncentracije virov financiranja.

V skladu s politiko za upravljanje likvidnostnega tveganja neobremenjena sredstva predstavljajo likvidnostni blažilnik, ki vključuje denarna sredstva, plasmaje na denarnem trgu, visoko kakovostne dolžniške vrednostne papirje in ECB-primerna posojila.

Skupina ima primerno količino neobremenjenih visokokakovostnih likvidnih sredstev (HQLA), ki jih je mogoče enostavno in takoj pretvoriti v gotovino. Skupina lahko uporablja to zalogo kot vir možnih sredstev, ki so na voljo za zapolnitev vrzeli financiranja med gotovinskimi prilivi in odlivi kadarkoli v 30-dnevnem stresnem obdobju. V skladu z Baslom III Skupina vsak mesec dokazuje, da je količnik LCR – HQLA deljeno s skupnimi neto gotovinskimi odlivi, vedno večji kot 100 % (361 % konec decembra 2018), kar kaže, da Skupina ne potrebuje dodatne likvidnosti, da bi vzdržala gotovinske odlive v 'scenariju občutnega stresa', v 30-dnevnem obdobju. S tega stališča tudi ni potrebe po tem, da bi imeli večji obseg obremenjenih sredstev. Vendar pa se vsa sredstva, ki so bila zastavljena, obravnavajo in poročajo kot obremenjena.

Skupina ima močno likvidnostno pozicijo, vsi interni kazalniki likvidnosti in likvidnostne rezerve so visoki in precej nad zahtevanimi standardi, kar pomeni, da Skupina obremenjuje sredstva samo zaradi regulatornih zahtev, na primer sistema jamstva za vloge in sklada za reševanje.

Na dan 31. decembra 2018 sta imeli Skupina in NLB velik delež neobremenjenih sredstev. Na ravni Skupine so obremenjena sredstva znašala 119,1 mio EUR. Na posamični ravni so obremenjena sredstva znašala 114,6 mio EUR.

Obremenjena sredstva sestavljajo dolžniški vrednostni papirji, od katerih: izdani s strani sektorja držav (59,7 mio EUR na ravni Skupine in NLB) in dani depoziti (59,4 mio EUR na ravni Skupine in 54,9 mio EUR na solo ravni). Članice Skupine se financirajo same in imajo močno likvidnostno pozicijo, zato ima NLB večino obremenjenih sredstev v Skupini.

Vrednost obremenjenih sredstev je navedena v valuti EUR, ki je najznačilnejša valuta v Skupini. Drugih valut, ki bi bile pomembne za poročanje AE, ni.

Izračun obremenjenosti sredstev temelji na srednjih vrednostih (mediani), ki so bile v zadnjih 12 mesecih računane četrtno in nato določene z interpolacijo (uporabljeno pri prikazu v tabelah od 36 do 40).

Tabela 36 – Obremenjena in neobremenjena sredstva za NLB Skupino

	Knjigovodska vrednost obremenjenih sredstev		Poštena vrednost obremenjenih sredstev		Knjigovodska vrednost neobremenjenih sredstev		Poštena vrednost neobremenjenih sredstev	
	od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA		od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA		od tega EHQLA in HQLA		od tega EHQLA in HQLA	
31. 12. 2018								
Sredstva	116.115	54.996	-	-	12.214.216	3.108.293	-	-
Lastniški instrumenti	-	-	-	-	58.150	-	-	-
Dolžniški vrednostni papirji	61.162	54.996	66.744	60.769	2.950.642	2.336.905	2.990.802	2.376.980
od tega: ki jih izda sektor država	61.162	54.996	66.744	60.769	1.992.760	1.522.859	2.033.029	1.563.522
od tega: ki jih izdajo finančne družbe	-	-	-	-	783.624	712.690	784.527	713.613
od tega: ki jih izdajo nefinančne družbe	-	-	-	-	102.333	99.031	101.415	98.036
Druga sredstva	56.264	-	-	-	9.187.840	762.729	-	-

	Knjigovodska vrednost obremenjenih sredstev		Poštena vrednost obremenjenih sredstev		Knjigovodska vrednost neobremenjenih sredstev		Poštena vrednost neobremenjenih sredstev	
	od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA		od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA		od tega EHQLA in HQLA		od tega EHQLA in HQLA	
31. 12. 2017								
Sredstva	130.593	81.440	-	-	11.882.668	2.790.387	-	-
Lastniški instrumenti	-	-	-	-	67.595	-	-	-
Dolžniški vrednostni papirji	82.551	81.440	89.457	88.293	2.699.660	2.008.040	2.745.337	2.052.425
od tega: ki jih izda sektor država	74.214	73.327	80.989	80.025	1.839.693	1.387.497	1.884.552	1.440.230
od tega: ki jih izdajo finančne družbe	8.105	8.092	8.272	8.258	698.673	550.689	699.415	551.434
od tega: ki jih izdajo nefinančne družbe	-	-	-	-	97.821	94.662	92.144	88.738
Druga sredstva	48.975	-	-	-	9.105.204	783.954	-	-

Tabela 37 – Prejeto zavarovanje s premoženjem za NLB Skupino

	Poštena vrednost obremenjenega prejetega zavarovanja s premoženjem ali obremenjenih izdanih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev		Poštena vrednost prejetega zavarovanja s premoženjem ali izdanih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev, ki se lahko obremenijo	
	od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA		od tega EHQLA in HQLA	
31. 12. 2018				
Zavarovanje s premoženjem	-	-	7.723.121	-
Kreditni na odpoklic	-	-	-	-
Lastniški instrumenti	-	-	198.129	-
Kreditni in druga finančna sredstva, razen kreditov na odpoklic	-	-	118.254	-
Drugo prejeto zavarovanje s premoženjem	-	-	7.405.635	-
Izdani lastni dolžniški vrednostni papirji, razen lastnih kritih obveznic ali vrednostnih papirjev s premoženjskim kritjem	-	-	-	-
Izdane lastne krite obveznice in izdani vrednostni papirji s premoženjskim kritjem, ki še niso bili zastavljeni	-	-	-	-
SKUPAJ SREDSTVA, PREJETO ZAVAROVANJE S PREMOŽENJEM IN IZDANI LASTNI DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI	116.115	54.996	-	-

		Neobremenjena sredstva			
		Poštena vrednost obremenjenega prejetega zavarovanja s premoženjem ali obremenjenih izdanih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev		Poštena vrednost prejetega zavarovanja s premoženjem ali izdanih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev, ki se lahko obremenijo	
		od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA		od tega EHQLA in HQLA	
31. 12. 2017					
Zavarovanje s premoženjem		-	-	7.719.007	-
Kreditni na odpoklic		-	-	-	-
Lastniški instrumenti		-	-	184.659	-
Kreditni in druga finančna sredstva, razen kreditov na odpoklic		-	-	123.100	-
Drugo prejeta zavarovanje s premoženjem		-	-	7.409.502	-
Izdani lastni dolžniški vrednostni papirji, razen lastnih kritih obveznic ali vrednostnih papirjev s premoženjskim kritjem		-	-	-	-
Izdane lastne krite obveznice in izdani vrednostni papirji s premoženjskim kritjem, ki še niso bili zastavljeni		-	-	-	-
SKUPAJ SREDSTVA, PREJETO ZAVAROVANJE S PREMOŽENJEM IN IZDANI LASTNI DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI		130.593	74.175	-	-

Tabela 38 – Obremenjena in neobremenjena sredstva za NLB

	Knjigovodska vrednost obremenjenih sredstev		Poštena vrednost obremenjenih sredstev		Knjigovodska vrednost neobremenjenih sredstev		Poštena vrednost neobremenjenih sredstev	
	od tega hipotetično upravičena EHOLA in HOLA		od tega hipotetično upravičena EHOLA in HOLA		od tega EHQLA in HQLA		od tega EHQLA in HQLA	
	EHOLA in HOLA		EHOLA in HOLA		EHOLA in HOLA		EHOLA in HOLA	
31. 12. 2018								
Sredstva	111.138	54.996	-	-	8.698.970	3.108.293	-	-
Lastniški instrumenti	-	-	-	-	47.515	-	-	-
Dolžniški vrednostni papirji	60.983	54.996	66.744	60.769	2.449.962	2.336.905	2.490.122	2.376.980
od tega: ki jih izda sektor država	60.983	54.996	66.744	60.769	1.562.624	1.522.859	1.602.747	1.563.522
od tega: ki jih izdajo finančne družbe	-	-	-	-	783.625	712.690	784.528	713.613
od tega: ki jih izdajo nefinančne družbe	-	-	-	-	102.331	99.031	101.412	98.036
Druga sredstva	51.421	-	-	-	6.201.511	762.729	-	-

	Knjigovodska vrednost obremenjenih sredstev		Poštena vrednost obremenjenih sredstev		Knjigovodska vrednost neobremenjenih sredstev		Poštena vrednost neobremenjenih sredstev	
	od tega hipotetično upravičena EHOLA in HOLA		od tega hipotetično upravičena EHOLA in HOLA		od tega EHQLA in HQLA		od tega EHQLA in HQLA	
	EHOLA in HOLA		EHOLA in HOLA		EHOLA in HOLA		EHOLA in HOLA	
31. 12. 2017								
Sredstva	125.720	81.440	-	-	8.642.269	2.790.387	-	-
Lastniški instrumenti	-	-	-	-	57.499	-	-	-
Dolžniški vrednostni papirji	82.551	81.440	89.457	88.293	2.225.771	2.008.040	2.271.842	2.052.425
od tega: ki jih izda sektor država	74.214	73.327	80.989	80.025	1.448.457	1.387.497	1.493.314	1.440.230
od tega: ki jih izdajo finančne družbe	8.105	8.092	8.272	8.258	698.096	550.689	698.838	551.434
od tega: ki jih izdajo nefinančne družbe	-	-	-	-	97.821	94.662	92.144	88.738
Druga sredstva	40.597	-	-	-	6.341.191	783.954	-	-

Tabela 39 – Prejeta zavarovanje s premoženjem za NLB

	Neobremenjena sredstva			
	Poštena vrednost obremenjenega prejetega zavarovanja s premoženjem ali obremenjenih izdanih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev		Poštena vrednost prejetega zavarovanja s premoženjem ali izdanih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev, ki se lahko obremenijo	
	od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA		od tega EHQLA in HQLA	
31. 12. 2018				
Zavarovanje s premoženjem	-	-	3.987.454	-
Kreditni na odpoklic	-	-	-	-
Lastniški instrumenti	-	-	187.919	-
Kreditni in druga finančna sredstva, razen kreditov na odpoklic	-	-	28.186	-
Drugo prejeta zavarovanje s premoženjem	-	-	3.771.415	-
Izdani lastni dolžniški vrednostni papirji, razen lastnih kritih obveznic ali vrednostnih papirjev s premoženjskim kritjem	-	-	-	-
Izdane lastne krite obveznice in izdani vrednostni papirji s premoženjskim kritjem, ki še niso bili zastavljeni	-	-	-	-
SKUPAJ SREDSTVA, PREJETO ZAVAROVANJE S PREMOŽENJEM IN IZDANI LASTNI DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI	111.138	54.996	-	-

	Poštena vrednost obremenjenega prejetega zavarovanja s premoženjem ali obremenjenih izdanih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev		Neobremenjena sredstva	
	od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA		Poštena vrednost prejetega zavarovanja s premoženjem ali izdanih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev, ki se lahko obremenijo od tega EHQLA in HQLA	
31. 12. 2017				
Zavarovanje s premoženjem				
Kreditni na odpoklic	-	-	4.013.015	-
Lastniški instrumenti	-	-	-	-
Kreditni in druga finančna sredstva, razen kreditov na odpoklic	-	-	171.692	-
Drugo prejeta zavarovanja s premoženjem	-	-	37.431	-
	-	-	3.801.123	-
Izdani lastni dolžniški vrednostni papirji, razen lastnih kritih obveznic ali vrednostnih papirjev s premoženjskim kritjem	-	-	-	-
Izdane lastne krite obveznice in izdani vrednostni papirji s premoženjskim kritjem, ki še niso bili zastavljeni	-	-	-	-
SKUPAJ SREDSTVA, PREJETO ZAVAROVANJE S PREMOŽENJEM IN IZDANI LASTNI DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI	125.720	74.175	-	-

Tabela 40 – Viri obremenitve za NLB Skupino in NLB

	Ujemajoče obveznosti, pogojne obveznosti ali posojeni vrednostni papirji	Obremenjena sredstva, prejeta zavarovanja s premoženjem in izdani lastni dolžniški vrednostni papirji, razen kritih obveznic in vrednostnih papirjev s premoženjskim kritjem
31. 12. 2018		
Knjigovodska vrednost izbranih finančnih obveznosti	5.358.649	111.436
	Ujemajoče obveznosti, pogojne obveznosti ali posojeni vrednostni papirji	Obremenjena sredstva, prejeta zavarovanja s premoženjem in izdani lastni dolžniški vrednostni papirji, razen kritih obveznic in vrednostnih papirjev s premoženjskim kritjem
31. 12. 2017		
Knjigovodska vrednost izbranih finančnih obveznosti	5.158.148	125.720

9. Izpostavljenost tržnemu tveganju

(člen 445 CRR)

Tržno tveganje je tveganje, da bi na prihodke banke in/ali na ekonomsko vrednost negativno vplivale spremembe tržnih cen in parametri, ki vplivajo na bilančne in zunajbilančne postavke (na primer spremembe valutnih tečajev, nihanja obrestnih mer, kreditni pribitki, cene delnic, implicitne nestanovitnosti in tržna likvidnost). Tržna tveganja izhajajo predvsem iz osnovnih dejavnosti banke – bančne knjige in likvidnostnega portfelja, ki je potreben za podporo tem dejavnostim.

Tabela 41 – EU MR1 – Tržno tveganje v okviru standardiziranega pristopa za NLB Skupino

	31. 12. 2018		30. 6. 2018		31. 12. 2017	
	RWA*	Kapitalske zahteve	RWA*	Kapitalske zahteve	RWA*	Kapitalske zahteve
Dokončni produkti						
1 Obrestno tveganje (splošno in posebno)	7.213	577	10.075	806	5.638	451
3 Valutno tveganje	534.588	42.767	517.225	41.378	494.088	39.527
9 Skupaj	541.801	43.344	527.300	42.184	499.726	39.978

* Tveganju prilagojene izpostavljenosti (RWA)

V letu 2018 se je RWA za pozicijsko tveganje povečal za 1,6 mio EUR zaradi nakupa dolžniških vrednostnih papirjev, RWA za valutno tveganje pa se je povečal za 40,5 mio EUR zaradi povečanja odprtih FX pozicij v lokalnih valutah neevrskih bančnih članic NLB Skupine.

9.1. Cilji in načela upravljanja tržnega tveganja (člen 435 (1)(a), (b), (c) in (d) CRR)

Cilji in usmeritve upravljanja tveganj

Ključni cilji upravljanja tržnih tveganj NLB Skupine kot neodvisne funkcije tveganj so:

- redno prepoznavanje, vrednotenje in ocenjevanje vseh pomembnih tržnih tveganj;
- spremljanje, upravljanje, obvladovanje in usmerjanje tržnih tveganj;
- opredeljevanje limitov za trgovanje v skladu z Okvirom pripravljenosti za prevzemanje tveganj (RAF) Skupine, Strategijo tveganj NLB Skupine in poslovno strategijo z namenom uskladitve upravljanja ciljev od zgoraj navzdol s poslovnimi pobudami od spodaj navzgor;
- zagotoviti, da poslovna področja NLB Skupine ne izpostavljajo banke nesprejemljivim izgubam izven pripravljenosti za prevzemanje tveganj (apetita tveganj) in prispevati k stabilnosti prihodkov s pomočjo neodvisnega prepoznavanja, ocenjevanja in razumevanja tržnega tveganja;
- stalno razvijanje in nadgrajevanje modelov in metodologij tržnih tveganj, vključno s stresnimi testi in sistemi zgodnjega opozarjanja.

Cilj upravljanja tržnega tveganja je ustrezno merjenje vseh vrst tržnih tveganj s pomočjo celotnega nabora mer tveganj, ki odražajo ekonomske in regulatorne zahteve. Za doseganje tega cilja upravljanje tržnih tveganj tesno sodeluje s poslovnimi področji ter drugimi kontrolnimi in podpornimi skupinami.

Strategija NLB Skupine je zagotoviti stroškovno učinkovito financiranje iz več razpršenih virov, s poudarkom na zagotavljanju dolgoročne stabilne depozitne baze, ki ne sme biti izpostavljena previsokemu tveganju refinanciranja, in dajanje posojil z zagotavljanjem optimalne donosnosti glede na prevzeta tveganja. Iz tega izhajata valutno tveganje in tveganje strukturnega obrestnega tveganja, in sicer zaradi neusklajenosti sredstev in obveznosti banke v smislu valutne strukture, profila zapadlosti in značilnosti obrestnih mer.

Portfelj vrednostnih papirjev, ki ga ima banka za namene likvidnosti, je izpostavljen obrestnemu tveganju in tveganju kreditnih pribitkov, na primer zaradi potencialnega zmanjšanja tržne vrednosti zaradi zaznane spremembe v kreditni kakovosti izdajateljev vrednostnih papirjev v portfelju.

NLB kot matična banka je edina članica NLB Skupine, ki ima trgovalno knjigo v skladu s CRR. Banka vzdržuje majhen trgovalni portfelj za upravljanje pozicij z namenom doseganja dodatnih prihodkov ter spremljanja gibanj na globalnih trgih. Toleranca banke do obrestnega tveganja in tveganja kreditnih pribitkov v trgovalnem portfelju je nizka.

Struktura in organizacija

Sektor Finančnih trgov (Trgovanje, zakladniški posli in upravljanje bilance) ter Investicijsko bančništvo in skrbniške storitve skupaj s sektorjema Tveganja ter Vrednotenje in kontrola upravljajo tržno tveganje v NLB Skupini. Sektor Investicijsko bančništvo in skrbniške storitve je odgovorno za servisiranje strank, Finančni trgi so odgovorni za aktivnosti kratkoročnega in dolgoročnega financiranja in za naložbe za lasten račun NLB Skupine, za upravljanje bilance, za likvidnost portfelja, portfelj zavarovanj in druge bančne aktivnosti. Ta poslovna področja so odgovorna za upravljanje tveganj (predvsem prek limitov) v okviru, ki ga določi uprava in nadzoruje Odbor za upravljanje bilance.

Upravljanje tržnih tveganj v NLB Skupini deluje v skladu s konceptom treh obrambnih linij, ki je opisan v poglavju 4.1 (Splošne informacije o ciljih in politikah upravljanja tveganj).

Za učinkovito upravljanje tržnih tveganj NLB Skupine organizacijska struktura omogoča jasno razlikovanje med metodami tržnih tveganj in modeli tveganj, vrednotenji in poročanjem. Tržna tveganja so organizirana v naslednjih enotah:

- Tveganje, ki je odgovorno za opredelitev pravil o pripravljenosti za prevzemanje tveganj, globalnih standardov in politik ter za skladnost poročanja o finančnih tveganjih ter usklajevanje po vsej Skupini, kot tudi za razvoj ICAAP/ILAAP.
- Oddelek za tržna in likvidnostna tveganja v sektorju Tveganj, ki je odgovoren za upravljanje in preverjanje tržnih in likvidnostnih tveganj Skupine, parametriranje internega sistema limitov VaR, izračun kapitalske zahteve za pozicijo trgovalne knjige, izboljšave in razvoj metodologij, pa tudi za interne in regulatorne stresne teste ter poročanje višjemu vodstvu in zunanje poročanje za regulatorne namene.

- Vrednotenje in kontrola, ki je odgovorno za spremljanje trgovalnih aktivnosti in njihove skladnosti, oblikovanje limitov največje dovoljene izgube ('stop-loss'), kontroliranje kreditnih izpostavljenosti do nasprotnih strank in vrednotenje finančnih instrumentov ter izračunavanje dobička in izgube.

Glavna odgovornost sektorja Tveganj je nadzor in kontrola tržnega tveganja Skupine z oblikovanjem strategij, politik ter predlaganjem ustreznih limitov in predpisov o tveganjih. Sektor upravlja usklajevanje operacij v zvezi s tržnimi tveganji v hčerinskih bankah v skladu s standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini in spodbuja kulturo tveganja po celotni Skupini. Poleg tega oblikuje in spreminja metodologije in okvir merjenja tržnega tveganja v Skupini ter upošteva priporočila regulatorjev in najboljše prakse na področju tržnega tveganja. Sektor zagotavlja skladnost upravljanja tržnega tveganja z ustreznimi zakoni in predpisi.

Obstoječa organizacijska struktura zagotavlja funkcionalno zmožnost upravljanja, usklajevanja in spremljanja aktivnosti tržnih tveganj na ravni integriranega portfelja s specializiranimi upravljavci tveganj, in s tem prispeva k uskladitvi procesov upravljanja z najboljšimi mednarodnimi praksami.

Sektor Tveganja zagotavlja neodvisen nadzor nad vsemi pomembnimi tržnimi tveganji, pri tem pa podpira Odbor za tveganja, Odbor za upravljanje bilance in Finančne trge z merjenjem tveganj, analizami, dnevnim spremljanjem in poročanjem.

Merjenje in obvladovanje tveganj

Uprava NLB postavlja strateške cilje o izpostavljenosti do tržnih tveganj, ki so usklajeni s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj ter namenjeni ustvarjanju vrednosti za delničarje in zagotavljanju zahtevane ustrezne ravni kapitala za tržna tveganja. Za tržna tveganja sta odgovorna dva organa, in sicer Odbor za upravljanje bilance ter Komisija za tveganja.

Odbor za upravljanje bilance spremlja in obravnava profil tveganosti in področje upravljanja bilance NLB Skupine. Dodatno spremlja in analizira razvoj dogodkov na globalnih trgih, spremembe in trende, povezane s profilom tveganj, strukturo bilance in finančnimi izkazi NLB Skupine, ter oblikuje sklepe in usmeritve za doseganje ciljne strukture bilance.

Glavni cilji odbora so definiranje in spremljanje izvajanja politik NLB Skupine v povezavi z upravljanjem tveganj in bilanco, opredeljevanje metodologij in limitov za obrestno tveganje v bančni knjigi, likvidnostno tveganje, valutno tveganje, določanje transfernih cen, načrt financiranja ter načrt financiranja v izrednih razmerah. Odbor za upravljanje bilance obravnava tudi dobičkonosnost portfeljev vrednostnih papirjev in drugih aktivnosti na področju zakladništva in investicijskega bančništva. Poleg tega odbor zagotavlja usklajevanje praks in metodologij NLB odvisnih družb z dobro prakso NLB Skupine na zadevnem področju in si prizadeva optimizirati upravljanje likvidnosti in kapitala v skladu s poslovno strategijo Skupine in pripravljenostjo za prevzemanje tveganj Skupine.

Komisija za tveganja je odgovorna za svetovanje o splošnem in prihodnjem prevzemanju tveganj in v zvezi s strategijo tveganj, za podporo nadzorni funkciji v najvišjem vodstvu, povezani z izvajanjem strategije tveganj, preverjanjem prejemkov in spodbud, če so povezane s tveganji, kapitalom in likvidnostjo, ter za preverjanje, ali je določanje cene produkta usklajeno s poslovnim modelom in strategijo tveganj banke.

Najpomembnejša prepoznana tržna tveganja s področja trgovanja so obrestno tveganje (skupaj z bazičnim tveganjem), tveganje kreditnih pribitkov in valutno tveganje. Tržno tveganje, ki izhaja iz trgovanja, se upravlja in spremlja dnevno, v okviru obvladovanja tržnega tveganja s področja trgovanja, ki vključuje izvedene finančne instrumente in trgovalno knjigo obveznic. Uporablja se struktura preudarnih limitov in kontrol. Tržno tveganje se vodi z ločenimi politikami in metodologijami, na primer politiko tržnih tveganj trgovalne knjige, politiko IRRBB in politiko valutnega tveganja.

Nad vsemi elementi v procesu merjenja in spremljanja tržnega tveganja se izvaja ustrezen nadzor, vključno z zbiranjem in posredovanjem podatkov o pozicijah, tržnih dejavnikih, ključnih predpostavkah, izračunom višine tveganja in poročanjem o izpostavljenosti tveganju z ustrežno delitvijo pravic in odgovornosti.

V povezavi z okvirom tržnega tveganja se poroča o več medsebojno dopolnjujočih se ključnih merah tveganj z namenom merjenja in spremljanja poslov:

- modeli tržnega tveganja za določanje limitov: tvegana vrednost (VaR), pogojna tvegana vrednost (CVaR) in metode BPV za trgovalno knjigo;
- stresni testi: stresno testiranje portfelja in scenariji stresnih dogodkov;
- druge tržne mere: občutljivosti.

Vpliv večjih izkrivljenosti na trgu na pošteno vrednost portfelja se meri s stresnimi testi. Uporabljeni scenariji upoštevajo zgodovinske tržne podatke in hipotetične, a verjetne spremembe parametrov. Analize scenarijev se izvajajo za obrestno mero, valute, kreditne pribitke in ceno delnic. Z dnevnim testiranjem za nazaj se prepoznava in analizira možna prekoračitev tveganja vrednosti.

Za upravljanje tržnega tveganja so določeni interni limiti, ki ustrezajo profilu tveganj NLB Skupine in s tem preprečujejo, da bi tržno tveganje preseglo našo sposobnost prenašanja izgub na podlagi naše finančne moči, ki jo predstavlja kapital. Pripravljenost za prevzemanje tržnih tveganj je nizka.

Velikost tržnega tveganja v trgovalni knjigi je omejena z VaR, ki lahko nastane zaradi zapiranja ustreznih pozicij. Banka poskuša z modelom VaR približati spremembe vrednosti banke, ki bi jih utrpela ob spremembi temeljnih dejavnikov tveganja. VaR določa verjetnost, da bodo izgube večje od vnaprej določenega praga. Banka ocenjuje VaR z variančno-kovariančno metodo. Mera VaR se izračunava dnevno z upoštevanjem 10-dnevnega obdobja pri 99-odstotni stopnji zaupanja.

Limiti za pozicije bančne knjige temeljijo na merah občutljivosti obrestnih mer z uporabo pristopa BPV. Ta predpostavlja vzporedni premik krivulje za 200 bazičnih točk in občutljivost neto obrestnih prihodkov za 50 bazičnih točk.

9.2. Politike za varovanje pred tveganjem in njegovo zmanjševanje (člen 435 (1) (d) CRR)

NLB Skupina ločeno prepoznava, meri, spremlja in obvladuje tržna tveganja za bančno in trgovalno knjigo. Varovanje pozicij pred tveganji je razdeljeno na ti dve knjigi.

Pri varovanju pred obrestnim tveganjem v bančni knjigi v večini primerov NLB Skupina uporablja načela obračunavanja varovanja pred tveganjem. V okviru tega procesa NLB Skupina redno mesečno meri učinkovitost teh varovanj. Varovanje v bančni knjigi je dobro dokumentirano, v njej je podan opis razlogov za varovanje, opis vseh varovanih tveganj, varovane postavke in izvedeni finančni instrumenti, metoda obračunavanja varovanja pred tveganjem (varovanje po poštenu vrednosti ali po denarnih tokovih), metoda za merjenje učinkovitosti varovanja in kako so rezultati varovanj prepoznani v naših računovodskih izkazih. Postavke v trgovalni knjigi so neposredno prepoznane v izkazu poslovnega izida. NLB Skupina ima BPV, VaR in limite za preprečitev maksimalne izgube ('stop-loss' limiti), odprte pozicije pa se upravlja znotraj teh limitov.

Upravljanje podatkov in poročanje

Sektor Vrednotenje in kontrola zagotavlja in ohranja kakovost podatkov v trgovalnem sistemu za tržne podatke v trgovalni knjigi in uporablja orodja za preverjanje točnosti rezultatov poročil. Zaledna služba zagotavlja in vzdržuje vnos podatkov in kakovost v sistemih poročanja za tržne podatke v bančni knjigi. Sektor Tveganja je odgovoren za opredelitev strukture poročanja in metodologije izračunavanja. Banka uporablja centraliziran sistem za zagotavljanje tržnih podatkov.

Sektor Tveganja interno in eksterno poroča pravočasne, točne in pomembne podatke o tržnih tveganjih. Obstaja tesno usklajevanje s trgovanjem in spremljavo poslovanja z namenom ocenjevanja tržnega tveganja na integralni ravni. Ta celosten pregled je ključen za informiranje vodstva, ki obravnava in stremi k usklajenosti med portfelji ter integrirani pripravljenosti za prevzemanje tveganj.

Ustrezen sistem internega poročanja, ki odraža izpostavljenost Skupine tržnim tveganjem, sestavljajo:

- dnevno merjenje in preverjanje limitov tržnega tveganja v trgovalni knjigi (VaR, občutljivost, limit preprečevanja maksimalnih izgub in poročanje vodstvu o ekonomskem rezultatu),
- tedenska poročila o obrestnem tveganju bančne knjige,
- celostna mesečna in četrtna poročila, ki vključujejo poročila o tveganjih in rezultate stresnih testov, ki se poročajo Odboru za upravljanje bilance in nadzornem svetu ter kapitalske zahteve za tržna tveganja v trgovalni knjigi ter za obrestno tveganje v bančni knjigi,
- stresni testi.

Zunanje poročanje je naslednje:

- kapitalske zahteve na podlagi standardiziranega pristopa,
- četrtno poročilo regulatorjem.

Kapitalske zahteve za tržna tveganja

Sektor Tveganja spremlja izpostavljenosti ter obravnava tveganja in koncentracijo določenih izpostavljenosti z uporabo določenega standardiziranega pristopa za tržna tveganja (MRSA). MRSA se uporablja za določanje regulatorne kapitalske zahteve za tržna tveganja trgovalne knjige, kot je določena v CRD.

Pri standardiziranem pristopu za tržno tveganje za pozicijsko tveganje, ki vključuje obrestno tveganje in izvedene finančne instrumente, je minimalna kapitalska zahteva izražena v obliki dveh ločeno izračunanih zahtev. Kapitalska zahteva za posebno tveganje je modelirana kot zaščita proti negativnim gibanjem cen posameznega vrednostnega papirja zaradi dejavnikov, povezanih s posameznim izdajateljem. Kapitalska zahteva za splošno tržno tveganje je namenjena merjenju tveganja izgube, ki izhaja iz sprememb na trgu. V primeru valutnega tveganja metode vključujejo merjenje izpostavljenosti v posamični valutni poziciji in merjenje tveganja, ki vključuje dolge in kratke pozicije v različnih valutah. Za kapitalske zahteve iz splošnega pozicijskega tveganja v NLB Skupini se uporablja pristop, ki temelji na zapadlosti. Tveganje lastniških instrumentov ni relevantno za NLB Skupino.

Sektor Tveganja vsako četrtoletje oceni in izračuna dodatne potrebe po sredstvih v okviru 2. stebra za tržno tveganje v trgovalni knjigi (ICAAP). Te so izračunane za pozicije glede na valutno in obrestno tveganje v trgovalni knjigi. Namen ICAAP je določitev kapitalske ustreznosti banke ob upoštevanju trenutnih tveganj ter prihodnjih tveganj, ki izvirajo iz rasti, novih trgov in širitve portfelja produktov.

Skladnost s členom 104 CRR glede vključitve v trgovalno knjigo

Skladnost s členom 104 CRR zagotavljajo ustrezne politike in se redno pregleduje. Opredelitev trgovalne knjige je vključena v politiko ločitve trgovalne in bančne knjige.

Trgovalna knjiga

Trgovalna knjiga vsebuje pozicije v finančnih instrumentih, ki so namenjene trgovanju ali varovanju drugih postavk trgovalne knjige. Ločitev trgovanja na bančno in trgovalno knjigo je na podlagi vsebine. Tveganje, da se bo vrednost finančnega instrumenta s časom spreminjala, opredeljujejo naslednji standardni dejavniki tržnega tveganja: kreditni pribitki, tveganje lastniških instrumentov, obrestno tveganje in valutno tveganje.

Bančna knjiga

Glavna tržna tveganja v bančni knjigi so:

- tveganje kreditnega pribitka,
- tveganje obrestne mere,
- valutno tveganje.

Natančneje povedano, različni in dopolnjujoči se vidiki vključujejo:

- model ekonomske vrednosti (EVE),
- model tveganja neto prihodkov (EaR).

Skladnost s členom 105 CRR glede preišljenega vrednotenja

Vse trgovalne pozicije se vrednotijo v skladu s preudarnim vrednotenjem, ki je določeno v členu 105 CRR. Vrednotenje se izvaja na podlagi realnega časa, pa tudi s postopki ob koncu dneva. Redno se obvešča tudi višje vodstvo. Vsi postopki so standardizirani in dobro dokumentirani. Preudarno vrednotenje je določeno v metodologiji vrednotenja finančnih instrumentov in drugih internih operativnih navodilih. Prilagoditve vrednotenja se opravijo, kadar je primerno (npr. nizko likvidna sredstva). Dnevno se izvajajo različne vrste kontrol, s čimer se zagotovi, da so podatki, zbrani v realnem času za namene vrednotenja, ustrezni.

10. Izpostavljenost obrestnemu tveganju pri postavkah, ki niso vključene v trgovalno knjigo

(člen 448 CRR)

10.1. Narava tveganja obrestne mere in ključne predpostavke (vključno s predpostavkami o predčasnih odplačilih kreditov in gibanju nezapadlih vlog) ter pogostost merjenja obrestnega tveganja

Obrestno tveganje v bančni knjigi se meri in spremlja v okviru Politike upravljanja obrestnega tveganja, ki določa skladne metodologije, modele, sisteme limitov in kontrole. Skupina redno meri izpostavljenost obrestnemu tveganju v bančni knjigi skladno z različnimi standardiziranimi in dodatnimi scenariji sprememb stopnje in oblike krivulje donosa obrestne mere, poleg tega pa uporablja tudi pristop modeliranja denarnih tokov za postavke z negotovo zapadlostjo in vedenjske opcije. Slednji je bil posodobljen leta 2017 v skladu z novimi baselskimi standardi ob prenovi metodologije za razporejanje depozitov brez zapadlosti in ob uvedbi metodologije za obravnavo postavk vedenjskih opcij. Del depozitov brez zapadlosti, obravnavanih kot stabilni del, se z uporabo metode replikacijskega modela razporeja v dolgoročne pozicije. Opcijsko tveganje v večji meri izhaja iz vedenjskih opcij, ki se odražajo v predčasnih plačilih kreditov in predčasnih razvezavah depozitov ter vgrajenih opcijah, kot sta obrestno dno in obrestna kapica. Poleg tega se, v luči upoštevanja prihodnjih denarnih tokov, v merjenje obrestnega tveganja vključujejo tudi nedonosne izpostavljenosti in izvenbilančne postavke. Modeli za merjenje opsijskega tveganja v večji meri temeljijo na osnovi linearne regresije.

Upravljanje izpostavljenosti NLB Skupine obrestnemu tveganju je decentralizirano. Vsaka članica je odgovorna za svojo politiko glede obrestnega tveganja, ki vključuje tudi sistem limitov in je v skladu z lokalnimi regulativnimi zahtevami kot tudi smernicami in standardi banke. NLB tedensko spremlja izpostavljenost obrestnemu tveganju, medtem ko spremlja izpostavljenost posameznih članic NLB Skupine temu tveganju mesečno v skladu s Standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini.

Izpostavljenost obrestnemu tveganju izhaja predvsem iz postavk v bančni knjigi, zlasti v sedanjem okolju nizkih obrestnih mer in presežne likvidnosti, kjer Skupina beleži večji obseg posojil s fiksno obrestno mero, predvsem stanovanjskih posojil, in prvovrstnih dolgoročnih vrednostnih papirjev. Z vidika virov financiranja Skupina še vedno beleži rast depozitov nebančnega sektorja, predvsem vpoglednih depozitov in varčevalnih računov.

10.2. Spremembe v donosih, ekonomska vrednost ali drugo ustrezno merilo, ki ga uporablja vodstvo v primeru naglega zvišanja ali znižanja obrestne mere v skladu z metodo vodstva za merjenje obrestnega tveganja, razčlenjeno glede na valuto

Obrestno tveganje je tveganje za kapital in donos Skupine zaradi sprememb tržnih obrestnih mer. Upravljanje obrestnega tveganja v Skupini vključuje vsa bilančna in zunajbilančna sredstva in obveznosti, občutljive na spremembo obrestne mere, ki so razvrščena v trgovalno in bančno knjigo glede na regulativne standarde. Upoštevajo se postavke v vseh pomembnih valutah (EUR, USD, CHF in drugih). Upravljanje obrestnega tveganja v Skupini se izvaja v skladu s konzervativno strategijo za tveganja in temelji na splošnih baselskih standardih in smernicah EBA.

Skupina upravlja izpostavljenost obrestnemu tveganju z dvema glavnima ukrepoma:

- občutljivost ekonomske vrednosti – z uporabo metode BPV, s katero meri spremembo vrednosti portfelja v primeru sprememb obrestnih mer v skladu s scenarijem,
- občutljivost neto obrestnega prihodka – z uporabo metode EaR, s katero meri spremembo obrestne mere za prihodnje neto obrestne prihodke v obdobju enega leta pod predpostavko, da se obseg in sestava bilance ne spreminjata.

Skupina upravlja pozicije obrestne mere in stabilizira svojo obrestno maržo z uporabo ustrezne politike za določanje cen in politike za določanje transfernih cen. Pomemben del upravljanja obrestnega tveganja je tudi portfelj vrednostnih papirjev v bančni knjigi, katerega glavni namen je vzdrževanje ustreznih likvidnostnih rezerv, obenem pa prispeva k stabilnosti obrestne marže, zato je v model upravljanja obrestnega tveganja Skupine vključeno tveganje vrednotenja. Skupina upravlja tveganje tudi z uporabo klasičnih ('plain vanilla') izvedenih finančnih instrumentov (obrestne zamenjave, obrestne zamenjave na referenčno obrestno mero prek noči, medvalutne zamenjave in terminske pogodbe), od katerih se večina obravnava skladno z obračunavanjem varovanja pred tveganjem.

11. Lastniški instrumenti, ki niso vključeni v trgovalno knjigo

(člen 447 CRR)

Lastniški instrumenti Skupine, ki niso vključeni v trgovalno knjigo, so sestavljeni predvsem iz finančnih sredstev, merjenih po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (v 2017 sredstev, razpoložljivih za prodajo), od katerih glavnino predstavlja sklad za reševanje, ki ga financira in nadzoruje Banka Slovenije v skladu z Zakonom o organu in skladu za reševanje bank (ZOSRB).

Tabela 42 – Lastniški instrumenti, ki niso vključeni v trgovalno knjigo NLB Skupine

		31. 12. 2018	31. 12. 2017
1	Naložbe v kapital pridruženih družb in skupnih podvigov	10.652	12.359
2	Nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo	-	2.123
3	Naložbe v kapital - merjene po poštenu vrednosti skozi DVD	49.061	-
3a	od tega: Sklad za reševanje bank	44.484	-
4	Naložbe v kapital - razpoložljive za prodajo	-	53.184
4a	od tega: Sklad za reševanje bank	-	44.514
5	Lastniški instrumenti obvezno po PV skozi IPI	2.513	-
6	Skupaj	62.226	67.666

Računovodska obravnava in vrednotenje

Bilančna vrednost izpostavljenosti NLB Skupine lastniškim vrednostnim papirjem, merjenim po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, znaša 49.061 tisoč EUR (2017: 53.184 tisoč EUR lastniški vrednostni papirji, razpoložljivi za prodajo), od česar vrednostni papirji, ki kotirajo na delujočem trgu, znašajo 3.185 tisoč EUR (2017: 3.598 tisoč EUR).

Ob začetnem pripoznanju se finančna sredstva izkažejo po poštenu vrednosti, povečani za stroške posla za vsa finančna sredstva, ki se ne merijo po poštenu vrednosti prek poslovnega izida. Ob naknadnem merjenju se kapitalske naložbe merijo po poštenu vrednosti. Poštena vrednost finančnih instrumentov, s katerimi se trguje na delujočih trgih, temelji na ceni, ki bi bila dosežena s prodajo sredstev brez stroškov posla. Če delujočega trga ni, se poštena vrednost instrumentov oceni z uporabo tehnik diskontiranih denarnih tokov ali modelov določanja cen.

V konsolidiranih računovodskih izkazih se naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige obračunavajo z uporabo kapitalske metode. Marca 2018 je NLB Skupina prodala odvisno podjetje NLB Nov Penziski Fond, Skopje, ki je bil v 2017 razvrščen v skupino sredstev za odtujitev, razpoložljivih za prodajo, in ob prodaji dosegla dobiček 12 mio EUR na ravni NLB Skupine in 9 mio EUR na ravni NLB.

S prodajo lastniških vrednostnih papirjev merjenih po poštenu vrednosti skozi drugi vseobsegajoči donos v letu 2018, je NLB Skupina ustvarila neto dobiček v višini 2.101 tisoč EUR; in NLB neto dobiček v višini 44 tisoč EUR. Nerealizirani dobički in izgube iz lastniških vrednostnih papirjev v višini 2.043 tisoč EUR so bili v celoti pripoznani v CET1 leta 2018.

S prodajo lastniških vrednostnih papirjev, razpoložljivih za prodajo v letu 2017, je NLB Skupina ustvarila neto dobiček v višini 9.964 tisoč EUR. Nerealizirani dobički in izgube iz lastniških vrednostnih papirjev v višini 3.733 tisoč EUR so bili v celoti pripoznani v CET1 leta 2017.

12. Upravljanje likvidnostnega tveganja – cilji in načela upravljanja tveganj

(člen 435 (1) CRR)

Okvir upravljanja likvidnostnega tveganja

Likvidnostno tveganje velja za eno od najpomembnejših tveganj, zato se upravlja zelo premišljeno. Upravljanje likvidnostnega tveganja Skupine je opredeljeno kot zmožnost doseganja denarnih tokov in izpolnjevanja obveznosti, ne da bi Skupina utrpela morebitne izgube, ki niso v skladu s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj. Ustrezna likvidnost je odvisna od sposobnosti Skupine, da učinkovito ustvari pričakovane in nepričakovane denarne tokove ter izpolni potrebe po zavarovanjih brez negativnega vpliva na tekoče poslovanje in finančni položaj Skupine. Glavna vloga upravljanja likvidnostnega tveganja je oceniti potrebe po sredstvih za izpolnjevanje obveznosti in zagotavljanje razpoložljivosti denarnih sredstev ali zavarovanj za pravočasno izpolnjevanje teh potreb z usklajevanjem različnih virov sredstev, ki so Skupini na voljo v normalnih in izrednih pogojih.

Likvidnostno tveganje Skupine je povezano s tveganjem financiranja likvidnosti (na strani obveznosti) in tveganjem tržne likvidnosti (likvidnostnih rezerv na strani sredstev). Na strani obveznosti lahko likvidnostno tveganje povzroči izgubo, če Skupina ni zmožna poravnati vseh obveznosti ali če banka ne more zagotoviti dovolj sredstev za poravnavo svojih obveznosti in je zato prisiljena pridobiti potrebna sredstva po ceni, ki je znatno višja od običajne. Na strani sredstev je likvidnostno tveganje povezano s tržno vrednostjo likvidnostnih rezerv in nastane v primeru znatnega zmanjšanja tržne vrednosti posameznega finančnega instrumenta ter lahko povzroči nezadostne likvidnostne rezerve za pokritje likvidnostnih potreb banke.

Strategije in procesi upravljanja likvidnostnega tveganja

Skupina je vzpostavila trden okvir upravljanja likvidnostnega tveganja, ki je omogočil zanesljiv proces za kratkoročno in dolgoročno prepoznavanje, merjenje, spremljanje in nadzorovanje likvidnostnega tveganja. Skupina je opredelila pripravljenost za prevzemanje likvidnostnega tveganja in nizko toleranco do tveganja. To je v skladu s poslovno strategijo Skupine ter z najpomembnejšimi strateškimi poslovnimi in finančnimi cilji ter cilji glede tveganj.

Skupina je opredelila ključne dejavnike tveganja, določila okvir limitnega sistema, razvila točkovni model za izračun stopnje likvidnostnega tveganja, pripravila stresne scenarije za testiranje odpornosti na stres in vzpostavila načrt financiranja v izrednih razmerah ter določila ustrezno raven likvidnostnega blažilnika. Skupina ima aktivne strategije in jasno opredeljeno merljivo toleranco za upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja, ki je bila oblikovana na podlagi Politike upravljanja likvidnostnega tveganja.

Poleg tega Skupina opredeljuje toleranco do likvidnostnega tveganja z več kazalniki, na primer LCR, NSFR in LTD. Skladno s tem se pri vsakodnevnem poslovanju Skupine in dejavnostih finančnega načrtovanja upošteva ustrezna sposobnost za prevzemanje tveganj.

Cilj Skupine je, da v vsakem trenutku izpolnjuje regulatorne zahteve glede likvidnosti. V tem smislu se Skupina osredotoča na preseganje kratkoročnih likvidnostnih motenj (LCR) in preseganje stabilnega profila financiranja v zvezi s sestavo sredstev in zunajbilančnih aktivnosti (NSFR).

LCR je zasnovan z namenom zagotoviti, da imajo finančne ustanove na voljo potrebna sredstva za premostitev kratkoročnih likvidnostnih motenj. Skupina mora imeti določeno količino visoko likvidnih sredstev, na primer gotovine ali obveznic, ki je enaka ali večja kot postavka potencialnega odliva v obdobju 30 dni. V skladu z baselskim predpisom je od leta 2018 predpisan 100-odstotni LCR.

NSFR zahteva, da banke ohranjajo stabilen profil financiranja v zvezi s sestavo sredstev in zunajbilančnih aktivnosti. Vzdržna struktura financiranja je namenjena zmanjšanju verjetnosti, da bodo motnje v rednih virih financiranja ogrozile likvidnostni položaj Skupine na način, ki bi povečal tveganje za njen propad in potencialno vodil v obsežnejši sistemski stres.

Poleg tega je NLB Skupina vzpostavila proces ILAAP za zagotovitev trdnega upravljanja likvidnostnega tveganja in celovitega ocenjevanja ustrezne notranje likvidnosti na individualni in konsolidirani ravni. Strateške smernice Skupine glede likvidnostnega tveganja so usklajene s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj in strategijo prevzemanja in upravljanja tveganj, podrobneje pa so opredeljene v politiki vzdrževanja notranje likvidnosti. Na operativni ravni je opisano, kako se upravljanje likvidnosti v Skupini izvaja, podpira in nadzoruje.

Podrobnejša pravila, limiti, smernice in pristojnosti v zvezi z upravljanjem tveganj so opredeljeni v internih usmeritvah, politikah in pravilnikih na ravni Skupine (na primer Standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini) oz. na ravni vsake posamezne članice Skupine.

Zaradi lokalnih specifik (makroekonomske razmere, zahteve lokalne regulative) so v nekaterih sklopih opredeljene podrobnejše usmeritve za bančne članice Skupine. Ne glede na to morajo vse članice Skupine upoštevati enotne ključne usmeritve glede tveganj na ravni Skupine, ki jih je oblikovala matična banka NLB.

Kar zadeva prevzemanje in upravljanje likvidnostnega tveganja, ima Skupina vzpostavljena pravila in določen sistem odgovornosti v naslednjih dokumentih:

- Opredelitev profila tveganja in pripravljenosti za prevzemanje tveganj na ravni NLB Skupine,
- Proces ILAAP v NLB Skupini,
- Politika upravljanja likvidnostnega tveganja NLB s prilogami,

- Standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini in Smernice za upravljanje likvidnostnega tveganja v NLB Skupini,
- Metodologija izvajanja procesa ICAAP v NLB Skupini na področju likvidnostnega tveganja,
- Delovna navodila in sezname delovnih postopkov na področju upravljanja likvidnosti banke,
- Poslovnik o delu Odbora za upravljanje bilance NLB Skupine,
- Politika o upravljanju bilance NLB Skupine,
- Sistem transfernih cen – priročnik.

Struktura in organizacija funkcije upravljanja likvidnostnega tveganja

Upravljanje likvidnosti je vzpostavljeno na način, ki omogoča zanesljiv proces za prepoznavanje, merjenje, spremljanje in nadzorovanje likvidnostnega tveganja. Zagotavljanje ustreznega obsega likvidnosti in upravljanje likvidnostnih rezerv v Skupini se izvajata decentralizirano, skladno z zahtevami lokalne regulative ter veljavnimi internimi smernicami in politikami znotraj Skupine.

Uprava mora opredeliti pripravljenost Skupine za prevzemanje tveganj (profil tveganja Skupine) kot okvir za določitev metode upravljanja likvidnostnega tveganja v Skupini. Odgovorna je tudi za sprejemanje odločitev s področja upravljanja likvidnosti, običajno prek članstva v Odboru za upravljanje bilance in sodelovanja pri njegovem delu. Uprava je zadolžena tudi za vzpostavitev ustreznih postopkov za merjenje, upravljanje, nadzorovanje in poročanje na področju upravljanja likvidnostnega tveganja.

Za upravljanje likvidnostnega tveganja Skupine sta odgovorna dva odbora: Odbor za upravljanje bilance in Odbor za tveganja. Odbor za upravljanje bilance sprejema odločitve o upravljanju likvidnostnega tveganja in podaja smernice, opredeljuje merila glede sestave in prihodkov za zagotavljanje ustreznega obsega likvidnih naložb, vzpostavlja mehanizme notranje kontrole na področju upravljanja likvidnostnega tveganja in analizira ugotovitve revizijskih služb na tem področju, ter odobrava in pregleduje politike upravljanja likvidnostnega tveganja ter načrt financiranja v izrednih razmerah in skrbi za njegovo izvajanje v primeru aktivacije.

V NLB Skupini se likvidnostno tveganje upravlja v več sektorjih, in sicer:

- **Enota za tržna in likvidnostna tveganja v okviru sektorja Tveganja** je odgovorna za opredelitev pripravljenosti za prevzemanje tveganj in sposobnosti prevzemanja tveganj ter okvirja za upravljanje likvidnostnega tveganja z oblikovanjem politik, metodologij in limitov na individualni in konsolidirani ravni. Sektor Tveganja neodvisno nadzoruje in meri likvidnostno tveganje ter o njem neodvisno poroča višjemu vodstvu, nadzornemu svetu in regulatorjem. Sektor Tveganja pripravlja ILAAP z drugimi ustreznimi sektorji, spremlja dnevne podatke, spremlja predčasne razveze depozitov, izvaja sklop likvidnostnih stresnih testov, pripravlja statične likvidnostne vrzeli in Minimalne standarde likvidnosti NLB Skupine ter dodeljuje izvajanje metodologij v bančnih članicah itn.
- **Enota za upravljanje bilance banke (ALM) v okviru sektorja Finančni trgi** je odgovorna za sprejemanje odločitev o upravljanju likvidnosti v skladu s politikami in limiti. Enota ALM je zadolžena za interne transferne cene in dolgoročno zadolževanje na kapitalskih trgih. Pripravlja dinamične projekcije likvidnosti in več simulacij, skrbi za racionalno rabo sekundarnih likvidnostnih rezerv Skupine in redno poroča Odboru za upravljanje bilance.
- **Enota za trgovanje in zakladniške posle v okviru sektorja Finančni trgi** je odgovorna za upravljanje portfelja dolžniških vrednostnih papirjev, zagotavljanje likvidnosti znotraj enega dne, izvedenih finančnih instrumentov za potrebe likvidnosti v določeni valuti, plasiranje presežne likvidnosti na medbančni trg ter pripravo likvidnosti Skupine na podlagi načrta transakcij in drugo.

Obseg in narava poročanja o likvidnostnem tveganju in sistemih merjenja

Skupina ima opredeljenih in upravlja več vrst likvidnostnega tveganja, na primer tržno likvidnostno tveganje, operativno in strukturno likvidnostno tveganje, tveganje likvidnosti znotraj enega dne, stresno likvidnostno tveganje, tveganje koncentracije sredstev in valutno likvidnostno tveganje.

Skupina je uvedla različna orodja za merjenje likvidnostnega tveganja v obliki ročnih struktur, stresnih testov, stabilnosti vpoglednih depozitov, likvidnostnih projekcij prihodnjih denarnih tokov, točkvalnih modelov in drugih zadevnih kazalnikov. Interni metodološki pristopi omogočajo spremljanje likvidnosti na operativni (vključno z likvidnostjo znotraj enega dne) in strukturni ravni, vključno z opredelitvijo kriznega načrta oz. upravljanja likvidnosti v izjemnih okoliščinah. Upravljanje likvidnostnega tveganja se stalno pregleduje in likvidnostno stanje se redno ocenjuje.

Skupina meri in upravlja svojo likvidnost v treh stopnjah: trenutna izpostavljenost in upoštevanje zakonodaje, v prihodnost usmerjeno in stresno testiranje ter izjemne okoliščine. Skupna ocena likvidnostne pozicije Skupine (vključno z vsemi tremi stopnjami) se ocenjuje v procesu ILAAP.

Sektor Tveganja mesečno izračunava večji sklop internih likvidnostnih količnikov na individualni ravni za NLB in o njih poroča Odboru za upravljanje bilance. Za vsak likvidnostni količnik se določijo limiti in opozorilne stopnje, ločeno za strateške (bančne) in nestrateške članice ter na konsolidirani ravni. Znotraj matične banke NLB sektor Tveganja določa interne likvidnostne količnike, limite in opozorilne stopnje za druge bančne članice. Interni likvidnostni količniki drugih članic Skupine se spremljajo mesečno in četrtno poročajo Odboru za upravljanje bilance, vključno z rezultati na konsolidirani ravni. Poročila o upravljanju likvidnostnega tveganja se redno posredujejo višjemu vodstvu, Odboru za upravljanje bilance, nadzornemu svetu in regulatorjem.

Sektor Tveganja poroča o likvidnostnem tveganju v naslednjih oblikah:

- mesečna poročila Odboru za upravljanje bilance (izračuni internih likvidnostnih količnikov in spremljanje rezultatov drugih članic Skupine, rezultati modela točkovanja, rezultati likvidnostnih rezerv, likvidnostne vrzeli, stresna stabilnost vpoglednih depozitov, rezultati rednih stresnih testov likvidnosti in priprava simulacij, če bi se nenadoma realiziral nepričakovan odliv, ter rezultati stresnih testov likvidnosti znotraj enega dne),
- mesečna poročila centralni banki (LCR, merila ALM, likvidnostna lestvica),
- četrtna poročila Odboru za upravljanje bilance in nadzornemu svetu,
- četrtna poročila centralni banki (obremenitev sredstev, kazalnik GLTDF – razmerje med krediti in vlogami, količnik NSFR).

Politike za varovanje pred likvidnostnim tveganjem in njegovo zmanjševanje ter strategije in procesi za spremljanje stalne učinkovitosti varovanj pred tveganji in zmanjševanj tveganj

Skupina zmanjšuje likvidnostno tveganje na več načinov, na primer z načrtovanjem likvidnostnih potreb za različna obdobja, vzdrževanjem ustreznih likvidnostnih rezerv, spremljanjem kazalnikov zgodnjega opozarjanja, izvajanjem stresnih testov in posodabljanjem načrta financiranja v izrednih razmerah za nujne primere.

Sektor Tveganja mesečno izvaja likvidnostne stresne teste in povratne stresne teste. Skupina izvaja stresne teste v skladu s tremi vrstami scenarijev (tržen, idiosinkratičen in kombiniran) in za pet stopenj intenzivnosti.

Na podlagi stresnih testov se določi minimalni in optimalni obseg neobremenjenih likvidnostnih rezerv, ki jih mora imeti vsaka bančna članica za kritje morebitnih nepričakovanih odlivov. Določeni so naslednji limiti:

- minimalne likvidnostne rezerve so enake odlivom po hudem stresnem scenariju, ki bi trajal dva meseca,
- optimalne likvidnostne rezerve so enake odlivom po hudem stresnem scenariju, ki bi trajal tri mesece.

Pri načrtovanju denarnih tokov mora Skupina upoštevati več mogočih razmer, scenarijev, ki imajo različne vplive na likvidnost banke. Prvo projekcijo denarnih tokov je treba pripraviti v tako imenovanih normalnih ali obstoječih razmerah, v katerih Skupina posluje in izpolnjuje dnevne zahteve po likvidnih sredstvih (osnovni scenarij, predpostavke se uporabljajo glede na proračun). Druga projekcija denarnih tokov se pripravi na podlagi prve, osnovne projekcije, ob upoštevanju poslabšanja obstoječih razmer, predvideva se zmanjšanje prilivov in povečanje odlivov iz poslovanja Skupine ter slabše pridobivanje sredstev in negativni učinki kreditne kakovosti dolžniških vrednostnih papirjev, ki predstavljajo največji del likvidnostnih rezerv – tako imenovani zmerni scenarij. Poleg tega Skupina pripravlja pesimistični scenarij ob upoštevanju dodatnega poslabšanja likvidnostnih razmer banke in prihodnjih denarnih tokov.

Dinamične projekcije likvidnosti se pripravljajo mesečno oz. pogosteje, če je to potrebno. Statične likvidnostne vrzeli pripravlja enota za tržna in likvidnostna tveganja znotraj sektorja Tveganja. Dinamične projekcije likvidnosti pripravlja enota za upravljanje bilance banke znotraj sektorja Finančni trgi, in sicer v projekcije denarnih tokov vključuje tudi realne predpostavke in informacije o novih poslih iz poslovnih načrtov ter znane poslovne dogodke. Enota za upravljanje bilance banke predstavi dinamične projekcije likvidnosti Odboru za upravljanje bilance, ta pa na podlagi predstavljenih rezultatov sprejme potrebne odločitve za uspešno upravljanje likvidnosti banke v prihodnosti.

Skupina je razvila metodologijo za stresno testiranje likvidnosti znotraj enega dne, da bi opredelila minimalne likvidnostne rezerve, ki so potrebne za likvidnost znotraj enega dne.

Načrt financiranja v izrednih razmerah je namenjen vzpostavitvi smernic za upravljanje likvidnosti v stresnih okoliščinah. Njegov cilj je pravočasna identifikacija morebitnih težav, priprava predlogov in iskanje rešitev za izvajanje aktivnosti v stresnih okoliščinah. Načrt financiranja v izrednih razmerah se pripravi samostojno, upošteva le likvidnostne težave NLB. Vsaka bančna članica Skupine ima svoj dokument, ki opisuje morebitne vire financiranja ter vloge in odgovornosti enot in nosilcev odločanja v stresnih okoliščinah.

V sistemu zgodnjega opozarjanja so bili limiti opozarjanja opredeljeni za vsako bančno članico Skupine. Glavni cilj limita opozarjanja je preprečiti preseganje limita v prihodnosti in zagotoviti zgodnjo aktivacijo opozorila, ko se članica približuje limitu. Če banka ali bančna članica preseže limit, bi to povzročilo višjo likvidnostno oceno te banke, ki je v tesno povezana z aktivacijo načrta financiranja v izrednih razmerah. Če se načrt financiranja v izrednih razmerah aktivira, so v njem opredeljene podrobne aktivnosti, ki bi banki ali drugi članici omogočile, da povrne svojo likvidnostno pozicijo. Poleg tega je bil na ravni Skupine oblikovan Plan reševanja, ki opredeljuje podrobne možnosti reševanja in bi Skupini omogočil, da premaga šok ob zmanjšanju likvidnih sredstev in ponovno vzpostavi normalno poslovanje.

Skupina vzdržuje ustrezno raven likvidnostnih rezerv v obliki denarnih sredstev in drugih visoko likvidnih in neobremenjenih sredstev, ki so razpoložljiva v razmeroma kratkem času. Likvidnostne rezerve omogočajo poravnavanje zapadlih obveznosti v predhodno določenem kratkem obdobju stresnih likvidnostnih razmer. Neobremenjena sredstva predstavljajo likvidnostni blažilnik, ki vključuje denarna sredstva, plasmaje na denarnem trgu, visoko kakovostne dolžniške vrednostne papirje in posojila, primerna po merilih ECB. Konec decembra 2018 so neobremenjene likvidnostne rezerve Skupine predstavljale 37,31 % skupnih sredstev (konec leta 2017: 41,09 %).

Izjava uprave o ustreznosti ureditev upravljanja likvidnostnega tveganja in izjava o likvidnostnem tveganju, ki jo je odobrila uprava v povezavi s poslovno strategijo, sta podani v Prilogi 2 in Prilogi 3.

Količnik likvidnostnega kritja

Količnik likvidnostnega kritja (LCR) se nanaša na visoko likvidna sredstva (HQLA), ki jih sestavljajo denarna sredstva ali sredstva, ki se jih lahko pretvorijo v denar brez izgube vrednosti na zasebnih trgih, zaradi izpolnjevanja likvidnostnih potreb po likvidnostnem stresnem scenariju za 30 koledarskih dni. LCR je namenjen zaščiti Skupine pred odlivi s povečanjem zaupanja kreditorejmalcev, tako da bi se bolj zanašala na kapital kot na dolg. LCR lahko tudi pomaga zmanjšati neusklajenost zapadlosti s podaljšanjem ročnosti obveznosti in skrajšanjem ročnosti sredstev. Minimalni količnik likvidnostnega kritja je 100 %.

Koncentracija virov financiranja in likvidnosti

V skladu z Izjavo Skupine o pripravljenosti za prevzemanje tveganj je toleranca do likvidnostnega tveganja nizka. Zato je cilj strategije financiranja zagotoviti dolgoročno zadostno, stabilno in raznoliko bazo virov financiranja ter skladnost z zadevnimi regulativnimi okviri.

Strategija financiranja v NLB je vzpostavljena tako, da omogoča diverzifikacijo, zmanjšuje tveganje koncentracije in omejuje uporabo kratkoročnega financiranja na debelo ali drugih nestabilnih virov. Skupina redno izvaja stresne teste in pripravlja projekcije likvidnosti po različnih scenarijih s ciljem učinkovitega upravljanja likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja. S tem pristopom lahko Skupina zgodaj odkrije vse morebitne likvidnostne potrebe in potrebe po financiranju.

V skladu s poslovnim modelom so osnovni viri financiranja Skupine depoziti nebančnega sektorja. Baza depozitov Skupine je zelo stabilna in raznolika. Ker so nebančni depoziti zelo pomembni za financiranje Skupine, je izjemno pomembna omejitev visoke koncentracije. Želena diverzifikacija se doseže z uporabo različnih instrumentov, uporabljajo pa se tudi limiti za posamezne vrste nasprotnih strank. Odvisnost od financiranja na debelo je majhna. Skupina upošteva koncentracijo virov financiranja ter s tem skrbi za dobro diverzifikacijo financiranja in preprečevanje neželenih učinkov koncentracije. Za depozite nebančnega sektorja kot glavne vire financiranja Skupine je določen limit, ki preprečuje previsoko koncentracijo deponentov.

Limit je določen tudi za druge članice Skupine in opredeljen v Standardih upravljanja tveganj v NLB Skupini, katerim morajo članice prilagoditi vrednosti limitov v svojih politikah in jih upoštevati. O vseh odstopanjih od limitov je treba poročati matični banki in jih utemeljiti. O strukturi financiranja se mesečno seznanja Odbor za upravljanje bilance.

Merila ALM se pripravijo interno za posamezno članico in na ravni Skupine. Kar zadeva ponudnike financiranja, se produkti in sredstva sekundarne likvidnosti spremljajo mesečno in poročajo centralni banki.

Na ravni Skupine je na 30 največjih nasprotnih strank konec leta 2018 odpadlo 2,46 % skupnih obveznosti, večinoma do prebivalstva, medtem ko je v NLB ta odstotek znašal 2,69 %.

Izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov in potencialni pozivi k zavarovanju

Skupina sklepa posle z izvedenimi finančnimi instrumenti, da bi podprla pravne osebe in finančne ustanove pri upravljanju finančnih izpostavljenosti (poslovanja) ter z namenom upravljanja tveganj Skupine, na primer obrestnega tveganja in deviznega tveganja.

NLB Skupina zmanjšuje tveganje CCR iz izvedenih finančnih instrumentov z uporabo sporazumov o pobotih, na primer globalne krovne pogodbe za izvedene finančne instrumente ISDA, globalne krovne pogodbe o repo dogovorih (GMRA) in slovenske krovne pogodbe. Skupaj s temi sporazumi so sprejeti sporazumi o zavarovanjih (npr. Dodatek k pogodbi ISDA) z namenom občutnega zmanjšanja kreditnega tveganja, ki izhaja iz poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti. Izvajajo se tudi klirinške transakcije prek klirinške hiše za ustrezne transakcije z izvedenimi finančnimi instrumenti. Za vsako ustrezno nasprotno stranko se izračunajo pozivi k dnevnu kritju. Usklajevanje portfelja je dogovorjeno v skladu z Uredbo o infrastrukturi evropskega trga (EMIR). NLB dnevno izračunava neto pozitivno tržno vrednost za izpostavljenost do posamezne nasprotne stranke in temu ustrezno se prilagaja zavarovanje. Z vidika LCR je izpostavljenost CCR iz naslova izvedenih finančnih instrumentov majhna in ne beležijo se znatni odlivi.

Valutna neusklajenost v LCR

Matična banka NLB aktivno upravlja izpostavljenosti iz likvidnostnega tveganja in potrebe po financiranju znotraj poslovnih subjektov, poslovnih področij in valut ter med njimi, upošteva pravne, regulativne in operativne omejitve prenosljivosti likvidnosti. Posebne lastnosti in likvidnostna tveganja pozicij v tuji valuti se upoštevajo zlasti pri pripravi načrta denarnih tokov po posameznih valutah.

V Skupini ni valutne neusklajenosti v LCR. Kazalnik LCR je dosežen v vseh valutah, ker ima Skupina dovolj likvidnostnih rezerv v vseh valutah, v katerih lahko pride do odlivov. Najpomembnejša valuta Skupine je evro. Skupina pa LCR poroča tudi v drugi pomembni valuti, namreč makedonskem denarju (MKD). V zadnjem četrtletju leta 2018 so skupne obveznosti v MKD predstavljale 6,08 % skupnih obveznosti Skupine, zato se MKD šteje za pomembno valuto.

Opis stopnje centralizacije upravljanja likvidnosti in interakcija med enotami Skupine

Vse strateške članice Skupine (bančne članice) se financirajo same. Financiranje znotraj Skupine se zagotavlja samo nestrateskim članicam, ki so v postopku prodaje. Upravljanje likvidnostnega tveganja je decentralizirano in pod strogim nadzorom NLB kot matične banke. Vse članice Skupine poročajo NLB dnevno in mesečno.

Druge postavke v izračunu LCR, ki niso zajete v tabeli razkritij LCR

Skupina je osredotočena na aktivnosti poslovanja s prebivalstvom, zato sestava bilance ne vsebuje nobenih kompleksnih produktov. V izračunu LCR ni nobenih drugih postavk, ki niso zajete v tabeli razkritij LCR.

Likvidnost banke je trdna, obseg neobremenjenih likvidnostnih rezerv pa visok. Sektor Tveganja je mnenja, da je likvidnostna pozicija trdna in bo ostala na visoki ravni, kar se odraža tudi v načrtovanju likvidnosti in napovedih denarnih tokov.

Tabeli 43 in 44 ponazarjata vrednosti in podatke za vsako od štirih koledarskih četrtletij (januar–marec, april–junij, julij–september, oktober–december). Izračunane se kot enostavno povprečje opazovanj na zadnji koledarski dan posameznega meseca za obdobje 12 mesecev pred iztekom vsakega četrtletja.

Tabela 43 – LIQ1 – Predloga za razkritje LCR in za kvantitativne informacije o LCR, ki dopolnjuje člen 435 (1)(f) CRR, za NLB Skupino

Četrtoletje, ki se konča na		Skupaj netehtana vrednost (povprečje)				Skupaj tehtana vrednost (povprečje)			
		31. 12. 2018	30. 9. 2018	30. 6. 2018	31. 3. 2018	31. 12. 2018	30. 9. 2018	30. 6. 2018	31. 3. 2018
Število podatkovnih točk, uporabljenih za izračun povprečnih vrednosti		12	12	12	12	12	12	12	12
Viskokokokakovostna likvidna sredstva									
1	Skupaj viskokokokakovostna likvidna sredstva (HQLA)	-	-	-	-	2.774.539	2.633.052	2.460.750	2.390.376
Likvidnostni odlivi									
2	Vloge na drobno (vloge fizičnih oseb ali MSP), od tega:	7.334.797	7.148.602	6.891.446	6.631.866	514.943	508.599	495.078	481.148
3	Stabilne vloge	4.882.123	4.731.225	4.557.934	4.389.576	244.106	236.561	227.897	219.479
4	manj stabilne vloge	2.452.674	2.417.378	2.333.511	2.242.291	270.837	272.038	267.181	261.669
5	Nezavarovano grosistično financiranje	1.244.045	1.255.617	1.243.999	1.260.239	643.619	662.492	653.111	667.366
7	Vloge za neoperativne namene (vse nasprotne stranke)	1.244.045	1.255.617	1.243.999	1.236.733	643.619	662.492	653.111	643.860
8	Nezavarovani dolg	-	-	-	23.506	-	-	-	23.506
10	Dodatne zahteve	1.146.909	1.129.898	1.116.330	1.107.193	95.016	95.059	94.042	92.952
11	Odlivi, povezani z izpostavljenostjo v izvedenih finančnih instrumentih in drugimi zahtevami po zavarovanju s premoženjem	10.907	10.520	10.371	10.154	10.907	10.520	10.371	10.154
13	Okvirni krediti in okvirni likvidnostni krediti	1.136.002	1.119.378	1.105.960	1.097.040	84.109	84.539	83.671	82.798
14	Druge pogodbene obveznosti financiranja	24.533	24.596	25.831	31.149	11.813	11.950	13.150	19.016
15	Druge pogojne obveznosti financiranja	783.737	763.035	744.624	731.573	66.593	64.368	62.391	60.871
16	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI ODLIVI					1.331.984	1.342.468	1.317.773	1.321.352
Likvidnostni prilivi									
18	Prilivi iz izpostavljenosti, ki so v celoti izvršljive	621.233	642.602	644.226	633.669	463.094	478.876	483.359	475.450
19	Drugi likvidnostni prilivi	29.296	21.441	21.821	24.640	29.296	21.441	21.821	24.640
20	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI PRILIVI	650.529	664.043	666.047	658.309	492.390	500.317	505.180	500.090
EU-20c	<i>Prilivi, za katere se uporablja višja zgornja meja v višini 75 %</i>	650.529	664.043	666.047	658.309	492.390	500.317	505.180	500.090
SKUPAJ PRILAGOJENA VREDNOST									
21	LIKVIDNOSTNI BLAŽILNIK	-	-	-	-	2.774.539	2.633.052	2.460.750	2.390.376
22	SKUPAJ NETO LIKVIDNOSTNI ODLIVI	-	-	-	-	839.594	842.151	812.593	821.261
23	KOLIČNIK LIKVIDNOSTNEGA KRITJA (v %)	-	-	-	-	332%	313%	304%	294%

Četrtoletje, ki se konča na		Skupaj netehtana vrednost (povprečje)				Skupaj tehtana vrednost (povprečje)			
		31. 12. 2017	30. 9. 2017	30. 6. 2017	31. 3. 2017	31. 12. 2017	30. 9. 2017	30. 6. 2017	31. 3. 2017
Število podatkovnih točk, uporabljenih za izračun povprečnih vrednosti		12	12	12	12	12	12	12	12
Viskokokokakovostna likvidna sredstva									
1	Skupaj viskokokokakovostna likvidna sredstva (HQLA)	-	-	-	-	2.322.374	2.318.111	2.380.347	2.344.910
Likvidnostni odlivi									
2	Vloge na drobno (vloge fizičnih oseb ali MSP), od tega:	6.381.155	6.120.144	5.965.424	5.844.199	464.845	444.888	432.626	422.729
3	Stabilne vloge	4.243.212	4.108.308	4.082.870	4.100.265	212.161	205.415	204.143	205.013
4	manj stabilne vloge	2.137.943	2.011.836	1.882.554	1.743.935	252.684	239.473	228.483	217.716
5	Nezavarovano grosistično financiranje	1.251.102	1.200.457	1.182.720	1.137.388	643.035	604.544	588.065	547.864
7	Vloge za neoperativne namene (vse nasprotne stranke)	1.227.596	1.176.951	1.159.214	1.137.388	619.529	581.038	564.559	547.864
8	Nezavarovani dolg	23.506	23.506	23.506	-	23.506	23.506	23.506	-
10	Dodatne zahteve	1.100.042	1.103.184	1.129.226	1.164.867	91.889	97.451	109.968	128.039
11	Odlivi, povezani z izpostavljenostjo v izvedenih finančnih instrumentih in drugimi zahtevami po zavarovanju s premoženjem	9.931	15.060	20.753	27.710	9.931	15.060	20.753	27.710
13	Okvirni krediti in okvirni likvidnostni krediti	1.090.111	1.088.125	1.108.472	1.137.158	81.957	82.392	89.214	100.329
14	Druge pogodbene obveznosti financiranja	31.058	36.072	41.787	44.044	19.671	24.124	20.525	10.716
15	Druge pogojne obveznosti financiranja	728.820	740.663	764.726	797.175	60.591	61.646	61.337	61.047
16	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI ODLIVI					1.280.030	1.232.652	1.212.520	1.170.395
Likvidnostni prilivi									
18	Prilivi iz izpostavljenosti, ki so v celoti izvršljive	627.599	591.103	595.044	622.438	473.566	448.849	459.373	490.532
19	Drugi likvidnostni prilivi	23.940	25.638	26.508	24.986	23.940	25.638	26.508	24.986
20	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI PRILIVI	651.539	616.741	621.552	647.424	497.506	474.486	485.881	515.518
EU-20c	<i>Prilivi, za katere se uporablja višja zgornja meja v višini 75 %</i>	651.539	616.741	621.552	647.424	497.506	474.486	485.881	485.881
SKUPAJ PRILAGOJENA VREDNOST									
21	LIKVIDNOSTNI BLAŽILNIK	-	-	-	-	2.322.374	2.318.111	2.380.347	2.344.910
22	SKUPAJ NETO LIKVIDNOSTNI ODLIVI	-	-	-	-	782.524	758.166	726.639	654.877
23	KOLIČNIK LIKVIDNOSTNEGA KRITJA (v %)	-	-	-	-	301%	311%	337%	361%

Tabela 44 – LIQ1 – Predloga za razkritje LCR in za kvantitativne informacije o LCR, ki dopolnjuje člen 435 (1)(f) CRR, za NLB

Četrtoletje, ki se konča na		Skupaj netehtana vrednost (povprečje)				Skupaj tehtana vrednost (povprečje)			
		31. 12. 2018	30. 9. 2018	30. 6. 2018	31. 3. 2018	31. 12. 2018	30. 9. 2018	30. 6. 2018	31. 3. 2018
Število podatkovnih točk, uporabljenih za izračun povprečnih vrednosti		12	12	12	12	12	12	12	12
Viskokakovostna likvidna sredstva									
1	Skupaj viskokakovostna likvidna sredstva (HQLA)	-	-	-	-	2.577.782	2.446.833	2.288.097	2.223.134
Likvidnostni odlivi									
2	Vloge na drobno (vloge fizičnih oseb ali MSP), od tega:	5.407.999	5.259.326	5.106.469	4.958.954	347.130	342.600	337.828	333.462
3	Stabilne vloge	4.187.402	4.057.750	3.927.738	3.803.989	209.370	202.887	196.387	190.199
4	manj stabilne vloge	1.220.597	1.201.576	1.178.731	1.154.966	137.760	139.713	141.441	143.263
5	Nezavarovano grosistično financiranje	835.997	870.888	900.202	947.113	472.873	502.878	515.469	544.504
7	Vloge za neoperativne namene (vse nasprotnne stranke)	835.997	870.888	900.202	923.607	472.873	502.878	515.469	520.998
8	Nezavarovani dolg	-	-	-	23.506	-	-	-	23.506
10	Dodatne zahteve	907.777	897.808	890.749	887.948	87.075	89.227	90.086	90.198
11	Odlivi, povezani z izpostavljenostjo v izvedenih finančnih instrumentih in drugimi zahtevami po zavarovanju s premoženjem	10.910	10.523	10.371	10.154	10.910	10.523	10.371	10.154
13	Okvirni krediti in okvirni likvidnostni krediti	896.868	887.285	880.379	877.795	76.166	78.704	79.716	80.044
14	Druge pogodbene obveznosti financiranja	22.072	21.983	23.024	28.804	9.351	9.336	10.342	16.670
15	Druge pogojne obveznosti financiranja	542.459	524.393	508.649	495.944	31.295	29.525	27.980	26.584
16	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI ODLIVI	947.725	973.566	981.706	1.011.417				
Likvidnostni prilivi									
18	Prilivi iz izpostavljenosti, ki so v celoti izvršljive	351.172	369.082	382.357	386.722	239.933	252.900	266.669	274.289
19	Drugi likvidnostni prilivi	29.275	21.418	21.798	24.619	29.275	21.418	21.798	24.619
20	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI PRILIVI	380.447	390.500	404.155	411.341	269.208	274.318	288.467	298.908
EU-20c	Prilivi, za katere se uporablja višja zgornja meja v višini 75 %	380.447	390.500	404.155	411.341	269.208	274.318	288.467	298.908
						SKUPAJ PRILAGOJENA VREDNOST			
21	LIKVIDNOSTNI BLAŽILNIK	-	-	-	-	2.577.782	2.446.833	2.288.097	2.223.134
22	SKUPAJ NETO LIKVIDNOSTNI ODLIVI	-	-	-	-	678.517	699.248	693.238	712.509
23	KOLIČNIK LIKVIDNOSTNEGA KRITJA (v %)	-	-	-	-	384%	351%	331%	315%
Četrtoletje, ki se konča na		Skupaj netehtana vrednost (povprečje)				Skupaj tehtana vrednost (povprečje)			
		31. 12. 2017	30. 9. 2017	30. 6. 2017	31. 3. 2017	31. 12. 2017	30. 9. 2017	30. 6. 2017	31. 3. 2017
Število podatkovnih točk, uporabljenih za izračun povprečnih vrednosti		12	12	12	12	12	12	12	12
Viskokakovostna likvidna sredstva									
1	Skupaj viskokakovostna likvidna sredstva(HQLA)	-	-	-	-	2.169.728	2.171.685	2.231.134	2.192.072
Likvidnostni odlivi									
2	Vloge na drobno (vloge fizičnih oseb ali MSP), od tega:	4.822.513	4.672.791	4.540.997	4.417.215	326.904	317.711	304.847	290.674
3	Stabilne vloge	3.704.656	3.605.657	3.558.665	3.533.256	185.233	180.283	177.933	176.663
4	manj stabilne vloge	1.117.857	1.067.134	982.333	883.959	141.671	137.428	126.914	114.011
5	Nezavarovano grosistično financiranje	967.834	929.631	871.668	775.452	539.409	507.311	474.501	415.139
7	Vloge za neoperativne namene (vse nasprotnne stranke)	944.328	906.125	848.162	775.452	515.903	483.805	450.995	415.139
8	Nezavarovani dolg	23.506	23.506	23.506	-	23.506	23.506	23.506	-
10	Dodatne zahteve	884.836	896.243	926.822	962.512	89.087	95.847	106.829	122.119
11	Odlivi, povezani z izpostavljenostjo v izvedenih finančnih instrumentih in drugimi zahtevami po zavarovanju s premoženjem	9.931	15.060	20.672	27.503	9.931	15.060	20.672	27.503
13	Okvirni krediti in okvirni likvidnostni krediti	874.904	881.184	906.150	935.008	79.155	80.787	86.157	94.616
14	Druge pogodbene obveznosti financiranja	28.549	29.321	33.985	33.987	17.160	17.373	14.284	5.380
15	Druge pogojne obveznosti financiranja	495.159	510.338	535.286	559.938	26.665	28.219	30.101	31.800
16	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI ODLIVI	999.223	966.460	930.563	865.112				
Likvidnostni prilivi									
18	Prilivi iz izpostavljenosti, ki so v celoti izvršljive	384.343	359.802	348.054	348.960	274.872	260.122	255.033	260.557
19	Drugi likvidnostni prilivi	23.937	25.638	26.508	24.986	23.937	25.638	26.508	24.986
20	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI PRILIVI	408.281	385.440	374.563	373.946	298.810	285.759	281.542	285.544
EU-20c	Prilivi, za katere se uporablja višja zgornja meja v višini 75 %	408.281	385.440	374.563	373.946	298.810	285.759	281.542	285.544
						SKUPAJ PRILAGOJENA VREDNOST			
21	LIKVIDNOSTNI BLAŽILNIK	-	-	-	-	2.169.728	2.171.685	2.231.134	2.192.072
22	SKUPAJ NETO LIKVIDNOSTNI ODLIVI	-	-	-	-	700.414	680.701	649.022	579.569
23	KOLIČNIK LIKVIDNOSTNEGA KRITJA (v %)	-	-	-	-	314%	324%	355%	383%

13. Količnik finančnega vzvoda

(člen 451 CRR)

Količnik finančnega vzvoda se izračunava skladno z uveljavitvijo določil CRR in CRD oziroma z dopolnitvami, objavljenimi v Delegiranih uredbah Komisije (EU) 2015/62, 2016/200 in 2016/428.

Količnik finančnega vzvoda je bil uveden v okviru Basla III kot preprost in pregleden dopolnilni ukrep, ki ne temelji na tveganju v primerjavi s kapitalskimi zahtevami, ki temeljijo na tveganju. Namen količnika finančnega vzvoda je omejitev velikosti bančnih bilanc s posebnim poudarkom na izpostavljenostih, ki niso tehtane v okviru obstoječih izračunov kapitalskih zahtev. V izračunu finančnega vzvoda se tako v števcu uporablja temeljni kapital, v imenovalcu pa skupna izpostavljenost vseh aktivnih bilančnih in zunajbilančnih postavk po opravljenih prilagoditvah, v okviru katerih so posebej poudarjene izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov, izpostavljenosti iz poslov financiranja vrednostnih papirjev ter preostale zunajbilančne postavke. Od 1. januarja 2018 se količnik finančnega vzvoda izračunava po ureditvi polnega upoštevanja opredelitve mere kapitala in je postal ena od zavezujočih minimalnih kapitalskih zahtev.

Količnik finančnega vzvoda NLB Skupine je 31. decembra 2018 znašal 9,88 % in je visoko nad minimalnim pragom 3 %, ki ga je določil Baselski odbor za bančni nadzor. Ker je minimalna raven tako močno presežena, se tveganje čezmernega finančnega vzvoda ne šteje za bistveno. Poslovni model NLB Skupine podpira nizko stopnjo pripravljenosti za prevzemanje tveganja finančnega vzvoda. Da bi zagotovila omejeno nagnjenost k tveganju finančnega vzvoda, NLB Skupina spremlja različne kazalnike za prepoznavanje razlogov za pretekle spremembe in za razumevanje morebitnih prihodnjih groženj. Količnik finančnega vzvoda je vključen tudi v sistem zgodnjega opozarjanja kot kazalnik v načrtu sanacije ter ima določene meje oziroma v primeru morebitnih preseganj opredeljene sprožilce in opredeljen sistem obveščanja. Količnik se redno četrtletno poroča Odboru za upravljanje bilance, upravi in nadzornemu svetu NLB. Poleg tega je razmerje finančnega vzvoda upoštevano tudi v okviru stresnega testiranja s ciljem, da se ohrani ustrezna raven kapitala tudi v primerih izjemnih okoliščin. V kolikor količnik finančnega vzvoda ostaja stabilen tudi v izjemnih, stresnih pogojih, je tveganje za prisilno zmanjšanje sredstev banke majhno.

Količnik finančnega vzvoda se je 31. decembra 2018 glede na predhodno leto malenkostno znižal za 0,02 odstotne točke. Znižanje je predvsem posledica višje vrednosti mere skupne izpostavljenosti v znesku 664 milijonov EUR, izračunane skladno z določbo člena 111 CRR. Na zvišanje skupne mere izpostavljenosti je vplivala zlasti višja izpostavljenost iz naslova bilančnih postavk, predvsem postavk bančne knjige, med katerimi so se zvišale izpostavljenosti do centralnih ravni države in prebivalstva ter naložb v krite obveznice, vključno z višjimi zunajbilančnimi izpostavljenostmi. V primerjavi z letom poprej so se izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov zvišale, vendar je njihov delež v skupni meri izpostavljenosti relativno nizek. Učinek povečanja kapitala na finančni vzvod je znašal 63 milijonov EUR).

Mero skupne izpostavljenosti so 31. decembra 2018 predstavljale bilančne izpostavljenosti v 96,1 %, ostale zunajbilančne izpostavljenosti (3,7 %), preostanek pa so bile izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov, ki pa niso materialne. Med bilančnimi postavkami so najpomembnejše izpostavljenosti do prebivalstva (26 %), izpostavljenosti do centralnih ravni države (25 %) ter izpostavljenosti do podjetij (16 %) in ostale izpostavljenosti (16 %).

Tabela 45 – Količnik finančnega vzvoda NLB Skupine

	31.12.2018	30.9.2018	31.12.2017
Temeljni kapital (T1)	1.453.402	1.458.318	1.390.579
Mera skupne izpostavljenosti	14.709.318	14.689.801	14.044.985
Količnik finančnega vzvoda	9,88%	9,93%	9,90%

Tabela 46 – LRCom – Usklajeno razkritje finančnega vzvoda NLB Skupine

	31. 12. 2018 Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda po CRR	30. 9. 2018 Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda po CRR	31. 12. 2017 Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda po CRR
Bilančne izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov, poslov financiranja vrednostnih papirjev)			
1 Bilančne postavke (razen izvedenih finančnih instrumentov, poslov financiranja vrednostnih papirjev in fiduciarnih sredstev, vendar vključno z zavarovanji s premoženjem)	14.166.782	14.171.366	13.584.533
2 (Zneski sredstev, ki se odbijejo pri določanju temeljnega kapitala)	(36.951)	(33.066)	(37.363)
3 Skupni znesek bilančnih izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov, poslov financiranja vred. papirjev in fiduciarnih sredstev)	14.129.831	14.138.301	13.547.170
Izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov			
4 Nadomestitveni stroški, povezani z <i>vsemi</i> posli z izvedenimi finančnimi instrumenti (tj. brez gibljivega kritja v obliki denarnih sredstev)	15.329	14.177	14.212
5 Pribitki za potencialno prihodnjo izpostavljenost, povezani z <i>vsemi</i> posli z izvedenimi finančnimi instrumenti (metoda tekoče izpostavljenosti)	23.828	23.632	22.719
7 (Odbitki terjatev za giblivo kritje v obliki denarnih sredstev, ki je zagotovljeno v poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti)	(459)	(2.284)	(2.229)
8 (Izključen del trgovalnih izpostavljenosti, za katere je izveden kliring prek CNS)	(10.606)	(10.791)	(11.831)
11 Skupni znesek izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov	28.092	24.734	22.871
Izpostavljenosti iz poslov financiranja vrednostnih papirjev			
16 Skupni znesek izpostavljenosti iz poslov financiranja vredn. papirjev	-	-	-
Druge zunajbilančne izpostavljenosti			
17 Zunajbilančne izpostavljenosti pri bruto hipotetičnem znesku	2.041.327	1.975.304	1.890.516
18 (Prilagoditev za konverzijo v kreditne nadomestitvene vrednosti)	(1.489.933)	(1.448.537)	(1.415.572)
19 Druge izpostavljenosti za zunajbilančne postavke	551.395	526.767	474.944
(Izpostavljenosti, izvzete v skladu s členom 429(7) in (14) Uredbe (EU) št. 575/2013 (bilančne in zunajbilančne izpostavljenosti))			
Kapital in mera skupne izpostavljenosti			
20 Temeljni kapital	1.453.402	1.458.318	1.390.579
21 Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda	14.709.318	14.689.801	14.044.985
Količnik finančnega vzvoda			
22 Količnik finančnega vzvoda	9,88%	9,93%	9,90%

Tabela 47 – LRSum – Povzetek uskladitve sredstev po računovodskem okviru in mere skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda NLB Skupine

LRSum: Povzetek uskladitve računovodskih sredstev in mere skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda	31. 12. 2018	30. 9. 2018	31. 12. 2017
1 Vsa sredstva glede na objavljene računovodske izkaze	12.740.029	12.783.718	12.237.745
2 Prilagoditev za subjekte, ki so konsolidirani za računovodske namene, vendar niso vključeni v obseg regulativne konsolidacije	(26.495)	(27.193)	(36.806)
4 Prilagoditev za izvedene finančne instrumente	12.763	10.557	8.659
6 Prilagoditev za zunajbilančne postavke (tj. konverzija v kreditne nadomestitvene vrednosti zunajbilančnih izpostavljenosti)	551.395	526.767	474.944
7 Druge prilagoditve	1.431.626	1.395.952	1.360.443
8 Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda	14.709.318	14.689.801	14.044.985

Tabela 48 – LRSpl – Podrobna razdelitev bilančnih izpostavljenosti NLB Skupine

	Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda po CRR		
	31. 12. 2018	30. 9. 2018	31. 12. 2017
EU-1 Skupni znesek bilančnih izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov, poslov financiranja vrednostnih papirjev in izvzetih izpostavljenosti, od katerih:	14.166.782	14.171.366	13.584.533
EU-2 Izpostavljenosti v trgovalni knjigi	48.698	32.597	59.164
EU-3 Izpostavljenosti v netrgovalni knjigi, od katerih:	14.118.084	14.138.769	13.525.369
EU-4 Krite obveznice	283.980	227.442	89.191
EU-5 Izpostavljenosti, ki se obravnavajo kot izpostavljenosti do enot centralne ravni države	3.579.114	3.528.747	3.060.144
EU-6 Izpostavljenosti do enot regionalne ravni držav, multilateralnih razvojnih bank, mednarodnih organizacij in subjektov javnega sektorja, ki se ne obravnavajo kot enote centralne ravni države	325.282	260.769	253.401
EU-7 Institucije	738.940	1.076.520	1.265.587
EU-8 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	692.217	728.166	697.134
EU-9 Izpostavljenosti na drobno	3.737.015	3.656.887	3.410.857
EU-10 Izpostavljenosti do podjetij	2.250.563	2.195.030	2.240.627
EU-11 Neplačane izpostavljenosti	208.660	227.533	297.000
EU-12 Druge izpostavljenosti (npr. lastniški kapital, listinjenje in druga sredstva iz naslova nekreditnih obveznosti)	2.302.313	2.237.675	2.211.428

14. Operativno tveganje

(člen 446 CRR)

14.1. Pristop za izračun kapitalskih zahtev za operativno tveganje

Kapitalska zahteva za operativno tveganje na ravni NLB Skupine se izračuna z uporabo enostavnega pristopa, na ravni NLB pa z uporabo standardiziranega pristopa.

14.2. Opis drugih notranjih pristopov in metodologij na področju operativnega tveganja

Ob prevzemanju operativnih tveganj NLB Skupina sledi usmeritvi, da takšno tveganje ne sme materialno vplivati na njeno poslovanje, zato je pripravljenost za prevzemanje operativnih tveganj nizka do zmerna. Tveganje se postopoma zmanjšuje tudi na način zmanjšanja kompleksnosti poslovanja v NLB Skupini, in sicer z načrtovanim zapiranjem nestrateških dejavnosti. V NLB Skupini so za izvedbo kvalitativnega upravljanja operativnega tveganja vzpostavljeni sistem zbiranja podatkov o škodnih dogodkih ter identifikacija, ocenjevanje in obvladovanje operativnih tveganj. Slednje je v veljavi zlasti v strateških bančnih članicah.

Bančne članice NLB Skupine spremljajo zgornjo mejo tolerance do operativnega tveganja, opredeljeno kot limit v višini neto škode, ki jo posamezna članica še dopušča v svojem poslovanju. Če vsota neto škode preseže tolerančno mejo, je potrebna posebna obravnava največjih škodnih dogodkov in po potrebi izvajanje dodatnih ukrepov za preprečitev ali drugi načini obvladovanja istega ali podobnih škodnih dogodkov. Opredeljena je tudi kritična meja škodnih dogodkov, ki ob preseganju zahteva presojo morebitnega potrebnega povišanja kapitalske zahteve za operativno tveganje v okviru notranjega kapitala in morebitne dodatne ukrepe za upravljanje tveganja. Poleg tega banka določenih tveganj ne dopušča v svojem poslovanju – za tovrstna tveganja je opredelila t. i. ničelno toleranco. Za spremljanje določenih pomembnejših kazalnikov tveganj, ki bi kot sistem zgodnjega opozarjanja lahko nakazovali morebitno povečevanje operativnega tveganja, je banka razvila posebno metodologijo. Tovrstna tveganja se obdobjno spremljajo na različnih področjih poslovanja, rezultati pa se obravnavajo na Odboru za operativna tveganja. Ta je bil imenovan kot najvišji odločitveni organ na področju upravljanja operativnega tveganja v NLB. Ustrezni odbori za operativna tveganja so imenovani tudi v bankah NLB Skupine, v preostalih družbah pa v tej vlogi deluje uprava družbe. Glavne naloge omenjenih organov so obravnava najpomembnejših operativnih tveganj in škodnih dogodkov ter spremljanje in zagotavljanje učinkovite podpore pri upravljanju operativnega tveganja v posamezni entiteti. Vse družbe, ki se konsolidirajo, so sprejele ustrezne dokumente, ki so skladni s standardi NLB. Ti dokumenti se v bančnih članicah skladno z razvojem upravljanja operativnega tveganja redno posodablajo. V celotni NLB Skupini se uporablja enotna aplikativna podpora, ki se redno nadgrajuje.

Poročana nastala neto izguba na podlagi škodnih dogodkov v letu 2018 je bila v NLB Skupini na približno enaki ravni kot leto poprej in predstavlja razmeroma majhen del v primerjavi s kapitalsko zahtevo za operativno tveganje. V splošnem se veliko pozornosti namenja poročanju škodnih dogodkov, ukrepom za njihovo obvladovanje in opredelitvi operativnih tveganj v vseh segmentih. Z namenom ustrezne in čimprejšnje obravnave najpomembnejših ter največjih škodnih dogodkov je banka vpeljala lestvico eskalacije poročanja o škodnih dogodkih najvišjim ravнем odločanja v NLB ter nadzornemu svetu NLB. Dodatna pozornost se namenja poročanju potencialnih škodnih dogodkov, in sicer s ciljem izboljševanja notranjih kontrol ter minimiziranja verjetnosti nastanka teh in podobnih dogodkov.

S celovito identifikacijo operativnih tveganj se ugotavljajo, ocenjujejo in ustrezno obvladujejo možne prihodnje izgube. Najpomembnejša operativna tveganja se aktivno obvladujejo z ukrepi zmanjševanja. Na podlagi izvedene identifikacije operativnih tveganj se enkrat letno izdela profil operativne tveganosti banke. Posebna pozornost se posveča najbolj aktualnim tveganjem, med katerimi so v ospredju zlasti tista, ki imajo majhno verjetnost nastanka in zelo velik možen finančni vpliv. V ta namen je banka razvila tudi metodologijo stresnega testiranja za področje operativnega tveganja kot kombinacijo modeliranja podatkov o škodnih dogodkih in analize scenarijev izjemnih, a vendar verjetnih dogodkov. Slednje se izdelajo na podlagi izkušenj in znanja strokovnjakov posameznih kritičnih področij.

15. Politika prejemkov

- 15.1. Informacije o procesu odločanja, ki se uporablja pri določanju politike prejemkov, in številu sestankov, ki jih je v poslovnem letu opravil glavni organ za nadzor prejemkov, vključno z, če je to primerno, informacijami o sestavi in pooblastilih komisije za prejemke, zunanjem svetovalcu, katerega storitve so se uporabljale pri določanju politike prejemkov, in vlogu relevantnih zainteresiranih strani**
(člen 450 (1)(a) CRR)

Banka je skladno z ZBan-2, Sklepom o ureditvi notranjega upravljanja, upravljalnem organu in procesu ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in hranilnice, in Sklepom Banke Slovenije o uporabi Smernic o preudarnih politikah prejemkov v skladu s členoma 74(3) in 75(2) Direktive 2013/36/EU ter razkritjih v skladu s členom 450 CRR dolžna vzpostaviti Politiko prejemkov za zaposlene s posebno naravo dela na ravni NLB in NLB Skupine. Politika prejemkov za zaposlene s posebno naravo dela (v nadaljevanju: Politika prejemkov) je bila uveljavljena 1. januarja 2012. Politika se letno pregleduje in usklajuje, sledeč zahtevam navedenih predpisov, smernic ter Slovenskega kodeksa javnih delniških družb in Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

V letu 2018 je bila Politika prejemkov delno prenovljena z vidika prilagoditev veljavnim smernicam EBA, ki so s sklepom postale zavezujoč akt, ki ga mora banka upoštevati zlasti pri določanju variabilnih prejemkov tistih zaposlenih, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti banke.

Politika prejemkov ureja prejemke zaposlenih s posebno naravo dela, tj. tistih zaposlenih, ki lahko v okviru svojih delovnih nalog in aktivnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti banke. Preko sistema upravljanja in nadzora NLB Skupine se politika prejemkov, kot je opisana v nadaljevanju, ob upoštevanju lokalne zakonodaje in drugih predpisov (tj. omejitev, ki izhajajo za NLB iz ZPPOGD, ki so opisane v nadaljevanju pod točko 15.6.), izvaja tudi na ravni vseh članic NLB Skupine.

Z upoštevanjem pravil politike prejemkov se ob upoštevanju vseh za banko zavezujočih predpisov zagotavlja, da se vnaprej prepoznajo in obvladujejo morebitna nasprotja interesov iz naslova izplačila variabilnega ali fiksne prejemke v instrumentih. Politika prejemkov dodatno zagotavlja, da se pri zaposlenih, ki opravljajo kontrolno funkcijo, ne pojavi morebitno nasprotje interesov.

Banka enkrat letno izvede samooceno ustreznosti opredelitve zaposlenih s posebno naravo dela, ki se izvede na podlagi kvalitativnih in kvantitativnih meril iz Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 604/2014.

V proces odločanja o oblikovanju, spremembah in dopolnitvah Politike prejemkov so vključene strokovne službe banke, uprava, Komisija za prejemke nadzornega sveta ter nadzorni svet NLB, ki Politiko prejemkov tudi potrdi. Pri oblikovanju, pripravi ali izvajanju Politike prejemkov je sodeloval zunanji izvajalec – odvetnik.

Komisija za prejemke nadzornega sveta NLB se je v letu 2018 sestala trikrat. Člani Komisije za prejemke v letu 2018 so bili:

- Vida Šeme Hočevar, predsednica
- Simona Kozjek, namestnica predsednice
- Primož Karpe, član
- László Urbán, član

Komisija za prejemke ima skladno z 52. členom ZBan-2 naslednje naloge:

- pripravljanje predlogov splošnih načel politik prejemkov, vključno z oblikovanjem stališč glede posameznih vidikov politik prejemkov,
- ocenjevanje ustreznosti vzpostavljenih metodologij, na podlagi katerih sistem prejemkov spodbuja ustrezno upravljanje tveganj, kapitala in likvidnosti,
- pripravo poročil za nadzorni svet glede izvajanja politik prejemkov,
- pripravo predlogov odločitev glede prejemkov zaposlenih, vključno s tistimi, ki vplivajo na tveganja in upravljanje tveganj banke,
- pregled ustreznosti zunanjega svetovalca, katerega storitve je nadzorni svet uporabil pri določanju politik prejemkov banke,
- pregledovanje ustreznosti splošnih načel politik prejemkov in njihovega izvajanja,
- preverjanje skladnosti politik prejemkov s poslovno politiko banke v dolgoročnem časovnem obdobju,

- izvajanje neposrednega nadzora nad prejemki tistih kategorij zaposlenih s posebno naravo dela, ki delujejo v okviru funkcij sistema notranjih kontrol in drugih kontrolnih funkcij.

15.2. Informacije o povezavi med plačilom in uspešnostjo (člen 450(1) (b) CRR)

S Politiko prejemkov so določene jasne usmeritve za preudarno nagrajevanje zaposlenih s posebno naravo dela v skladu z zgoraj navedenimi predpisi ter z namenom preudarnega in učinkovitega upravljanja tveganj.

Pri opredelitvi zaposlenih s posebno naravo dela se upošteva notranja organiziranost banke ter narava, obseg in zapletenost dejavnosti banke. Merila v celoti upoštevajo tveganja, ki jim je ali bi jim banka ali NLB Skupina lahko bila izpostavljena glede na njen profil tveganosti in nagnjenost k prevzemanju tveganj.

Politika prejemkov podpira poslovno strategijo banke, cilje, organizacijsko kulturo in dolgoročne interese banke. Politika prejemkov je zasnovana tako, da ne spodbuja zaposlenih s posebno naravo dela k prevzemanju nesorazmerno velikih tveganj oz. tveganj, ki presegajo sposobnost banke za prevzemanje tveganj. Banka zagotavlja zasledovanje tega cilja z ustrezno strukturo, višino in načinom izplačevanja prejemkov.

Politika prejemkov pri izplačilih variabilnega dela plače upošteva izpolnjevanje obveznosti ali ciljev na področju kapitala ali likvidnosti ter pomaga dosegati in ohranjati trdno kapitalsko osnovo. V skladu z usmeritvijo iz 6. točke Usmeritev Banke Slovenije v zvezi z uporabo načela sorazmernosti pri izvajanju politik prejemkov je banka za opredelitev variabilnega prejemka za namene iz 7. točke prvega odstavka 170. člena ZBan-2 določila spodnji prag tako, da variabilni prejemki zaposlenega za posamezno leto, ki ne presegajo zneska 50.000,00 EUR bruto, praviloma ne predstavljajo variabilnega prejemka za namene iz 7. točke prvega odstavka 170. člena ZBan-2. Z opredeljenim zneskom na zaposlenega se ob upoštevanju načela sorazmernosti, strategije in profila tveganj, zagotavlja učinkovito in preudarno upravljanje tveganj.

Politika prejemkov velja za zaposlene s posebno naravo dela, ki so opredeljeni na podlagi samoocene banke, ki se je posodabljala med letom. Zaposlenega se pod pogojem vsaj 3-mesečnega izpolnjevanja meril iz naslova izpostavljenosti glede na profil tveganosti in nagnjenosti k prevzemanju tveganj ter samoocene na podlagi kvantitativnih in kvalitativnih meril iz Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 604/2014 šteje za zaposlenega s posebno naravo dela.

Iz uporabe politike prejemkov se lahko v skladu z vsakokrat za banko zavezujočimi predpisi izvzame določenega zaposlenega s posebno naravo dela, če banka na podlagi izvedbe samoocene oceni, da ne izpolnjuje pogojev, določenih s politiko prejemkov za to, da bi njegove poklicne dejavnosti imele pomemben vpliv na profil tveganosti banke.

Za ugotavljanje uspešnosti zaposlenih s posebno naravo dela se vsako leto opredelijo finančna in nefinančna merila uspešnosti. Finančna merila sestavljajo cilji NLB, ki jih vsako leto potrdi nadzorni svet in veljajo za vse zaposlene s posebno naravo dela. Merila uspešnosti za zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v nadzorno funkcijo, se oblikujejo na podlagi ciljev nadzorne funkcije in so neodvisni od uspešnosti organizacijskega dela, ki ga nadzorujejo.

V tabeli 49 so prikazane različice izplačil variabilnega dela, ki so odvisne od doseganja zastavljenih ciljev zaposlenih s posebno naravo dela, in kakšna višina variabilnega dela pripada zaposlenim s posebno naravo dela v primeru, da so doseženi:

- cilji NLB (oz. NLB Skupine),
- cilji organizacijske enote ali
- osebni cilji zaposlenega s posebno naravo dela.

Tabela 49 – Prikaz možnih različic izplačil variabilnega dela za NLB Skupino

Merilo uspešnosti	Doseganje oziroma preseganje ciljev	Doseganje oziroma preseganje ciljev	Doseganje oziroma preseganje ciljev	Doseganje oziroma preseganje ciljev	Doseganje oziroma preseganje ciljev
1. Cilji NLB Skupine (za Upravo) oziroma cilji NLB	da	ne	da	ne	da/ne
2. Cilji OE	da	da	ne	ne	da/ne
3. Osební cilji	da	da	da	da	ne
Upravičenost do izplačila variabilnega dela	da	da	da	da	ne
Višina variabilnega dela iz naslova: - cilji NLB Skupine/NLB d.d.	Za Upravo in poslovni del: do 2 plači +	Za Upravo in poslovni del: do 2 plači +	Za Upravo in poslovni del: do 2 plači +	Za Upravo in poslovni del: do 2 plači +	Ni izplačil variabilnega dela
- cilji OE	do 2 plači +	do 2 plači +	do 2 plači +	do 2 plači +	
- osebni cilji	do 1 plača = skupaj do 5 plač	do 1 plača = skupaj do 3 plače	do 1 plača = skupaj do 3 plače	do 1 plača = skupaj do 1 plača	
Višina variabilnega dela iz naslova: - cilji NLB Skupine/NLB d.d.	Za druge zaposlene: do 1 plača +	Za druge zaposlene: do 1 plača +	Za druge zaposlene: do 1 plača +	Za druge zaposlene: do 1 plača +	Ni izplačil variabilnega dela
- cilji OE	do 1 plača +	do 1 plača +	do 1 plača +	do 1 plača +	
- osebni cilji	do 1 plača + = skupaj do 3 plače	do 1 plača = skupaj do 2 plači	do 1 plača = skupaj do 2 plači	do 1 plača = skupaj do 1 plača	

V tabeli 50 so opredeljene tudi maksimalne možne višine nagrade zaposlenega glede na doseženo oceno po posameznem cilju.

Tabela 50 – Opredelitev višine nagrade za NLB Skupino

Ocena delovne uspešnosti	Poslovni del	Neposlovni del	Poslovni del in neposlovni del
	Cilji NLB in cilji OE	Cilji NLB in cilji OE	Osební cilji
5 – vsi cilji so preseženi	do 2 plači	do 1 plača	do 1 plača
4 – cilji so v večini preseženi	do 1,5 plače	do 0,75 plače	do 0,75 plače
3 – cilji so doseženi	do 1 plača	do 0,5 plače	do 0,5 plače
2 – cilji delno niso doseženi	-	-	-
1 – cilji niso doseženi	-	-	-

V politiki prejemkov je opredeljeno, da odločitev, ali so bili kriteriji uspešnosti doseženi, in odločitev o izplačilu letnega variabilnega dela za upravo sprejme nadzorni svet, za ostale zaposlene s posebno naravo dela pa uprava banke. Zaposleni, ki ne doseže osebnih ciljev, pa ni upravičen do letnega variabilnega dela plače, ne glede na to, ali so doseženi cilji banke in cilji organizacijske enote. Ravno tako zaposleni ni upravičen do letnega variabilnega dela plače, kolikor grobo krši vrednote NLB Skupine, opredeljene v etičnem kodeksu NLB Skupine.

Nadzorni svet lahko pri ocenjevanju delovne uspešnosti uprave in pri določanju ocen upošteva tudi medletne razmere na bančno-gospodarskem trgu ter doseganje ciljev uprave oceni ob upoštevanju njene aktivnosti zasledovanja najboljšega interesa banke. Izplačilo variabilnega dela prejemkov v NLB Skupini se izvede po potrditvi rezultatov poslovanja NLB na skupščini NLB.

Za leto 2017 je bil zaposlenim s posebno naravo dela izplačan letni variabilni del plače, katerega višina je bila odvisna od ocene doseganja finančnih in nefinančnih meril uspešnosti in v odvisnosti od trajanja mandata posameznega zaposlenega s posebno naravo dela. Hkrati je bil zaposlenim s posebno naravo dela, na podlagi potrditve nadzornega sveta o izpolnitvi vseh pogojev, v letu 2018 izplačan tudi odloženi del variabilnega dela plače za leto 2014.

15.3. Najpomembnejše značilnosti zasnove Politike prejemkov za zaposlene, ki opravljajo posebna dela (člen 450 (1)(c) CRR)

Politika prejemkov spodbuja preudarno in učinkovito upravljanje tveganj.

Za zaposlene s posebno naravo dela je plača sestavljena iz:

- fiksne plače in
- variabilnega dela plače, ki je sestavljen iz:
 - dela, odvisnega od uspešnosti poslovanja NLB Skupine (za upravo) in NLB (za ostale zaposlene s posebno naravo dela),

- dela, odvisnega od uspešnosti organizacijske enote zaposlenega s posebno naravo dela,
- dela, odvisnega od individualne uspešnosti zaposlenega s posebno naravo dela.

Razmerje med variabilnim in fiksnim delom plače se razlikuje glede na poslovno, skupno ali nadzorno/kontrolno funkcijo, ki jo posameznik opravlja.

Višina vpliva se meri z različnimi kriteriji in sicer z vplivom na:

- prihodke,
- stroške,
- kreditna tveganja,
- tveganost poslovanja,
- strategijo poslovanja,
- NLB Skupino,
- 'cross functional delo' in
- število zaposlenih.

Višina vpliva se določi glede na število izpolnjevanja zgoraj navedenih kriterijev:

- dva (2) kriterija ali manj – nizek vpliv
- tri (3) kriteriji – srednji vpliv in
- vsaj štiri (4) kriterije – visok vpliv

Za merjenje uspešnosti zaposlenih s posebno naravo dela se upoštevajo finančna (kvantitativna) in nefinančna (kvalitativna) merila uspešnosti, ki morajo biti vključena vsaj v eno od zgoraj naštetih skupin ciljev.

Merila uspešnosti za zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v nadzorno/kontrolno funkcijo, se oblikujejo na podlagi ciljev njihove funkcije in pristojnosti. Prejemke prejmejo glede na doseganje ciljev, povezanih z njihovimi funkcijami, ti pa morajo biti neodvisni od uspešnosti organizacijskih delov, ki jih nadzorujejo.

Z zaposlenimi s posebno naravo dela se vsako leto opravijo letni razgovori, kjer se določijo pričakovani rezultati oz. cilji, ki se opredelijo za vsakega posameznega zaposlenega, izhajajoč iz strategije NLB, ciljev NLB ter razvojnih in projektih ciljev banke.

Cilji NLB oziroma NLB Skupine

Cilje NLB in NLB Skupine za vsako poslovno leto določi uprava banke, potrdi pa jih nadzorni svet. Za upravo se upoštevajo cilji, kot so določeni za NLB Skupino. Za ostale zaposlene s posebno naravo dela pa se upoštevajo cilji, določeni za NLB.

Maksimalna možna višina variabilnega dela plače ob doseganju ciljev NLB oziroma NLB Skupine sta dve plači za upravo in zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v poslovno funkcijo, in ena plača za ostale zaposlene s posebno naravo dela.

Pri opredelitvi ciljev NLB Skupine se določijo finančni in nefinančni kazalci uspešnosti. Za leto 2018 so bili ti kazalci:

- Finančni kazalci uspešnosti (doseganje planskih vrednosti):
 - neto dobiček po davkih,
 - donos na kapital (ROE) po davkih,
 - celotni prihodki,
 - celotni stroški,
 - razmerje med stroški in prihodki (CIR),
 - neto strošek tveganja¹;
- Nefinančni kazalci:
 - doseganje planske vrednosti deleža nedonosnih izpostavljenosti (količnik NPE po definiciji EBA),
 - zniževanje obsega nedonosnih izpostavljenosti,
 - izpolnjevanje zavez Evropski Komisiji,

¹ Neto strošek tveganja = neto oblikovane kreditne slabitve in rezervacije v obdobju/povprečni neto krediti nebančnemu sektorju

- izpolnjevanje zastavljenih ciljev na področju družbene odgovornosti,
- izvedba aktivnosti v zvezi s privatizacijo (glede na plan).

Cilji organizacijske enote zaposlenega s posebno naravo dela

Iz ciljev NLB Skupine oz. NLB izhajajo cilji organizacijskih enot, ki jih za zaposlene s posebno naravo določi nadrejeni član uprave in predstavljajo tako finančna kot nefinančna merila (predvsem v neposlovnih OE). Pri določanju ciljev organizacijske enote se upoštevajo povezani cilji med različnimi organizacijskimi enotami ('cross-functional goals'), cilji, ki se nanašajo na cilje NLB Skupine po t.i. business line-u posameznih področij, vključenost v projekte ipd.

Maksimalna možna višina variabilnega dela plače ob doseganju ciljev organizacijske enote sta dve plači za upravo in zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v poslovno funkcijo, ter ena plača za ostale zaposlene s posebno naravo dela.

Osební cilj zaposlenega s posebno naravo dela (razvojni, projektni in drugi cilji)

Razvojni oz. osebni cilji predstavljajo nefinančna merila uspešnosti zaposlenega s posebno naravo dela in vključujejo osebni razvoj zaposlenega, ki se lahko meri z rezultati organizacijske klime in izboljšanjem kompetenc, kar lahko merimo z ocenjevalnim orodjem 360°.

Maksimalna možna višina variabilnega dela plače je ena plača zaposlenega s posebno naravo dela.

Variabilnega dela prejemkov se ne sme dodeliti ali izplačati, če bi bila s tem ogrožena trdna kapitalna osnova banke. V kolikor bi bilo ugotovljeno, da je trdnost kapitalne osnove banke ogrožena, mora banka pri dodelitvi in izplačilu variabilnih prejemkov v potrebnem obsegu izvesti naslednje ukrepe:

- znižati proračun variabilnih prejemkov za preteklo poslovno leto, lahko tudi na nič,
- uporabiti potrebne ukrepe za prilagoditev uspešnosti, zlasti maluse za znižanje že dodeljenih odloženih variabilnih prejemkov,
- znižati že izplačane variabilne prejemke z uporabo dogovorov o vračilu variabilnih prejemkov,
- uporabiti neto dobiček institucije za tisto leto in po možnosti za naslednja leta za namen krepitve kapitalne osnove.

Odlog izplačila variabilnega dela

Variabilni prejemek se v skladu z usmeritvami EBA ter Usmeritvami Banke Slovenije, zaposlenim s posebno naravo dela za posamezno poslovno leto v delu, v katerem ne presega 50.000,00 EUR, izplača v denarju, po naslednjem modelu:

- 50 % se izplača po potrditvi rezultatov poslovanja na skupščini banke,
- 50 % se izplača po preteku treh let.

Variabilni prejemek zaposlenega s posebno naravo dela, ki je dodeljen za posamezno poslovno leto, se v delu v katerem presega znesek 50.000,00 EUR, izplača po naslednjem modelu:

- 50 % v denarju
- 50 % v finančnih instrumentih, pri čemer lahko pridobitelj te instrumente prenese le z dovoljenjem banke, ki se lahko izda šele po poteku najmanj dveh let od pridobitve

Po obdobju odložitve se izplačilo izvede najkasneje v treh mesecih po potrditvi rezultatov poslovanja na skupščini NLB.

NLB pred izplačilom odloženega variabilnega dela plače preveri, ali so izpolnjeni vsi pogoji za izplačilo. Nadzorni svet banke lahko sprejme enostransko odločitev o višini izplačila odloženega dela variabilnega dela plače uprave banke, uprava banke pa lahko sprejme enostransko odločitev o višini izplačila odloženega dela variabilnega dela plače drugega posameznega zaposlenega, in sicer:

- zaposlenemu s posebno naravo dela se izplača 100-odstotni del odloženega dela variabilnega dela plače v primeru, ko poslovanje banke v obdobju odložitve izplačila ne izkazuje negativnih trendov, ki bi bili posledica sprejetih odločitev zaposlenega s posebno naravo dela, in pri delu zaposlenega s posebno naravo dela ni prišlo do hujše kršitve predpisov in notranjih aktov banke, zlorabe ter negospodarnega ravnanja. NLB bo pri presoji teh ravnanj upoštevala načelo ničelne tolerance, kot hujše kršitve predpisov pa na primer štela ravnanja, ki bi imela znake kaznivih dejanj, prekrškov, kršitve obveznosti iz delovnega razmerja, oziroma dejanja, ki bi pomenila nasprotje interesov s poslovnimi interesi banke, ter koruptivna ravnanja, ki bi predstavljala in okrepila netransparentnost pri sprejemanju poslovnih odločitev pri opravljanju funkcij v banki. Kot negospodarna ravnanja se

bodo presojala vsa ravnanja, ki bi bila storjena naklepno ali iz hude malomarnosti, banki pa povzročila škodo;

- zaposlenemu s posebno naravo dela se del odloženega dela variabilnega dela plače ne izplača v primeru, ko poslovanje banke v obdobju odložitve izplačila izkazuje materialne negativne trende, ki so posledica sprejetih odločitev zaposlenega s posebno naravo dela.

Izplačilo variabilnega dela plače za leto 2017

Skladno s 7. točko 170. člena ZBan-2 je Politika prejemkov oblikovana tako, da je lahko najmanj 50 % variabilnega prejemka zaposlenega s posebno naravo dela sestavljenega iz navadnih oziroma prednostnih delnic banke ali z delnicami povezanih instrumentov oziroma enakovrednih nadenarnih instrumentov, kadar delnice banke niso uvrščene na organiziran trg, pri čemer lahko pridobitelj te delnice oziroma instrumente prenese le z dovoljenjem banke, ki se lahko izda šele po poteku najmanj dveh let od pridobitve. Pri tem mora banka v skladu z drugim odstavkom navedenega člena upoštevati navedeno načelo (kakor tudi ostala načela politik prejemkov) na način in v obsegu, ki ustreza njeni velikosti, notranji organiziranosti ter naravi, obsegu in zapletenosti dejavnosti, ki jih opravlja. Ker delnice banke ne kotirajo na borzi, bi bilo treba del variabilnega prejemka izplačati v navedenih finančnih instrumentih, vendar se na podlagi usmeritev Banke Slovenije to pravilo ne uporablja, kadar variabilni del znaša manj kot 50.000 EUR bruto.

Nadzorni svet je sprejel sklep za izplačilo nagrade članom uprave 22. junija 2018. Uprava banke je tako dne 26. junija 2018 potrdila sklep, da se zaposlenim s posebno naravo dela izplača pripadajoči variabilni del na podlagi dejanskih ocen upravičencev do variabilnega dela tako, da se 50 % izplača takoj, 50 % variabilnega dela pa se odloži in se izplača po preteku treh let. Izplačilo je bilo izvedeno 11. julija 2018.

Opredelitev ciljev za zaposlene s posebno naravo dela v letu 2018

Načrtovanje in ocenjevanje za zaposlene s posebno naravo dela se izvajata enkrat letno; načrtovanje ciljev praviloma do konca januarja, ocenjevanje delovne uspešnosti pa do konca marca oz. ko so znani rezultati poslovanja.

V letu 2018 je cilje NLB potrdil nadzorni svet in so bili za vse zaposlene s posebno naravo dela vključeni v obrazce za spremljanje delovne uspešnosti. *Cilji za posamezne organizacijske enote* so bili postavljeni z vrha navzdol, kar pomeni, da je vsak član uprave opredelil cilje za svoje neposredno podrejene zaposlene s posebno naravo dela, ti pa nato po liniji vodenja navzdol. Cilji organizacijske enote so lahko finančni ali nefinančni, morajo pa biti opredeljeni po metodi "SMART", kar pomeni, da morajo biti jasni (specifični), merljivi (ali preverljivi), izzivalni, časovno opredeljeni ter vredni truda (sprejemljivi).

Pri postavljanju ciljev se opredeli naslednje:

- število ciljev – glede na zahtevnost dela praviloma 3–5 ključnih ciljev, ki se med obdobji lahko spreminjajo,
- utež (ponder) – določena utež oz. ponder, ki odraža pomembnost opredeljenega cilja,
- rok – opredelitev datuma začetka in datuma zaključka cilja,
- podcilj oz. glavne aktivnosti za doseg cilja,
- merilo/kriterij – opredelitev kazalnikov za ugotavljanje doseganja ciljev,
- ciljna vrednost – opredelitev pričakovanega rezultata.

Pri postavljanju ciljev se upošteva vzpostavljeni 'Opredelitev pripravljenosti za prevzemanje tveganj' in 'Strategijo prevzemanja in upravljanja tveganj', ki opredelujeta nagnjenost k prevzemanju tveganj v okviru ciljev KPI & KRI.

Osební cilji za vse zaposlene s posebno naravo dela so bili določeni individualno za vsakega posameznega zaposlenega, odvisno od ocene nadrejenega direktorja oziroma člana uprave za področje, na katerem je potreben razvoj zaposlenega s posebno naravo dela, ter od ocene na podlagi testiranj DNLA, rezultatov organizacijske klime in osebnih razvojnih usmeritev.

15.4. Razmerje med fiksnimi in variabilnimi prejemki (člen 450 (1)(d) CRR)

Razmerje med fiksnim in variabilnim delom plače se razlikuje glede na funkcijo, ki jo posameznik opravlja, in sicer:

- za zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v poslovno funkcijo, lahko razmerje med fiksnim in variabilnim delom plače znaša največ 60 % : 40 %;
- za zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v skupno (ostale strokovne službe) in nadzorno funkcijo, lahko razmerje med fiksnim in variabilnim delom plače znaša največ 80 % : 20 %.

V pogodbi o zaposlitvi se lahko določi fiksni variabilni del zaposlenega s posebno naravo dela le za prvo leto zaposlitve, v skladu z dolgoročnimi interesi banke, vključno s pravili glede uspešnosti zaposlenega ter pravili glede zadržanja, odložitve in vračila sredstev.

Nadzorni svet lahko od člana uprave oziroma uprava banke od ostalih zaposlenih s posebno naravo dela zahteva vrnitev že izplačanega variabilnega dela ali njegovega sorazmernega dela (tretji odstavek 270. člena ZGD-1):

- če se pravnomočno ugotovi ničnost letnega poročila in se ničnostni razlogi nanašajo na postavke ali dejstva, ki so bili podlaga za določanje variabilnega dela plače, ali
- na podlagi posebnega revizorjevega poročila, s katerim se ugotovi, da so bili napačno uporabljeni kriteriji za določitev nagrade ali da pri tem odločilni računovodski, finančni in drugi podatki ter kazalniki niso bili pravilno ugotovljeni ali upoštevani.

Za letno delitev variabilnega dela plače se določi maksimalna višina variabilnega dela plače, in sicer:

- za zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v poslovno funkcijo, se lahko izplača variabilni del plače največ v višini petih plač zaposlenega s posebno naravo dela;
- za ostale zaposlene s posebno naravo dela se lahko izplača variabilni del plače največ v višini treh plač zaposlenega s posebno naravo dela.

	Cilji NLB (oz. NLB Skupine za enoto za Upravljanje NLB Skupine)	Cilji organizacijske enote	Razvojni (osebni) cilji zaposlenega s posebno naravo dela	Maksimalna možna višina izplačanega variabilnega dela
Poslovni del	do 2 plači	do 2 plači	do 1 plača	do 5 plač
Drugo razen poslovnega dela	do 1 plača	do 1 plača	do 1 plača	do 3 plače

Maksimalna možna višina celotnega prejemka zaposlenega s posebno naravo dela je omejena na 15-kratnik povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji oz. 10-kratnik povprečne bruto plače zaposlenih v NLB. Maksimalna višina prejemkov je omejena na višji od obeh omenjenih zneskov. Dodatno k drugim veljavnim omejitvam, variabilni del plače posameznega člana uprave NLB d.d. za posamezno leto ne more presegati 3,6-kratnika njegove plače za zadnji mesec pred izplačilom variabilnega dela plače.

15.5. Informacije o merilih uspešnosti, na katerih temelji pravica do delnic, opcij ali variabilnih sestavin prejemkov (člen 450 (1) (e) CRR)

V skladu z usmeritvijo iz 6. točke Usmeritev Banke Slovenije v zvezi z uporabo načela sorazmernosti pri izvajanju politik prejemkov z dne 22.11.2016, je banka za opredelitev variabilnega prejemka za namene iz 7. točke prvega odstavka 170. člena ZBan-2 določila spodnji prag tako, da variabilni prejemki zaposlenega za posamezno leto, ki ne presegajo zneska 50.000 EUR bruto, praviloma ne predstavljajo variabilnega prejemka za namene 7. točke 1 odstavka 170. člena ZBan-2. Enak znesek se, upoštevajoč načelo sorazmernosti, določi tudi na ravni NLB Skupine.

Skladno s tem, v letu 2018 variabilni prejemki niso bili izplačani v navadnih oziroma prednostnih delnicah banke ali z delnicami povezanih instrumentih oziroma enakovrednih nadenarnih instrumentih.

V kolikor bi morala banka v skladu z zavezujočimi predpisi del variabilnega prejemka določenega posameznika izplačati bodisi v navadnih ali prednostnih delnicah banke ali z delnicami povezanih instrumentih oziroma enakovrednih nadenarnih instrumentih, kadar delnice banke niso uvrščene na organiziran trg, se pri odločanju variabilnega prejemka upošteva kriterij, s katerim banka zagotavlja združljivost s preudarnim in učinkovitim upravljanjem tveganj.

Uprava in nadzorni svet banke vsako leto potrdita vsebino finančnega instrumenta, ki s tem postane sestavni del politike prejemkov.

15.6. Glavni parametri in utemeljitev za vsako shemo variabilnih sestavin ter druge nedenarne ugodnosti (člen 450 (1) (f) CRR)

Glavni parametri variabilnih sestavin so v pogodbi o zaposlitvi določeni skladno z Zakonom o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnostih (ZPPOGD) ter ZBan-2.

Variabilni del plače je omejen skladno z ZPPOGD. Skladno s politiko prejemkov banke pa je višina variabilnega dela omejena na pet plač za upravo in poslovni del banke oziroma na tri plače za neposlovni del banke.

Druge pravice članov uprave so določene s Pravilnikom o določanju drugih pravic iz pogodb o zaposlitvi poslovnih oseb oziroma z drugimi akti banke.

Pravilnik ureja nabor in omejitve morebitnih drugih pravic poslovnih oseb, ki se lahko določijo v pogodbi o zaposlitvi, v skladu z določili ZPPOGD pa so tovrstne pravice urejene s posebnim aktom oziroma pravili nadzornega sveta banke. Nabor drugih pravic zajema:

- službeni avtomobil v službene in zasebne namene,
- službeni avtomobil z voznikom,
- službeni mobilni telefon,
- letalski prevoz,
- namestitve v Ljubljani,
- nadomestilo za ločeno življenje,
- kadrovske stanovanjske kredit,
- poslovna kartica Eurocard NLB,
- poslovna reprezentanca,
- nezgodno zavarovanje,
- zdravstvena zavarovanja,
- prostovoljno kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- managerski zdravstveni pregled,
- izobraževanje,
- članarine,
- parkirni prostor,
- nastanitev na službeni poti,
- zavarovanje odgovornosti do tretjih oseb,
- regres in
- plačilo stroškov izobraževanja mladoletnih otrok članov uprave.

15.7. Kvantitativne informacije glede prejemkov (člena 450 (1) (g) in (h) CRR)

Tabela 51 – Obračunani prejemki v letu, združeni po segmentih poslovanja za NLB Skupino

2018	Nadzorni svet	Uprava	Investicijsko bančništvo	Poslovanje s prebivalstvom	Upravljanje premoženja	Korporativne funkcije	Funkcije neodvisne kontrole	Vse ostalo
Člani (število zaposlenih)	24	47	-	-	-	-	-	-
Število identificiranih zaposlenih v FTE	-	-	2,00	41,03	6,92	6,37	22,40	86,05
Število identificiranih zaposlenih na višjih vodstvenih položajih	-	-	2	42	7	7	23	87
Skupni fiksni del prejemkov (v EUR)	318.210	4.194.175	143.452	2.248.637	372.219	451.974	1.087.726	4.575.699
Od tega: fiksni del prejemkov izplačan v gotovini	318.210	4.194.175	143.452	2.248.637	372.219	451.974	1.087.726	4.575.699
Skupni variabilni del prejemkov (v EUR)	-	1.102.318	66.342	1.039.335	134.521	78.937	235.913	910.660
Od tega: variabilni del prejemkov	-	1.102.318	66.342	1.039.335	134.521	78.937	235.913	910.660
Skupni znesek zadržanega variabilnega dela prejemkov, dodeljenega v letu (v EUR)	-	503.981	26.271	397.155	48.593	36.886	95.451	402.447
Od tega: zadržana variabilni del prejemkov, dodeljenega v letu	-	503.981	26.271	397.155	48.593	36.886	95.451	402.447
Dodatne informacije o višini skupnih variabilnih prejemkih								
Čl. 450 h(iii)CRR; skupni znesek neizplačanega zadržanega variabilnega dela prejemkov, dodeljenega v prejšnjih obdobjih in ne v letu (v EUR)	-	568.980	40.359	670.429	83.642	30.331	139.645	533.778

2017	Nadzorni svet	Uprava	Investicijsko bančništvo	Poslovanje s prebivalstvom	Upravljanje premoženja	Korporativne funkcije	Funkcije neodvisne kontrole	Vse ostalo
Člani (število zaposlenih)	34	48	-	-	-	-	-	-
Število identificiranih zaposlenih v FTE	-	-	3,00	38,40	7,98	9,27	21,74	91,47
Število identificiranih zaposlenih na višjih vodstvenih položajih	-	-	3	39	8	10	23	92
Skupni fiksni del prejemkov (v EUR)	330.876	4.441.184	195.445	3.135.419	428.966	483.990	1.136.671	5.221.280
Od tega: fiksni del prejemkov izplačan v gotovini	330.876	4.441.184	195.445	3.135.419	428.966	483.990	1.136.671	5.221.280
Skupni variabilni del prejemkov (v EUR)	-	852.932	55.226	782.747	86.769	117.292	179.498	866.487
Od tega: variabila v gotovini	-	852.932	55.226	782.747	86.769	117.292	179.498	866.487
Skupni znesek zadržanega variabilnega dela prejemkov, dodeljenega v letu (v EUR)	-	392.540	26.026	378.345	40.707	52.840	81.336	406.896
Od tega: zadržana variabila v gotovini v letu	-	392.540	26.026	378.345	40.707	52.840	81.336	406.896
Dodatne informacije o višini skupnih variabilnih prejemkih								
Čl. 450 h(iii)CRR; skupni znesek neizplačanega zadržanega variabilnega dela prejemkov, dodeljenega v prejšnjih obdobjih in ne v letu (v EUR)	-	602.867	26.933	558.737	73.809	49.993	112.507	551.066

Funkcija nadzornega sveta vključuje tako člane nadzornega sveta NLB kot tudi člane nadzornih svetov članic NLB Skupine, kjer to vlogo opravljajo tudi zaposleni NLB s posebno naravo dela. Ti zaposleni ne prejemajo nadomestila za opravljanje funkcije nadzora. Plačila posameznih članov uprave, drugega ključnega posloводства in članov nadzornega sveta NLB kot matične banke so razkrita v Letnem poročilu NLB Skupine 2018 v poglavju Razkritja glede povezanih oseb (stran 336).

15.8. Posamezniki s prejemki v znesku 1 milijon EUR ali več (člena 450 (1) (i) in (j) CRR)

Nobenemu zaposlenemu s posebno naravo dela ni bilo v letu 2018 izplačanih 1 milijon EUR ali več prejemkov. Izplačila članom uprave so razkrita v Letnem poročilu NLB Skupine 2018 v poglavju Razkritja glede povezanih oseb (stran 336).

16. Priloge

16.1. Priloga 1 Informacija, ali je institucija ustanovila ločen odbor za tveganja ali ne ter kolikokrat se je odbor za tveganja sestel (Člen 435 (2) (d) CRR)

NLB ima vzpostavljeno Komisijo za tveganja kot svetovadni organ nadzornega sveta. Leta 2018 se je komisija sestala petkrat.

16.2. Priloga 2 Izjava uprave o ustreznosti ureditev upravljanja likvidnostnega tveganja

Uprava NLB ima trdno stališče, da ima Skupina:

- zagotovljeno skladnost glede ureditve upravljanja likvidnosti v smislu pripravljenosti za prevzemanje tveganj v Skupini in
- vzpostavljene ustrezne sisteme za upravljanje likvidnostnega tveganja v smislu pripravljenosti za prevzemanje tveganj in strategije s področja tveganj.

Uprava NLB

16.3. Priloga 3 Izjava o likvidnostnem tveganju, ki jo je odobrila uprava v povezavi s poslovno strategijo

Uprava NLB Skupine je mnenja, da ima Skupina močno likvidnostno pozicijo in vzpostavljeno trdno upravljanje likvidnostnega tveganja. V skladu s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj je toleranca do likvidnostnega tveganja nizka, zato Skupina ves čas vzdržuje zadostno raven likvidnostnih rezerv in razpršene vire financiranja. Likvidnostne rezerve so visoko kakovostna finančna sredstva, ki se lahko pretvorijo v denar ali zastavijo za zavarovanje financiranja v običajnih okoliščinah in v stresnih razmerah.

Upravljanje je vzpostavljeno na način, ki omogoča zanesljiv proces za kratkoročno in dolgoročno prepoznavanje, merjenje, spremljanje in nadzorovanje likvidnostnega tveganja. Likvidnostna pozicija in gibanja se stalno preverjajo. Skupina je uvedla različna orodja za merjenje likvidnostnega tveganja v obliki

ročnostnih struktur, stresnih testov, likvidnostnih projekcij prihodnjega denarnega toka, točkovnih modelov itn.

Vse strateške članice NLB Skupine (bančne članice) se financirajo same. Financiranje znotraj Skupine se zagotavlja samo nestrateškim članicam, ki so v postopku dezinvestiranja (likvidacije).

Sistem limitov je usklajen s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj in odraža toleranco Skupine do tveganj. Postavljeni limiti omogočajo pravočasno prepoznavanje in zmanjševanje tveganj.

Strukturni kazalniki likvidnosti so ustrezni in znotraj predpisanih vrednosti. Glavna funkcija teh limitov/ciljev tveganj je ugotoviti in potrditi, ali določene aktivnosti vodijo pripravljenost za prevzemanje tveganj v Skupini v smeri skupnih strateških ciljev. Vse bančne članice so zelo likvidne. Skupina ima trdno likvidnost. V takem okolju banka posveča veliko pozornosti strukturi in koncentraciji likvidnostnih rezerv.

Likvidnost	NLB Skupina		NLB	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
LCR	361%	276%	417%	300%
NSFR	159%	149%	156%	144%
LTD neto	68,3%	70,8%	63,6%	67,4%
Obremenjene likvidnostne rezerve	59.696	68.140	59.696	62.625
Neobremenjene likvidnostne rezerve	4.746.706	5.028.186	3.723.286	4.079.316
Neobremenjene likvidnostne rezerve v skupnih sredstvih	37%	41%	42%	47%
Delež depozitov nebančnega sektorja	82%	81%	80%	78%

*Likvidnostne rezerve ne vključujejo obveznih rezerv pri centralnih bankah.

16.4. Priloga 4

Izjava glede notranjih kontrol in postopkov (Člen 38 EBA Smernic)

Podpisani

POTRJUJEMO

da so, kakor določajo Smernice EBA o zahtevah po razkritju informacij iz dela 8 Uredbe (EU) št. 575/2013, člen 38, so razkritja pripravljena v skladu s Politiko razkritij NLB Skupine s področja upravljanja s tveganji in kapitalom ter v skladu s sprejetimi postopki notranjega nadzora.

Ljubljana, 12. april 2019

Anica Knavs
direktorica,
Finančno računovodstvo
in operativa

Igor Zalar
direktor,
Tveganja

Archibald Kremser
član uprave

Andreas Burkhardt
član uprave

16.5. Priloga 5

EU LI3 – Pregled razlik v obsegi konsolidacije (po posameznih subjektih) NLB Skupine

Ime subjekta	Metoda konsolidacije za računovodske namene	Metoda konsolidacije za regulativne namene				Opis subjekta
		Polna konsolidacija	Kapitalska metoda	Sorazmerna konsolidacija	Niti konsolidirane niti odbit	
NLB Banka a.d., Skopje	Polna konsolidacija	X				Bančništvo
NLB Banka a.d., Podgorica	Polna konsolidacija	X				Bančništvo
NLB Banka a.d., Banja Luka	Polna konsolidacija	X				Bančništvo
NLB Banka sh.a., Priština	Polna konsolidacija	X				Bančništvo
NLB Banka d.d., Sarajevo	Polna konsolidacija	X				Bančništvo
NLB banka a.d., Beograd	Polna konsolidacija	X				Bančništvo
NLB Srbija d.o.o., Beograd	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
NLB Skladi d.o.o., Ljubljana	Polna konsolidacija	X				Upravljanje s sredstvi
NLB Crna gora d.o.o., Podgorica	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
NLB Leasing d.o.o. - v likvidaciji, Ljubljana	Polna konsolidacija	X				Finance
Optima Leasing d.o.o., Zagreb "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X				Finance
NLB Leasing Podgorica d.o.o. "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X				Finance
NLB Leasing d.o.o., Beograd "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X				Finance
NLB Leasing d.o.o., Sarajevo	Polna konsolidacija	X				Finance
NLB Lizing d.o.o.e.l., Skopje "vo likvidacija"	Polna konsolidacija	X				Finance
TARA HOTEL d.o.o., Budva	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
PRO-REM d.o.o., Ljubljana "v likvidaciji"	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
OL Nekretnine d.o.o., Zagreb "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
BH-RE d.o.o., Sarajevo	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
REAM d.o.o., Beograd	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
REAM d.o.o., Podgorica	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
REAM d.o.o., Zagreb	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
SR-RE d.o.o., Beograd	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
SPV 2 d.o.o., Beograd	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
S-REAM d.o.o., Ljubljana	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
CBS Invest d.o.o., Sarajevo	Polna konsolidacija	X				Nepremičnine
NLB InterFinanz AG, Zurich "in likvidation"	Polna konsolidacija	X				Finance
NLB InterFinanz Praha "v likvidaci"	Polna konsolidacija	X				Finance
NLB InterFinanz Beograd "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X				Finance
Prospera Plus d.o.o., Ljubljana "v likvidaciji"	Polna konsolidacija	X				Turizem in gostinstvo
LHB AG, Frankfurt	Polna konsolidacija	X				Finance
Prvi Faktor, Beograd "v likvidaciji"	Kapitalska metoda				X	Finance
Prvi Faktor, Ljubljana "v likvidaciji"	Kapitalska metoda				X	Finance
Prvi Faktor, Sarajevo "v likvidaciji"	Kapitalska metoda				X	Finance
Prvi Faktor, Zagreb "v likvidaciji"	Kapitalska metoda				X	Finance
NLB Vita d.d., Ljubljana	Kapitalska metoda				X	Zavarovalništvo
Arg Nepremicnine d.o.o.	Kapitalska metoda		X			Nepremičnine
Bankart d.o.o., Ljubljana	Kapitalska metoda		X			Kartično poslovanje

Družbe, ki niso niti konsolidirane niti odbite, niso konsolidirane:

- v skladu s členom 19 CRR (to se nanaša na članice Skupine Prvi Faktor),
- zavarovalnica (NLB Vita).

16.6. Priloga 6

Pomembne praktične ali pravne ovire za takojšnji prenos kapitala ali poravnavo obveznosti med nadrejeno družbo in podrejenimi družbami (člen 436 (c) in (d) CRR)

V NLB Skupini ni pomembnejših praktičnih ali pravnih ovir za takojšnji prenos kapitala ali poravnavo obveznosti med nadrejeno družbo in podrejenimi družbami. Pri morebitnem prenosu kapitala je treba upoštevati določbe glede zagotavljanja minimalnega kapitala v skladu s CRR in ZBan-2. Pri podrejenih bankah moramo upoštevati tudi določbe glede likvidnosti, kapitalske ustreznosti in obsega kapitala za pokrivanje vseh tveganj, vse v skladu z zakonskimi predpisi posameznih članic.

Pri družbi za upravljanje sredstev (NLB Skladi) izhajajo določbe glede kapitalske ustreznosti in obsega kapitala za pokrivanje tveganj iz Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje.

Za več nestrateskih leasing družb, ki so v postopku likvidacije, obstaja omejitev, izhajajoča iz lokalnih zakonov o gospodarskih družbah, ki določa, da v postopku likvidacije ne smejo izplačevati dividend ali vračati sredstev delničarjem, dokler ne poplačajo vseh obveznosti. Postopek likvidacije je lahko končan po zaključku vseh sodnih postopkov, pri čemer se sredstva, namenjena vrnitvi delničarjem, ki presegajo delniški kapital, upoštevajo kot dividenda.

Obstajajo tudi pogodbene omejitve, ki jih moramo upoštevati in izhajajo iz podrejenih posojil, ki jih je NLB odobrila dvema podrejenima bankama, in sicer NLB Banki Skopje in NLB Banki Banja Luka, ter podrejenemu podjetju NLB InterFinanz Zürich AG in Liquidation. Skladno z lastnostmi podrejenih posojil taka posojila ne smejo biti poplačana ob zapadlosti, temveč šele po poravnavi vseh nepodrejenih obveznosti in le v obsegu preostalih bančnih sredstev v postopku stečaja ali likvidacije.

Vse podrejene družbe NLB Skupine, ki niso vključene v bonitetno konsolidacijo, so na dan 31. decembra 2018 izpolnjevale zahtevani minimum kapitala.

16.7. Priloga 7

Seznam vseh zahtevanih razkritij, kot jih predpisuje del 8 CRR

Člen	Zahteva	Poglavje	Stran
435	Politika in cilji upravljanja s tveganji		
1.	Cilji in politike tveganj		
	(a) strategije in procesi za upravljanje tveganj	4.1, 7.1, 9.1	24, 60, 70
	(b) struktura in organizacija ustrezne funkcije za upravljanje tveganj, vključno z informacijami o njeni hierarhiji in statusu, ali druge ustrezne ureditve	4.1, 7.1, 9.1	24, 60, 70
	(c) obseg in narava poročanja o tveganjih in sistemih merjenja	4.1, 7.1, 9.1	24, 60, 70
	(d) politike za varovanje pred tveganjem in njegovo zmanjševanje ter strategije in procesi za spremljanje stalne učinkovitosti varovanj pred tveganji in zmanjševanji tveganj	4.1, 7.1, 9.1	24, 60, 70
	(e) izjava upravljalnega organa o ustreznosti ureditev upravljanja tveganj institucije, ki zagotavlja, da vzpostavljeni sistemi za upravljanje tveganj ustrezajo profilu in strategiji institucije	4.1	24
	(f) strnjena izjava upravljalnega organa o tveganju, v kateri je kratko in jedrnatopisane celoten profil tveganosti institucije, povezan s poslovno strategijo; ta izjava vključuje ključne kazalnike in podatke, ki zunanjim zainteresiranim stranem zagotavljajo celosten vpogled v način, kako institucija upravlja tveganja, razkrivajo pa tudi, kako je profil tveganosti institucije povezan z ravno sprejemljivega tveganja, ki jo določipravljalni organ	4.1	24
2.	Informacije, vključno z rednimi, vsaj letnimi posodobitvami, glede ureditve upravljanja		
	(a) število direktorskih mest, ki jih zasedajo člani upravljalnega organa	4.2	36
	(b) politika zaposlovanja za izbor članov upravljalnega organa ter njihovo dejansko znanje, veščine in izkušnje	4.3	36
	(c) politika glede raznolikosti pri izboru članov upravljalnega organa, splošni in konkretni cilji te politike ter v kolikšni meri so bili doseženi	4.4	37
	(d) ali je institucija ustanovila ločen odbor za tveganja ali ne ter kolikokrat se je odbor za tveganja sestel	16.1	94
	(e) opis toka informacij glede tveganj do upravljalnega organa	4.1	24
436	Področje uporabe		
	(a) ime institucije, za katero veljajo zahteve te uredbe	1	9
	(b) pregled razlik v podlagi konsolidacije za računovodske in bonitetne namene, s kratkim opisom zadevnih subjektov in obrazložitvijo, ali so: polno konsolidirane, sorazmerno konsolidirane, odbite od kapitala, niti konsolidirane niti odbite	2, 16.5	10-11, 96
	(c) vse trenutne ali predvidene pomembne praktične ali pravne ovire za takojšnji prenos kapitala ali poravnavo obveznosti med nadrejeno osebo in podrejenimi družbami	2, 16.6	96
	(d) zbirni znesek, za katerega je dejanski kapital nižji od zahtevanega v vseh podrejenih družbah, ki niso vključene v konsolidacijo, in ime ali imena teh podrejenih družb	2, 16.6	96
	(e) po potrebi okoliščine za uporabo določb členov 7 in 9	/	/
437	Kapital		
	(a) celovita uskladitev postavk navadnega lastniškega temeljnega kapitala, postavk dodatnega temeljnega kapitala, postavk dodatnega kapitala ter filtrov in odbitkov v skladu s členi 32 do 35, 36, 56, 66 ter 79, ki se nanašajo na kapital institucije, z bilanco stanja v revidiranih finančnih izkazih institucije	3.7	22
	(b) opis glavnih značilnosti instrumentov navadnega lastniškega temeljnega kapitala in instrumentov dodatnega temeljnega kapitala ter instrumentov dodatnega kapitala, ki jih izda institucija	3.4	17
	(c) vsa določila in pogoji za vse instrumente navadnega lastniškega temeljnega kapitala, instrumente dodatnega temeljnega kapitala ter	3.4	17

instrumente dodatnega kapitala		
(d) ločeno razkritje narave in zneskov:		
(i) vsakega bonitetnega filtra, ki se uporablja v skladu s členi 32 do 35	3.6	20
(ii) vsakega odbitka v skladu s členi 36, 56 in 66		
(iii) postavk, ki niso odbite v skladu s členi 47, 48, 56, 66 in 79		
(e) opis vseh omejitev, ki se uporabljajo za izračun kapitala v skladu s to uredbo, ter instrumentov, bonitetnih filtrov in odbitkov, za katere veljajo te omejitve	3.6	20
(f) kadar institucije razkrijejo kapitalske količnike, izračunane z uporabo sestavin kapitala, določenih na drugačni osnovi kot v tej uredbi, celovita obrazložitev osnove, na kateri so izračunani ti kapitalski količniki	/	/
438 Kapitalske zahteve		
(a) povzetek pristopa institucije k ocenjevanju ustreznosti njenega notranjega kapitala za podporo obstoječih in prihodnjih dejavnosti	3.3	16
(b) na zahtevo zadevnega pristojnega organa rezultat procesa ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala institucije, vključno s sestavo pribitkov iz zahtev po dodatnem kapitalu, na podlagi procesa nadzorniškega pregledovanja iz točke (a) člena 104(1) Direktive 2013/36/EU	/	/
(c) (SA pristop) za institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s poglavjem 2 naslova II dela 3, 8 % zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za vsako kategorijo izpostavljenosti iz člena 112 (= po SA kategorijah)	3.2	15
(d) (IRB pristop) za institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s poglavjem 3 naslova II dela 3, 8 % zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za vsako kategorijo izpostavljenosti, določeno v členu 147; institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členom 153(5) ali 155(2), razkrijejo izpostavljenosti, razvrščene v vsako kategorijo iz razpredelnice 1 v členu 153(5), ali dodeljene vsaki uteži tveganja iz člena 155(2)	/	/
(e) kapitalske zahteve, izračunane v skladu s točkama (b) in (c) člena 92(3); (1) pozicijsko tveganje; (2) velike izpostavljenosti, ki presegajo omejitve iz členov 395 do 401, če je instituciji dovoljeno preseganje teh omejitev; (3) valutno tveganje; (4) tveganje poravnave; (5) tveganje spremembe cen blaga	3.2	15
(f) kapitalske zahteve, izračunane v skladu s poglavji 2, 3 in 4 naslova III dela 3 in ločeno razkrite (= operativna tveganja)	3.2	15
439 Izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke		
(a) obrazložitev uporabljenе metodologije za določanje notranjega kapitala in kreditnih limitov za kreditne izpostavljenosti do nasprotne stranke	7.3	61
(b) obrazložitev politik za zagotavljanje zavarovanja s premoženjem in ustvarjanja kreditnih rezerv	7.4	61
(c) obrazložitev politik v zvezi z izpostavljenostmi tveganju neugodnih gibanj	7.5	61
(d) obrazložitev glede vpliva obsega zavarovanja s premoženjem, ki bi ga morala institucija zagotoviti v primeru znižanja bonitetne ocene	7.6	62
(e) bruto pozitivna poštena vrednost pogodb, učinki pobota, pobotane tekoče kreditne izpostavljenosti, prejeta zavarovanja s premoženjem in neto kreditna izpostavljenost iz naslova izvedenih finančnih instrumentov; neto kreditna izpostavljenost iz naslova izvedenih finančnih instrumentov je kreditna izpostavljenost pri poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti po upoštevanju učinkov iz pravno izvršljivih pogodb o pobotu in dogovorov o zavarovanju s premoženjem	7.6	62
(f) mere vrednosti izpostavljenosti po metodah, določenih v oddelkih 3 do 6 poglavja 6 naslova II dela 3, odvisno od metode, ki je uporabljena	7.6	62
(g) hipotetična vrednost varovanj v obliki kreditnih izvedenih finančnih instrumentov in porazdelitev tekoče kreditne izpostavljenosti po vrstah kreditne izpostavljenosti	/	/
(h) hipotetični zneski poslov s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti, ločeni glede na uporabo za lastni kreditni portfelj institucije in za njene posredniške dejavnosti, vključno s porazdelitvijo uporabljenih produktov kreditnih izvedenih finančnih instrumentov, dodatno razčlenjenih glede na kupljeno in prodano zavarovanje znotraj posamezne skupine produktov	/	/
(i) ocena vrednosti α , če je institucija dobila dovoljenje pristojnih organov za oceno vrednosti α	/	/
Kapitalski blažilniki		
440 1. Proticiklični blažilniki:		
(a) geografska porazdelitev njenih kreditnih izpostavljenosti, ustreznih za izračun proticikličnih kapitalskih blažilnikov	3.5	18
(b) znesek posamezni instituciji lastnega proticikličnega kapitalskega blažilnika	3.5	18

<u>2. Blažilniki za GSPI:</u>		
441	1. Institucije, opredeljene kot GSPI v skladu s členom 131 Direktive 2013/36/EU, na letni ravni razkrivajo vrednosti kazalnikov, uporabljenih za določanje rezultatov institucij v skladu z določitevno metodologijo iz navedenega člena.	/ /
442	Popravki zaradi kreditnega tveganja	
	(a) opredelitev "zapadlosti" in "oslabilnosti" za računovodske namene	5.7 50
	(b) opis pristopov in metod, sprejetih za določanje posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja	5.7 50
	(c) skupni znesek izpostavljenosti po računovodskih pobotih in brez upoštevanja učinkov iz naslova zmanjšanja kreditnega tveganja ter povprečni znesek izpostavljenosti skozi obdobje, razčlenjen na različne vrste kategorij izpostavljenosti	5.2 42
	(d) geografska porazdelitev izpostavljenosti, razčlenjenih v pomembna območja po pomembnih kategorijah izpostavljenosti, in po potrebi tudi dodatne podrobnosti	5.3 42
	(e) porazdelitev izpostavljenosti glede na gospodarsko panogo ali vrsto nasprotne stranke, razčlenjenih po kategorijah izpostavljenosti, vključno s prikazom izpostavljenosti do MSP, ter po potrebi dodatne podrobnosti	5.4 44
	(f) razčlenitev vseh izpostavljenosti po preostali zapadlosti, razčlenjenih glede na kategorije izpostavljenosti, ter po potrebi dodatne podrobnosti	5.5 45
	(g) glede na pomembno gospodarsko panogo ali vrsto nasprotne stranke, znesek: – oslabilnih izpostavljenosti in zapadlih izpostavljenosti, navedenih ločeno – posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja – oblikovanih posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja v obdobju poročanja	5.6 46
	(h) znesek oslabilnih izpostavljenosti in zapadlih izpostavljenosti, navedenih ločeno in razčlenjenih glede na pomembna geografska območja, če je to praktično izvedljivo, vključno z zneski posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja v zvezi z vsakim geografskim območjem	5.6 46
	(i) prikaz sprememb posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja za oslabilne izpostavljenosti, navedenih ločeno; inf. obsegajo: – opis vrste posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja – začetna stanja – zneske popravkov zaradi kreditnega tveganja v obdobju poročanja – zneske ocenjenih bodočih izgub od izpostavljenosti v obdobju poročanja, morebitne druge popravke, vključno s popravki iz naslova sprememb v menjalnih tečajih, poslovnih združitvah, nakupov in prodaj podrejenih družb, in prenose med popravki zaradi kreditnega tveganja – končna stanja	5.7 50
	Posebni popravki zaradi kreditnega tveganja in poplačila, evidentirana neposredno v izkazu poslovnega izida, se razkrijejo ločeno.	5.6 46
443	Neobremenjena sredstva	
	EBA je pripravila regulativne tehnične standarde za razkritje obremenjenih in neobremenjenih sredstev – Uredba (EU) 2017/2295	8 66
444	Uporaba ECAI	
	(a) firme imenovanih ECAI in ECA ter razlogi za morebitne spremembe	6 56
	(b) kategorije izpostavljenosti, za katere se uporablja posamezna ECAI ali ECA	6 56
	(c) opis procesa določanja uteži tveganja za izpostavljenosti, ki niso vključene v trgovalno knjigo, na podlagi bonitet. ocen izdajatelja in izdaje	6 56
	(d) vzporeditev zunanje bonitetne ocene vsake imenovane ECAI ali ECA s stopnjami kreditne kakovosti, predpisanimi v poglavju 2 naslova II dela 3, ob upoštevanju, da te informacije ni treba razkriti, če je institucija usklajena s standardno shemo vzporeditve, ki jo objavi EBA	6 56
	(e) vrednosti izpostavljenosti in vrednosti izpostavljenosti po upoštevanju učinkov zmanjšanja kreditnega tveganja, povezanih z vsako stopnjo kreditne kakovosti, predpisane v poglavju 2 naslova II dela 3, kakor tudi vrednosti odbitkov od kapitala	6, 5.2 56, 42
445	Izpostavljenost tržnemu tveganju	
	ločeno za vsako tveganje + ločeno kapitalska zahteva za obrestno tveganje pozicij v listinjenju	9 69

446 Operativno tveganje		
Institucije razkrijejo pristope za izračun kapitalskih zahtev za operativno tveganje, za katere institucija izpolnjuje pogoje; opis metodologije iz člena 312(2), če jo institucija uporablja, vključno z obrazložitvijo ustreznih notranjih in zunanjih dejavnikov, ki jih institucija upošteva v pristopu merjenja, ter v primeru delne uporabe področje in obseg uporabe različnih uporabljenih metodologij.	14	85
447 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, ki niso vključeni v trgovalno knjigo		
(a) razlikovanje med izpostavljenostmi glede na njihove namene, vključno z razlogi v zvezi s kapitalskimi dobički in strateškimi razlogi, ter pregled uporabljenih računovodskih tehnik in metodologij vrednotenja, vključno s ključnimi predpostavkami in praksami, ki vplivajo na vrednotenje, ter kakršnimikoli pomembnimi spremembami teh praks	11	75
(b) vrednost v bilanci stanja, poštena vrednost in za tiste, s katerimi se trguje na borzi, primerjava s tržno ceno, če se ta pomembno razlikuje od poštene vrednosti	11	75
(c) vrste, narava in zneski izpostavljenosti, s katerimi se trguje na borzi, izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov nejavnih družb v dovolj razpršenih portfeljih in druge izpostavljenosti	11	75
(d) kumulativno realizirani dobički ali izgube, ki izhajajo iz prodaj in likvidacij v zadevnem obdobju	11	75
(e) skupni znesek nerealiziranih dobičkov ali izgub, skupni znesek latentnih dobičkov ali izgub iz prevrednotenja in kateregakoli od teh zneskov, ki je vključen v temeljni ali dodatni kapital	11	75
448 Izpostavljenost obrestnemu tveganju pri postavkah, ki niso vključene v trgovalno knjigo		
(a) narava tveganja obrestne mere in ključne predpostavke (vključno s predpostavkami o predčasnih odplačilih kreditov in gibanju nezapadlih vlog) ter pogostost merjenja obrestnega tveganja	10.1	74
(b) spremembe v donosih, ekonomska vrednost ali drugo ustrezno merilo, ki ga uporablja vodstvo v primeru naglega zvišanja ali znižanja obrestne mere v skladu z metodo vodstva za merjenje obrestnega tveganja, razčlenjeno glede na valuto	10.2	74
449 Listinjenje	/	/
450 Politika prejemkov		
Za kategorije zaposlenih, katerih dejavnosti imajo pomemben vpliv na profil tveganja:		
(a) informacije o procesu odločanja, ki se uporablja pri določanju politike prejemkov, in število sestankov, ki jih je v posl. letu opravil glavni organ za nadzor prejemkov, vključno z, če je to primerno, informacijami o sestavi in pooblastilih komisije za prejemke, zunanjem svetovalcu, katerega storitve so se uporabljale pri določanju politike prejemkov, in vlogo relevantnih zainteresiranih strani	15.1	86
(b) informacije o povezavi med plačilom in uspešnostjo	15.2	87
(c) najpomembnejše značilnosti zasnove sistema prejemkov, vključno z informacijami o merilih, uporabljenih za merjenje uspešnosti in prilagoditev zaradi tveganja, politiki odloga in merilih za dodelitev pravice do izplačila	15.3	88
(d) razmerje med fiksnimi in variabilnimi prejemki, določeno v skladu s členom 94(1)(g) Direktive 36/2013	15.4	91
(e) informacije o merilih uspešnosti, na katerih temelji pravica do delnic, opcij ali variabilnih sestavin prejemkov	15.5	92
(f) glavni parametri in utemeljitev za vsako shemo variabilnih sestavin in druge nedenarne ugodnosti	15.6	93
(g) združene kvantitativne informacije o prejemkih, razčlenjene po področju poslovanja	15.7	93
(h) združene kvantitativne informacije o prejemkih, razčlenjene glede na višje vodstvo in zaposlene, katerih dejavnosti imajo pomemben vpliv na profil tveganosti institucije, pri čemer je navedeno naslednje:		
(i) zneski prejemkov za finančno leto, razdeljeni na fiksne in variabilne prejemke, in število upravičencev	15.7	93
(ii) zneski in oblika variabilnih prejemkov, ločeno na gotovino, delnice, z delnicami povezane instrumente ter druge vrste teh prejemkov		
(iii) zneski neporavnanih odloženih prejemkov, ločeno na del z dodeljeno pravico in brez nje;		
(iv) zneski odloženih prejemkov, dodeljeni v finančnem letu, izplačani in zmanjšani s prilagoditvijo glede na uspešnost		
(v) novi pogodbeno vnaprej dogovorjeni variabilni prejemki in odpravnine v finančnem letu ter število upravičencev do teh plačil;		
(vi) zneski odpravnin, dodeljenih med finančnim letom, število upravičencev in najvišja takšna dodelitev posamezni osebi		

(i) število posameznikov, ki se jim izplača 1 milijon EUR ali več na finančno leto, za izplačilo med 1 milijonom in 5 milijoni EUR, razdeljeno na obroke po 500.000 EUR, in za izplačilo 5 milijonov EUR ali več, razdeljeno na obroke po 1 milijon EUR			15.8	94
(j) na zahtevo države članice ali pristojnega organa celotni prejemek vsakega člana upravljalnega organa ali višjega vodstva			15.8	94
451 Finančni vzvod				
(a) količnik finančnega vzvoda in kako institucija uporablja člen 499(2) in (3)			13	83
(b) razčlenitev mere skupne izpostavljenosti in usklajenost te mere z zadevnimi informacijami, razkritimi v objavljenih računovodskih izkazih			13	83
(c) kadar je to ustrezno, znesek fiduciarnih postavk, za katere je bilo odpravljeno pripoznanje, v skladu s členom 429(11)			/	/
(d) opis procesov, ki se uporabljajo za upravljanje tveganj prekomernega finančnega vzvoda			13	83
(e) opis dejavnikov, ki so vplivali na količnik finančnega vzvoda v obdobju, na katerega se nanaša razkriti količnik finančnega vzvoda			13	83
452 Uporaba pristopa IRB pri kreditnih tveganjih			/	/
453 Uporaba tehnik za zmanjševanje kreditnih tveganj				
(a) politike in procesi za bilančni in zunajbilančni pobot ter navedba obsega, v katerem ga uporabljajo			/	/
(b) politike in procesi za vrednotenje in upravljanje zavarovanja s premoženjem			5.8	51
(c) opis glavnih vrst zavarovanja s premoženjem, ki jih sprejema institucija			5.8	51
(d) glavne vrste izdajateljjev jamstva in nasprotnih strank pri izvedenih finančnih instrumentih ter njihova kreditna kakovost			/	/
(e) informacije o koncentracijah tržnega ali kreditnega tveganja v okviru prevzetega zmanjševanja kreditnega tveganja			5.8	51
(f) za institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s standardiziranim pristopom ali pristopom IRB, ne zagotavljajo pa lastnih ocen LGD ali konverzijskih faktorjev glede na kategorijo izpostavljenosti, ločeno za vsako kategorijo izpostavljenosti, skupna vrednost izpostavljenosti (po bilančnem ali zunajbilančnem pobotu, če se uporabljata), ki jo krije – po uporabi prilagoditev za nestanovitnost – primerno zavarovanje s finančnim premoženjem in druga primerna zavarovanja s premoženjem			5.2, 5.8	42, 51
(g) za institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s standardiziranim pristopom ali pristopom IRB, ločeno za vsako kategorijo izpostavljenosti, skupna izpostavljenost (po bilančnem ali zunajbilančnem pobotu, če se uporabljata), ki je krita z jamstvi ali kreditnimi IFI; za kategorijo izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov ta zahteva velja za vse pristope iz člena 155			5.2, 5.8	42, 51
454 Uporaba naprednih pristopov za merjenje operativnega tveganja			/	/
455 Uporaba notranjih modelov za tržna tveganja			/	/
492 Prehodne določbe za razkritja o kapitalu				
3	V obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2017 institucije razkrijejo dodatne informacije o svojem kapitalu:			
	(a) naravo in učinek posameznih filtrov in odbitkov, ki se uporabljajo v skladu s členi 467 do 470, 474, 476 in 479, na navadni lastniški temeljni kapital, dodatni temeljni kapital, dodatni kapital in kapital;			
	(b) zneske manjšinskih deležev in instrumentov dodatnega temeljnega kapitala in dodatnega kapitala ter z njimi povezane zadržane dobičke in vplačane presežke kapitala, izdanih s strani podrejenih družb, ki so zajeti v konsolidiranem navadnem lastniškem temeljnem kapitalu, dodatnem temeljnem kapitalu, dodatnem kapitalu in kapitalu v skladu z oddelkom 4 poglavja 1;		3.6	20
	(c) učinek posameznih filtrov in odbitkov, ki se uporabljajo v skladu s členom 481, na postavke kapitala;			
	(d) naravo in znesek postavk, ki se štejejo za postavke navadnega lastniškega temeljnega kapitala, postavke temeljnega kapitala in postavke dodatnega kapitala, z uporabo odstopanj, določenih v oddelku 2 poglavja 2.			
4	V obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2021 institucije razkrijejo znesek instrumentov, ki se štejejo za instrumente navadnega lastniškega temeljnega kapitala, dodatnega temeljnega kapitala in dodatnega kapitala z uporabo člena 484 (kapitalski instrumenti, ki po novi zakonodaji več ne izpolnjujejo zahtev za vključitev v kapital, njihova izločitev pa je lahko postopna).		/	/